

Mannhelgebolken

Kong Magnus Hákonsson Lagabøtes landslov, utgitt ved Magnus Rindal og Bjørg Dale Spørck, Arkivverket, *Norrøne tekster* nr. 9, Oslo 2018
Digital versjon av tekst med variantapparat, Nasjonalbiblioteket, Oslo 2020

[tall]: sidetall i 2018-utgåva
\tall\ : sideskift i handskriftet
#: nytt avsnitt i handskriftet
/: linjeskift i handskriftet
<...>: manglande tekst
tekst: tilføyning
tektst: eliminering

[293] # 1 [Her hæfr mann/hælgj vara Capitulus 2

[299] ÞAt er fyrst ímanhælgj varre 3 / at var lande hværr 4 .J. 5 noregs 6 konungs riki 7 8 skal friðhæilag/ vera 9 hværr 10 við 11 annan 12 innan landz ok otan 13 En 14 ef maðr vegr 15 / mann þa hefir hann firir gort 16 17 ollu þui sem hann .a. 18 / 19 nema 20 21 oðalls 22 iorðum sinum einum 23 24 hvart sem [karll maðr 25 drepr 26 / kono 27 eða kona 28 [karll mann. 29 nema hann 30 hafe veget 31 skemdar vig/ eða gort 32 niðings værk

[300] # [Um þængilldj ok linan hakonar konungs 33

EN 34 þo at allt þat 35 36 sem 37 vigande atte 38 bæðe 39 i lande ok 40 lausum/ øyri 41 felle 42 aðr 43 [vndir konung 44 vtan 45 oðals iarðer 46 þa gerði 47 þa 48 49 / hinn 50 virðulege 51 52 hakon 53 54 konungr 55 56 miskun [ok skipan 57 a. 58 með 59 hinna 60 [301] beztu 61 / mana 62 [þona stað 63 64 i 65 landeno 66 at hvart 67 sem eptir ero eignir 68 eða lau/sa fe þa skal konungr 69 taka 70 eigi meira 71 [þægn gilldi 72 en víí. ærtogar \23r\ ok xíí mækr 73 af fe 74 eða 75 eignum 76 veganda 77 nema hann [hafa veget 78 / skemdar uig 79 eða gort 80 niðings værk En 81 ef eign 82 er 83 [iþægn gilldi 84 / greidd 85 86 þa skulu 87 arfar viganda 88 eiga 89 lausn 90 .a. 91 ef þeir 92 vilia 93 [løyst/ hafa 94 innan 95 .x. vetra 96 ef 97 þeirra oðall er 98 Alldri 99 skal 100 101 erfingi [302] sælia 102 þær/ 103 eignir 104 er hann tækr 105 eptir hin 106 vtlæga 107 meðan hinn 108 vtlæge 109 lifir/ En 110 giallda 111 skal. hann 112 allar 113 loglegar 114 skulldir 115 af eignum ef eigi eR/ [lausu fe 116 til Nu

kan sa [117](#) ein hværr [118](#) [119](#) [at burðr [120](#) til [121](#) [122](#) gerazt [123](#) [124](#) at konungr/ gefr [125](#) [manz bana [126](#) landz vist [127](#) með bõna stað hofðingia eða [128](#) annara/ goðra manna [129](#) eða [130](#) kómz hann [131](#) a fund konungs [132](#) ok fær [133](#) [134](#) grið af honom [135](#) / þa skal hann [136](#) sik suo ifrið [137](#) kaupa við [138](#) ^[303] konung [139](#) sem konungs [140](#) er miskun til/ ok [141](#) bõta [142](#) þat [143](#) sem eptir [144](#) stoð [145](#) [146](#) með slikum [sala stemnum [147](#) sem goðr menn [148](#) / sia at hann [149](#) mege [150](#) [151](#) orka [152](#) nema allar [153](#) [154](#) bõtr se aðr [155](#) golldnar [156](#) Sidan skal/ þeirra mal [157](#) fara [158](#) til sættar [159](#) [160](#) [er eptir lifa [161](#) eptir [162](#) konungsdome [163](#) En þeir/ menn [164](#) sem [165](#) fe [166](#) hanns varðueittv [167](#) meðan [168](#) hann var [169](#) [i utlægð [170](#) þa greiði þeir [171](#) / honom [172](#) slikt [173](#) sem þeir toko [174](#) i eignum eða [175](#) [176](#) [lausa fe [177](#) vtan lanzskylldiR [178](#)

^[304] # Um skemdar vig ok [179](#) niðingsverk [180](#)

ENgi maðr [181](#) ma [182](#) iorðu [183](#) sini [184](#) firir gera [185](#) / nema [186](#) han [187](#) vege [188](#) skemdar [189](#) vig eða geri [190](#) niðings [191](#) værk [192](#) [þat er [193](#) / [194](#) hit [195](#) mesta [196](#) ef [197](#) maðr ræðr vndan konunge sinum [198](#) [199](#) lond ok [200](#) þægna En [201](#) ef konungr [202](#) / kenner manne landrað [203](#) þa skal hann [204](#) nefna mann [205](#) [206](#) or hirð sini [207](#) [208](#) ^[305] [þann/ er [209](#) [iamfn boren [210](#) [211](#) er við hann [212](#) er þui [213](#) male [214](#) a. at svara En [215](#) ef arboren [216](#) / maðr a þui [217](#) male [218](#) at svara þa skal nefna [219](#) bonda son [220](#) or hirð [221](#) ef hann/ er til [222](#) ok hafe rit [223](#) ok [224](#) insiglli konungs [225](#) [226](#) ok søke þat mal [227](#) at. [228](#) logum En [229](#) sa/ er arboren [230](#) maðr [231](#) er [232](#) [233](#) komen. er. [234](#) til allz. rettar [235](#) Þat er [236](#) niðings [237](#) vig [238](#) / er [239](#) maðr. vegr [240](#) trygða [241](#) mann sin [242](#) Þat [243](#) er ^[306] ok [244](#) niðings vig [245](#) ef [246](#) maðr. vegr [247](#) / mann [248](#) .J. griðum. [249](#) Hveruitna þar [250](#) sem maðr [251](#) a averka [252](#) at heímta [253](#) a [254](#) seR/ eða [255](#) [256](#) þeim [257](#) omaga eða eigi [258](#) fulltiða manne [259](#) er [260](#) [261](#) maðr. [262](#) a [263](#) [264](#) umboð a. [265](#) at [266](#) / logum [267](#) eða [268](#) stendr til arfs hanns [269](#) ok [270](#) allra þeirra er [271](#) hann .a. [272](#) [273](#) rett [274](#) a. [275](#) [276](#) eða [277](#) ^[307] [278](#) / loglegkt vmboð [279](#) hefir [280](#) hann. [281](#) til þerss tekít [282](#) þa skal sa. sialfr [283](#) grið [284](#) ^[23v] ok trygðir [285](#) sialfr [286](#) selia [287](#) ok sætt [288](#) [289](#) með [290](#) vattom [291](#) [292](#) Ero [293](#) [294](#) aller frendr hanns [295](#) / vndir [296](#) þeim griðum [297](#) sem sialfr væiti [298](#) hværr [299](#) Þat er ok [300](#) niðings vig [301](#) / ef [302](#) maðr drepr [303](#) logman [304](#) þann [305](#) er [306](#) til þerss er ^[308] skipaðr [307](#) [308](#) at segia monum [309](#) / log [310](#) [311](#) þui at sa [312](#) høggr [313](#) niðr [314](#) [315](#) retyndi [316](#) firi ollum [317](#) monum [318](#) þuiat [319](#) hann. [320](#) / er ollum [321](#) [322](#) iamskylldugr [323](#) [324](#) suo [325](#) rikum sem [326](#) fatøkom þar [327](#) sem hann. er/ ifir [328](#) skipaðr [329](#) Þat er ok [330](#) niðings vig [331](#) er [332](#) maðr brenner [333](#) mann inni [334](#) [Þat er [335](#) / ok [336](#) niðings vig [337](#) ef [338](#) maðr [339](#) myrðir [340](#) mann [341](#) Þat er ok [342](#) niðings vig [343](#) er [344](#) maðr [345](#) ^[309] hefnir [346](#) þiofa. [347](#) [348](#) Þat er ok [349](#) niðings vig [350](#) ef [351](#) maðr [352](#) hefnir [353](#) a [354](#) oðrum en þeim/ [355](#) er gerir [356](#) eða ræðr [357](#) [358](#) Þat er [359](#) ok [360](#) niðings vig [361](#) ef maðr høggr. [362](#) hond eða fot/ af [363](#) manne [364](#) eða stingr [365](#) vt augu [366](#) mannz [367](#) eða [368](#) skerr [369](#) [370](#) tvngu or hofði [371](#) [372](#) mannz [373](#) / [374](#) [375](#) eða meiðir [376](#) mann [377](#) at vilia sinum. [378](#) Svo ok [379](#) ero þeir obota menn er [380](#) þa [381](#) / hallda firir [382](#) þersso [383](#) [384](#) ^[310] sem hinir [385](#) er gera [386](#) [387](#) nema konungr late ræpssa [388](#) til [389](#) land/ræinssanar [390](#) [391](#) En [392](#) ef þat. veitir [393](#) i [394](#) vappna [395](#) skiptum [396](#) fare [397](#) þat. [398](#) eptir þui/ sem konungr skipar [399](#) með [400](#) [hinna bezstu [401](#) manna raðe [402](#) [403](#) [404](#) Ef maðr [405](#) drepr [406](#) foðuR/ sin [407](#) eða [408](#) broðor [409](#) [410](#) moðor eða [411](#) [412](#) dottor [413](#) eða [414](#) systur þa er hann [415](#) obota maðr [416](#) ne/ma oðz [417](#) mannz vig vege [418](#) Suo [419](#) ok [420](#) ^[311] ef maðr vegr [421](#) kono sialfs sins [422](#) eða kona/ bonda sin [423](#) [424](#) suo at þat. [425](#) [426](#) drap [427](#) hefir horat eða hygzt [428](#) at hora [429](#) [430](#) þat [431](#) eR/ þa [432](#) obota mal [433](#) Suo ok [434](#) ef maðr tyniR [435](#) ser sialfr [436](#) [437](#) Þat er ok [438](#) obota mal [439](#) eR [440](#) / maðr vegr [441](#) mann [442](#) [443](#) [inan stoks [444](#) eða j garðe [445](#) uti [446](#) eða [447](#) innan gerðis [448](#) þerss [449](#) /er [450](#) [451](#) hværfr [452](#) vm akr [453](#) eða [454](#) [455](#) eng [456](#) at [457](#) hæimili sialfs hanns [458](#) ^[312] [459](#) nema hann [460](#) veri/ hendr sinar [461](#) [462](#) Suo [463](#) ok [464](#) þeir menn [465](#) er [466](#) at slikum [467](#)

oknyttum 468 469 kender 470 471 at þeir 472 / laupa 473 474 brott með 475 eignum 476 konom 477 478 manna 479 þa ero þeir 480 obota menn bæðe/ firir konunge ok karlle 481 dræper 482 ok [davða værðir 483 hvar sem þeir verða 484 485 staddeR 486

[313] # [vm obota maal Capitulu 487

EEn 488 þæir 489 er 490 lif sit lata firir þyfsku 491 / saker 492 eða 493 utilego 494 hvart sem 495 þeir 496 497 rena 498 499 askipum eða alande 500 / oksuo 501 firir 502 morð ok 503 fordæðo skap 504 firir spar 505 ok 506 uti setor 507 508 at 509 veckia/ troll upp at 510 fremia 511 [með þui 512 heiðni 513 ok suo 514 þeir [314] menn sem gerazt 515 flu/gu menn til þerss 516 at drepa 517 þa menn sem þeir eiga 518 engar saker 519 við 520 ok \24r\ taka 521 522 fe til 523 nema 524 konungs 525 vmboðs maðr 526 late ræpssa 527 528 til 529 landræinsanar/ ok 530 friðar 531 Svo 532 ok þæir menn 533 sem konor 534 taka 535 með 536 rane eða 537 hærþange 538 / mote guðs logum 539 540 ok 541 manna 542 543 hvart sem þæir taka 544 frendkonor manna 545 / eða 546 [annara mana 547 548 döttr eða 549 [315] konor 550 551 552 firir 553 554 vilia 555 þeirra 556 557 hverssu sem/ [vili þeirra 558 559 verðr 560 siðan 561 562 samvista 563 þeirra 564 565 værðr 566 ok suo 567 þeir 568 569 er 570 þerssa obota 571 / manna hefniR 572 eða heímtír 573 giolld firir 574 575 suoat 576 vitni 577 væit 578 þat 579 þa 580 / hefir hann 581 firir gortt fe ok friðj. [316] ilande 582 ok 583 lausum øyri 584 ok 585 ero þeir 586 / 587 friðhælgir er fe sit 588 veria [firir þeim 589 590 ok 591 frenkonor 592 En hinir aller 593 / ogilldir 594 hvart sem þeir fa 595 596 sar 597 598 eða bana 599 bæðe 600 601 konunge okkarlle 602 603 604 þat 605 / er 606 607 obota mal 608 ef 609 maðr falsar 610 steðia 611 bref 612 eða 613 insiglli 614 konungs [317] vars 615 / Þat er ok 616 617 obta 618 mal 619 ef maðr drepr 620 þann mann er 621 hefir 622 bref 623 eða 624 inn/siglli 625 konungs 626 vars 627 firir ser til landz vistar 628 eða 629 630 ranzsaks 631 ef 632 hinn 633 / vissi 634 þat 635 er hann 636 tok 637 af 638 Þat er ok 639 niðings vig 640 641 ef maðr drepr 642 þann 643 / mann er 644 645 i þui hærbyrgi er sem 646 konungr er J 647 eða J. 648 nauistu. hanns 649 eða 650 J. 651 / konungs garðe eða a 652 [318] konungs 653 skipi 654 En 655 ef 656 innan bær værðr 657 [þar sem 658 konungr/ er 659 i bø 660 661 eða i hofnum 662 hia honom 663 þa 664 fare eptir þui sem konungs er þa 665 / miskun til 666 eptir 667 668 at vikum 669 Þat er 670 en 671 obota mal ef 672 maðr tækr 673 kono/ nauga 674 ef 675 þar ero .íí. 676 677 logleg 678 vitni til 679 680 eða 681 hon [319] segir 682 samdøgres at/ hon var 683 nauðig tekin 684 þa dømme 685 .xíj. 686 hinir skynsamoztu 687 menn eptiR/ þui sem þeim 688 þyckia 689 likende til 690 vera 691 ok 692 hvart þeirra 693 694 þyckir 695 likt 696 / til 697 sannnynda vera 698 En 699 þo at kona 700 gete vart sik 701 firir 702 kvensko 703 / sinnar 704 saker 705 þa 706 at hann kome 707 eigi vilia sinum fram þa høfer 708 709 með/ engu mote at hann 710 hafe 711 [320] eigi 712 repsing firir 713 eptir laga 714 dome 715 ef 716 þat 717 / sannprovazt 718 719 at hann hafðe 720 fullan 721 vilia 722 til þerss 723 ok halde þo lifinv. 724 /

[vm giolld firir kono manz Capitulum 725

726 Ef maðr stendr mann 727 með loglegom/ vitnum a 728 kono sinni giallde hann 729 full 730 manz giolld 731 bondanom 732 / sliik 733 734 sem sa 735 er 736 maðr til er [321] konona 737 la 738 ef hann 739 være laklauss 740 drepen 741 / En [holf mannz giolld 742 ef maðr 743 stendr mann 744 a 745 moðor sinni eða 746 DottoR 747 \24r\ eða systur 748 ef þær eiga 749 eigi 750 751 bønðr 752 ser 753 754 Skulu þessor 755 giolld 756 døma/ xíj. menn loglega til nemder af rettaranom 757 758 759

[322] # [vm skemdar vig ok/ nidings værk capitulum 760

761 Hveruitna þar 762 sem 763 maðr 764 vegr skemdar 765 vig/ eða 766 gerir 767 niðings 768 769 værk þa 770 fare hann 771 utlægr ok ohæilager 772 / 773 firir gortt 774 fe ok friði 775 i 776 lande ok 777 lausum øyri ok 778 [iam væl 779 odals iorðum/ sinum 780 ok kome alldri J land aptr 781 nema 782 hann bere 783 hærsogu sanna/ þa sem landz 784 menn vitu 785 eigi aðr 786 þa nae 787 hann 788 landz vist með 789 sliku/ friðkaupi 790 ok miskun 791 [323] sem konungr gerir 792 rað firir 793 794 En 795 engi maðr 796 ma. 797 / meiru fe 798 firir gera. 799 at 800 801 sinni 802 en 803 þa 804 er hann 805 eigande 806 orðen 807 808 En 809 ef/ manne tømest 810 arfr 811 meðan hann er 812 i vtlægð ok hafa frendr hanns/ [þan arf 813 tekitt 814 meðan hann var 815 [i utlægð 816 817 þa 818 skulu frendr hans 819 honom 820 / þat 821 fe 822 aptr 823 greiða 824 með 825 sama 826 827 skilorðe ok 828 829 þeir [324] toko 830 ok 831 832 hann atte 833 þa 834 er 835 836 var 837 / brotto 838 [J vtlægð 839

[hueriu maðr er sæckr er hann. sæler frialsan mann capitulum 840

841 EF maðr sæler frialsan mann af 842 lande 843 844 sæckr [við konung 845 .víj./ ærtogom ok xíí. morkum. 846 silfrs. 847 ok kome 848 mannenom 849 J land aptr ok 850 bote 851 honum 852 / eptir xíj. mana dome [loglega til nemdom 853 rette 854 sliikum 855 [325] sem hann er maðr. 856 / til 857 En 858 ef hann ma honom 859 eigi aptr koma þa gialde 860 þann 861 mann 862 fullum 863 / 864 giolldum 865 aptr 866 sliikum 867 868 sem hann er 869 maðr til 870 En ef hann 871 syniar þa 872 / hallde 873 firir 874 875 vítar/. 876 eiði 877 /

[Ef maðr hysir vtlægan mann eða fœðer capitulum 878

879 EN 880 ef maðr 881 hysir 882 eða 883 hæimar 884 vtlægan mann 885 eter 886 [326] okdrekk 887 / með honom 888 bonde eða einhværr 889 [annara manna 890 þa 891 er 892 hann 893 sæckr mork silfrs./ [við konung 894 firir 895 eina 896 nott en 897 tvæim 898 899 firir .íí. 900 901 En 902 ef hann er 903 .ííí. / neter með 904 honom 905 ok er 906 hann 907 gorr vtlægr innan þærss 908 fylkis 909 910 þa [eR/ hann 911 sæckr .vííí. ærtogom ok xííí. morkum silfrs. 912 [við konung 913 nema þeim 914 / se ovisa 915 vargr 916 er 917 hysir 918 En 919 920 sysllu maðr 921 er 922 skylldr 923 924 at 925 lisa utlægð/ hanns a [327] þingi 926 927 samðogres þegar 928 hann var var 929 930 at 931 hann hefir 932 utlægðar/ værk 933 gort 934

[huerir eptir skulu renna er maðr er hogvin aþingi capitulum 935

936 EN 937 ef 938 maðr værðr 939 940 hogvinn 941 .a. þingi 942 þa skulu aller eptir. \25v\ [328] renna 943 til fialz eða 944 945 skogs 946 til 947 fiour 948 eða 949 skips 950 En sa 951 er 952 eigi 953 954 rennr 955 / eptir 956 957 ersæckr 958 959 halfre 960 mork .silfrs. [við konung 961 oksuo 962 sa 963 er eptir ren/ner 964 ok 965 vill 966 eigi taka hann 967 ef 968 hann 969 970 ma 971 972 ok 973 ero 974 975 vitni til þerss 976 En 977 ef eigi 978 / ero 979 vitni 980 til 981 982 [329] 983 syni 984 eíns eiðj 985 986 Fermeningar 987 988 at 989 frendsemj 990 991 ok 992 suo 993 at 994 / mægðom 995 996 997 skulu eigi eptir renna 998 [at logum 999 nema 1000 þeir 1001 vili En hverr 1002 / sem 1003 biorg 1004 væitir honom 1005 þa 1006 er hann 1007 utlægr nema honom 1008 se 1009 ovisa 1010 / vargr 1011 ok 1012 sveri 1013 1014 ein 1015 eiði 1016 firir 1017 En 1018 ef maðr er 1019 særðr 1020 a þingi 1021 ok renna 1022 allir 1023 1024 / eptir [330] þeim manne 1025 er vig 1026 vakte 1027 til 1028 fiallz 1029 1030 eða 1031 fiour 1032 1033 ok 1034 værðr hann 1035 / faren 1036 ok vill hann 1037 at 1038 logum veriaz 1039 þa leggi hann 1040

niðr vopn [sinni ok 1041 / þa er hann fríðheilagr 1042 meðan hinn 1043 sare lifir 1044 Binda skal. þann./
mann ok föra [syslu manne 1045 1046 eða 1047 hanns 1048 vmbods manne 1049 1050 vorð at væita 1051 1052 / En
1053 ef [sysllu maðr 1054 1055 þarf 1056 liðes 1057 til 1057 at [gæta hanns 1058 þa skal 1059 nefna 1060 1061 / til 1062
bönðr 1063 1064 með 1065 honom 1066 suo marga sem hann 1067 þarf 1068 1069 En 1070 ef hann 1071 / löypr 1072
fra sysllu manne 1073 1074 ok dýr hinn sare 1075 þa er 1076 [sysllu maðr 1077 1078 [J ueðj 1079 / sialfr 1080 til
konungs miskunar 1081 ok skipi 1082 hann 1083 [eptir 1084 mala voxtum 1085 eptir 1086 / [hinna bezstu 1087
manna raðe 1088 1089 Nu 1090 ef [sysllu maðr 1091 eða 1092 hanns 1092 vmbods/ maðr 1093 synia 1094 viðr toko
1095 þa 1096 skulu þeir 1097 hafa 1098 vitni 1099 til 1100 ok 1101 setia 1102 hann. 1103 1104 / bundin [a flæt 1105
hanns 1106 1107 ok 1108 vardar 1109 þat 1110 honom 1111 hitt 1112 sama 1113 nema ofrikj 1114 / take af honom 1115
En 1116 hværuitna þar 1117 sem 1118 sysllu maðr tækr 1119 utlægð/ar 1120 fe 1121 þa skal hann 1122 fa 1123 mann
1124 til 1125 at 1126 1127 ræpsa [þeim manne 1128 eptir [þing/ 1129 manna 1129 dome En 1130 böndr 1131 1132 ero
skylldir 1133 1134 hveruitna 1135 at 1136 fylgia. 1137 til/ repsingar 1138 1139 sæckr 1140 halfre 1141 mork 1142 silfrs.
1143 hværr 1144 1145 er 1146 eigi fylgiR 1147 1148

[vm oðz/ mannz vig Capitulus 1149

Nv værðr maðr 1150 suo oðr 1151 at hann. 1152 brytzt/ or bondum ok værðr hann 1153 [mannz bane 1154 þa
skal 1155 bota. 1156 af fe/ hanns 1157 fullum botom 1158 [ef til 1159 En 1160 ef eigi 1161 er 1162 fe 1163 til 1164
ok værðr hann 1165 / hæill 1166 þa 1167 fare hann 1168 orlendes 1169 þar til er hann hefir bött fullum/ botom
[firir sik 1170 En ef menn sia 1171 sanna 1172 øðe a honom 1173 1174 bindi sa 1175 eR/ vill at orseckiu 1176 ok hafe
1177 til þings ok biode frendom 1178 1179 ok 1180 löysi 1181 1182 þaR 1183 þar 1184 1185 ok segi 1186 1187 af 1188
sína abyrgð 1189 ok take 1190 kostnað 1191 sin oaukín 1192 af fe [híns/ oða 1193 [ef til er 1194 ok 1195 1196 ollum
monum oðrum 1197 oðom 1198 [eigu menn 1199 vorð 1200 [at veita 1201 / at oseckiu 1202 En 1203 1204 oðr
maðr er omage 1205 arfa 1206 síns 1207 ok 1208 þo eigi fyr en 1209 / [fundinn er øðe. a honom 1210 ok hann ma
koma hoptum 1211 a. hann/ [ef hann vill 1212 [En ef 1213 sakar abere kenner þat 1214 1215 arfa 1216 hanns 1217
at hann/ 1218 vili 1219 eigi varðueita 1220 honom 1221 1222 hallde 1223 1224 firir 1225 1226 ein 1227 eiði 1228 En 1229
ef oðr maðr/ særer mann þa 1230 skal. 1231 arfe uppi lata 1232 1233 1234 sar botr ok læknes fe. 1235 af fe 1236 ./
hins oða 1237 en 1238 konungr a. ecki a 1239 þui 1240 Nu 1241 er þat 1242 þui at eins 1243 oðz mannz/ 1244
værk 1245 at 1246 hann 1247 briotezt 1248 or bondum eða 1249 1250 skynsamer 1251 menn viti 1252 eða 1253
1254 1255 sanna 1256 øðe. 1257 a 1258 honom 1259 1260 1261 1262 1263

[338] # [Ef manne er kend bana sok vm mann 1264

SA skal vera 1265 bane 1266 er 1267 nauistar 1268 menn 1269 bere 1270 vitni um 1271 ok 1272 þau 1273 / segia 1274 a
hendr 1275 1276 ok eigi 1277 1278 eiðum vndan komazt 1279 nema 1280 þui at eins/ at 1281 hann hafe 1282 suo
fiarre veret 1283 staddr 1284 a [þui dögge 1285 er 1286 vig var vegett 1286 / at hann matte 1287 eigi 1288 1289
tviueges 1290 1291 til vigs 1292 komazt 1293 [ok i fra 1294 1295 ok være 1296 hann 1297 stað/der [i heraðe 1298 at
1299 kirkiu eða a 1300 þingi eða 1301 at 1302 samkundum 1303 eða a skipi 1304 / þa bere 1305 þeir .xij. þægnar
1306 hann vndan er þa 1307 váru. [i hia 1308 1309 honom 1310 frialseR/ menn ok fultiða 1311 En ef hann er 1312
1313 i engum 1314 þerssom 1315 stað 1316 1317 ok þo 1318 suo fiarre 1319 1320 / sem nu 1321 er 1322 mælt 1323 þa
kome 1324 hann 1325 1326 firir sik 1327 tylptar 1328 eiðum 1329 En ef. 1330 / [navistar menn 1331 mego 1332
eigi til þings 1333 koma 1334 firir einar hværrar 1335 navð/syniar 1336 saker 1337 at 1338 bera 1339 vitni 1340 1341

þa skulu bera [1342](#) [1343](#) .íj. menn [1344](#) [1345](#) ok [1346](#) boka [1347](#) sogn [1348](#) / þeirra [1349](#) a þingi [1350](#) [1351](#) [En ef [1352](#) maðr er [1353](#) særðr ok [1354](#) ma hann [1355](#) mæla [1356](#) er menn hitta [1357](#) hann [1358](#) / þa skal sa vera bane [1359](#) er hann segir [1360](#) [1361](#) a hendr [1362](#) ef hann. [1363](#) mæler [1364](#) af [1365](#) viti ok/ ma hann. kenna hann. [1366](#) ok [1367](#) saga [1368](#) hanns [1369](#) ^[341] kómtr bokað [1370](#) [1371](#) a [1372](#) fyrsta [1373](#) þingi [1374](#) nema/ hinn [1375](#) [skiri sik [1376](#) með tylptar [1377](#) eiði [1378](#) [1379](#)

[Um vig lysingar vitnj capitulum [1380](#)

[1381](#) EF maðr [drepr mann [1382](#) [til dauðz. [1383](#) þa a sa at [1384](#) vera bane [1385](#) [1386](#) er [1387](#) vig [1388](#) / lysir ahendr ser En [1389](#) lyst skal vigi [1390](#) [1391](#) samðogres [1392](#) inan [1393](#) ^[342] fylkis [1394](#) [1395](#) ok [1396](#) nefna [1397](#) / sik þa [1398](#) a nafn [1399](#) ok [1400](#) natt stað sin [1401](#) ok [1402](#) herað þat sem hann er [1403](#) or [1404](#) ok lysa [1405](#) firir/ friolsum [1406](#) monum [1407](#) ok fulltiða þa [1408](#) skal [1409](#) [1410](#) a orfar [1411](#) þingi [1412](#) fram koma [1413](#) [vig_{26r} lysing ok [1414](#) natstaðr [1415](#) mannz [1416](#) ok [1417](#) skal bonde [1418](#) sueria [1419](#) at [1420](#) þar [1421](#) var hann [1422](#) vm not/tena ok [1423](#) hann [1424](#) kallaðe [1425](#) sik suo anafn [1426](#) [1427](#) [Viglysingar vitni [1428](#) skal [1429](#) fram/ koma [1430](#) a þingi [1431](#) [En ef [1432](#) maðr vill eigi bera viglysingar [1433](#) ^[343] vitni eða sveria/ [nat stað [1434](#) [1435](#) þa fare til [1436](#) erfingi [1437](#) [1438](#) hinns dauða [1439](#) ok gera [1440](#) þeim [1441](#) fimtar stef/nu [1442](#) til þings at [1443](#) bera [1444](#) [1445](#) [vitni um [1446](#) sem framazt [1447](#) væit hann [1448](#) [eptir sini [1449](#) / samvizku [1450](#) ok engu löynir hann [1451](#) [1452](#) af [1453](#) [En ef [1454](#) þeir uilia eigi [1455](#) [1456](#) sveria [1457](#) [1458](#) [1459](#) gialde [1460](#) / mork [1461](#) .silfrs. [1462](#) hværr þeirra [1463](#) hafe [1464](#) konungr [1465](#) halft [1466](#) en [sakar abere [1467](#) halft [1468](#) [1469](#) ^[344] ok [1470](#) suo [1471](#) / skal [1472](#) vm [1473](#) oll þau [1474](#) [1475](#) vitni [1476](#) er [1477](#) i manhægi ero [1478](#) [1479](#) Upplyct [1480](#) þessa [1481](#) fiar [1482](#) skal [1483](#) / greiðazt [1484](#) a [1485](#) fimtar þingi [1486](#) eða [1487](#) geri [1488](#) [1489](#) at for [1490](#) at [1491](#) taka firir [1492](#) honom [1493](#) [1494](#) holfu/ meira [1495](#) [1496](#) Eigi [1497](#) skal [1498](#) vigande [1499](#) fara [1500](#) suo um þria bœa [1501](#) [1502](#) at [1503](#) eigi se vigi lyst [1504](#) / fra ^[345] þeim [1505](#) er vig var [1506](#) ueget [1507](#) a [1508](#) [1509](#) nema þar [1510](#) se inni [1511](#) firir [1512](#) fermeningar [1513](#) at/ frendsemj [1514](#) eða [1515](#) at [1516](#) mægðom [1517](#) [eða nanare [1518](#) [1519](#) [hinns vigna [1520](#) eða aðrer [1521](#) fiand/menn [1522](#) viganda [1523](#) [1524](#) þeir [1525](#) er [1526](#) honom [1527](#) liggi [1528](#) við [1529](#) lifs haske buin [1530](#) [1531](#) [En ef [1532](#) hann [1533](#) lysiR/ eigi suo [1534](#) uigi [1535](#) [1536](#) þa er hann [1537](#) morðingi [1538](#) retrr [1539](#) [1540](#) firir gort fe ok friði [1541](#) ^[346] En [1542](#) ef [1543](#) / bæðe [1544](#) kómtr [1545](#) fram a [1546](#) þingi viglysing [1547](#) ok saga [1548](#) hinns sara [1549](#) [1550](#) suo boren [1551](#) sem/ fyr [1552](#) var [1553](#) [1554](#) sagtt [1555](#) þa skal saga hins sara [1556](#) standa [1557](#) [en eigi [1558](#) viglysing [1559](#) ok berr [1560](#) þo [1561](#) / morð af viganda [1562](#) [1563](#) [at hann se utlægr [1564](#) [1565](#) En ef eigi kómtr [1566](#) fram [1567](#) saga [1568](#) [1569](#) hins/ sara [1570](#) fram a [1571](#) fyrsta [1572](#) þingi [1573](#) en [1574](#) fram kómtr [1575](#) sionar vitni [1576](#) ok viglysingar [1577](#) ^[347] vitni [1578](#) þa skal [1579](#) sionar [1580](#) [1581](#) vitni standa [1582](#) ef þat er [1583](#) [1584](#) boret at logum [1585](#) af [1586](#) .íi./ manna hende [1587](#) frialsa manna [1588](#) ok fultiða [1589](#) en eigi viglysing [1590](#) En [1591](#) erfingi [1592](#) hins/ dauða [1593](#) skal fara J herað [1594](#) [1595](#) þar [1596](#) sem hinn [1597](#) let [1598](#) sik [1599](#) or vera [1600](#) [1601](#) [1602](#) ok [1603](#) ef sa [1604](#) gengr [1605](#) eigi [1606](#) við [1607](#) [1608](#) / þa ^[348] skal [1609](#) honom [til þings [1610](#) stefna [1611](#) [1612](#) ok a þui [1613](#) þingi [1614](#) skulu en [1615](#) [1616](#) [1617](#) frialser [1618](#) menn [1619](#) [1620](#) hann/ vndan [1621](#) bera [1622](#) en [1623](#) eigi nemdar [1624](#) vitni ok föra [1625](#) þar [1626](#) [1627](#) fram [1628](#) a þingino [1629](#) En ef hann [1630](#) / vill [1631](#) eigi vndan föraszt [1632](#) þa er [1633](#) hann sanner at [1634](#) male [1635](#) En [1636](#) ef hann [1637](#) hefir [1638](#) vndan/ förzt [1639](#) [1640](#) þa skal [1641](#) erfingi [1642](#) hins dauda [1643](#) sökia [1644](#) suo marga menn [sem ^[349] hann vill. [1645](#) [1646](#) til/ tylptar [1647](#) eiða [1648](#) með hinu [1649](#) fyrra [1650](#) skilorðe [1651](#) En [1652](#) ef maðr er [1653](#) losten [1654](#) eða særðr suo./ at hann ma [1655](#) eigi [1656](#) mæla [1657](#) skere [1658](#) upp orfar [1659](#) þegar [1660](#) hann ma mæla en [1661](#) þa [1662](#) skal [1663](#) / þat. [1664](#) orfar [1665](#) þing [1666](#) iamfullt [1667](#) [1668](#) sem samðogres være orfar [1669](#) upp skornar [1670](#) [1671](#) En [1672](#) ef_{26v} maðr er losten [1673](#) eða særðr suo at hann ma eigi mæla eða [1674](#) [1675](#) døytr hann ^[350] af [1676](#) / þa late [1677](#) erfingi [1678](#) orfar upp skera [1679](#) ok late

þing stæfna en [1680](#) systlu maðr/ ef erfingi er eigi [1681](#) til [1682](#) [1683](#) [1684](#) [En ef [1685](#) maðr ræðer [1686](#) manne [1687](#) bana rað [1688](#) eða sara [1689](#) / okallt [1690](#) þat er [maðr lytr [1691](#) [1692](#) skom [1693](#) eða [1694](#) vanuirðing [1695](#) af [1696](#) hans [1697](#) raðom [1698](#) bote/ eptir laga dome þeim sem þat [1699](#) mal [1700](#) a með [1701](#) logum [1702](#) at sokia [1703](#) ok suo [1704](#) konung/ Domenom [1705](#) nema hann førezt vndan [1706](#) at [1707](#) logum [1708](#) En hann [1709](#) er gerði [1710](#) hallde/ þo [1711](#) ^[351] upp [1712](#) at [1713](#) ollu [1714](#) fullum [1715](#) [1716](#) botom [1717](#) eptir [1718](#) laga [1719](#) dome [1720](#) En [1721](#) ef [1722](#) sa maðr værðr [1723](#) / vegen [1724](#) er [1725](#) [1726](#) [eigi er [1727](#) j [1728](#) foður ætt komenn at logum þo at hann. se nokorom [1729](#) kendr/ at syni [1730](#) þa eigi [1731](#) moðor frendr [1732](#) botr [1733](#) [1734](#) [eptir hann [1735](#) [1736](#) En [1737](#) ef hann. er [1738](#) barðr eða [1739](#) / særðr [1740](#) [eða skemdr [1741](#) þa take hann [1742](#) [1743](#) rett [1744](#) eptir moðor færðr [1745](#) sinu [1746](#)

^[352] # [Um rettar/ bøter Hakonar konungs [1747](#)

Þessar rettar [1748](#) botr gaf [1749](#) Magnus konungr son/ Hákonar. konnongs [1750](#) [1751](#) ollum noregs monum [1752](#) [1753](#) með raðe ok samþyct [1754](#) hina [1755](#) / beztu manna [j landeno [1756](#) ok [1757](#) bõna [1758](#) stað [1759](#) alþyðu [1760](#) at [1761](#) vm [1762](#) þa menn sem [1763](#) mon/ ^[353] num [1764](#) værða at skaða [1765](#) fare [1766](#) sem aðr [1767](#) vatta [1768](#) log [1769](#) En [1770](#) af fe [1771](#) uiginda [1772](#) dø/me [1773](#) vj. [1774](#) menn skilrikir [1775](#) [1776](#) iamlega [1777](#) [1778](#) til nemder [1779](#) [1780](#) slik [1781](#) giolld eptir [1782](#) laga skil/orðe [1783](#) sem þeir sia retlegazt [1784](#) firi guðj ok [1785](#) mala uextir ero a. [1786](#) erfingia [1787](#) / hins dauða einum [1788](#) En allar [1789](#) aðrar [1790](#) frendbotr ok saktal [1791](#) falle niðr/ suo vanlega [1792](#) at hvarskers [1793](#) frendr aðrer [1794](#) take [1795](#) [1796](#) [ne giallde [1797](#) frammar en/ nu er skilt [1798](#) Nu [1799](#) vintz eigi fe ^[354] uiganda [1800](#) bæðe [1801](#) til [þægn gilldis [1802](#) ok [1803](#) [1804](#) bota/ þa [1805](#) skerði suo [1806](#) firir hvarom [1807](#) sem tala rennr til [eptir fiar magne [1808](#) / [En ef [1809](#) nokor [1810](#) gengr a þetta þa [1811](#) hefir [1812](#) hann [1813](#) firir gort fe ok friði J [1814](#) lande/ ok lausum øyri [1815](#) ok verðj [1816](#) all dri [1817](#) bota [1818](#) maðr [1819](#) siðan [1820](#) ok [1821](#) suo [1822](#) aller/ þeir [1823](#) er [1824](#) [1825](#) rað leg/gia [1826](#) til [1827](#) [1828](#) [1829](#) at þerssor [1830](#) skipan se [1831](#) rofen [1832](#) eða [1833](#) a hana [1834](#) ^[355] [1835](#) genget [1836](#) [1837](#) Þessar rettar botr [1838](#) / let [1839](#) Magnus konungr [1840](#) ok [1841](#) [1842](#) fylgia at [1843](#) þo at niðings vig [1844](#) eða [1845](#) skemdar vig [1846](#) se ve/get [1847](#) [1848](#) þa skal [1849](#) þo [1850](#) fyrst [1851](#) af [1852](#) luka [1853](#) botr af [1854](#) fe uiganda [1855](#) en [1856](#) konungr hafe [1857](#) þat/ sem [1858](#) auk [1859](#) er [1860](#) [En ef [1861](#) minna løypr [1862](#) af [1863](#) en þængilldi þa [1864](#) skerði [1865](#) suo [1866](#) firir hvarom [1867](#) / [1868](#) sem tala renner til Suo iattaðe ok [1869](#) magnús konungr at [konungr skal [1870](#) huergi. [1871](#) / fyrr [1872](#) taka [1873](#) fe mannz ^[356] bana [1874](#) [1875](#) ok engan [1876](#) annan [1877](#) utlægán [1878](#) øyri [1879](#) nema [1880](#) aðr [1881](#) se. [1882](#) ^[27] loknar [1883](#) allar [1884](#) loglegar [1885](#) skulldir þær [1886](#) sem fyr [1887](#) varo [1888](#) gorfar. en./ fe [1889](#) uiganda [1890](#) felle [1891](#) i þa sok [1892](#)

[Um vaða værk oll. er værða Capitulum [1893](#)

Vaða værk ero með [1894](#) skynsemd [1895](#) greinande [1896](#) með [1897](#) huerium [at burð/um [1898](#) [1899](#) þau [1900](#) kunnu til at [1901](#) falla [1902](#) þui at [1903](#) J ollum stoðum þeim [1904](#) ^[357] eR [1905](#) / menn skulu ser [1906](#) til þarfynða [1907](#) vinna [eða með [1908](#) monum til haglegra [1909](#) / luta [1910](#) lið at [1911](#) væita [1912](#) þa ero þerssor [1913](#) vaða værk meir uirðande en hin [1914](#) eR/ engi nauðsyn [1915](#) drægr [1916](#) til nema [1917](#) [1918](#) galøysi [1919](#) ok [1920](#) ofmikit [1921](#) skamsyni [1922](#) Nu [1923](#) þo/ at tveir menn fare [1924](#) [1925](#) i skog [1926](#) saman [1927](#) ok skyzt [1928](#) annars [1929](#) [1930](#) øx .a. annan at/ ovilia [1931](#) þerss er [1932](#) a skapte [1933](#) hællt [1934](#) ok døyr hann [1935](#) [1936](#) af [1937](#) [1938](#) þa skal hann [1939](#) bota [1940](#) / fiordong [1941](#) ^[358] bota [1942](#) erfingia [1943](#) hins dauða [1944](#) [1945](#) ok syni [1946](#) [1947](#) uilia sins [1948](#) með [1949](#) settar [1950](#) eiðj/ at hann. villdi þat værk eigi [1951](#) gortt hafa [1952](#) ok suo skal [1953](#) hueruittna [1954](#) þessi [1955](#) / vaða værk bota ef [1956](#) þeir [1957](#) hafazt þat at sem [1958](#) til nytsemdar hofer [1959](#) / hvart sem [1960](#)

menn [1961](#) fa [1962](#) [1963](#) af [1964](#) [1965](#) sar [1966](#) eða bana [1967](#) at ovilia þerss [1968](#) er gerði [1969](#) [1970](#) [1971](#) [1972](#) En [1973](#) [1974](#) suo [1975](#) / sem [1976](#) at [1977](#) ^[359] kasta [1978](#) [1979](#) ifir hus eða skip [1980](#) [1981](#) [1982](#) eða aðra [1983](#) þarfloysu at [1984](#) gera [1985](#) [ok ef [1986](#) menn/ fa þar [1987](#) af [1988](#) mein [1989](#) eða [1990](#) sar. [1991](#) eða [1992](#) bana [1993](#) [1994](#) þa skal bota [1995](#) holfum giolldum [1996](#) / ok syni [1997](#) þo [1998](#) uilia sins [1999](#) með settar [2000](#) eiði [2001](#) ok er þat [2002](#) [2003](#) sæctar [2004](#) laust [2005](#) við konung/ ok [2006](#) ecki a konungr a [2007](#) vaða uerkum [2008](#) [2009](#) Þat [2010](#) ma eigi vaða uærk [2011](#) kalla ef [2012](#) / maðr [2013](#) hōgr [2014](#) ^[360] eða lyster [2015](#) til mannz [2016](#) [2017](#) þo at a. annan [2018](#) kome [2019](#) ef [2020](#) hann villdj [2021](#) [2022](#) / [með þui [2023](#) [2024](#) [2025](#) eins huerium illt [2026](#) gera [2027](#) [2028](#) [En ef [2029](#) maðr gengr [2030](#) til fangs [2031](#) eða [2032](#) skinn/drattar [2033](#) [2034](#) at [vilia sinum [2035](#) [2036](#) abyrgizt [2037](#) [2038](#) sik [2039](#) [2040](#) sialfr [2041](#) [at ollu [2042](#) En [2043](#) hinn [2044](#) [2045](#) sueri [2046](#) firir [2047](#) / ein eiðj at eigi varð [2048](#) [2049](#) at uilia hanns [2050](#) [2051](#) þo [2052](#) at hann [2053](#) fenge ^[361] [2054](#) mein af [2055](#) ef [2056](#) sa [2057](#) / tortryggir [2058](#) [2059](#) er [2060](#) firir varð [2061](#) [2062](#)

[Um rytninga er menn bera Capitulum [2063](#)

Þat er [2064](#) [2065](#) flestom [2066](#) monum [2067](#) kunict at rytningar [2068](#) ero [firi boðner [2069](#) / at bera en [2070](#) sa er berr [2071](#) er [2072](#) sæckr [2073](#) .íí. aurum [2074](#) .silfrs [2075](#) [við konung [2076](#) ^[362] En [2077](#) sa [2078](#) er [2079](#) brigðr [2080](#) / knífi at [2081](#) manne ok kōmr eigi fram hann [2082](#) skal [2083](#) [2084](#) bota [2085](#) honom [2086](#) fullrette [2087](#) / eptir laga [2088](#) dome [2089](#) er hann bra [2090](#) aat [2091](#) En konunge .íí. aurum [2092](#) silfrs. [2093](#) [Nu ef [2094](#) maðr læggr/ mann með knifi þa er hann [2095](#) vtlægr [2096](#) ok [2097](#) bote þeim [2098](#) er hann lagðe [2099](#) [2100](#) sem .xij. [2101](#) / skynsamer [2102](#) menn døma [2103](#) [2104](#) ok þeir sia [2105](#) at hann [2106](#) se [2107](#) væl sōmðr [2108](#) af [2109](#) [2110](#) En konungs soknar ^[27v] maðr [2111](#) skal lata [2112](#) taka [þann ^[363] mann [2113](#) [er lagðe [2114](#) [2115](#) ok fōra [2116](#) [2117](#) kníf þann [2118](#) [2119](#) er hann [2120](#) / lagðe [2121](#) með [2122](#) [2123](#) ok [2124](#) [2125](#) kōyra [2126](#) [þar a þinginu [2127](#) [2128](#) giognum hond hanns. [2129](#) [er./lagðe [2130](#) [2131](#) ok skal hann [2132](#) suo kaupa [2133](#) sik [2134](#) J [2135](#) frið [2136](#) með [2137](#) þersse [2138](#) repsing [2139](#) ef/ hinn [2140](#) lifir [2141](#) [2142](#) ok abyrgizt sialfr sar sin [2143](#) huerssu [2144](#) sem [2145](#) honom tæktz [2146](#) / til [2147](#) [En ef [2148](#) sa [2149](#) dōyr [2150](#) er lagðr [2151](#) ^[364] var [2152](#) saklauss. [2153](#) þa er sa dræpr ok dōyddr [2154](#) / er lagðe [2155](#) En ef hann [2156](#) kōmzt [2157](#) vndan [2158](#) fare [2159](#) utlægr ok [2160](#) kome. alldrj [2161](#) / i land aptr [2162](#) nema konungr [2163](#) virðizt [2164](#) nokor [2165](#) nauðsyn [2166](#) til hafa komet [2167](#) [2168](#) / En [2169](#) viganda fare eptir [2170](#) fyrra [2171](#) skilorðe [2172](#) bæðe [2173](#) þægn [2174](#) ok bōtr [2175](#) Með/ sama skilorðe [2176](#) skal [2177](#) vera [2178](#) ef [2179](#) maðr skytr at manne þo at [2180](#) ecki take [2181](#) / [2182](#) þa [2183](#) bote [2184](#) [2185](#) konunge [2186](#) .íí. [2187](#) aurum [2188](#) .silfrs. [2189](#) en [2190](#) ^[365] þeim [2191](#) fullrette [2192](#) [2193](#) eptir laga [2194](#) dome [2195](#) / er hann skaut at En [2196](#) ef hann [2197](#) særer [2198](#) mann með skote [2199](#) þa skal [2200](#) sa [2201](#) / er skaut [2202](#) slika [2203](#) repsing firir [2204](#) taka [2205](#) sem [2206](#) hinn [2207](#) er lagðe með knifi/ ok [2208](#) vndir [2209](#) sama skilorðe [2210](#) bua [2211](#) ok suo [2212](#) [2213](#) þo [2214](#) at [2215](#) sa [2216](#) dōyi [2217](#) [2218](#) er skoten var [2219](#) þa skal/ sa [2220](#) [2221](#) er skaut [2222](#) [2223](#) vndir [2224](#) [sama skilorðe vm repsing [2225](#) ^[366] [2226](#) ok [2227](#) hinn [2228](#) er lagðe [2229](#) [2230](#) bæðe [2231](#) / þægn [2232](#) at [2233](#) græiða [2234](#) ok [2235](#) suo [2236](#) bōtr [at luka [2237](#) [2238](#)

[Um þat er menn bitazt sem hundar [2239](#)

Þat er [2240](#) oviðrþōmelegkt [2241](#) at [2242](#) menn bitizt [2243](#) vm [2244](#) sem hundar/ [eða hestar [2245](#) En [2246](#) sa maðr [2247](#) er mann [2248](#) bitr [2249](#) þa skal [2250](#) sysllu [2251](#) maðr ^[367] lata [2252](#) taka [2253](#) / þann mann [2254](#) er [2255](#) bititt hefir [2256](#) ok [2257](#) fōra [2258](#) [2259](#) a þing ok lata [2260](#) briota or [2261](#) [fram/ tenner [2262](#) or hofði honom [2263](#) [2264](#) ok se [2265](#) siðan [sæctar laust [2266](#) við konung firir [2267](#) þa [2268](#) / repsing [2269](#) vm þetta mal [2270](#) nema skynsōmum [2271](#) monum [2272](#) virðizt [2273](#) [2274](#) nokor [2275](#) / nauðsyn til hafa [2276](#) komet [2277](#) [2278](#) suo

2279 at 2280 hann 2281 mege 2282 2283 botom við 2284 2285 koma 2286 ^[368] ok 2287 / bote þo 2288 fyrst 2289 þeim 2290 er hann 2291 bæit 2292 eptir 2293 2294 xíj. manna dome 2295 2296 ok 2297 þeir 2298 sia 2299 / 2300 [firir guðj 2301 2302 at 2303 sa 2304 se 2305 væl sœmdr 2306 af 2307 [er bitin var 2308

^[369] # [huerir taka skulu mannz/ bana 2309

Svo er ok 2310 mælt ok 2311 staðfastlega 2312 tekít 2313 vm [allt landet 2314 at 2315 / ef maðr drepr mann eða veitir þar 2316 2317 nokorar 2318 2319 akomor eða gerir 2320 / nokor 2321 þau 2322 værk sem 2323 hann 2324 a. 2325 at 2326 lata firir 2327 líf 2328 eða 2329 límu 2330 at 2331 logum 2332 / þa skulu þeir er nester ero 2333 eða 2334 þeir 2335 2336 ^[370] er 2337 fyrst 2338 mego 2339 na 2340 2341 taka [þann/ mann 2342 ok föra 2343 sysllu manne bundinn eða 2344 fiotraðan 2345 En 2346 ef þeir gera 2347 eig ^[28r] suo ok mega þeir þui 2348 við koma 2349 suo 2350 at þeir fa 2351 enga 2352 skom. 2353 eða/ oluti 2354 af honom 2355 þa 2356 er hværr 2357 sa 2358 sæckr halfre 2359 mork silfrs 2360 [við konung 2361 / nema fermenigar 2362 at frenzsemi 2363 eða 2364 2365 at 2366 mægðom 2367 2368 þeir 2369 ero 2370 eigi/ 2371 skylldir 2372 2373 at 2374 taka 2375 ^[371] hann 2376 nema hann 2377 vili 2378 2379 þa 2380 er 2381 sysllu maðr 2382 skylldr 2383 til 2384 / at 2385 2386 taka þann mann 2387 ok 2388 föra 2389 a þing en bœndr ero skylldir 2390 2391 at dœma 2392 / hann 2393 eptir 2394 logum [a þingi 2395 en sysllu maðr a 2396 at 2397 lata 2398 repsa honum 2399 eptir 2400 / logum 2401 2402 Nu 2403 er 2404 þersso 2405 firir 2406 þui 2407 suo skipat at engi 2408 2409 mego 2410 2411 þetta 2412 / synda 2413 laust gera 2414 nema 2415 sa 2416 domare 2417 er konungr 2418 ^[372] hefir til 2419 þerssa 2420 ski/pat 2421 þui at logen ræpsa 2422 en eigi hann. 2423 þo at hinn 2424 geri sina skylldu/ [eptir þui 2425 sem 2426 logen bioða 2427 ahond 2428 en 2429 aðrer 2430 gera 2431 með hæpt ok 2432 [suo/ með 2433 ofund 2434 ok 2435 þui 2436 veitir þat all 2437 oppt 2438 at þeir 2439 fa 2440 fyrst 2441 mannskad/an 2442 ok 2443 svara 2444 2445 2446 storum scriptum 2447 með 2448 frekom fiar giolldum 2449 Nu 2450 hværr 2451 / sem [oðruvis gerir 2452 ok provazt 2453 suo 2454 at hann ^[373] matte 2455 þui 2456 við 2457 koma 2458 þa/ er hann 2459 utlægr [til þerss 2460 er konungr gerir 2461 2462 skipan a 2463 eptir 2464 mala voxtum 2465 / hvat 2466 nauðsyn 2467 2468 til dro 2469 þann 2470 sem 2471 gerðj Nu 2472 hefir 2473 sa 2474 eigi liðes 2475 kost 2476 / til 2477 2478 sem 2479 at 2480 tæler 2481 þa skal hann segia 2482 2483 sysllu manne 2484 En 2485 ef 2486 sysllu maðr/ kræfr 2487 liðes með 2488 ser 2489 þa 2490 er sa 2491 hværr 2492 sæckr 2493 mork 2494 .silfrs. [við konung 2495 2496 er ^[374] eigi/ 2497 fær 2498 2499 nema 2500 fermenigar 2501 at 2502 frenzsemi eða 2503 2504 at 2505 mægðom 2506 við þan er/ drap eða akomor væitti 2507 Nu 2508 ero 2509 2510 aller 2511 friðhælgir er til 2512 sœkia En/ hínir aller 2513 2514 vtlægr 2515 er mote 2516 standa 2517 2518 hvart sem þeir fa 2519 af 2520 mein/ eða 2521 / sar 2522 eða 2523 bana 2524 2525

^[375] # [Með hueriu mote ranger domr ma gerazt 2526

Nv 2527 af þui at suo vattar logbok við 2528 at 2529 vm 2530 þa 2531 menn sem til/ repsingar 2532 hafa gortt 2533 þa 2534 skal 2535 a þing föra ok 2536 dœma 2537 ok 2538 eptir 2539 þeim 2540 / dome 2541 2542 repsing a 2543 leggja 2544 2545 þa berr 2546 þeim 2547 ^[376] 2548 inviriðllega 2549 at 2550 2551 ranzsaka eR/ til domara 2552 ero 2553 tekniR 2554 ok 2555 með mikilli hofsemj 2556 2557 2558 hvart misgort 2559 eR/ við saklausan 2560 2561 eða firir 2562 litllar saker 2563 ok þo 2564 nokorar 2565 eða firir 2566 mik/lar 2567 saker 2568 ok þo eigi nokorar 2569 eða suo nogar 2570 at full nauðsyn þyckiR/ 2571 til hafa 2572 dregit 2573 þann 2574 er gerðj 2575 [Svo ok 2576 hvart 2577 nokor 2578 [laga boð 2579 hafa 2580 ^[28v] ^[377] [J millum 2581 komet 2582 eða engi 2583 eða 2584 þat 2585 sem harðazt 2586 er at 2587 sa hefir 2588 / bota bæizt er misþyrmt 2589 var 2590 2591 ok þo 2592 engar fenget

Svo ok 2593 hvart 2594 / nokot var 2595 kært 2596 fyrir rettaranom 2597 2598 er 2599 2600 laga orskurðen 2601 er 2602 2603 skip/paðr 2604 2605 þeim 2606 er a saklausum 2607 monum 2608 vinna En þui er domren 2609 / til 2610 nemdr at þa 2611 skal 2612 [ranzsaka ok 2613 meta [saker ok 2614 2615 misgerningar/ ok temprá 2616 suo domen eptir mala voxtum sem þing menn ok ret/taren 2617 sia sannazt 2618 fyrir guði 2619 eptir síni samvizku 2620 [378] En eigi 2621 sem/ margr snapr 2622 hefir svarat 2623 her til 2624 at 2625 þeir dōma 2626 ecki [annat en 2627 /log [þui at 2628 sanlega skulu þeir þui 2629 fyrir 2630 suara 2631 sem log 2632 vatta 2633 þeim/ a hendr 2634 sem [vanda menn 2635 lata odōmda 2636 2637 vndan 2638 ganga 2639 ef 2640 vanræpst/ er 2641 af domarans 2642 hende ok suo er 2643 ofræpst er 2644 þeim er miskunnar [ero/ verðir 2645 2646 af þarnan 2647 þeirra 2648 til logu 2649 Finnazt 2650 ok 2651 nog 2652 dōme til þerss 2653 / at þeir 2654 hafa lotet 2655 [379] harðar 2656 hemdir 2657 2658 [af gudj 2659 2660 er van dōmt 2661 hafa 2662 / en 2663 þo 2664 hinir 2665 harðare er of dōmt 2666 hafa 2667 2668 ok þui 2669 skal domen 2670 hueruítna 2671 / til hins 2672 bætra 2673 föra 2674 2675 at 2676 [þeir vita 2677 iam vist 2678 hvartveggia 2679 2680 þui 2681 at/ [allmíot 2682 er 2683 mundangs hof 2684 en 2685 þui miorra 2686 sem 2687 eR 2688 þa ero þeir þui 2689 / sælle 2690 er 2691 suo [fa høft 2692 þeirra 2693 .ííí. systra 2694 hofe 2695 sem 2696 J ollum rettóm 2697 / domóm eigu at 2698 [380] uera 2699 suo 2700 at guði líkar 2701 en 2702 2703 monum hófer 2704 En 2705 þat/ er Miskunn ok Sannynddi. Retvisi. ok Friðsemj. 2706 Miskunn a at va/razt 2707 at eigi kome 2708 grimd 2709 eða 2710 hæipt 2711 2712 J doma. Sannynddi 2713 .a. 2714 at/ gōyma 2715 at eigi verði lygi fram boren. Rettvisi a. 2716 2717 at varazt. 2718 at/ eigi 2719 verði með rangyndum 2720 hallat rettóm dome. 2721 Friðsemj a. 2722 at varð/ueita 2723 þar til er retrr domr fællr 2724 a. 2725 2726 at eigi 2727 verði 2728 með reiðj. 2729 2730 [381] akafr 2731 / afellis 2732 domr alagðr 2733 ok 2734 þui 2735 gōymi domaren 2736 þerssa 2737 2738 at þetta 2739 er 2740 þuj/ 2741 þarflegare 2742 er gíorr 2743 værðr at rōynt 2744 J allum 2745 domóm En 2746 at menn 2747 / varezt þui 2748 meirr 2749 ranga 2750 doma þa 2751 ma varlla 2752 illt 2753 varazt nema 2754 / 2755 vitj ok þui 2756 [minízt menn 2757 a. 2758 at með fíoróm 2759 hattóm [verða rangeR/ domar 2760 2761 [Annat hvart 2762 með rætzllo at 2763 maðr 2764 ottazt þann 2765 er hann 2766 skal 2767 [29r] dōma vm 2768 Elligar 2769 [382] með 2770 fegirnj 2771 [þar sem 2772 maðr snikir 2773 til nockor/rar mutu 2774 eða 2775 með 2776 hæift 2777 2778 þar sem 2779 maðr 2780 hatar 2781 þann 2782 er hann 2783 / skal dōma vm 2784 2785 eða 2786 með 2787 vinatto þar sem maðr 2788 vill 2789 væita líð 2790 felaga/ sínum 2791 ok er þa illa skipat 2792 er 2793 þerssóm 2794 horbornum er 2795 in 2796 visat 2797 / en 2798 hínúm skilgetno systurum 2799 er 2800 brott visat þeim 2801 sem aðr 2802 váru 2803 / talldar 2804 [þui at 2805 illa mann 2806 sa domr virðazt fyrir [383] allum 2807 2808 monum/ en 2809 allra 2810 værzt 2811 fyrir guði 2812 2813 ok 2814 er æ 2815 þui bætr er 2816 þersse 2817 capituli 2818 er 2819 optar/ lesen 2820 þar sem vm 2821 stor mal skal 2822 dōma 2823 Mínnízt 2824 menn 2825 ok 2826 2827 einkanll/ega 2828 .a. 2829 at fa 2830 þeim monum 2831 prest 2832 sem til bana 2833 2834 eða líma latz 2835 ero 2836 / dōmder 2837 ok gefe 2838 til þerss 2839 goða stund ok 2840 tom 2841 aðr en 2842 honóm 2843 se 2844 [384] ræpst 2845 / 2846 þui at illt 2847 værk 2848 skal 2849 hata en ælska salena 2850

[Ef bærst j gríða/stoðum Capitulus 2851

2852 Ef menn beríazt 2853 J læiðangrs færð 2854 með konunge 2855 / eða 2856 a 2857 þingum 2858 2859 eða 2860 2861 stefnum 2862 2863 fyrir logmanne eða 2864 2865 fimtar/ [385] stefnum eða 2866 J 2867 gílldum 2868 eða 2869 J 2870 bruðlaupum 2871 J 2872 iola 2873 gríðum 2874 eða 2875 .J. 2876 / sílldfískj 2877 2878 Skírdag 2879 ok umfram 2880 páska viku ero 2881 síalf sætt 2882 gríð .J./ ollum 2883 þerssóm 2884 stoðum. 2885 2886 En 2887 retrr þeirra 2888 öyckzt 2889 at hælmingi 2890 er fyrir/ skemdom eða 2891 sars aukum 2892 værða 2893 a 2894

þerssom [2895](#) tímum eða [2896](#) J þerssom [2897](#) / stoðum [2898](#) En ^[386] konungr. a her [2899](#) a. [2900](#) firir sar [2901](#) hvært [2902](#) eða [2903](#) steins hogg [2904](#) eða [2905](#) / lurks hogg [2906](#) eða [2907](#) ðaxarhamars [2908](#) hogg ok [2909](#) kafstøying. vííí ærtogar/ ok xííí. mærkr [2910](#) En firir pustr ok [2911](#) hueria grein [2912](#) er þar [2913](#) fylgir .íííí. [2914](#) / mærkr [2915](#) En firir hueria grein um blak ok þat [2916](#) sem þar [2917](#) fylgir .íí./ mærkr [2918](#) [2919](#) [2920](#) [2921](#) En [2922](#) ef maðr særer mann eða [2923](#) bærr [2924](#) eða skemmer [2925](#) [2926](#) [fulrettes verkum [2927](#) / J hæimili sialfs hanns [2928](#) þa øykt [2929](#) retrr þeirra [2930](#) ^[387] at hælmingi [2931](#) er firir skemdom/ ok [2932](#) sarsaukum [2933](#) værða [2934](#) Sua ero þeir ok [2935](#) [2936](#) holfu meira [2937](#) seckir [2938](#) [við konung. [2939](#) er/ heim sokn væita ok [2940](#) heíma frið [2941](#) briota [2942](#) ef hinn lifnar [2943](#) en [2944](#) með ollu/ utlæger er [2945](#) hínir [2946](#) døyia [2947](#) [2948](#) [2949](#)

^[388] # [huat taka ma hæst firir hogg [2950](#)

[2951](#) Ef maðr bindr frialsan [2952](#) mann at osyniu [2953](#) giallde v. mærkr .silfrs. [2954](#) / konunge [2955](#) en [2956](#) hinum [2957](#) fullrette [2958](#) er bundin var [2959](#) eptir [2960](#) .xíj. [2961](#) [2962](#) manna [2963](#) dome [2964](#) [2965](#) ^[296] En [2966](#) binda ma maðr þiof [2967](#) at [2968](#) oseckiu [2969](#) [2970](#) ok ^[389] alla þa [2971](#) er hann. kenner [2972](#) [2973](#) / at [2974](#) [2975](#) odaða [2976](#) værk [2977](#) hafa [2978](#) gort [2979](#) [2980](#) ef [2981](#) hann [2982](#) hefir [2983](#) uitni [2984](#) til [2985](#) at hann gat [2986](#) ei/ [oðru uis [2987](#) ført [2988](#) hann til rettarans [2989](#) En ef eigi [2990](#) ero [2991](#) vitni til [2992](#) þa [2993](#) / sanne [2994](#) þat [2995](#) með [2996](#) eins eiðj [2997](#) [2998](#) En [2999](#) ef maðr lystr mann [3000](#) þar sem eigi [3001](#) ero [3002](#) gríða/ staðer [3003](#) með øxi eða [3004](#) lurki eða [3005](#) steini bôte konunge [3006](#) firir [3007](#) ^[390] [3008](#) hogg [3009](#) mork/ silfrs. En ef [3010](#) slær [3011](#) annat [3012](#) samfløyt bôte [3013](#) konunge [3014](#) íí. morkum [3015](#) .silfrs. [3016](#) En [3017](#) ef [3018](#) sæl [3019](#) / hit [3020](#) þriðia [3021](#) [3022](#) samfløyt [3023](#) bôte [3024](#) konunge [3025](#) .ííí. morkum [3026](#) .silfrs. [3027](#) En ef [3028](#) [3029](#) slær [3030](#) hitt [3031](#) / fiorða [3032](#) samfløytt bôte [3033](#) [3034](#) konunge [3035](#) .íííí. [3036](#) morkum [3037](#) .silfrs. [3038](#) En [3039](#) ef hann [3040](#) slær [3041](#) [hitt/ fimta [3042](#) [3043](#) samfløyt [3044](#) bôte [3045](#) ^[391] konunge vííí. ærtogom [3046](#) ok xííí. morkum [3047](#) silfrs [3048](#) En [3049](#) / þeim er firir varð [3050](#) [3051](#) eptir [3052](#) xíj. [3053](#) manna dome [3054](#) loglega [3055](#) til nemfdom [3056](#) af/rettaranom [3057](#) hvart sem er [3058](#) eit hogg [3059](#) eða [3060](#) fleiri [3061](#) En [3062](#) ef [3063](#) maðr lystr/ einn [3064](#) mann i hofuð [3065](#) eit hogg [3066](#) eða rindr manne [3067](#) a kaf [3068](#) eða [3069](#) særer mann [3070](#) / lemstrar sarom [3071](#) eða hofuð sarom [3072](#) bôte hvart sem er [3073](#) hogg [3074](#) eða sar [3075](#) / [3076](#) .íí. morkum [3077](#) .silfrs. [3078](#) konunge [3079](#) firir hvært [3080](#) [3081](#) ^[392] En hinum [3082](#) er firir varð [3083](#) [3084](#) eptir [3085](#) / xíj. [3086](#) manna dome loglega til nefdom [3087](#) [3088](#) En þat. er [3089](#) lemstrar [3090](#) sar er [3091](#) maðr [3092](#) / er siðan værr förr en aðr [3093](#) eða [3094](#) eigi [3095](#) hylar [3096](#) har [3097](#) eða [3098](#) klæðe [3099](#) ok iafnan ma [3100](#) / a [3101](#) sia [3102](#) [3103](#) En [3104](#) ef sa vill [3105](#) eigi bota [3106](#) er misgerði [3107](#) loglega [3108](#) til [3109](#) sottr [3110](#) [3111](#) fare [3112](#) utlægr [3113](#) / Nu [3114](#) vill sa eigi taka botr [3115](#) er firir vanuirðingu [3116](#) varð [3117](#) [3118](#) eða syslu. maðr [3119](#) / [3120](#) þa friðhælgar [3121](#) hann [3122](#) sik [3123](#) [til doms [3124](#) ^[393] [3125](#) hvart sem hinir [3126](#) taka við [3127](#) eða eigi [3128](#) / Nu [3129](#) ef [3130](#) einn [3131](#) maðr [lystr eða [3132](#) særer [.íí. menn [3133](#) j enu [3134](#) at uigi [3135](#) eða fleiri/ [3136](#) bôte [3137](#) [3138](#) sínnum [3139](#) rette [3140](#) [firir hværn [3141](#) þeirra [3142](#) [3143](#) konunge [3144](#) slikum [3145](#) sem aðr [3146](#) er [3147](#) skilt [3148](#) / ok suo þeim [3149](#) er firir varð [3150](#) [3151](#) En [3152](#) ef [3153](#) .íí. [3154](#) menn eða fleiri [3155](#) liosta [3156](#) eða/ særa ein [3157](#) mann [3158](#) þa er hværr þeirra [3159](#) sæckr [firir sik [3160](#) [3161](#) ^[394] fullri sæckt [3162](#) við/ konung [3163](#) [eptir þui [3164](#) sem [3165](#) aðr er [3166](#) skilt [3167](#) ok suo við þann [3168](#) er firir varð [3169](#) [3170](#) Nu [3171](#) ef/ annars [3172](#) [3173](#) sar groa [3174](#) en annars eigi. ok færre sa [3175](#) af þui [3176](#) bana [3177](#) þa er sa [3178](#) ut/lægr er þau [3179](#) sar væitti [3180](#) er eigi [3181](#) groa [3182](#) [3183](#) En [3184](#) hann [3185](#) [3186](#) hallde [3187](#) [3188](#) upp [3189](#) [3190](#) [3191](#) mannz [3192](#) giolld/dum [3193](#) at ollu [3194](#) sem xíj. skynsamer [3195](#) menn døma [3196](#) loglega til nemder [3197](#) ^[395] [af/ rettaranom [3198](#) ok suo þægn [3199](#) [3200](#) [3201](#) Þeir menn [3202](#) er monum [3203](#) væita [3204](#) lið til [3205](#) [3206](#) eða [3207](#)

_{30r} foru nøyti 3208 3209 hyllda 3210 eða 3211 samþykka 3212 með þeim þann 3213 ofrið 3214 / at taka menn 3215 af 3216 3217 svare slíku 3218 fyrir 3219 konungdomenom 3220 ok erfingia 3221 / hins dauða sem rettare 3222 konungdomssens 3223 3224 ok 3225 aðrer 3226 skynsamir 3227 menn með/ honom 3228 dōma 3229 [eptir at vikum 3230 3231 en landz uist þeirra 3232 se 3233 vndir 3234 konungs/ _[396] miskun 3235 3236

[Um ifir boot ok hœmnd 3237

Nv 3238 uill sa eigi bōta/ er misgerði 3239 þa skal sa er misgort er 3240 uið kera 3241 3242 fyrir 3243 umboðs/manne konungs þeim sem hann 3244 3245 hefir sit [rettynda valld 3246 J hendr 3247 feng/get 3248 þa skal rettaren 3249 baðom 3250 til sin 3251 _[397] stæfna 3252 ok nefna 3253 til sin 3254 .xij./ [hina skynsamostu 3255 menn 3256 at 3257 dōma 3258 millum þeirra 3259 ok setia 3260 a. 3261 sala stef/nur 3262 En 3263 ef sa 3264 uill 3265 eigi bōta 3266 er misgerði 3267 slíkt 3268 sem dōmt var. þa. 3269 sōke/ 3270 ut 3271 með domrofom ok atferðum 3272 Nu 3273 ef sa vill 3274 eigi 3275 bōta 3276 er misgerði 3277 3278 ok 3279 / 3280 konungs 3281 umboðs maðr af rōkezt 3282 rett at gera 3283 ok hefnizt 3284 sa 3285 3286 siðan. eR 3287 / misgort er 3288 við 3289 sinna vanuirðinga 3290 ok _[398] værðr hœmnden meiri en 3291 til 3292 / var gort 3293 3294 þat sem millum 3295 færR 3296 3297 með 3298 skynsamra 3299 manna vírðingu 3300 / þa er þeir sættazt 3301 þat 3302 skal 3303 halft giallda 3304 sa er hefði 3305 sin 3306 en halft/ konungs umboðs maðr bæðe konunge ok 3307 3308 þeim 3309 er 3310 fyrir vanuirðingu 3311 varð 3312 þui/ at hann afroktezt 3313 ret at gera 3314 En ef 3315 hann 3316 hefnir sin 3317 suo at 3318 eigi/ var 3319 hœmnden 3320 meiri en 3321 3322 til 3323 var 3324 gort 3325 þa er hann 3326 saklauss 3327 [við _[399] konung 3328 [þui at 3329 / hann beiddizt 3330 rettar sin 3331 aðr 3332 En 3333 umboðs maðr ^{konungS} 3334 [einn saman 3335 giallde þa 3336 / 3337 slíka 3338 sæckt 3339 konunge 3340 sem uið liggR 3341 3342 þui at hann afroktezt 3343 3344 rett at gerra 3345 / 3346 3347 3348 Huer uitna 3349 þar 3350 sem sa 3351 kærer 3352 fyrir rettaranom 3353 er 3354 misgort er _[400] við 3355 / þa a 3356 rettaren 3357 fyrri 3358 þeim 3359 rett at 3360 gera er mishallden 3361 eR 3362 en 3363 3364 taka 3365 / konunge sæckt til handa 3366 en siðan konungr 3367 ok 3368 hueruitna þar sem domren 3369 / væger eptir mala voxtum þeim 3370 er misgerir 3371 ok 3372 fellir rett 3373 hanns 3374 / er fyrir varð 3375 3376 þa berr 3377 3378 rettara 3379 [konungs domsens 3380 [eptir þui 3381 at fælla 3382 konungs 3383 / sæckt 3384 ef 3385 þeir _[401] vilia 3386 ret með fara 3387 fyrir 3388 þui at suo gerir 3389 3390 konungr 3391 sialfr 3392 vm 3393 / 3394 [þægn gilldi 3395 3396

Um Bardaga ok suo vm 3397 aat laup Capitulus 3398

EN 3399 ef maðr lystr 3400 mann pustr eða nefa hogg eða beriazt menn 3401 með_{30v} nefom 3402 3403 eða stingr maðr 3404 3405 øxar skapte 3406 3407 eða spiot skapte 3408 _[402] annan 3409 með 3410 / hæiptugri hende 3411 bōte þeir er gerðu 3412 eptir vi. 3413 mana dome 3414 3415 sin. a/ millum 3416 En konunge 3417 halfa 3418 mork 3419 .silfrs. 3420 fyrir hueria grein þerssa 3421 En/ um 3422 blak 3423 allt annat 3424 ok 3425 ef maðr 3426 rindr manne 3427 eða 3428 nyckir 3429 3430 [til sin 3431 ok 3432 i fra/ 3433 3434 eða 3435 fellir mann 3436 eða rifr klæðe mannz 3437 ok allt þat er manne 3438 værðr 3439 með/ 3440 ofund 3441 _[403] misþyrmt 3442 með þema hætte 3443 at 3444 hinn 3445 gefr 3446 sok a. er fyrir varð 3447 ok/ hafa skynsamer menn 3448 set 3449 a. 3450 þa skal sa 3451 bōta 3452 er misgerði 3453 eptir. þui 3454 / sem .vj. skynsamer 3455 menn dōma 3456 loglega til nemder 3457 af rettaranom 3458 En 3459 / hinn 3460 er misgerði 3461 bōte. 3462 3463 konunge .íi. aurum 3464 .silfrs. En 3465 þo at eigi 3466 se 3467 vítni til/ þa eigi 3468 hann 3469 3470 kost 3471 at beiða 3472 ut 3473 rettar sins þegar 3474 hann vill 3475 En 3476 ef 3477 hann 3478 / syniar er _[404] fyrir sok 3479 værðr 3480 syni 3481 með

lyritar 3482 eiði 3483 elligar 3484 fare 3485 3486 sem aðr 3487 / er 3488 skilt 3489 En 3490 ef maðr løypr 3491 at manne ok er 3492 3493 hallden 3494 bôte eptir [.vi manna 3495 / dome þeim 3496 er hann liop at 3497 En 3498 konunge .íi. aurum 3499 .silfrs. 3500 En 3501 ef 3502 maðr 3503 løypr/ at manne ok hældr 3504 ser sialfr þatt eitir 3505 arga fas 3506 ecki 3507 a konungr 3508 a þui 3509 ./ Sakar abere 3510 skal vera firir huerri 3511 sok 3512 3513 en 3514 engi 3515 skal 3516 gefa 3517 sok. a 3518 an/nars [405] 3519 sòmdom 3520 3521 ne 3522 3523 fiarlutum 3524 nema [heimils quidar 3525 vitni fyllgi 3526 ok 3527 / þo 3528 þui at eins at 3529 verði 3530 lemstrar 3531 sar eða þau 3532 onnur 3533 3534 er konungdomenom 3535 / høyri 3536 þuilik 3537 sækt 3538 til 3539 eða [þaðan af 3540 3541 meiri En 3542 þo at smærre se 3543 3544 þe/gar 3545 sa gefr 3546 sok a. 3547 er [mal efni 3548 aa 3549 3550 þo at hann 3551 sættezt 3552 siðan 3553 eða 3554 gefe 3555 / upp 3556 þa 3557 a [406] konungr 3558 rett sin ok mego konungs 3559 soknarar 3560 søkia 3561 þegar 3562 [þeir/ vilia 3563 En 3564 engan a konungr rett a þeim 3565 sem 3566 3567 enga 3568 a sialfr 3569 a 3570 ser 3571 3572

[ef hestr/ eða ross bitr mann 3573

Nv er 3574 þiorr J yxna 3575 tale þar til er hann. er .v. vetra/ gamall 3576 Allt 3577 þat [407] er siðan gerir hann þa. 3578 a eigande at 3579 abyrgiazt 3580 / En 3581 ef hann værðr 3582 manne at skaða 3583 þa skal erfingi 3584 3585 bæiða 3586 ut 3587 vxa 3588 / en 3589 eigande 3590 leggi 3591 band a 3592 ok fae 3593 honom 3594 i hendr 3595 En 3596 ef hann vill eigi 3597 ok 3598 / fœðr hann 3599 uxa 3600 siðan 3601 bôte 3602 3603 v. 3604 morkum 3605 .silfrs. ok vxan ofan. a 3606 3607 ok 3608 falle 3609 / niðr 3610 frendbøtr 3611 ok retrr 3612 konungs 3613 En 3614 ef 3615 hestr eða ross [bitr mann 3616 eða/ lystr 3617 eða 3618 naut stangar eða [408] svín høggr 3619 3620 bôte sa er 3621 a. 3622 3623 holfum botom 3624 til þess er suo. mikit er bœtt 3625 sem þat 3626 kyquende [er vært 3627 er 3628 hann 3629 / fekk mein af 3630 3631 eptir 3632 .vi. manna dome 3633 loglega til nemdom 3634 nema/ þeim 3635 synizt 3636 3637 af þerss volldum 3638 komet. 3639 hafa 3640 er mein fek af 3641 3642 hafe/ firir 3643 eptir. dome 3644 3645 En 3646 ef 3647 hundr bitr mann þa 3648 skal sa bæiðazt 3649 [409] hundz 3650 er/ er 3651 bitin var 3652 3653 3654 nema 3655 skynsomom 3656 monum virðizt 3657 hanns 3658 volld til hafa/ genget 3659 er bitin var 3660 3661 hafe 3662 firir 3663 eptir dome En 3664 ef 3665 fœðer hund siðan ok/ biter hann 3666 3667 mann 3668 anat sin 3669 bôte 3670 sem sialfr 3671 hafe 3672 gortt 3673 3674

[410] # [Um fiolmæles/ orð er menn mæla capitulus 3675

ENgi 3676 skal þatt við annan mæla at hann 3677 / hafe 3678 þeget 3679 skom a 3680 ser huarke sysllu maðr ne annar maðr 3681 / nema honom fylgi .x. 3682 menn til þings 3683 at 3684 sanna 3685 mal hanns 3686 3687 sem mælt/ er i logum manna 3688 3689 at 3690 .íi. 3691 skulu sueria 3692 3693 en .víj. 3694 3695 sanna 3696 mal hanns 3697 ok 3698 [411] þeir 3699 .íi. 3700 3701 hafa 3702 bok J hendr 3703 3704 ok sueria 3705 suo. 3706 3707 Þess lægg ek 3708 honð a. hælga 3709 / bok. 3710 3711 at 3712 þat 3713 hofum ver 3714 hœyrt 3715 en eigi vitum ver 3716 huat 3717 satt er 3718 En ef/ hann missir 3719 3720 vatta þessa 3721 þa er hann 3722 3723 sæckr .ííi. morkum .silfrs. [við konung 3724 / ok 3725 bôte þeim 3726 er hann mælte til 3727 eptir 3728 vi. manna dome 3729 loglega til nef/dom 3730 En hinn 3731 [412] er til 3732 er 3733 mæltt 3734 skal þo 3735 hafa 3736 lyritar 3737 eið 3738 firir ser 3739 3740 at/ hinn 3741 hafe alla 3742 þerssa vatta 3743 En 3744 ef maðr mæler þat 3745 uið mann 3746 at hann raðe 3747 / lond 3748 ok 3749 þægna vndan konunge 3750 þat skal huarke 3751 mæla sysllu maðr ne 3752 annar maðr 3753 / nema heimils quidar vitni fyllgi 3754 3755 En ef þat mæler nokor 3756 þa er hann 3757 / sæckr .ííi. morkum .silfrs [við konung 3758 ok 3759 hinum 3760 [slikum rette 3761 sem .vj. / skynsamir

menn dōma 3762 3763 En 3764 ^[413] ef maðr mæler [þa skom 3765 við 3766 kono mannz 3767 at hon/ liggi 3768 hia 3769 oðrum 3770 manne 3771 en bonda sínum 3772 þat skal engi 3773 mæla nema/ heimils quiðar vitni fylgi 3774 ok eigi við dottor mannz ne systur mannz 3775 / En ef 3776 3777 mæler 3778 3779 þa er hann 3780 sæckr 3781 .ííí. morkum .silfrs. [við konung 3782 3783 en 3784 hínun 3785 / 3786 eptir vi. manna dome 3787 loglega til nefdom 3788 3789 En 3790 ef maðr 3791 mæler 3792 oquæðess/ orð 3793 við 3794 karll 3795 eða 3796 kono þat 3797 er ^[414] þerssor 3798 sæckt 3799 liggr 3800 við 3801 þa skal þo 3802 full/rette uppi 3803 3804 eptir .vi. 3805 manna 3806 dome 3807 3808 við þann er mælt er 3809 til 3810 3811 at 3812 hann 3813 / helgi 3814 sik 3815 með heimils quiðar vitni 3816 3817 nema hinn 3818 eigi 3819 at 3820 logum 3821 sok^[31v] ok 3822 sokn 3823 a þui male 3824 3825 þa 3826 er þar 3827 eckj. rettar far a 3828 3829 ok suo skal 3830 vm oll 3831 / fiolmæle 3832 ok fullrettes orð

^[415] # [vm þa menn er røgia aðra Capitulus 3833

Svo er ok 3834 mælt um 3835 rogs 3836 menn alla at sa 3837 maðr er 3838 hann 3839 værðr/ kunnr ok 3840 sannr [at þui 3841 at hann 3842 røgr mann 3843 við konung 3844 3845 eða 3846 3847 biskup. 3848 3849 Jarll 3850 eða 3851 / 3852 Barrun 3853 svare sliku firir sem sa 3854 ætte 3855 3856 er røgðr 3857 var 3858 ef hann være/ sannr at þui 3859 male 3860 nema ^[416] hinn 3861 er gerði 3862 syni ok 3863 hafe 3864 firir ser settar/eið 3865 3866 En 3867 ef maðr 3868 kennir þatt 3869 rog manne at hann hafe 3870 fenget 3871 oþocka konungs 3872 / af hanns orðom 3873 3874 halld 3875 firir 3876 ein 3877 eiði 3878 eða 3879 giallde 3880 eptir 3881 dome. 3882 / sakar abera 3883 En 3884 engi a 3885 sok a sonnu 3886

^[417] # [vm yrking ok heimilsquidar vítnj 3887

3888 Ef maðr yrkir um mann 3889 þatt er monum 3890 virðizt 3891 til hæðen/gar 3892 3893 niðz 3894 fiordonge 3895 lengra þa skal sakar abere stæfna 3896 þing 3897 / ok 3898 queða 3899 a þingi 3900 3901 En hinn 3902 [føretz vndan 3903 3904 ef hann ma 3905 með lyritar eiðj 3906 / elligar 3907 giallde 3908 3909 konunge .ííí. mærkr 3910 .silfrs. 3911 ok 3912 ^[418] hínun [rett sin 3913 eptir .vj./ mana dome loglega til 3914 nemdom 3915 Nu 3916 3917 mal hvært er maðr mæler/ [við annan 3918 3919 suo at honom 3920 horfir 3921 til nøyxlla 3922 eða kennir manne 3923 heim/sku 3924 ok 3925 [fordæðo skap 3926 ok a hann eigi 3927 sialfr 3928 sok 3929 a þui male þa er hann/ fiolmæles maðr nema hann 3930 hafe 3931 heimills quiðar vitni 3932 a hendr 3933 / honom 3934 þa skal hann 3935 sueria firir 3936 settar 3937 eið 3938 En 3939 ef hann 3940 missir 3941 / heimils quiðar 3942 vitnis 3943 a þingi 3944 þa er hann 3945 sæckr .ííí. morkum silfrs/ við konung 3946 ok 3947 hínun ^[419] [rett sin 3948 eptir 3949 vi. 3950 mana 3951 dome 3952 3953 3954 3955 Ef maðr gerir 3956 suo/ mikit ohæfo 3957 værk at hann lægzt 3958 með 3959 kono mannz 3960 3961 þa skal hann 3962 / bota 3963 3964 eptir þui sem .xij. 3965 3966 menn dōma 3967 loglega til nemdr 3968 af rettarans/ hende 3969 þeim er kono 3970 a. 3971 3972 En ef hann er før til vndan førsllō syni 3973 / með tylptar 3974 eiði Nu 3975 ef maðr 3976 sætsetz við þann ^[420] mann 3977 er leget hefir/ kono hanns 3978 þa skal sa 3979 veita 3980 trygðir 3981 er kono 3982 a. 3983 En 3984 ef 3985 tækr kono/ sina 3986 [i hivnskap 3987 3988 aptr 3989 ok liggr hann 3990 hana 3991 3992 annat sinni 3993 meðan þau ero/ 3994 saman 3995 þa er hann 3996 trygrofe 3997 sem hinn 3998 er vegr 3999 a trygðir 4000 ospilltaR 4001 / 4002 4003

^[421] # [Um þa menn er ganga J samkundi manna ok sitia slimusetre þar 4004 \32r\

EEn 4005 þeir 4006 sem til þerss vilia 4007 hafa sik at 4008 ganga J samkundir 4009 / manna 4010 4011 uboðet 4012 af þerss hende 4013 er væizlluna. a. 4014 ok sitia 4015 þar 4016 / siðan 4017 slimu settre 4018 at 4019 þo at þeir 4020 uerði 4021 4022 harðlega 4023 J brott [422] rekner 4024 / eða þar 4025 nokot 4026 misþyrmt 4027 4028 þa skulu þeir vera 4029 halfrettes menn 4030 / ok sæckr 4031 4032 öyri .silfrs. [við konung 4033 [er þetta 4034 4035 firir 4036 þui gortt 4037 at margr goðr 4038 / maðr 4039 hefir 4040 fenget 4041 skemdr 4042 4043 ok vandræðe 4044 firir 4045 þeirra lutuende 4046

[vm þa menn er ganga með vonar vol 4047

MAðr hværr [fulltiða er 4048 gengr husa/ millum 4049 ok þiggr 4050 olmoso 4051 [423] hann. 4052 a engan rett a ser þo at hann/ se 4053 nauðigr 4054 J brott reken 4055 4056 meðan hann gengr með 4057 vonar vol 4058 4059 ok er hann/ heill 4060 ok 4061 værks 4062 förr nema hann 4063 biði 4064 4065 vistar 4066 ok fae 4067 eigi 4068 En þegar 4069 4070 hann/ fær ser 4071 matar 4072 sialfr 4073 4074 klæða 4075 eða 4076 vapna 4077 eða frendr hanns 4078 4079 þa. er/ hann þegar 4080 rettnæmr 4081

[424] # [vm laga rette. a konom Capitulus 4082

4083 Konor þær allar 4084 er monum ero skylldar 4085 ok menn vilia 4086 enga 4087 / røkt 4088 a leggja 4089 4090 þa 4091 take engi 4092 4093 meira 4094 rett a. þeim 4095 en 4096 4097 mork .silfrs. 4098 En 4099 / ef frendr kononnar 4100 vilia leggja til 4101 hennar 4102 heiman fylgiu slika 4103 / sem .vi. 4104 skynsamer 4105 menn 4106 sia 4107 at hann 4108 [425] mege væl 4109 við 4110 taka er kono 4111 / [hefir legit 4112 4113 ok vill hann 4114 eigi 4115 fæsta 4116 þa 4117 skal hann giallda 4118 slikan 4119 rett/ firir þa 4120 kono 4121 sem .xij. 4122 skynsamer 4123 menn 4124 dōma 4125 4126 En 4127 ef frendr/ 4128 vilia 4129 ecki 4130 til leggja þa skal 4131 sa 4132 er kono 4133 [hefir leget 4134 4135 bioða ok 4136 bōta 4137 / laga 4138 rett 4139 En ef sa 4140 vill 4141 eigi 4142 við taka er þann 4143 rett 4144 a. 4145 með 4146 [426] logum/ [at taka 4147 ok vinner hann 4148 a þeim 4149 manne 4150 er konona 4151 hefir leget 4152 þa/ vinnr hann. a saklausum manne ok 4153 svare sliku 4154 sem log vatta 4155 En/ allar 4156 þær 4157 mōyiar eða 4158 konor 4159 er menn leggja røkt a. ok værða þær/ legnar 4160 þa 4161 skulu 4162 þat 4163 dōma .xij. 4164 menn loglega til nemder 4165 bæðe 4166 / rett ok rað spell eptir þui sem þær sia 4167 at sa 4168 se 4169 væl sōmðr 4170 af er/ retten a. at hæimta 4171 4172 En 4173 ef maðr venezt 4174 kono 4175 at hann hafe 4176 / leget [hia henne 4177 4178 þo at hon 4179 förezt 4180 vndan at 4181 logum [427] þa giallde hann 4182 / 4183 slikan rett firir þa kono 4184 sem hann være 4185 sannr at 4186 þui 4187 male 4188 ok heití 4189 maðr [32v] at 4190 uerri 4191 4192 4193 Erfingi 4194 skal taka rett a kono huerri 4195 4196 karll maðr þo 4197 / en eigi kona þo 4198 at hon 4199 4200 erfingi 4201 Suo 4202 sa 4203 er J umægð 4204 er sem 4205 aðrer 4206 / 4207 take 4208 umboðs maðr hanns 4209 4210 honom til handa 4211 ef hon er legen 4212 ef 4213 hon/ a [428] ser eigi bonda 4214 4215 4216 4217 kona siolf 4218 a 4219 rett [a ser 4220 ef 4221 hon er borð 4222 nema honn/ siolf 4223 eigi 4224 ser 4225 bonda 4226 4227 4228

Noter:

1Ed har denne bolkovverskriften: Her sægigr huorso morgh capitula ero i manhællgi uarre ok þeirra uphof primum capitulum/Dernest følger de første ordene i hvert kapitell, med tilhørende kapitelloverskrift. Senere er det bare det første kapitlet som har overskrift, de andre har bare romertall. I denne utgaven

er disse overskriftene plassert over de kapitlene de tilhører, fra og med det andre kapitlet. De første ordene i selve teksten kan ha en litt annen ordlegging enn i innledningen.

Ee har denne innholdslisten: i Um fe uiganda huat konungr skal taka; ii Um níðings verk. skæmdr vigh ok logorð kuænna þeirra er mannsbøtr; iii Vm arf æftir vtlægan man; iiiv Ef maðr sæl frialsan man; v Ef biorg væítir vtlægom; vi Ef maðr ver ðr hoguín a þingi; vii Ef oðr maðr verðr manz bane; viii Ef manni er uig kiænt eda drap; ix Ef maðr drep mann ok uig lysing; x Rettarbøtær Magnús konu ngs; xi Um uaða uærk; xii Um skott ok stikknifa; xiii Ef maðr bittr annan; xiiii Um ilgerðr men. ok þeirra ræfsing; xv Vm doma at menn se giorla at; xvi Um sialf sætt gríd; xvii Ef maðr bíndr frialsan man; xviii Ef vmboðs men konungs vilia æighí rett gera er þeir verða kraf; xix Um pustra ok nefa hog; xx Vm ukuæðes mal; xxi Um rogs men; xxii Um flim eða fiolmæle; xxiii Ef maðr liggr æginkono manns; xxiiii Um bodslotta; xv Vm vmgangu menn er fulltíða ero; xxvi Um kuænna ret ok raðaspiæl.

Ef har denne bolkovverskriften: Vm manhælghi

Dernest følger denne innholdslisten: æf maðr dræppr man eda kona kalman; Vm fe vegande ok hueria miskun hakon konung gerde; Vm skæimðr vigh ok landrad; Vm þiofsko ok vtlægðr mord ok fordædo skap; Ef maðr stændr man. a. kono sinni moðr dotter eða systur; Vm vbota mall ok vtlægðr ok huerso maðr ma firir gera fe sínu; Ef maðr sæll frialsan man af lande; Ef maðr hysir inni vtslægan man; Ef maðr verðr hoggin. a. þingi eda a mote; Ef oðr maðr verðr manne at bana eda særer; Huerr bana maðr skal vera hins dauda ok vndan før; Ef maðr dræppr man þa skal hann lysa vighi samdøgrí; Vm retter bøtr magnús konongs; Vm vada verk; Vm ritningha burd ok æf maðr lægr mann eda skytr; Vm þa mæn er bitazst vm; Vm tako ok førslo illgerdra manna til rettarens; Huerr hattr vera skal. j. domom ok hussu þeir kunnu rangis; J huerium stadum eda timum gríd ero sialfsæt; Ef maðr bindr mann eda bær ok vm liduæislu; Syslumaðr er skyldugr at setta mænn eda afrøkezst; Vm pustr ok nefua hogh ok þat sem manne er misþyrmt; Sakar abere skal vera firir huerrí sok æi skal sognare sok gefa; Ef ross naut suin eðr hundr bitr mænn; Vm vkuædezst maal huer sem þat er mælt viðr karl eda kono; Ef maðr røgir mann firir konung biskupum eðr adrum hofdingium; Ef yrkir vm mann haadong eda fiolmæle; Huat liggr viðr ef maðr liggr hia æignar kono manz; Ef maðr genger j samkunðr manna vboden; Vm fulltíða menn er ganga husa medal ok þiggia almusu; Vm ret ok raðaspiall kuænna ok vænez maðr kono; Vm kuænna giftingar huasso þat ma logliga gerazt; Ef kona giftizt vtan rad giftingar manz/ Vm felags gerð hiuna medal; Vm fiarskifti misdauda hiuna ok æf oræigar koma .ii soman; En kona afrøkezst bonda sin ok æf giold koma. a. hendr adro huaro þæra; Ef mæinlæiki skill hinna samuist huosu skall fara þæira medall.

Fe har denne innholdslisten:

Vm vig ok vtgeld

Um þægngildi ok mannsbøtr

Um skæmdar vig ok níðings verk

Um níðings værk ok vtlægð ok aptrkuama

Aptrfor ok refsing

Um þat er madr sælr friasan mann

Um þat er maðr husar vtlægan mann

Um þat er madr høgr mann a þingi

Um þat er oðr madr værðr manne at sk

Um konor þær er men æiga vig um

Um þæt er maðr bær man æða særer

Ef maðr værðr till dauz drepn ok vm kænzl ok viggling ok vndanföslo

Um rettarbøtr konunga
Um vaðauærk ok grein þeirra
Um ritninga burd ok knifslag. ok refsing firir þat
Um manz bit
Um ranzak æptr manz bana ok refsing
Um doma (ok þa græin *overstrøket*) ok varygd er þeim a at gøymazst
Um griða staðe ok vm griða stundir
Um bond ok lost ok læmstrar saar ok þeirra græin
Um at konungs vmboðs maðr sætte rangsatta
Um pustr ok nevahogg. rysking. blak. ok klæða
Um fiollmæle okuædes orð
Um Rogs mæn
Um flim ok fiolmæle
Um lægor ok kænzl ok vndan førslo
Um slímu men ok bodskota
Um husgangs menn hæila ok fulltiða
Um kuænna lægord ok rettarfærði
Ga, b, c *har denne innholdslisten:* i. Her hefr upp mannhællgi uara.

ij. Um fe ueganda.

iiij. Um skemdar uigh.

iiij. Um manna aftok.

v. Ef maðr stendr man hia kono sinni.

vj. Vm arf eptir utlægán man.

vij. Ef maðr sælr frialsan man.

viiij. Ef maðr er hogguin a þingi.

ix. Ef oðr maðr uerðr manz bane.

x. Ef manne er uigh kent.

xi. Vm uig lysing.

xij. Um rettar bøtr magnús konungs.

xiiij. Vm vaða uerk.

xiiij. Um ritninga.

xv. Ef menn beriazst vm.

xvj. Vm halld manz bana.

xvij. Um doma alla.

xviiij. Um barratto.

xix. Ef maðr bindr frialsa (frialsan Gb, c) man.

xx. Vm misuerka.

xxi. Vm pustra oc blak.

xxij. Um þior.

xxiiij. Vm orðtøke manna.

xxiiij. Um rogs menn alla.

xv. Vm kueðskap.

xxvj. Um boðslotta (boðflotta Gc).

xxvij. Ef maðr gengr með uanar uol.

xxviiij. Um lagarett.

Gd *har denne bolkoverskriften*: Her hæfr upp hinn fiorða lut gulapings bokar um mannhælgje. *ok seghir* i fyrsta capitula huat uið liggr þeim sem uegr mann.

Dernest følger denne innholdslisten: Her hefer vpp mannhelghi i.

Um fe veghanda hueria miskunn konungr gerir a ij.

Um skemdar vigh *ok* niðings verk *ok* vbota mal iij.

Ef maðr stendr mann með vitnum a konu sinni eða moður dottur eða systur iiij.

Um arf eptir vtlægghan mann v.

Ef maðr selr frialsan mann vj.

Ef maðr hysir vtlægghan mann vij.

Ef maðr verðr høgguin a þingi viij.

Ef oðr maðr verðr manz bane ix.

Ef manne er vigh kent *ok* huerssu hann skal vndan fòrazt x.

Um vighlysing *ok* ef maðr ræðr oðrum bana raað eða sara xi.

Um rettar botr magnusar konungs xij.

Um vaða verk xiiij.

Ef maðr legger mann meðr knife eða skytr xiiij.

Ef menn beriazt vm xv.

Um takning illgerða manna *ok* vm fòrslu xvj.

Huer háátt vera skal i dómum. *ok* huerssu þeir kunnu rangir at verða xvij.

Ef menn beriazt i leiðangers ferðum meðr konungi *ok* vm grið xviiij.

Ef maðr bindr mann ber æða særer xix.

Ef vmboðs afrökizt rett at gera xx.

Um pustr *ok* blak xxi.

Her segir ef fenaðr verðr manne at skaða xxij.

Um fiolmæle *ok* vkueðis orð xxiiij.

Um rogs menn xxiiij.

Ef maðr yrkir vm mann æðar fiolmæle viðr hann xxv.

Ef maðr liggr annars manz kono xxvj.

Um menn þa er ganga i samkundur manna vboðet xxvij.

Um þa menn er ganga husa millum *ok* vilia eigi vinna xxviiij.

Um kuenna legorð *ok* raðspell *ok* at maðr vænizt kono xix.

Ge, g *har denne innholdslisten*: i. Her hæfr mannhælgje *ok* segir (i fyrsta capitulo *tilf.* Gg) ef maðr uerdr manni at skaða.

ij. Vm fe væghanda *ok* þægngildi.

iiij. Vm niðings verk.

iiij. En (Vm Gg) huer vbota mal ero. oc ef maðr stendr man a kono sinne (*fra* oc: *mgl.* Gg).

v. (En *tilf.* Gg) Vm niðings uerk *ok* fe utlægra manna.

vj. Ef maðr sælr frialsan mann af lande.

vij. Ef maðr hysir vtlægghan mann.

viij. Vm eftir ferð *ok* uarðueizslu þess manns (*mgl.* Gg) er mann høggr a þingi.

ix. Vm oðz mannz vigh.

- x. *Huerr* bane a at uæra.
- xi. Vm vighlysing *ok* orfuar þing.
- xij. Rettar bœtr *Magnúsar konungs*.
- xiiij. Vm vaða uærk.
- xiiiij. Vm ritninga *ok* skot.
- xv. Vm mannz bit.
- xvj. *Hverr* meðr loghum a at ræfsa.
- xvij. Her greinir vm doma.
- xviiij. Vm griða staðe.
- xix. Vm lemstrar sár *ok* annan barðdagha.
- xx. *Huersu* systumaðr skal ret gera þeim en (*er* Gg) mishalden er.
- xxi. Vm pustra *ok* blak *ok* *huerr* (*er tilf.* Gg) sok a at gæfua.
- xxij. Ef naut. ross. æða suin uerða manne (*monnum* Gg) at skaða.
- xxiiij. Vm fiolmæle. *ok* (*mgl.* Gg) ef maðr røgher mann við hofðingia (*fra ef: eget kapitell med nummer* xxiiiij. Gg).
- xxiiij. (xxv. Gg) Ef maðr yrkir vm mann nið æða haðung.
- xxv. (xxvi. Gg) Ef maðr lægst með annars mannz kono.
- xxvj. (xxvii Gg) Vm samkundir manna.
- xxvij. (xxviii Gg) Vm fulltiða menn er (*fra* Vm: Ef fulltiða menn Gg) ganga husa mæðal.
- xxviiij. (xxix Gg) Vm kuenna læghorð *ok* lagha ret.

Gf har denne bolkovarskriften: Her hæfr mannhælgj vara með þui flæiru sem þui høfer oc sægir j fysta kapitulo vm manz vigi ef kalmaðr drepr kono eða kona kalman *ok* hueriu han firir gerir i þeirri græinn.

Gh, r har denne bolkovarskriften: Her hefr hin fiorda lut gula þings bokar *ok* segir vm manhelge j (hinvm *tilf.* Gr) fyrsta capitulo.

Gi har denne bolkovarskriften: Her hefr hinn þriðia lut bokarennar *ok* heitir þetta mannhelge.

Gl har denne bolkovarskriften: Her hefr in þriðia lut bokar. *ok* er fyrst vm manhelgi.

Gm, q har denne bolkovarskriften: Her hefr upp (*mgl.* Gq) mannhæilgi vara.

Gn har denne bolkovarskriften: Her hefr hin iij. lvth gulapingsbokar *ok* heitir þetta manhelge með þui fleira sem her fylgir.

Gp har denne bolkovarskriften: Her hefr hinn fiorda lut bokarinnar vm mannhelgi uara gulapings manna.

Gs har denne bolkovarskriften: Her hæfr hin fiorda lut bokarennar er hæitir viga æda manhelgi balcker.

Deretter følger innholdslisten for 30 kapitler, med arabertall etter hver overskrift:

1. Ef madr æda kona dræper annara hueria.
2. Wm þegnn oc bœtr.
3. Wm nidings vig.
4. Wm wbota verk.
5. Wm rætt á æignar kono mandz.
6. Wm Nidings vigh.
7. Wm frialsan man.
8. Wm vtlægan man.
9. Wm flogs vig *ok* eptr ras.
10. Wm ods mands vig.
11. Wm mans bana *ok* vighlysing.

12. Huern mans banea á at vera.
13. Rettar bœtr MagnuS konungs.
14. Wm vada verk.
15. Wm ritninga.
16. Wm bitt.
17. Wm tackur.
18. Wm doma. huad vid liggr.
19. Wm grida stade.
20. Wm heim sognn.
21. Wm hæmfnd ok domrof.
23. Ef uxa dræp man.
22. Wm Bardaga ok fulrætte.
24. Wm fulrættiS ord.
25. Wm rogs menn.
26. Wm þungu nid.
27. Wm hiunskabs band.
28. Wm Wbodna menn.
29. Wm vonar voll.
30. Wm liga rætte.

Gt; 343 *har denne bolkovverskriften: Her hefr mann helgi vara.*

23 *har denne bolkovverskriften: Her hefr hinn.ííj. lut gularþings bokar. vm mannhelgi*

35 *har denne innholdslisten (mesteparten er skåret bort):*

<...>gs menn alla. xxííj.

<...>eðskap. xxv.

<...>ð slotta. xxví.

<...> gengr með uanar uol. xxvíj.

<...>ga rett xxvíj.

313 *har denne danske bolkovverskriften: Mandhælgi Her begyndes den Tredie Bog Wdij NORGIS Loug Som kaldes Mandhælgi Bolcken*

Deretter følger innholdslisten for 32 kapitler, markert med arabertall i den norrøne teksten og med romertall i den danske oversettelsen:

Swa morg capitula ero i mann hælgi vare sem her fylghi

1. Thatt er fyrst i manhælghi
2. En tho att alt tætt er vegande aatte
3. Wm skiæmdar wig och nidings wærck
4. Wm mordir och fordædro skap
5. Eff madir legs medir kono mans
6. Eff madir gærer nidrings wærch
7. Eff madir sæll frialsan mann aff landi
8. Wm vtlæghan man eff hysir han æda mattar
9. Eff madir værdir hogguijn a tingi
10. Eff odir madir værdir laus
11. Hær banna madir skall væra hins daudra och vm vndran førsele

12. Eff madir villia æigi bæra viglysningar witnj
13. Rettar bœthir Magnus konnornngs
14. Wm vaða wærk
15. Wm ryttninga burd och kniffa lag
16. Eff madir bitær mannn och huat wær liggir
17. Taka skall illa mænn och föra til rettarans
18. Wm ta menn er till reffsinga skall föra
19. Eff madir berias y læidrangirs færdum
20. Eff madir bindir frialsan man a vsæckiu
21. Eff swa will eigi bœta er misgærdir
22. Wm pustir och neffua hog och annat
23. Eff fænadir værdir monnom att skaða
24. Eff hæst ædra ros bitir
25. Eff hunndir bitær mann
26. Wm vkuædris moll er mælt ero
27. Eff madir røgir man fir kononge
28. Eff madir yrkir vm manna nidir
29. Eff madir legs medir annans mans kono
30. Eff madir gængir till væitzlu obedere
31. Wm tha men er ganga medir vanar vordir husa
32. Wm rætt och raðspiæll kono och møyar

2 Her hefr manhelgar vor oc seggir i fyrsta capitulo ef *maðr* drepar man eðr kona *karlmann* Ba; Hær hæfr vp fiordá lutr bokarannar ok er hin fyrsti *capitulum* vm manhæilghi Bb; Her hæfr hin .iij. bolkr gula þings bokar Bc; Her hæfr vpp manhæilghi með þui flæiru sem þær fylghir oc oc sæghir i fyrsta kapitulo vm manz vighi ef maðr drepr kono eða kona karlman Bd; Her hæfr mannhæilghi vara oc sæghir i fyrsta kapitulo ef kona drepr karlman eða karlmaðr kono Be; Her hæur man hælgi Bf, h; Her hæfr up manhæilghi vara Bg, k; Her hæfr vpp manhæilghi oc er þetta fiordí lutr borghar þings bokar oc sægir i fyrstu at var landi huerr skal við annan friðhæilagr vera Bl; Hær hæfr mannhelgi ok sægir i fyrstu Capittel ef *maðr* dræpr mann eða kona *karlmann* D; Her hefr manhelgi vara ok segir i fyrsta capitulo. ef maðr drepr mann Ea .i.; Her hæfr manhæilgi oc sægir ef *maðr* drepr kono eða kona *karlmann* Eb; Her hæfr mannhæilgi uara. oc seigir i fyrstu capitulo ef maðr dreper mann til daus Ec; Her hæfuer up manhæilgi uor ok sægir i fyrsta capitulo. ef *maðr* uegr Ed; Hær hæfur vpp manhæilgi vara ok sægir i þæsso capitulo vm <...> Ee; Her hefur vpp þridi lutr bokar oc æitir manhæilghi oc segir ef maðr dræpr man Ef; Her hefr um manhelgi vara at hverr skal friðheilagr vera firir oðrum Fc; Her hefur almennelega ok seghir fyrsta *capitulum* vm *crstilegha huosso skal a gud trua* Fd (*senere overstroket*); Vm vig ok vtlægd Fe; Hær hæfuær manhæilghi Ff; Her hefr vpp (*mgl.* Gc) mannhæilgi vara Gb, c; *Capitulum* .i. Ge, g; Ef madr æda kona dræper annan huæria Gs; <...>fr mann hællgi vara 35; Her hæffir manhæilghi wara oc vm fæ mans bana 313; *mgl.* Ga, d, f, h, i, l, m, n, p, q, r, t; 23; 343.

3 *mgl.* Ef.

4 *mgl.* Gd, l.

5 *mgl.* Ge.

6 þesso Bb, l.

7 vældi Bc; Gb, c; 35; rikis Ge, g.

- 8 oc uelldi *tilf.* Ga.
- 9 *mgl.* 343.
- 10 *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, k, l; Fe, f; Ga, b, c, e, f, g, i, m, n, p, q, r, s, t; 23; 35; *fra vera: mgl.* Gh.
- 11 med Fd.
- 12 *fra hværr: mgl.* Fc.
- 13 landz *tilf.* Bd, l; Eb, f; Ga, b, c, i, m; 35; 313.
- 14 *mgl.* 343.
- 15 drepr Bc.
- 16 ueget Fd.
- 17 fe *tilf.* Ff; fe sinu *tilf.* Ga.
- 18 atte Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, m, p, q, r, s, t; 35; 343; *fra ollu:* allu sinu gos er han atte 313.
- 19 (bæði *tilf.* Ee) i lande *ok* (i *tilf.* Ee) lausum øyri *tilf.* Bc, e; Ee.
- 20 uttan Bc, e.
- 21 æi *tilf.* Bh.
- 22 *mgl.* Bb, l; Fe; Ga, b, c; 35; 313; 343.
- 23 æighi Ef; *senere overstrøket* Fe; *mgl.* Ba, c, f, g, h, k, l; Ec; 313.
- 24 eigi *tilf.* Ge, g, m.
- 25 karl Ba, b, c, g, k, l; D; Ef; Ge, f, g, n, s; 313; 343.
- 26 drepi Ea, f.
- 27 karllman Fc, f.
- 28 drepr *tilf.* Ga, b, c; 35.
- 29 man Bf; karll mannum 313.
- 30 *mgl.* Ee.
- 31 gort Bf; Ed; *fra hafe:* vege Bh; *fra hann:* uege Ba, g, k.
- 32 gere Ba, g, h, k; veget Ed; *mgl.* Be.
- 33 Her seggir vm fe veganda Ba; Rettarbot Hakonar konungs sonar Magnús konungs Bb; Vm fe veghanda (ij. *tilf.* Ga, b) Bc, k, l; Ga, b, c, d, m, q; 35; Um skipan þa er Hakon konungr gerðe a vm þægn. oc vm fe manz bana Bd; Hér sægir vm fe ueghanda oc hueria miskun Hakon konungr gerðe a vm þægn Be; Her sægir vm vtlægan øyri Bf; Vm mandrap Bh; Capittel 2 D; Vm fe vighanda *ok* hveria miskunn Hákon konungr gærðe a vm þængilldi. ij. (*mgl.* Ec; *fra a: mgl.* Ef) Ea, c, f; Huæria miskunn hakon konungr gerðe vm þængilldi Eb; Her sægir vm fe ueghande Ed; Um rettar bøter Fc; Vm fe ueganda *ok* bøtr Fd; Vm þængilldi *ok* manzbøtr Fe; Vm fe veghanda *ok* miskun konungs Ff; *Capitulum* .ij. Ge, g; Her sægir huarsu hakon konungr skipaðe vm þængn Gf; Vm fe manz bana *capitulum* Gh, p, r; Vm þængilldi Gi; Vm nidings verk hueria miskun hakon konungr Gl; Wm þegn oc bøtrr Gs; Rettarbot Hakonar konungs vm fe vtлага Gt; Wm tænggildis græislu 313; Rettar bott hakon konungs vm nidinguerk oc skæmdr vig 343; *mgl.* Bg; *ingen kap.inndeling* Ee; Gn.
- 34 Nv Bh; Ea, b; Gd, e, r, s.
- 35 *mgl.* Ea (*men lagt til av* Ea var.), d, f.
- 36 fæ *tilf.* 313.
- 37 en Fd.
- 38 ætte Bk.
- 39 *mgl.* Ba, g, h, k, l; Gt.

40 y tilf. 343.
41 fra i: mgl. Bh.
42 falle Ea, d, e; Fe.
43 mgl. Bc, e.
44 i konungs gard Bc.
45 nema Bb.
46 iorð Gi.
47 gerðo Ba, g; hefir Ee.
48 þo Bb, c, d, e, f, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, l, m, n, q, r, s, t; 2; 313; 343; sva Fc; mgl. Ba, g, h; Gh, p.
49 sua tilf. Gd, s.
50 mgl. Ef; Fc, e.
51 virdulegar Ba, g, h; Fc, e; fra hinn: herra 2.
52 herra tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
53 Magnus Ee.
54 Noregs tilf. Bg.
55 (Sunar sun Suerris konungs tilf. Bc) hin (þen Bf) korunaði tilf. Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Gd, e, f, g, h, m, n, p, q, s, t; 313; 343.
56 þa tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 2; 35; 313; 343.
57 mgl. Gp.
58 gort tilf. Ee.
59 æptir Bb, c, d, e, f, l; D; Eb, c, d, e, f; Fd, e, f; Ge, f, g, h, i, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
60 mgl. Bb; Fc.
61 bæstæ Bf; fra hinna: goddra Bh; Fc.
62 rade. ok tilf. Bf; Ed, f; Ga, b, c, h, p, s, t; 35; 343.
63 bønastadar Bf; rade Bh; bøna staðer Gh; bøna stadir 313.
64 ok rade tilf. Fe, f; er tilf. Gh; 343.
65 voro tilf. Gh; 343.
66 fra i: mgl. 2; fra með: mgl. Ea; Gd.
67 huar Ba, k.
68 iarðir Bb; Gm, p; lond Ge, g.
69 mgl. Eb; fra þa: at konungr skal Gi.
70 tilf. over linjen Fd.
71 i tilf. Bc; Ff; Ge, g; 343.
72 þæghn Bh; rettet til þegngildi fra lausafe av samtídig kursivhånd Fd; mgl. Ba, d, e, g, k; 313.
73 silfrs tilf. Ea, c; Ga, b, c, d, i, m, n, q, s, t; 35.
74 lausa fe Bc, d, l; Ge, g, h, q, r.
75 i tilf. Fe.
76 fra eða: æigande Ef; mgl. Bh.
77 pers er vigh vann Gd; mgl. Ba, b, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 2; 35; 343, fra ærtogar: ørtughom och .vijj. morkom sylffuirs aff æigunni æda lausa fe 313.

[78](#) veghe Bh.
[79](#) vigs 313; *mgl.* Gd.
[80](#) gere Bh; *mgl.* Bk.
[81](#)ok D; Nu Eb; *mgl.* Ba, h, k.
[82](#) veganda *tilf.* Gd, p.
[83](#) verðr Bh; *fra* eign: eignir ero Ff.
[84](#) *mgl.* Gp.
[85](#) gollðin Bb; græidar Ff; græidir 313.
[86](#) eða golldin *tilf.* Bl; 343.
[87](#) eigi Gp.
[88](#) *mgl.* Ba, b, g, h, k, l; Gp.
[89](#) *mgl.* Gp.
[90](#) laustnir Ff.
[91](#) *fra* lausn.: kost a at løyssa Bb, l.
[92](#) *mgl.* Fd.
[93](#) *fra* ef: *mgl.* Bh.
[94](#) *mgl.* Ba, b, f, g, h, k, l; Ee; Ge, g, s.
[95](#) *her* *begynner en lakune i* Bh.
[96](#) *fra* innan: *mgl.* Bl; Fe.
[97](#)ok Ee; en Ga, b; 35; er Gd, e, h, i, l, m, p, q, r, s.
[98](#) var Bb, c, d, e, l; Gq; 313.
[99](#) Eigi Ge, g.
[100](#) *mgl.* Gb.
[101](#) oc *tilf.* Bl; Fe; Ge, h, m, s; 343.
[102](#) *mgl.* D.
[103](#) iarder ok *tilf.* Gp; 23.
[104](#) iarder Bc, d, e, f, l; Ea; Fd; Ga, b, c, h, i, l, n, q, r; 35; 313; 343; *rettet i margen til* Jardír Gt.
[105](#) tok Gi.
[106](#) en *tilf.* Fc, f.
[107](#) *fra* hin: utlegan man Ba, g, k.
[108](#) sa Ba, c, f, g, k.
[109](#) *fra* hinn: hann Fc.
[110](#) uttan Ed.
[111](#) gialde Ba, g, k; Eb, d, f; Ff; Gd, e, g, m, s; græiða Bb, l; luka Gn; græidi æda gælda 343.
[112](#) *mgl.* Be; *fra* skal.: a hann 313; *mgl.* Ba, b, d, g, k, l; D; Ea, b, c, d, f; Ff; Ga, b, c, d, e, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 23; 35.
[113](#) allir 313; *mgl.* Bf.
[114](#) rettar Ba, g, k.
[115](#) þær sem aðr uaro goruar en fe ueghanda felle i þa sok *tilf.* Bd; *hans tilf.* Bf.
[116](#) lause goz Ef.
[117](#) *mgl.* Gp; 23.
[118](#) *fra* ein: *mgl.* Gt.
[119](#) lutr eða *tilf.* Gp; *lautr eða tilf.* 23.

[120](#) lutr Gr.
[121](#) at Gt.
[122](#) at *tilf.* Bb, c, d, e, f, l; Ea, b, c, d, e; Fc; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 23; 35; 313; 343.
[123](#) bera Bd, f; berazt Ea, c, d, e; Fe; Gd, e, m; D; 313; koma Eb; Gn; *fra* sa: sua at beradz Ba, g, k; æinhvarar atburðar till komazt Ef.
[124](#) æda falla *tilf.* 343.
[125](#) gefe Bd, e; Gb, c, f, g; 35; *fra* En ef eign: *oppfrisket med ny hånd, det opprinnelige er forvansket* Bg.
[126](#) manni Bc; Gp; 23.
[127](#) þeim mannz bøni er *tilf.* 23.
[128](#) ok Ed; Gn; en Ef.
[129](#) her slutter 23.
[130](#) en Ef.
[131](#) madr 343; *mgl.* Ga.
[132](#) viðr konungh Ed.
[133](#) fae Ee; Fe.
[134](#) hann *tilf.* D; Ea, b, c, d, e; Ff; Gd, e, f, g, m, s.
[135](#) *fra* bœna: huarium atburd (atburðum Bk) sem þat kan uerda Ba, k; með æinum huærium atburðum Bg.
[136](#) *mgl.* Gg.
[137](#) i grið Gd, m, s.
[138](#) með Gh.
[139](#) *fra* við: *mgl.* Ba, g, k; Gt; 313.
[140](#) hans Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, e, f; Gd, e, f, g, m, n, p, s; 313.
[141](#) at D; Ea, b, c, d; Gd, f, m, p, q, s.
[142](#) bœte Ba, c, d, e, f, g, k, l; Ee, f; Ga, b, c, e, g, n, t; 35.
[143](#) þat er lagt til over linjen med samtidig kursivhånd Gb; *mgl.* Gc.
[144](#) aftr Bd, e.
[145](#) stenðr Bb, l; Ef; Fd; 313; 343.
[146](#) botanna *tilf.* Fc; af gioldum *tilf.* Ge; af gioldunum *tilf.* Gg; bota *tilf.* Gn.
[147](#) saladagum Bf.
[148](#) mego *tilf.* Ee, f.
[149](#) *mgl.* Ef.
[150](#) ma Bf; Eb; Gi; *mgl.* Ba, g, k.
[151](#) uæl *tilf.* Ec.
[152](#) orkar Ba, g, k.
[153](#) *mgl.* Ba, g, k.
[154](#) aðrar *tilf.* Ed.
[155](#) allr 343; adrir 313; *mgl.* Ed, e; Gh, n.
[156](#) loknar Bc; Gt; lognær Ef; loknær Ff; *fra* allar: aðr se allar loknar Bg.
[157](#) *mgl.* Ga.
[158](#) falla Ed; føra Ef; *fra* skal: fare mal þeirra Ba, g, k; Ge, g.
[159](#) sætta Fe.
[160](#) uiðr þa *tilf.* Gm.

- [161](#) *mgl.* Ba, f, g, k.
- [162](#) með Bc; Fc, d; Gm; *mgl.* Gh, r.
- [163](#) *mgl.* Gh, r; looghleghom dome Bd; goðra manna dome Ff; dôme Gi; *fra* Sidan: *mgl.* Gc.
- [164](#) *mgl.* Ba, b, f, g, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fe, f; Gd, e, g, h, m, n, p, r, s, t; 313.
- [165](#) *her sluttar lakunen i* Fb.
- [166](#) *mgl.* Ea (*men lagt til av* Ea var.).
- [167](#) gøyndu Ba; gøyndu Bg, h.
- [168](#) er *tilf.* Gd, i, m, n, p, s, t.
- [169](#) er Gr.
- [170](#) vtlægr Fc; 343; *fra* meðan: *mgl.* Ba, g, k; 313.
- [171](#) þat *tilf.* Fc; *mgl.* Bb, f, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, p, r, t; 35; 343; *fra* þa: gialde Ba, c, d, e, g, k; Gq; 313.
- [172](#) *mgl.* Ba, g, k, l.
- [173](#) aftr *tilf.* Ba, c, d, e, f, g, k; Fb, e; Gd, m, n, p, q, s; æfttir 313.
- [174](#) við *tilf.* Fe.
- [175](#) ok Fc; Gd, p, s.
- [176](#) i *tilf.* Gi, q; 343.
- [177](#) aðrum lutum Bd.
- [178](#) lanðskyllð Bb, l; D; Eb, e; Fb, d, f; Ge, f, g; lanskyldr Fc.
- [179](#) eða Bc.
- [180](#) *fra* Um: Her seggir at eingin maðr ma iorð sinni firir gera Ba; Vm skemdar vigh (iij. *tilf.* Ga, c; I þesso capitulo vbota mal .xxvi. *tilf. i margen med samtídig kursivhånd* Gb) Bb, l; Ga, b, c, i; Her sæghir vm alz vbota moll ok skemdar vigh ok niðings værk Bd; Vm lanðraða sok huersu vndan skal fōraz oc vm skemdar vigh ok niðings værk verda gor Be; Vm niðings værk Bf; At engi maðr ma iorðu sinni firir gera. oc vm lanðrað oc þæira grein Bk; vm skæmdar vig Capitulus 3 D; Vm skemðar vigh ok vm niðings verk ok vbota menn .iij. Ea; Vm skæmdar uigh oc niðings uærk oc um landrað (ubota mal Ec) Eb, c; Her sæigir vm skiæmdr uigh Ed; Vm skiæmdr vig niðings ok men laupa brot með konom manna .ij. Ee; Vm skemdr vig ok landrað Ef; Engi maðr ma iorðu sinni firir gera Fb; Um skemdar vig ok obota menn Fc; Vm skemfdar uigh ok niðings uerk ok konungr kennir manne landrad Fd, f; Capitulum tercium Ge, g; Vm niðings vigh oll (*mgl.* Gh, q, s) Gf, h, q, s; Eigi ma maðr jorðu sinni firir gera nema hann vegi skemdarvíg Gl; Vm niðinga vig Gm; Um obota mal ok niðings vig Gn; Her segir vm niðins uig i hueriu huert er Gp; Um niðings uerk Gr; Vm skemdar u<...> íj. 35; Vm niðings vig oc vm auerka a sialfum ser 343.
- [181](#) *mgl.* Bd, e.
- [182](#) odals *tilf.* Ba, c, g, k; Ea var.
- [183](#) iord Bc.
- [184](#) *fra* iorðu: iorðum sinum Ba, g; Ee.
- [185](#) fara Gp.
- [186](#) uttan Ba, f, g, k.
- [187](#) *mgl.* Ef.
- [188](#) hafe veghet Bc, e; Gn; 313.
- [189](#) niðings Ga, b, c, m.
- [190](#) gort Bc, e; Gn; 313.
- [191](#) skemdar Ga, b, c, m; 35.

[192](#) En *tilf.* Bc, e; 313.
[193](#) *mgl.* Ee.
[194](#) niðings verk (vig Fc) *tilf.* Bb, c, d, e, f, g, l; Fb, c, d, e; Ea, b, c, f; Gd, i, n, p, s; 313; 343.
[195](#) hin Bb.
[196](#) fyrsta Ea var.; Gh.
[197](#) er Eb; Fc, d, e; at Ee.
[198](#) *mgl.* Bg; Ge, h, i, r; *fra* ef: *opphavlig* at raða vndan konunge varum rettet av samtidig kursivhånd til ef^{madr} raðer vndan konunge sinum Gt.
[199](#) ok lanar drottni *tilf.* Gl.
[200](#) eðr Ba, c, e, f, g, k; D; Ea, d, e, f; Fd, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, p, s, t; 313; 343.
[201](#) *mgl.* Ba, g, k.
[202](#) *madr* Bf.
[203](#) landradæ sok Ef; Gd, e, g, l, m, s.
[204](#) *mgl.* Eb.
[205](#) menn Eb, d; Ge; mæn Fe; menum 313.
[206](#) til *tilf.* Gn; 343.
[207](#) hans Eb; *mgl.* Bf.
[208](#) til *tilf.* Bb; Ef; Fb; 343.
[209](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[210](#) iamnan at rette Ea var.; Gh, r; iæmborna Ed; Fe.
[211](#) *manni tilf.* Bb, l; D; Ga, d, l, s; *mann tilf.* Eb, e; Fd, f; Gb, c, e, f, g, i, m, t; 35; *men tilf.* Ed; *honom tilf.* Fe.
[212](#) þann D; Fc; *fra* er: þeim Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Fb, d, f; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343.
[213](#) *mgl.* Bd, f, l; Fb, d, e, f; Ea, b, c, e; Gd, e, g, m, n, p, q, s; 343.
[214](#) mal Bl; *fra* þui: *mgl.* Ba, g, k.
[215](#) *mgl.* Ba, f, g, k; Fd.
[216](#) arfboren Ba (f *oppfrisket eller lagt til av yngre hånd*), f, g; D; Ee, f; Fd, e, f; Ga, b, c, h, i, l, m, n, s, t; 35; 343; atboren Fc.
[217](#) *mgl.* Ff.
[218](#) *mgl.* Fe; *fra* þui: *mgl.* Bg, k.
[219](#) *fra* En: ok nefni Gp.
[220](#) syni Ed; *mgl.* Gh.
[221](#) *konungs tilf.* Fb.
[222](#) fra hann: til er Bc, e; *fra* ef: *mgl.* Gf.
[223](#) bref Bf; Ef; Ff.
[224](#) *fra* rit: *mgl.* Fe.
[225](#) *mgl.* Bf.
[226](#) vars *tilf.* Ea, c; Gd, f, s; i hende ser *tilf.* Gf.
[227](#) *mgl.* Bc, e.
[228](#) með Ef.
[229](#) *mgl.* Ed.

[230](#) arfborenn D; Ef; Fd, e; Ga, b, c, p, s; 35; 343; atboren Fc.
[231](#) *mgl.* Bb, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313.
[232](#) en Ba, b, c, d, e, f, g, k, l.
[233](#) han *tilf.* 343.
[234](#) *fra* er: er ok komen Ed.
[235](#) *fra* En: *lagt til i margin av samtidig kursivhånd* Gt
[236](#) *ok tilf.* D; Ea, c, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, e, h, i, l, m, q, r, s; 35.
[237](#) skæmdar Eb, d.
[238](#) uerk Ba, b, f, g, k, l; Ea, c, f; Fb, e, f; Gf, p; 343.
[239](#) ef Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, c, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, e, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; at Gf.
[240](#) drepr Gn; *fra* er: at vega Ba, g, k.
[241](#) trunaðar Gm.
[242](#) *fra* Þat: *mgl.* Fc; Gd; 313.
[243](#) þa Eb.
[244](#) *lagt til over linjen av samtidig kursivhånd* Gt; *mgl.* Ba, c, e, g, k; Gf, n, p; 313.
[245](#) verk Bb, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d, f; Gd, f, l, p, r; 343.
[246](#) er Fc, d.
[247](#) drepr Gp; *fra* ef: at vega Ba, k.
[248](#) trygdamann sinn Gi; *fra* Þat: *mgl.* Bg.
[249](#) *fra* Þat: *mgl.* Ee.
[250](#) *mgl.* Bb, l; Gt.
[251](#) men D.
[252](#) *mgl.* Gc.
[253](#) hæfna Bb, l; Fe.
[254](#) sialfum *tilf.* Bb, c, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, d, e, f, g, l, m, n, p, r, s, t; 35; 343.
[255](#) ok Ea, c, d, e, f; Fe, f; Ge, g, n.
[256](#) a *tilf.* Ba, c, e, g, k, l; Gh, l, q, r.
[257](#) þeirra Gc.
[258](#) *mgl.* Fe.
[259](#) *fra* eða: *mgl.* Ba, b, f, g, k, l; er æigi er (at *tilf.* Ed) fulltiða maðr (manne Ed; *mgl.* Gd, e, g, m, n, p, s; 313) Eb, d; Gd, e, g, m, n, p, s; 313.
[260](#) oc Bd; Ge, g, m, n, s; *fra* eða: er fulltiða er oc Fb; 343; *fra* þeim: omaga eða þeim er ei er fyltiða maðr er maðr a svara *firir* orðe eða eiði oc Fc.
[261](#) fulltiða er oc *tilf.* Bb, l.
[262](#) hann *strøket ut og rettet over linjen av samtidig kursivhånd til* maðr Gt.
[263](#) hefir Ge, g, n, p; 343; *fra* maðr: hefuir han Gm.
[264](#) at hafa *tilf.* Eb.
[265](#) hans Bb, l; Gn, s; 343; ifir Gd; sialvr rett a Gq; *mgl.* Ff; *fra* a: hæfir vmboð hans Fb; a Fe; 313; *fra* eigi: oðrum manne sem hann a suara *firir* Fd.
[266](#) eftir Bf.
[267](#) hafua *tilf.* Ff.
[268](#) ok allra þeirra er hann Gq.
[269](#) æptir han Bb; hans *lagt til over linjen av samtidig kursivhånd* Gt; *mgl.* Ba, c, d, e, f, g, k, l; Eb, c, d, e,

f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.

[270](#) æda Fd; *mgl.* Fe.

[271](#) *fra* allra: *mgl.* Gq.

[272](#) ætte Gm; hefir Gq.

[273](#) sialfr *tilf.* Bb, c, d, e, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, i, m, p, s, t; 313; 343 (*tilf. over linjen*).

[274](#) retrr D.

[275](#) at Gm; *fra* rett: umboð a at logum Gr; *mgl.* Gf; *fra ok*: *mgl.* Ba, g, k; Gl; *fra* allra: a hann Fd; *fra* eða: *mgl.* Gh.

[276](#) at logum *tilf.* Fd.

[277](#) oc Bd; *fra* rett: *mgl.* Gq.

[278](#) hefir *tilf.* Gg, l, m, n.

[279](#) ymboð Fc.

[280](#) *mgl.* Ea, c, d, f.

[281](#) *mgl.* Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; *fra* hefir: *mgl.* D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35.

[282](#) mals Fd; *fra* loglegkt: *maðr* (*mgl.* Bb, c, d, e, f, l; 313; 343) hefir (*mgl.* Bf) (sialfr *tilf.* Bd) loglekt vmbod tekitt til (*mgl.* Bd, e; 313; *fra* tekitt: a tækkitt Bc) (þess *tilf.* Bb, f, l; 343.) Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; 313; 343.

[283](#) *mgl.* Ba, g, k; *fra* sa: sialffir huer 313.

[284](#) sætia *tilf.* D; Gr.

[285](#) ueita *tilf.* Fd.

[286](#) *mgl.* Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.

[287](#) setia Ff; Ga, b, c, d, e, f, g, p, t; 35; *fra ok*: selia (sættia Eb, d, f) ok trygðer (taka *tilf.* Ed; væita *tilf.* 343) Ea, b, c, d, e, f; 343.

[288](#) sættir Fb, d; Gn; sekt Gi; sæt Gm; *mgl.* Ga, b, c; *fra ok*: *mgl.* Gq; 313; *fra* sialfr: *mgl.* D; *fra* grið: trygdir ueita oc grid selia Ba, d, g, k; grið sæilia (sætiæ Bf) oc trygðir oc sættir (sæti Bf; *fra* oc: *mgl.* Bc, e) Bb, c, e, f, l.

[289](#) veita *tilf.* Gd.

[290](#) við Bd.

[291](#) vatta Bb, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e; Gd, f, g, i, l, n, p, s, t.

[292](#) oc *tilf.* Eb, d; ok handsalum *tilf.* Fd; .íí. *tilf.* Gd, e, h, m, p, q, r; 343.

[293](#) En Gd, l, s.

[294](#) oc *tilf.* Bb, d, f, l; Fb, c; Gi, n; 343.

[295](#) *mgl.* Ba, b, g, k, l; Fd, e; Ge, g, l, m, n.

[296](#) i Fd; Ge; 343.

[297](#) oc trygðum (sættom Bb, l; trygð Gc) sua (*mgl.* Bb, c, d, l; D; Fe, f; Ga, b, c, f, h, n, t; 343) *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, q, r, s, t; 5; 35; 313; 343; ok trygðu<...> *tilf.* 35.

[298](#) veitir Bb, c, f, l; 313; ueitti Gb, c; 343; uære Gm.

[299](#) hann Gg; hann *rettet av samtíðig kursivánd til* huer Gt; *fra* sialfr: huar ueitir firir sik Ba, g, k; *fra* sem: sua sem huer hefði sialfr firir sik gort Fd; *mgl.* Gp.

[300](#) *mgl.* Ba, c, g, k, l; Gf, p.

[301](#) værk Bb, l; Ea, b, d, f; Fd; Gd, s; 5.

[302](#) er Fc; er eff 313.

- 303 uegr Ea, c; Fe; 5; *fra* ef: at uega Ba, g, k.
- 304 *firir* retta logsogn (*ok* rettyndi *tilf.* Fd) *tilf.* Ba, c, g, k; Fd, e; Ge, g, m, n; 313.
- 305 *mgl.* Bb, l.
- 306 en Bc.
- 307 tækin Bb, d, e, l; Ea (*men* Ea var. *har* skipaðr), b, c, d, f; Fb, d, f; Gd, f, p, s, t; 343; sætter Bf; Gq.
- 308 skipaðr *tilf.* Ea var.
- 309 *mgl.* Fe.
- 310 *fra* þann: *mgl.* Ba, g, k.
- 311 *ok* retyndi *tilf.* Bc; Ed.
- 312 han Ba, b, c, d, e, f, g, k, l.
- 313 dræpr Ge, g, i.
- 314 *mgl.* 313.
- 315 log ok *tilf.* Ee; Gg.
- 316 logh Fd; rettyndin Gd; rottyndi Gg.
- 317 *mgl.* Ba, d, e, f, g, k; Ed; Fb, e; Ge, g, m, q, s; 313; 343.
- 318 *fra* firi: manna Bc; Eb; Gn.
- 319 þar sæm Bc.
- 320 lögmaðr Gi.
- 321 *mgl.* Fe.
- 322 monnum *tilf.* Bb, l; Ed; Gd, i, p.
- 323 skylðr Bb, d, l; Fb; Gc; iamskyldr Bc; Fc; 343; skyldugr Be, f; D; Ea, b, c, d, f; Fd, e, f; Ga, b, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 5; 313.
- 324 (til *tilf.* Bc) log at seggia *tilf.* Ba, b, c, g; ret at gera *tilf.* Bf.
- 325 bæðe Be, f; Ea, c; 5; *mgl.* Gq.
- 326 oc Bd, e, f; Ea, c; Gq; 5.
- 327 þa *rettet til* þa^r Ea; þat Fb; suo vuida Fe; Ge, g, m, n; 313; þæim 343; *fra* suo: þeim Ba, g, k.
- 328 til þes starfs Gn.
- 329 *fra* firi: *mgl.* Ee.
- 330 *mgl.* Ba, c, e, g, k; 343.
- 331 verk Bb; Ea, b, c, d; Fe; Gd, e, g, m, s; 5; 343.
- 332 ef Bb, c, d, e, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, e, f, g, h, i, l, m, q, s, t; 5; 313.
- 333 *fra* er: at brenna Ba, g, k.
- 334 *fra* Þat: *lagt til i margen av samtidig kursivhånd* Gt; *mgl.* Eb; Gc; *fra* mann: mannum innj 313.
- 335 Þetta ero Ef.
- 336 *mgl.* Ba, c, g, k; 343.
- 337 verk Bb, l; Ea, b, d; Fe; 5; 343.
- 338 er Eb.
- 339 *fra* Þat: eða Gi, q.
- 340 *fra* ef: at myrda Ba, g, k.
- 341 *fra* Þat: *mgl.* Gc; *lagt til senere av samtidig hånd på tilklistret pergament* Gl.
- 342 *mgl.* Ba, c, f, g, k; Fb, c, d, e; Gf, n; 343.
- 343 verk Ea, b, c, d, f; Fe.
- 344 ef Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

345 *fra* Þat: eða Ga, b, c, i; *mgl.* Gs.
346 hæfnist Bf; D; Ea, e; Ga, b, c, d, e, l, m, t; hægnir Ed; 5; *fra* er: at hefnaz Ba, g, k.
347 þiofe Fc; þiofum 343; *mgl.* Bf; *fra* Þat: æða hæfnizt þiofa Gt; *fra* ef: myrðir mann hægnir þiofua Ef.
348 eðr (*mgl.* Bf) ubota manna. eðr heimta giold eftir þa (*mgl.* Bk) *tilf.* Ba, f, g, k; edra annara vbota manna *tilf.* 313.
349 *mgl.* Ba, c, g, k, l; 343.
350 verk Bb; Ea, b, c, d, e; Fb, c, e; 5; *fra* niðings: obota værk Bf.
351 er Fd.
352 *fra* Þat: eða D; Ga, b, c, i, t; *mgl.* Gs.
353 hæfnist Bf; Ea, c, f; Fd, e, f; Gd, e, g, m, n, r, s; kænnir Fb; *fra* ef: at hefnaz Ba, g, k.
354 *mgl.* Fb.
355 eighi *tilf.* Gd, i.
356 gerði Gi, t; gor hefir Gp.
357 *fra* eða: *lagt til i margen av samtídig kursivhånd* Gt.
358 æða gera lætr *tilf.* Gt.
359 ero Ef; *mgl.* 313.
360 *mgl.* Ba, c, g, k; 343.
361 uerk Ba, b, g, k, l; Ea, b, c, d; Fb, c, e, f; Gi, l, n, s; *fra* niðings: o bota verk Gt.
362 *fra* ef: at hoggua Ba, g, k.
363 a Ec.
364 audrum Fe.
365 stinga Ba, k.
366 auga Fc; Gi; augun Fe; augi 313.
367 a manne Gd; *fra* eða: *mgl.* Eb.
368 *mgl.* Ef.
369 skera Ba, k.
370 or *tilf.* D; Ga, b, c.
371 hausa Eb; hausi Ed, f.
372 her *begynner* 4.
373 manni Bb, l; Ea, b, e; Ge, i, m; 5; 343; *mgl.* Ed; *fra* eða skerr: *mgl.* Gh, r.
374 her *begynner en lakune i* Bf.
375 æða gælldir man (*mgl.* D; Ga, b) *tilf.* Bb, l; D; Fb, e; Ga, b (*tilf. over linjen med samtídig kursivhånd*); 4 (*tilf. over linjen med yngre hånd*); 313; 343.
376 meida Ba, f, k; myrðr Ef; Gd, g, m, p, s; *rettet til meýðir fra uleselig ord* Ge; erkumblar Gl.
377 *mgl.* Fe; *fra* eða: *mgl.* Gs; 313.
378 sialfs *tilf.* Gi.
379 *mgl.* Ef; Gd, m, p, q, s.
380 mæð *tilf.* Fb.
381 monnum Ba, d, f, k; þæim Bc, e; D; Fb, d, e; Ed; Ga, b, c, h, l, q, r, t; 313; æinhueriu Bb, l; *mgl.* Bg; Eb, e, f; Ff; Gf, i, p; 4; 343.
382 einshueriu *tilf.* D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t (*lagt til under linjen av samtídig kursivhånd*); 343; einshuæri<...> *tilf.* 5.
383 *lagt til under linjen av samtídig kursivhånd* Gt; þessom æinhuerium Ff.

[384](#) æinshuær<...> tilf. 4.
[385](#) hinn Ga, b, c, r.
[386](#) gerir Ga, b, c, r; *fra* hinir: sa (hinn D) er gerer Bb, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, m, n, p, s; 343.
[387](#) æða ræðr tilf. Ea <...>ðr tilf. 5.
[388](#) þeim tilf. Gm.
[389](#) firir Gp.
[390](#) *fra* Svo: mgl. Fc.
[391](#) æða (ok Bc, d, g; Ea; Gf, i, m) friðar tilf. Bb, c, d, g, l; Ea; Gf, i, m; sakir tilf. Gp.
[392](#) mgl. Ba, b, k, l.
[393](#) uerðr Gm, n.
[394](#) mgl. Gd.
[395](#) uakna Fd.
[396](#) þa tilf. Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 5; 313; 343.
[397](#) fær Bb, l; Fb; veri Gl.
[398](#) þeir Gm; mgl. Ba, c, g, k; Ee; Fe; Gi, p.
[399](#) vill at se Bb, l; Fb; læggr raað a Bd; Gq; 313; sægir Ee; vil 343.
[400](#) æftir Bb, e, l; Ef; Fb; Gd, g, h, l, s; uið Fd; *fra* þui: konungs miskun oc Ba, g, k; konungs skippan með Ge; atukum oc Gf.
[401](#) godra Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, m, n, p, q, r, s; 313; 343; <...>ðra 5; *fra* skipar: gerer rað firir með bezstra Fc.
[402](#) tillaghu Bd; mgl. Gh.
[403](#) *nytt kapittel med overskriften* <...> maðr vægr faður sin son Fb; *nytt kapittel med overskriften* Vm vbottamall 343.
[404](#) En tilf. D; Eb, d, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, f, h, m, n, q, r, s; 313; Þat er ok obota mal tilf. Fc; Sua er þat ok hitt uersta obota uerk tilf. Fd.
[405](#) mgl. Gh.
[406](#) væghr Bb, l; Fb, d; *fra* Ef: Þat er oc ubota uig (verk Bg) at drepa Ba, g, k.
[407](#) æða son tilf. i margen Gt; sun tilf. over linjen med yngre hånd 4.
[408](#) *fra* sin: mgl. Ef.
[409](#) mgl. Gb.
[410](#) eða tilf. D; Ge, g, l, m, n.
[411](#) mgl. D; Ef; Gb; *fra* broðor: modor Sun æða Brodor 343.
[412](#) sun tilf. Ba, b, c, g, k, l; Fb, c, d, e, f; Ga, c, n.
[413](#) *fra* eða: mgl. Ed.
[414](#) mgl. Ef
[415](#) *fra* þa: þat er en Gc.
[416](#) *fra* þa: þat er vbota mall Bd; *fra* hann: tætt vbotamall 313; mgl. Ba, g, k; Fc, d;
[417](#) ørs Gm.
[418](#) se Ba, b, k; Ff; væri Bl; Fb; vere Ef; Gm, p; verði Gd; gere Gg; vegr se 343; *fra* vig: verk verdi D; Ga.
[419](#) er tilf. Bb, l; Fb.
[420](#) mgl. Eb, f; Fd; Gh; 313.
[421](#) drepar Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 5;

313.

[422](#) sina Gp; 4; *fra* sialfs: sina Ba, c, d, e, g, k; Eb; Fe; Ge, g, l, m, q; 313.

[423](#) *fra maðr*: kona drep bonda sin. æda man kono sin<...> 343.

[424](#) þa er vbota mal *tilf.* Ff.

[425](#) *fra* at: ok (ef *tilf.* Bl) sa er Bb, l.

[426](#) er *tilf.* Ea, e; Fe; Ga, b, c, n.

[427](#) mall Be; drep Gt; *fra* suo: Sua oc ef sa (*maðr tilf.* 343) drepr (man *tilf.* 343) er Fb; 343.

[428](#) hugdiz Ba, k; hygzs till Bd; hyggiaz Ef; Gd, n, p; hugt Fc; hyggr til Gl; *fra* hefir: eða hyggiaz Eb.

[429](#) horast Ed; Gm; *fra* suo: *mgl.* Bc, g; Gn.

[430](#) þat er oc nidings vig er *maðr gerir* valroff. oc fører man or fotum. eða tecker vopnn hans *tilf. i margen* Gs.

[431](#) þa Ee; Gf.

[432](#) ok Gq, r; *mgl.* Bb, c, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, s; 5; 313.

[433](#) *fra* þat: *mgl.* Ba, d, e, g, k; Gt; 343; *fra* Suo: *mgl.* Ff.

[434](#) *fra* Suo: þat er oc vbota mal Ff; *mgl.* Gi, q.

[435](#) *fra* Suo: Pat er (oc *tilf.* Bd) ubota mal at tyna (*fra* at: ef *maðr* tynir Bc, d, e) Ba, c, d, e, g, k; *mgl.* Bb, l.

[436](#) sialfum Be; D; Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, f, n, q, s, t; 5; *fra* Suo: *mgl.* Eb; Gh.

[437](#) þat (þa Gn) er (en *tilf.* Fb, c, e; ok *tilf.* Gd, h, m, q, s; þat *tilf.* Gn) vbotamal *tilf.* D; Ea, c, d, e; Fb, c, d, e; Ga, b, d, e, f, g, h, m, n, p, q, s, t; 5; 343.

[438](#) en Bb, l; Fb, f; *mgl.* Ba, c, e, g, k; Fe; Gd, n, p, q, s, t; 4.

[439](#) *fra* Þat: *mgl.* Gm, t; *fra* suo : *mgl.* 313.

[440](#) ef Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t, 313; 343.

[441](#) drepr Gi, n; *fra* eR: at uega Ba, g, k; dræbs 313.

[442](#) *mgl.* 313.

[443](#) i heimili sialfs hans (sins Gi) *tilf.* Fc; Gi.

[444](#) *mgl.* Gi.

[445](#) *fra* j: *mgl.* Fe.

[446](#) *mgl.* Gt; *fra* j: garðz Gr; *fra* eða: *mgl.* Ea, c; 5.

[447](#) innan garðzt oc *tilf.* Fb.

[448](#) gardz Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, m, n, p, q, s, t; 4; 5; 313; 343; *gerdist* Fb.

[449](#) huart Ge, g, m; þar Gh.

[450](#) *fra* þerss: þar sæm *maðr* Bc; Ea, c.

[451](#) *maðr tilf.* Bd, e; Gf, n, t; *hann tilf.* Gh, q.

[452](#) huerr verr Ea; huærfuír Ea var.; hæfir Fb, f; Gt; *fra* er: sem er at huerfua Gm.

[453](#) sin *tilf.* Bc, d, e; Gf.

[454](#) ok Gn.

[455](#) vm *tilf.* Bb, l; Fe.

[456](#) ængi Bb, l; Fb, c, d, f.

[457](#) oc Bb, l; Fb; a Ee; oc y 343.

[458](#) sins Bc, e; Fe; Gc, t; *fra* at: *mgl.* Fc; Gi.

[459](#) ok a vegh til eða *fra tilf.* Ee; er *tilf.* 343.

[460](#) hin Gf; madr Gn; 343; *mgl.* Gh.

[461](#) sins Ef; sealfs sins Gd, s.
[462](#) ta er tat obota mall *tilf.* 313.
[463](#) ero *tilf.* Ee.
[464](#) ef *tilf.* Gd; 343.
[465](#) *mgl.* Ed; Gd.
[466](#) verða Gd; en Gf, h, m, s; *fra* þeir: æf þeir ero Ef.
[467](#) þeim Fe, f; skipum Gm.
[468](#) osk knyttum *rettet til* o knyttum Bb; onytum Eb, f; uluttum Ec; onytum lutum Ed; Fd, f; Gf, i, m, t; 4; vkynnum Ee; oknyetum Fc; Gh; verkum Gd; lutum Gp; *fra* slikum: þæim lutum Bc.
[469](#) verða *tilf.* Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, f, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 4; 313; ero *tilf.* 343.
[470](#) staðder Fc, e; kunnir Gn, r; stadder ædira kændir 313; *fra* slikum: þui verða kunnir eðr sanner (*fra* eðr: *mgl.* Bg, k) Ba, g, k; þeim vnytum lutum uerða stadder Ge, g.
[471](#) ok sannir *tilf.* Gn.
[472](#) *mgl.* D; Ef; Ga, b, c.
[473](#) løyþa Ba, g, k; fari Ed; laupazt Gt.
[474](#) i *tilf.* Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; a *tilf.* 313.
[475](#) *mgl.* Ba, g, k.
[476](#) æigin Bb, e, g, l; Gn, t (*lagt til over linjen med samtidig kursivhånd*); æignar Eb, d, f; Fd, e; Gd, g, m, p, s; eigna Gi; *mgl.* Gc, l.
[477](#) kono Eb; *fra* eignum: æginkonom Ee; æignæ kono 343.
[478](#) annara *tilf.* Be; Gc, l, q, r.
[479](#) eða frendkonum *tilf.* Gn.
[480](#) en *tilf.* Bc.
[481](#) *fra* bæðe: *mgl.* Fe; 343.
[482](#) drepar Ba.
[483](#) døydar Ba; døyðdir Bb, c, d, e, g, k, l; døyðande Ea, c, d; Gn; døyddr Eb; Fd, e; Gd, e, f, g, m, p, s, t; døyðir Ee, f; 343; dauðr Fb, f; Gh; <...>yddir 4; døyddir 313.
[484](#) ero Gh.
[485](#) kændir eða *tilf.* Eb.
[486](#) stadner Bg; D; Ea, b, c; Fb, e; Ga, b, c; 5.
[487](#) Vm þyfsku ok vtilego mord ok fordædo skap Bc; Vm þa men er lif sit lata *firir* vðaða værk oc vm annur vbota moll Bd; Her sægir vm þyfsku oc utilegho oc forðæðo skapp spafarar oc uti setor ok vm oll onnor vbota moll Be; Vm manna aftøk *Capitulus* 4 (*fra Capitulus*: iiij. Ga, b; *mgl.* Gc, d; I þesso *capitulo* vbota mal ok .vij. *tilf. i margen med kursivhånd* Gb) D; Ga, b, c, d; Her segir vm vbota menn .iiij. Ea; Vm þyfsku oc utilego. fordæðo skap spafarar oc utisetor oc ænn vm flæiri ubota mal Eb; Her seighir en um ubota. mall Ec; Vm morð ok fordædo skapp Ed; 313; Vm þiofsku vtslægðr mord ok fordædo skap Ef; Um obota mal ok þat sem þui fylgir Fc; Um þyfsku ok obota mal Fd; Vm þyfsku ok vtilego morð ok fordæduskap ok vm alla þa menn er konor taka með rane Ff; *Capitulum quartum* Ge, g; Her sægir vm vðaða menn oc skemdar vigh oc onnur vbota moll Gf; Um vbota mal *capitulum* Gh, r; Vm niðings verk ok obota mal Gi; En þeir sem lata lif sitt *firir* vða Gl; Vm manna liflatt Gm; Her segir um obota mall Gp; Enn vm vbotamal Gq; Vm wбота verck Gs; um obota mal Gt; <...> morð. oc fordøþu skap. spáfatar <...> konur með raní. oc æn sægir hær vm fleírí ubóta mal 4; Her sægir vm ubota<...> 5; *ingen kapitellinndeling* Ba, b,

g, k, l; Ee; Fb, e; Gn; 343.

[488](#) Men Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, f, h, i, n, p, q, r, s; 5.

[489](#) aller *tilf.* Bc; Eb; ok *tilf.* Gn; menn *tilf.* Gt.

[490](#) her *begynner* 50A5.

[491](#) þysku Ea; þuyfsku Fe; þiofsku Gb, c, e, g; *rettet til þy^ofsku ved tillegg av o over linjen* Gd.

[492](#) *mgl.* Ba, c, d, e, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d; Gf, n, q, s, t.

[493](#) ok Bc.

[494](#) vtilæghur Bb, l; Ee; Fb; 343; utisetu Gn.

[495](#) hælldr (er *tilf.* Fb; Gd, m, n, s; 313) at *tilf.* Bb, l; Fb; Gd, m, n, s; 313.

[496](#) *mgl.* Ea, c, d, f.

[497](#) heria æða *tilf.* Gt; hælldr *tilf.* 5.

[498](#) rua Gm.

[499](#) heldar *tilf.* Ba, k; Ea, c, d, e, f; Ff; Ge, g, q.

[500](#) lande Fc, d; Ge, g, m, n.

[501](#) Sua Ba, g, k; ok Ff; eða Gf.

[502](#) *mgl.* Eb.

[503](#) æða Bb; Gd, s; oc sua *firir* Gh.

[504](#) skape Fb.

[505](#) fra *firir*: ok (sua *tilf.* D; Ga, b, c; Fe) spafarir (*rettet fra farar* Fe; spar 343) allar (*mgl.* Ed, Fd) Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, s, t; 5; 313; 343; <...>pa farar allar 50A5; *mgl.* Fc; Gr.

[506](#) sua *firir* allar *tilf.* Fb.

[507](#) seto Fc; fra ok: *mgl.* Bb, l; Fe; Gi.

[508](#) allar *tilf.* Gd, m, s; 313.

[509](#) oc Eb, d, f; Gd, h, n, p; 343.

[510](#) ok Ba, c, d, e, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, i, n, q, s, t; 5; 313; 343.

[511](#) sva *tilf.* Fb.

[512](#) *mgl.* Gr.

[513](#) hæiðinn dom Eb, d.

[514](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, l, m, q, s, t; 5; 50A5; 313; 343.

[515](#) her *begynner* 17.

[516](#) *mgl.* Bb, c, d, e, l; Ea, c, d, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, m, n, p, q, s; 17; fra til: *mgl.* Ba, g, k; D; Fe; Ga, b, c; 313; 343.

[517](#) fra til: at þeir drepi Eb.

[518](#) lagt til med annen hånd Ec; *mgl.* Ea.

[519](#) *tilf.* over linjen 5; sectir Ee; fra engar: ænga sok Ed; Fd; æigna sakir 313.

[520](#) a þeim Gm; með Gp; at 17.

[521](#) teka Ba; take 313.

[522](#) þar *tilf.* Bc, g; D; Ga, b, h, r; 17; 343.

[523](#) þess *tilf.* Ed; ero ok obota menn *tilf.* Fd.

[524](#) vttan Ba, k.

[525](#) konungr eða hans D; Ga, b.

[526](#) menn Ea, c, e, f; Gh, s; fra konungs: konungr Bb, c, d, g, l; Ed; Fb, e; Gg, n, t; 313; 343.

527 <...>æfsi 50A5.
528 þæim tilf. 50A5.
529 mgl. 17.
530 æða Bb; Gd.
531 fra ok: tilf. over linjen med kursivhånd Gb; mgl. Bg; Gc.
532 ero tilf. Fc.
533 mgl. Eb; Ge, g, m.
534 kono 343.
535 naudgar æða tilf. Ff.
536 uið Fd.
537 oc Bd, e; Ea, c; Gf, i, n, t; 50A5; 313; fra rane: mgl. Gm.
538 fra eða: tilf. over linjen 343; mgl. Fb, d; 17.
539 retti Bb, e, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Gd, e, f, g, m, n, s; laugum æða retti Fe.
540 oc hæilagrar kirkiu tilf. 343.
541 goðra tilf. Gt.
542 fra ok: mgl. Gc.
543 <...>ðr döttr tilf. i margen Gt.
544 fra þæir: (þat tilf. Bg, k; Gp) ero Ba, g, k; Gp; fra ok: mgl. 17.
545 fra hvart: mgl. Bb, l; Fe.
546 mgl. Gc; fra frendkonor: mgl. D; Gq, s.
547 mgl. Fc; Gh, i; 343.
548 konor tilf. Bc.
549 mgl. Ee; Gd, e, f, g, h, m, p, q, s; fra döttr: egin Gl; mgl. Be; Ec; Fe, f; Gn; fra annara: eignar Ba, g, k; Gr, t.
550 systr Bc; æigni konor 343; <...>ændkonor 50A5; fra annara: æginna mana konor döttr Fd.
551 eða adrar (mgl. D) frendkonor manna (mgl. D; Ea var., b, c, d, e; Fd; Gd, e, f, g, h, m, p, q, s; 343) tilf. Bc; D; Ea var., b, c, d, e; Fd; Gd, e, f, g, h, m, p, q, s; 343; eða huat kvenna sem ero tilf. Gi; fra frendkonor: konor annara manna. æ ða döttir. æ da adrar frendkonor 313.
552 firir vttan vilia þeirra manna er (ok Ee) forræði æiga firir þæim (mgl. Ff; fra firir: a Ee) at laghum (æða adrar konor tilf. Ff) tilf. Ea, e; Ff.
553 ok sva Ea, e; mote Gh, r; mgl. Ba, g, k; Ec.
554 uttan tilf. Ba, b, c, d, g, k, l; D; Eb, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, l, m, n, p, q, s, t; 50A5; 313; 343.
555 mgl. Ea.
556 sottar Gi; fra firir: mgl. Be.
557 sialfra tilf. Ba, b, c, g, k, l; Ea, b, c, d, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, m, n, p, s; 343.
558 mgl. Fd; Gi.
559 til tilf. Bb, l; D; Ga, b, c.
560 gerist Bl; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, i, m, n, p, r, s; gerdest 343.
561 fra firir: huærsu sem siðan gerízt uilia þeirra <...> 5.
562 er tilf. Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, l, m, n, p, q, r, t; 343; æðr tilf. Ed, f; Gd, i; æn tilf. Gs; 313.
563 samuiza Ec; fra hverssu: <...>m. ok sua uilía sialfra þæira. hos<...>muíst 50A5.

564 *mgl.* Bd; Ed; Gh, q, r; 343.
565 *sidan tilf.* 343.
566 *fra* þeirra: tækst þeirra millim Fd; *fra* samvista: þeirra samuistur Gi.
567 *mgl.* Fd.
568 þeirra Ed.
569 *menn tilf.* D; Ga, b, c, t.
570 *siðan tilf.* Gi.
571 *tilf. over linjen* Gt.
572 hefnazt Ba, g, k; Ed, e; Ff; Gt; hæfna Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, f; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 5; 313; 343.
573 heimta Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 50A5; 313; 343.
574 *eptir* D; Ga, b, c.
575 þa *tilf.* D; Ea, b, d, e; Ga, b, c, e, g, h, n, t; 343.
576 *ok* Gm.
577 *hann* Ba, d, k; Eb, d, f; Gd, f, p, m; uattar uitu at *hann* Fd.
578 *uittu* Ee; Ff; *víti* Gt; *fra* vitni: þeir uita Ge, g.
579 *mgl.* Bg; Ea, b, c; Ff; Gi, n; 5; *fra* væit: vita með sannmyndum D; Ga, b, c.
580 *mgl.* Ba, g, k.
581 sa Ba, g, k; Fb; suo 343; *fra* hefir: hafa þeir Bc, e; Ed; Ff; Ge, g; *fra* þa: Nu hafa þessir menn allir D; Ga, b, c.
582 *lande* Ba, g, k; D; Ga, b, c, i, r; 313.
583 *j tilf.* Gh, l, q, s.
584 *fra* ilande: *mgl.* Bb, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, m, n, p; 50A5; 343.
585 *en* Bg; *mgl.* Bb
586 *fra ok:* en hinir Ed.
587 *aller tilf.* Ba, b, g, k; Ff; 343.
588 *mgl.* Ed, f; Gd, e, p, s; 4.
589 *mgl.* Ba, c, e, g, k; 5.
590 *er til sækia tilf.* D; Ga, b, c, t (*lagt til over linjen av samtidig kursivhånd*).
591 *eda* Ba, g.
592 *sinar tilf.* Ed; *manna tilf.* Gt.
593 *mgl.* Ba, k.
594 ohælghir Bl; utlæger Eb, d, e, f; Gd, l, m, n; vtgildir 50A5; *fra* hinir: hin huar vgilldr Fe; *fra* En: *mgl.* Bg.
595 *af tilf.* Ba, k; Ee; Gt; 343; *hælldr tilf.* Eb.
596 *mæin tilf.* 343.
597 *mein* Ba, k; *ben* Gt; 343.
598 *bæn tilf.* D; Ga, b (*over linjen med kursivhånd*).
599 *fra* hvart: er þar falla eða sar fa Gp.
600 *mgl.* Ba, k.
601 *firir tilf.* Bb, c, e, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, m, n, p, q, s, t; 313; f<...> *tilf.* 4.
602 *oc frendum* Bb, l; Fb; *eða karle* Eb; *fra bæðe:* *mgl.* Bg.

[603](#) her settes kapittel 6 inn i Bb, l; Fb; 343.
[604](#) nytt kapittel med overskriften Ef maðr falsar stæðia bref eða insigli Bb; Vm obota mal Fb; En vm vbotta mall 343; nytt kapittel uten overskrift Bl.
[605](#) þa Gd, l, m, s.
[606](#) ero Gh.
[607](#) ok tilf. Ba; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, l, m, q, r, s; 5; 313; 343; enn tilf. Gi.
[608](#) uerk Eb, d, f.
[609](#) er Eb.
[610](#) fra ef: at falsa Ba, g, k; mgl. Ef.
[611](#) æða tilf. Fb, d; 343; konungs tilf. Gd, i, n, p.
[612](#) mgl. Eb; Ga, b, c.
[613](#) ok 50A5.
[614](#) oc bref tilf. Eb.
[615](#) noregs Gc; fra konungs: hans Gp; mgl. Gi; fra þat: mgl. men þat er ok v<...>ta mall ef <...> falsar steð<...> bréf æðr insi<...> konungs uars lagt til i margen Gt (bladet er skadet av beskjæring); mgl. Fc.
[616](#) en Ec; Ge, f, i; mgl. Bc, e, g; Gn.
[617](#) en tilf. Gg; 4.
[618](#) ubota Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 4; 5; 313; 343.
[619](#) mgl. Ef.
[620](#) vegr Bc; fra ef: at drepa Ba, g, k.
[621](#) hann tilf. Gi, q.
[622](#) landzuistar tilf. Gi; konungs tilf. Gn.
[623](#) eða rannsaks tilf. Gi
[624](#) ok Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gd, e, f, g, m, p, q, s, t; 5; 50A5; 313; 343.
[625](#) fra eða: mgl. D; Ga, b, c.
[626](#) mgl. Eb.
[627](#) mgl. Ba, b, c, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Gg, p; 4; 5; 313; 343; fra eða: Gi, n.
[628](#) fridar Bc, d, e, g; fra landz: landuarnar Gr.
[629](#) ok Bg, k; Gn.
[630](#) til tilf. Ea, b, c, d, e.
[631](#) fra til: mgl. Gi.
[632](#) er Fc; 343.
[633](#) sa Bb, l; Eb, e; Fb, d, e, f; Gi, n; 343; hann Bc; Ea, c, d, f; Fc; Gd, e, g, l, m, p, s, t; 5.
[634](#) veit Gl.
[635](#) þa Gm; mgl. Bb, l; Eb, c, d, e, f; Fb, d, f; Ge, f, g, p; 5; 343.
[636](#) þan man Ee; mgl. Ea.
[637](#) hann tilf. Gd, q; hinn tilf. Gl.
[638](#) firi Gr; fra hann: drap Fe; honom vard at skada Gl; fra þat: mgl. Gt.
[639](#) enn Gi; mgl. Bb, c, l; Fb, d, e; Gb, c; 4; 343.
[640](#) verk Bc, e; Eb, d, f; Fb; fra niðings: vbota mal Ea; Ff.
[641](#) oc vbotamal tilf. 343.
[642](#) fra ef: at drepa Ba, g, k.

[643](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, q, r, s, t; 5; 313.

[644](#) *mgl.* Bb, c, d, e, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, q, r, s; 5; 343.

[645](#) hann er *tilf.* Gi.

[646](#) *mgl.* Bb, c, d, e, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 5; 343.

[647](#) *fra* hærbyrgi: hærþ<...> <...>m hía hanom 50A5; *fra* þui: *konungs* herbyrgi er D; Ga, b, c; *fra* er i: i herbirgi hia *konunge* Ba, g, k; Gt.

[648](#) *mgl.* Fb, e, f.

[649](#) *konungs* Ge, f, i, p; 50A5; hia *konunge* Gt; *fra* J.: nauisto menn. hans Gl, m.

[650](#) *mgl.* Bg; Ed, f.

[651](#) *mgl.* Gt.

[652](#) i Bg, k; Ed, f; Gd, g, m, p, s.

[653](#) *mgl.* Bk; *fra* a: *mgl.* Ba; Ee; Ff; 313.

[654](#) þo at *konungr* se æighi i gardi æða æighi (*mgl.* Be; Ea, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, d, e, g, n, p, s, t) a (i Ed, f; Fe; *mgl.* Ff) skipi *tilf.* Bb, c, e, l; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, d, e, g, n, p, s, i *margen* t; þo at *konung*<...> eígi J garðe e<...> a skípi *tilf.* i *margen* Gt (*bladet er skadet av beskjæring*); þo at *konungr* sé æígi ígarði. æð<...> *tilf.* 4; þo <...>ða a skipi *tilf.* 5; þo at *konungr* se æigi i gar<...> *tilf.* 50A5.

[655](#) *mgl.* Ba, k.

[656](#) þat *tilf.* Bc; 343.

[657](#) vegr 343; *fra* innan: maðr uerder drepen Fd.

[658](#) ok Ba, g, k; þæss er Fe; 50A5; 313.

[659](#) eighi *tilf.* Gd, p.

[660](#) *mgl.* Ee; Fe; 313; *fra* i: *mgl.* Gh, n; 50A5.

[661](#) æða a skipum *tilf.* Gd, h, s; nokro stodum *tilf.* 343.

[662](#) homfn Fd.

[663](#) *konunge* Gn.

[664](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gd, e, f, h, i, n, p, q, r, s, t; 5; 313.

[665](#) *mgl.* D; Ga, b, c, l.

[666](#) *mgl.* 50A5; *fra* þui: *konungs* miskun (*mgl.* Gd) ok (*mgl.* Bb, c, d, e, l; Ea, b, c, f; Fe; Ge, f, g, h, i, l, p, q, r, t; 343) Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *konungs* <...> 5.

[667](#) *mgl.* Ee; Gd, m, n, s; 4.

[668](#) þæim *tilf.* 50A5.

[669](#) se<...> *tilf.* 50A5.

[670](#) oc *tilf.* Eb; Fb, d, e, f.

[671](#) ok Ed, e; Gd, h, l, m, p, q, s, t; 343; enn Ge, f, g, i, n, r; *mgl.* Bc, d, e; Ef; Fd, e, f; 17; *fra* Þat: Sua er (ero 313) ok Ba, g, k; 313.

[672](#) er Eb, c; Ga, b, c; 5.

[673](#) *fra* ef: at taka Be.

[674](#) nauðga Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 50A5; 343; <...>ðga 4; *fra* kono: konor nauðgar Fc.

[675](#) ok Gi, q.

[676](#) *tilf.* over linjen Gt; *mgl.* Ba, g, k; Eb; Gd, p; 313.

[677](#) manna *tilf.* Ge, g, q.

[678](#) *mgl.* Gd, l, p, q.

[679](#) hia Ff; *mgl.* Gi.

[680](#) at þat (*mgl.* Fe) er (se Bc, d, e; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Gc, d, e, f, g, h, i, l, m, n, q, r, s, t; 50A5; 343) satt *tilf.* Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 5; 50A5; 343 (*tilf. over linjen*); at þat er <...> *tilf.* 17.

[681](#) æn 4.

[682](#) þat *tilf.* Fc.

[683](#) *fra* segir: sægiz 4.

[684](#) *fra* at: *mgl.* Fc; *fra* eða: Nu (En Bc; Gh, r; 343) (ef *tilf.* Bc; Ee; Gh, i, l, r; 343) er o eingin (æighi Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 343) (loglæg *tilf.* Bb, l; D; Fb; Ga, b) uitni til (at þat er satt *tilf.* Bb, l) en (er Bc; þo at Fe) hon (kona Ee) seggiz (kuadz Bc; Eb; kallaz Bd; Gh, l, m, q, r) naudigh (*vera tilf.* Bc) tekin (hafa *ver* it *tilf.* Gt) ok segir hon þat (till Fe; *mgl.* Ff; *fra* hon: *mgl.* Eb; Gd, p) samdögress Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; Nu ero æ<...> <...>zt nauðig tækín oc sæígir hon þat sam<...> 5; en ef ighi ero þa <...> honsamdög<...> 17; <...>tækkín. ok sægir hon þæt samdög<...> 50A5.

[685](#) þat *tilf.* 17.

[686](#) *mgl.* Gg.

[687](#) skilrikasto Bb, l; Gm; vittra<...> 17; *fra* hinir: skynsamer Ba, g, k; Gt; skynsamastu 313.

[688](#) *mgl.* Ef.

[689](#) þyckir Bb, c, g, l; Fb, d, e, f; Ef; Ga, b, c, d, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 17; 50A5; þikki Bd; Ea, b, c, d, e.

[690](#) a Ff; Gl.

[691](#) bera Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, f; Fb, d, e; Ga, b, c, e, f, g, i, p, q, r, s; 313; 343; drega Ee.

[692](#) *mgl.* Ba, g, k; 313.

[693](#) *mgl.* Gt.

[694](#) þæim *tilf.* Bb, l; sem þeim *tilf.* 17.

[695](#) þikki Bd, e; *fra* likende: *mgl.* Gn.

[696](#) liklæght Bb, l; likare Bc; D; Ea, c; Ga, b, c; <...>egare Fb (*tilf. i margen*); liklægre Fd; Gd, e, h, p, s; likara 5.

[697](#) *tilf. i margen* Fb.

[698](#) *mgl.* Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 50A5; 343; *fra* likt: sannare hafua Ff; *fra* þyckir: sannare hafa (hefir Bg) Ba, g, k; 313.

[699](#) oc Ga, b, c.

[700](#) hon Bc.

[701](#) *fra* gete: komezst vskæmð vnðan Gg; fai uart sir Gr.

[702](#) sakar *tilf.* Ee.

[703](#) godkuensko Bb, c, d, e; Ea, c, d, e; Fe, f; Gn, s; 5.

[704](#) *mgl.* Gd, p, t.

[705](#) firir manni *tilf.* Fd.

[706](#) sua Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 5; 50A5; 313; 343; su<...> 4.

[707](#) kómur Bb, l; Fd; kom Ec; 343.

[708](#) ber Bb, l; Ea, c, e, f; Fb, e, f; Gn, s; 5; 343.

[709](#) þat *tilf.* Ed, f; Gm; þo *tilf.* Gd, s.

[710](#) *mgl.* Gf.

[711](#) þo *tilf.* Bg.

[712](#) æinga Ef.

[713](#) *mgl.* Ea, c; Fb; Gi, n.

[714](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[715](#) *fra* firir: till æptirdømes Ed.

[716](#) er Fd; *ok* Gl; en 5.

[717](#) *mgl.* Fe; Gn, r, s; 313; 343; *fra* ef: *ok* D; Ee; Ga, b, c, i, m, q.

[718](#) *fra* þat: sanprouat er Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, h, l, p; 5; 313; sva prouast Fe; *fra* ef: þui *strøket ut og rettet over linjen til: ok* sanprofuaazst Gt.

[719](#) a hann *tilf.* Ed, f.

[720](#) hafe Gh, i, l, m.

[721](#) sannan Gh, r.

[722](#) *fra* hafðe: uar fuluilia 50A5.

[723](#) haft *tilf.* Gi.

[724](#) livi sinu Fe; Gl; liif sit 343; limum 5; *fra* þo: hon þo lofueno Gm.

[725](#) Ef maðr legz með kono manz Ba, k; 313; Vm kuenna rette Bc; Ef maðr lægs með annan mannz kono eða moðor dottor eða systur Bd; Vm þær konor er firir æigu at døma ful mannz giold Be; Huat maðr a a kono sinni Bg; Ef maðr stenðr mann a kono sinni Bl; Capittell 5 D; Ef maðr stendr mann með loglegum vitnum (*fra* með: *mgl.* Eb, f) a kono sinni. (*her slutter* 5) moðor. dottor. æða systur sinni .v. (*mgl.* Eb, c; *fra* æða: *mgl.* Ef) Ea, b, c, f; 5; Ef maðr tækr man með kono sinni Ed; Vm giolld firir kono manz Fc; Ef maðr stændr a kono sinni modor æðr dottor með loghlighum vitnum Ff; Ef maðr stendr mann hia (a Gd) konu sinni v. (*mgl.* Gc, d) Ga, b, c, d; Ef maðr ligr kono manz eða moðor. dottor. eða systur Gf; Vm kono (kvenna Gi, m, r) (*mannz tilf.* Gt) legorð Gh, i, m, p, r, t; Ef maðr stendr mann með logum vitnum a kono Gl; Vm manzgiold ef maðr liggr kono manz Gn; Vm vbota mal Gq; Wm ræt á æignar kono mandz Gs; Ef maðr stenðr mann með <...>ono sínní eða moðor eða dottor eða systur 5; <...>dr mann með loghlegom vitnum <...>m edæ moder dotor edæ systyr 50A5; Vm legord kono manz 343; *ingen kapitellinndeling* Ee; Fe; Ge, g; *mgl.* Bb; Fb, d.

[726](#) En *tilf.* Bc; Ee; Fe; Gd, r, s, t; 343.

[727](#) her *begynner* 20.

[728](#) með Ef.

[729](#) *mgl.* Ba, b, e, g, k, l; Ea, c, d, e; Fb, e, f; Gd, e, f, g, l, n, p, s; 20; 50A5; 313; 343.

[730](#) *mgl.* Fb; 343.

[731](#) firir *tilf.* Bd.

[732](#) bonda hennar Gn; *mgl.* Ed.

[733](#) slikt Ba; Fe; Gh.

[734](#) sa *tilf.* 343.

[735](#) hann Bc; Eb; Fc; 343.

[736](#) være Gd, l, p.

[737](#) kono Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.

[738](#) hæfir Bb; a *med senere tilf.* l *foran som er utradert igjen* Bd; hefir leghet Bl; Gh, l, n, r; a Fb, c; Ga, b, c, m; 343.

[739](#) sa Fb, d; Ge, f, g; 343.

[740](#) saklauss Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[741](#) *fra* ef: *mgl.* Eb.
[742](#) *mgl.* Gh, r.
[743](#) han Ba, d, e, k; D; Eb, f; Fd; Ga, b, c, d, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 50A5; 313.
[744](#) han Ba, e, k; Fd; Gb, c, h, i, l, m, q; 313; *mgl.* D; Ga.
[745](#) með Ea, c, f; 343; i hea Gd, p, t.
[746](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[747](#) dóttar Ba.
[748](#) systar Ba.
[749](#) *mgl.* Gf; *fra* þær: teir eigu 313.
[750](#) enga Gi, m; *fra* eiga: æigi anga Fe.
[751](#) skilfengna *tilf.* Gm.
[752](#) bonða Ba, c, d, e; Ef; Fd, f; Gd, f, h, p, q, s, t.
[753](#) til Fc; *mgl.* Gi.
[754](#) sialfr *tilf.* 343.
[755](#) þessi Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; þau Ed.
[756](#) iafnan *tilf.* Be.
[757](#) rettarom Ed; Gh; *fra* Skulu: *mgl.* 343.
[758](#) *her har det stått en overskrift, Vm atfor ok refsing som er utslettet, i margen er tilf. med langt yngre hånd* Hic deest unum Caput, Fe.
[759](#) *her setter 50A5 inn artikkel 11 i kong Magnus' retterbøter, variantene er ført der.*
[760](#) Ef maðr gerer nidings uerk Ba, k; 313; Vm skemðr vigh oc niðings værk Bb; Vm utlægra manna arf Bc; Vm manzbana oc fe þæs er gerer skeðar vig eða niðings verk Bd; Her sægir vm fe eða ærfðir hins vtlægha huersu fara skal Be; Vm skemdar vigh Bg; Fb, c; Gq, t; Vm arf eptir vtlegan mann *Capitulus* 6 (*fra Capitulus*: .vj. Ea; *mgl.* Ec, e) D; Ea, c, e; Vm vbota mal oc utlægdør Eb; Vm obota mall ok ef maðr hefir Ed; Vm vbota maal ok vtlægðør ok huersu maðr ma firir gera Ef; Vm nidings værk ok vtlægd ok aptr kuama Fe; Vm nidings værk oc vm vtlægðør ok at ængi maðr ma mæiru fe firir gera æn han aa Ff; Vm arf eptir vtlægan mann vj. (*mgl.* Gc, d) Ga, b, c, d; *Capitulum quintum* Ge, g; Her sægir vm fe vtlægs mannzeda ærfðir meðan han er j utlægð Gf; Vm vig ok hersogn Gh; Vm niðings uig ok skemdar verk Gi, n; Ef maðr veqr skemdarvig eða gera nidings Gl; Vm frials manz kaup Gm; Vm niðings vigh Gp, s; Vm nið Gr; Vm nidings vig arf tømest 343; *mgl.* Bl; Fd.
[761](#) Nu *tilf.* Bb, l; Ea, b, c, e; Fb, f; Gd, e, f, n, p, t; En Ed, f; Gg.
[762](#) þers Gp.
[763](#) *fra* þar: er Bb, l.
[764](#) menn D.
[765](#) niðings Eb; Ff; Gd, e, f, i, l, n, p, s.
[766](#) oc Ef.
[767](#) *fra* skemdar: *mgl.* Fe.
[768](#) skemðar Gi, n.
[769](#) wigh *tilf.* 313.
[770](#) *mgl.* Gt.
[771](#) *mgl.* Gh; 313; *fra* þa: fare Bc; Ed.

[772](#) vfridhæilagr Ef; heilagr Ga; vgilðr 343; *fra ok: mgl.* Ba, g, k; Gd, l, p, s, t; 17; 313.
[773](#) *ok tilf.* Gd, i, m, p, s; 17; 343.
[774](#) gor Ga.
[775](#) *fra fe: mgl.* Bb, l; Fb.
[776](#) *mgl.* Ba, b, c, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, i, n, p, r, s; 313; *fra fe: mgl.* 343.
[777](#) *i tilf.* 17.
[778](#) *mgl.* Bc, d, e, l; Fb, c, d; Gd, s; 50A5; 343; *her slutter lakunen i Bf.*
[779](#) sua 17.
[780](#) *mgl.* Bl; Gg, l.
[781](#) *mgl.* Ef; Fd, e; Gf, s; *fra ok:* þeim en þa er undir hann komnar Gm.
[782](#) uttan Ba, g, k.
[783](#) segí Gt; *fra hann:* han bere han bære (*dittografi*) 313.
[784](#) *mgl.* D; Fe; Ga, b, c; 17.
[785](#) vissu Ff; Gm; viti Gd, p, q, r, s; uita Ge, g, h, i, l.
[786](#) von a *tilf.* Fc.
[787](#) haue Bf; Ea (*men* Ea var. *har nae*), b, c, d, f; Fd; Gd, e, g, i, m, p; nar Fc; 313.
[788](#) *mgl.* Bb.
[789](#) æptir 50A5.
[790](#) kaupi 17; *fra sliku:* slikum friðkaupum Fc.
[791](#) miskum Fb; *fra ok: mgl.* Gn; *fra sliku:* slikri miskunn *ok* fridkaup D.
[792](#) læggr Bb, l; Ed; Ff; Gm, t; 343.
[793](#) a Ed; Ff; 343; *fra rað:* a Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, q, r, s, t; 313; *fra gerir:* vill Gd, p; *fra ok:* sem konungs er miskun til (a Bg) Ba, g, k.
[794](#) han *tilf.* Bb.
[795](#) *mgl.* Bb, g, l; Gh, r, t.
[796](#) *mgl.* Eb, e.
[797](#) *fra engi:* eigi ma maðr D; Ga, b, c.
[798](#) *mgl.* Ed, e; Ge, g; *fra meiru:* mæira Bb, l; Fb, e; 313.
[799](#) *fra firir:* firgære 313.
[800](#) i Ba, g, k; *mgl.* Bb; D; Ga, b, c, i; 313.
[801](#) einu *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, f; Fb, d; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, n, r, s; 313; *einni tilf.* D.
[802](#) *fra at:* med æignum sinum 343; *mgl.* Bd; Ee; Gd, p, q, t.
[803](#) þui (*fe tilf.* 313) er *tilf.* Bb, l; D; Fb; Ga, b, h, l, m, r; 313; 343.
[804](#) a hann at þui sinni *ok* þa *tilf.* Ee.
[805](#) *fra en:* <...> er hann er 50A9, som *begynner her;* *fra at:* en sinu. en þui sem hann a æða Fe.
[806](#) at *tilf.* Ba, f, k; Ea, c; Gn; 343.
[807](#) *fra er:* a hann er hann fellr i vtlægð Gt.
[808](#) en hann fell i þa sok *tilf.* Bd.
[809](#) *mgl.* Ba, g, k; Fe.
[810](#) dómiz Bb, k, l; Ea, f; Fb, f; Ge, g, h, m, s; faae Eb, d; *fra manne:* undir man fællr Gf.
[811](#) ærfð Bd; Ef; Ge, f, g, h, i, l, q, r.
[812](#) var Gt; *fra meðan:* *mgl.* Gd, p, s.
[813](#) *mgl.* Bb, l; Fb.

[814](#) at vardueita tilf. Gl.

[815](#) er 343.

[816](#) utlægr Ee; Ge, g; i vtlægh 313; fra hann: mgl. Fd; fra meðan: mgl. Ba, b, d, e, f, g, k, l; Ea, c; Fb; Gq, s; fra ok: mgl. Gd, p.

[817](#)ok tilf. Gi.

[818](#) þann Gd, m, p.

[819](#) mgl. Ed, f; Ge, i; fra frendr: þeir Ba, c, d, e, g, k; Ea; Fd; 313.

[820](#) mgl. Bk; Fe; Gt; 313.

[821](#) mgl. Ge, g.

[822](#) mgl. Gf, t; 343; fra þat: mgl. Gd, p.

[823](#) mgl. Fc.

[824](#) giællda Ed; Gm; fa Ge, g; her slutter siste del av 50A5.

[825](#) eftir Bf.

[826](#) þeim Gi.

[827](#) hette ok tilf. Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s; 50A9; 343.

[828](#) sem Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.

[829](#) þeir græidde (græidu Ee) með (tilf. 343) honum þat fe er tilf. Bb, l (trolig); Ee; 343.

[830](#) tóko Gi.

[831](#) er Bb; 343; ef Gi; fra toko: mgl. Fe.

[832](#) greiðu hanum þat fæ er þeir toko (fra þat: mgl. Fe) er tilf. Fb, e.

[833](#) fra ok: tilf. over linjen med yngre hånd Gt.

[834](#) mgl. Gd, l, p, r, s; 20.

[835](#) fra þa: mæðan Ge, f, g, i; adr (rettet fra meðan med yngre hånd) Gt; fra hann: vndir han bar meðan Be; Ea.

[836](#) han tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 20.

[837](#) fæll Bb, c, l; D; Ee; Fb, e, f; Ga, b, c, n, s, t (rettet fra var med yngre hånd); 50A9; 343; uard Bg; Gm;

[838](#) mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, i, m, n, p, r, q, s, t; 20; 50A9; 343.

[839](#) utlegar Ba, g, k; Ed, f; Fd; Ge, g, h, l, m, r; fra ok: ta er han var i vtlægdir. vttan landskyldir 313.

[840](#) Her seggir (fra Her: mgl. Bk; 50A9; 313) ef maðr selr frialsan man af lande Ba, k; 50A9; 313; Vm þat (fra Vm: mgl. Bc) ef maðr sæll frialsan mann Bb, c; Her sæghir huat viðr liggr ef maðr sællr frialsan mann af lande Bd; Ef maðr sælr man af lande brott Be; Ef maðr sæl frials Bf; Huat maðr er sakadr er hann sæl frialsan man Bg; sæl frialsan Bl; Capitulus 7 D; Ef maðr selr frialsan mann af landi .vij. (mgl. Eb, c, e, f; fra af: vij. Ga, b, c; mgl. Ed; Fb, f; Gd; 343) Ea, b, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d; 343; Vm sæct ef maðr sæler man annan Fc; Ef madr sælr mann Fe; Capitulum sextum Ge, g; En ef maðr sælr frialsan man huat viðre liggr at lagum Gf; Vm solu frials manz (af landi tilf. Gi) Gh, i, m; Huat maðr er sekr ef hann sell frialsan mann Gl; Vm fulretti þes er seldr var Gn; Vm solu manz Gp, r; Vm frealsan mann Gq, s; vm mansal Gt; vm solu mann<...> 20; mgl. Fd.

[841](#) En tilf. Bd; Ef; Gg; 343.

[842](#) or Bk.

[843](#) brot tilf. Bc, e; Ff; Ga, b, c, n, t; 313.

[844](#) sa (hann Gi) er tilf. Bb, c, d, e, f, l; Ea, c, e; Fd, e; Gd, e, f, g, h, i, m, n, p, q, r, s, t; 20; 343; þa er hann Eb, d, f; Fc, f; Gl; þa er <...> 50A9.

[845](#) konunge Ba, k; *mgl.* Bb; Fc; Gf, m; 313.

[846](#) mork 313.

[847](#) *mgl.* Bb; Eb, f; Fb, e, f; 343.

[848](#) konunge Ef.

[849](#) manne Ba, f; mannan Ef.

[850](#) ælligha Bb, l; Fb.

[851](#) gialldi Gr.

[852](#) mannenom Fe; *mgl.* Bb, l; Fb.

[853](#) *mgl.* Gd, p.

[854](#) rett Bg; Fc, d; 343.

[855](#) skikan Fd; *fra* rette: slikan rett Ba, k; Gd, p, q.

[856](#) komenn Fd.

[857](#) *fra* loglega: *mgl.* Bf.

[858](#) *mgl.* Ba, b, k.

[859](#) *mgl.* Ef; Fd; Ge, f, g.

[860](#) hann tilf. Bc, e; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t.

[861](#) *mgl.* Fd; Ge, f, g, l, m; 343.

[862](#) *fra* þann: han Bf; mannenum Gd; mannenn Gp.

[863](#) *mgl.* Bf; Ec.

[864](#) botom *ok tilf.* Gd, p, s; manz *tilf.* Gl.

[865](#) botom Ba, b, e, g, k; Eb; Fb, e, f; Gm; *mgl.* Gi.

[866](#) *mgl.* Bb, c, g, k, l; Ea, c, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, r, s, t; 343.

[867](#) *mgl.* Ea; Ga, b, c, t.

[868](#) botom *tilf.* Fc.

[869](#) var Bc, f; Fc.

[870](#) *fra* En: *mgl. men tilf. i margen med henvisning* Gc; *mgl.* Gq; 313.

[871](#) sa 343; *mgl.* Eb.

[872](#) *mgl.* Bb, c, d, e, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, e, g, h, i, l, m, n, p, q, r, t; 313; 343.

[873](#) usikker lesemåte av ld; falle Fe.

[874](#) *fra* slikum: eðr syni með Ba, g, k.

[875](#) með *tilf.* Fe; 313.

[876](#) settar Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 343; ein Gc; .vj. Gt; tylfftrar 313.

[877](#) æið Bb.

[878](#) Her sæigir vm utlega man. ef maðr hysir han Ba; Ef maðr hysir (eða hægnir *tilf.* Bc) vtlæghan man Bb, c, f; Eb, d; 313; Ef maðr hysir eða hæimar vtlæghan mann huat við liggr Bð; Her sægir ef maðr hysir oc hæimir vtlæga menn Be; Vm vtlægan man ef maðr hysir han oc matar Bk; Vtlagra manna fostr Bl; <...> vtlægan mann *Capitulus* 8 D; Ef maðr (*mgl.* Ec) væiter biorgh vtlæghum manne .víj. (*mgl.* Ec) Ea, c; Um vtlæga men Ee; Ef maðr hysir inni vtslægan man Ef; Ef maðr husar vtlægan (mann *tilf.* Fe) Fb, e; Ef menn hysa eða heima utlæga men Fc; Ef maðr hysir vtlæghan man Ff; Gm, p; Ef maðr hysir eða høymolar vtlægan mann Gd; *Capitulum septimum* Ge, g; Ef maðr hysir vttlægan mann vm nettr Gf; Vm vtlægð Gh;

Vm vtløgha menn Gi; Ef maðr. hussar ok hæimar vtlegan mann Gl; Vm þa men er heimila vtlega men Gn; Vm vtlegan mann Gq, s; Vm utlegan Gr; ef maðr hysir utlægian maN Gt; Vm madr hysser vtlægann mann 343; *mgl.* Bg; Fd; *ingen kapittelinnndeling* Ga, b, c.

[879](#) <...> maðr hysir vt<...>an mann *tilf. i margen* Gt.

[880](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.

[881](#) *fra* En: Huer madr er 343.

[882](#) *husar* Be; Fb, d; Gh, i, l, m, r.

[883](#) ok Ea, c, e; Fb, e, f; Ga, b, c, e, f, g, i, l, m, r, t; 313; *fra* hysir: *mgl.* Ef.

[884](#) hæimililar Eb, e, f; Fd, e; Gd, g, h, n, q; hægnir Ff; hefuir Gm; hæimilir 313; *mgl.* Ed; *fra* eða: *mgl.* Ed; Fc.

[885](#) *ok tilf.* Fb; Gd, e, f, h, p, q, s.

[886](#) *tilf. i margen med annen hånd* 17.

[887](#) eðr dreckar Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, c, e, f; Fb, f; Gd, h, i, m, n, p, q, s; 343; *ok tekr, rettet til ædr drækkur i margen med annen hånd*, 17.

[888](#) *fra* eter: *ok hefuir ætet með honum æðr* druckit Ed.

[889](#) *mgl.* Ba, c, g, k; Gt; 17.

[890](#) annar maðr Ba, c, d, e, f, g, k; Ea, c; Fd, f; Ga, b, c, h, i, m, r, t; 17; annara 313; *fra* honom: *mgl.* Ef.

[891](#) *mgl.* Ef.

[892](#) se Ea.

[893](#) sa Bd; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, m, p, q, r, s, t; 313; 343; *mgl.* Gg, l; *fra* þa: Sa er 17; *mgl.* Ba, g, k.

[894](#) *konungi tilf. over linjen* 343; *kononger* 313; *mgl.* Ba, d, g, k; Ge, n.

[895](#) um Eb.

[896](#) *mgl.* Fc.

[897](#) *mgl.* Fd; Gd, e, f, g, m, p, r, s.

[898](#) tuær Bg; Fc; 17.

[899](#) markum *tilf.* Bb, k; Fb, c, f; Ga, b, c, h, q; 313; *merkr tilf.* Bf, g; *mork solfr tilf.* 343.

[900](#) *fra* en: æðr tuær Ed.

[901](#) netar *tilf.* Ba, b, f, g, k, l; Ea, c, e, f; Fb, f; Ga, b, c, q; *nætte tilf.* 313.

[902](#) *mgl.* Ba, g, k.

[903](#) *fra* En: er hann Ef.

[904](#) i hia Gf.

[905](#) samfastar *tilf.* Ef.

[906](#) uar Ba, d, g, k; Gq; *mgl.* 17.

[907](#) hín 17; *mgl.* Fd; Ge, g, m.

[908](#) *mgl.* Ed, e; 17.

[909](#) hæraðz Bb, f, l; Ee, f; Fb, e, f; 343.

[910](#) eða kaupangs *tilf. i margen* Gc; eða heraðus *tilf.* Gn.

[911](#) se sa Ed; *fra* þa: *mgl.* Ba, g, k.

[912](#) *mgl.* Bl; Ed; Fb, d, f; Gi, p, q; 313.

[913](#) *mgl.* Ba, d, g, k, l; Ec, e; Fb, d, f; Gh, i, q.

[914](#) honum Gt; *mgl.* Ef.

[915](#) ouisu Fd; Gd, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s.

[916](#) uerk Gm.
[917](#) hann tilf. Gi.
[918](#) lysir Ef; hysti Ga, b, c, d, i, l, p; *fra* er: *mgl.* men er hysti tilf. over linjen Gt.
[919](#) er Ef; *mgl.* Bb, f.
[920](#) gialkyri eða tilf. i margen Gc.
[921](#) konungs tilf. 343.
[922](#) *mgl.* Ef.
[923](#) skylldugr Eb, d, f; Ga, b, c, f, h; *fra* er: a Bd.
[924](#) til tilf. Fb; Gh, i.
[925](#) *fra* er: skal Ba, g, k.
[926](#) *fra* a: *mgl.* Ba, g, k; *fra* utlægð: *mgl.* Bb, l; Fb; 343.
[927](#) innan tilf. Ba, g, k; eða mote tilf. i margen Gc.
[928](#) er Ba, b, c, e, f, g, k, l; Eb, e, f; Fb, f; Gf, g, h, i, n, r, t; ef Ea, c, d; Fd; Gd, e, m, p, q, s; 313; at Fe.
[929](#) *fra* var: ueit Ba, b, c, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 20; 313; viti Fe.
[930](#) uið tilf. Fc.
[931](#) *fra* hann: *mgl.* Bd.
[932](#) hafðe Fc; 313.
[933](#) *fra* þegar: ef han væit at han var vtlegr 343.
[934](#) *fra* utlægðar: utlæggr gorr ueret Ed; *fra* var: er vtleggr goder Bf.
[935](#) Her seigir ef maðr verdar hoggen a þingi ok huat uiðr liggar Ba; Vm þat (*fra* Vm: *mgl.* Bf) ef maðr værðr hoggin a þingi Bb, f; Ef maðr verdr (er Eb) hoggin a þingi eða mote (*fra* eða: *mgl.* Eb, f) Bc; Eb, f; Vm taku þeirra manna er særa menn a þingum ok vm gøymslu ok ræfst Bd; Her sægir ef maðr verðr hogguín a þingi eða a mote ok vm æftir raas Be; Ef maðr verðr hogguin a þingi et cetera Bk; Ef maðr er <...> þingi Capitulus 9 D; Ef menn eru hoggnar (*fra* menn: maðr er hogguin Ec) a þingum. ok (eða a Ec) hversu refska skal lata ok ef biorgh væiter . ix. (*mgl.* Ec) Ea, c; Huærir æftir æigu at laupa æf maðr verðr hoggin a þingi Ee; Ef maðr verðr Fb; Um eptir laup Fc; Ef madr høggr man a þingi Fe; (En tilf. Gd, l) Ef maðr værdær (er Ga, b, c, d, l) hugguin aa þinghi (viij. tilf. Ga, b, c) Ff; Ga, b, c, d, l; 313; Capitulum octauum Ge, g; E maðr høggr mann a þingi eða mote. vm taku hans Gf; Vm floks vig capitulum Gh, p, r; Vm þingfrið Gi; Vm eftir ras Gm; Vm ras ok eptirferð þeim er vig vakti Gn; Um vig Gq; Wm flogs vig oc eftir ras Gs; vm floks vīg 20; Vm eftr færð ef madr verdr hoggen a þingi 343; bortskåret 50A9; *mgl.* Bg, l; Fd; ingen kapitellinndeling Ed; Gt.
[936](#) capitulum tilf. i margen med kursivhånd Gt.
[937](#) Nv Bd, f; Eb, e; Gm; *mgl.* Ba, b, e, g, k, l; Ea, c; Fb, d, e, f; Gd, f, h, i, l, n, p, q, r, s; 20; 50A9; 313; 343.
[938](#) *mgl.* Bf.
[939](#) er Bl; Ga.
[940](#) særdr æda tilf. 343.
[941](#) logen Fe.
[942](#) eða a (*mgl.* Ea, b, c, d, f; Fd, f; Gd; 20) mote tilf. Bc, e; Ea, b, c, d, f; Fd, f; Gd, e, f, g, p; 20; æda hoggen tilf. Fe.
[943](#) laupa Ba, b, l; Fb; 343.
[944](#) ok Fd; *mgl.* Gf, m.
[945](#) til tilf. Gd, i, l, n, p, q, s, t.

946 fiuru Bf; Ed; Fc; skogar Fd.
947 æða Fb, d, f; Gf, m; *mgl.* Fe.
948 *fra* til: *mgl.* Bb, l.
949 til *tilf.* Gi, l, n, t.
950 fiuru Bb, l; skipa Gd, q, s; *fra* eða: *mgl.* Fb, d; *fra* til: *mgl.* Bf; Ed; Fc; 50A9 (*trolig*); *fra* skogs: fiuru ædr skogs 343.
951 huær Eb.
952 *fra* sa: ef Gn.
953 *fra* sa: ef æinginn Fe.
954 *her* *begynner en lakune i* Gt.
955 vil renna Bc, e.
956 hann *tilf.* Gd, n, s; oc ma han þui uið koma *tilf.* Gf.
957 þa er han *tilf.* Bb, l; Fb, f; Gn.
958 seckar Ba, b, d, f, g, k, l; Fb, e, f; Gf, g, n; 50A9.
959 huar *tilf.* Fe.
960 holff 313.
961 *konunge* Ba, e, g, k; 343.
962 *ok* Gm.
963 huær Bd; hinn Eb; þo Gn; *mgl.* Ea, c; Gd; 343.
964 rann Gl.
965 *fra* eptir: *mgl.* Bb, l; Fb, f; 50A9 (*trolig*); 343.
966 villdi Gl.
967 *mgl.* Bb, l; Ed, e; Fb; Ge, f, g, m, r; 343.
968 *ok* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, c, d, e; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s.
969 *mgl.* Fd.
970 þo *tilf.* Fd; Ga, b.
971 *fra* ef: och ma han 313; 343; *mgl.* Bf; 50A9.
972 þvi viðr koma *tilf.* Bb, l; Fb; 343; ef hann uil *tilf.* Ga, b.
973 ef Ge; 343; *fra* ef: *mgl.* Fe.
974 er Be; Eb; Fb, f.
975 þar *tilf.* Ba, f, g, k; Ea, c, d; Ga, b, d, p, s; 313.
976 þæssa Bb, l; at han matte (ma Fe) taka han ef hann vildi (*fra* ef: *mgl.* Fe; Gn) Bf; Fe; Gn; *mgl.* Ba, e, g, k; Ea, c, d; Ff; Gi.
977 *mgl.* Ba, e, f, g.
978 engi Ga, b, c.
979 er Fb.
980 þau Fd.
981 við Bg; *fra* En: ellegr Gm; *mgl.* Bk.
982 þess *tilf.* Eb; Gi.
983 þa *tilf.* Eb; Ga, b, c.
984 með *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Eb, d; Fb, d, f; Ga, b, c, e, g, h, q, r; 343.
985 *fra* oksuo: *mgl.* Ef.
986 ef eigi ero uitni till *tilf.* Gm.

[987](#) þrimennegar Gm.

[988](#) oc (eða Bf; Ec, d; Ga, b, c, n, s) (fiormenningum *tilf.* Ed) nanari (*tilf. over linjen* 343); bæði (*mgl.* Bd, f; Ga, b, c, s; 343) (at syfskap oc *tilf.* Eb) *tilf.* Bb, d, f, l; Ea, b, c, d, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, g, n, s; 313; 343; eða nare borenn *tilf.* Gm.

[989](#) *tilf. over linjen* 343; *fra* þerss er det plass til bare et par ord i det som er skåret bort i 50A9.

[990](#) *mgl.* Ef.

[991](#) sifskap *tilf.* Ed; nanare <...> *tilf.* 50A9, som slutter her.

[992](#) eðr Ba, d, f, g, k; Ea, d, f; Ga, b, c, h.

[993](#) *mgl.* Ba, c, d, e, g, k; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, f, h, q; 313; *fra suo: mgl.* 343.

[994](#) *fra suo: mgl.* Bb, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Ge, g, i, l, m, n, r; *fra ok:* eða sifskap. æða Gd, p, s.

[995](#) *fra suo:* nanare 17.

[996](#) ok at sifskapum *tilf.* Bc, e; eða (ok Gi) sifskapum (sifskap Ec; Ga, b, e) *tilf.* Bd; Ec; Fd, f; Ga, b (*tilf. over linjen med kursivhånd*), e, f, g, i.

[997](#) ok þæðan af nanare *tilf.* Ge.

[998](#) fara Gd, p, s; laupa Ge, g.

[999](#) *mgl.* Bc, d, e, f, g; Eb, c, d, f; Fd, e; Gd, e, f, g, i, m, n, p, s; 17; *her slutter lakunen i Bh.*

[1000](#) meða Bk; vttan Ga, b, c.

[1001](#) *mgl.* Bb, l; Ea, b, c, d, e; Fb, d, e, f; Ge, f, g, n; 313; 343.

[1002](#) *fra* En: þan Ee.

[1003](#) *fra* hverr: er nokor Bg.

[1004](#) *mgl.* Ff.

[1005](#) *mgl.* Ba, b, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, f, h, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.

[1006](#) *mgl.* Gi.

[1007](#) sa Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Gd, e, g, n, p, s; 313; 343; *mgl.* Bd, e, l; Fb; Ga, b, c, h, m, q, r; *fra* þa: er Bc; Gf; vere Bh; *fra* biorg: honum biarger uitande sok hans. fare Fd.

[1008](#) han Bf; Ef; 17; *mgl.* Bh.

[1009](#) være Gd, s; værde 313.

[1010](#) vuisu Gd, i, m, p, q, s.

[1011](#) uærk Gm.

[1012](#) æða Fd; *mgl.* Ba, g, h, k.

[1013](#) syne Ba, d, g, k; Ge, g; Fd.

[1014](#) at *tilf.* Bc; þær *tilf.* Bd; hann *tilf.* Ef; 313; 343; með *tilf.* Ba, g, k; Fc; Ge, g.

[1015](#) *mgl.* 343.

[1016](#) sit *tilf.* Eb.

[1017](#) *mgl.* Ba, b, c, g, k, l; Fd; Ge, g; 17; *fra ok: mgl.* Fe; Gn.

[1018](#) *mgl.* Ba, g, k; Fd; 343.

[1019](#) verðr Bb, c, e; Fe, f; Gd, e, l, m, p, s; 343.

[1020](#) høgguin Gd, m, p; *fra* er: serer man Ba, g, k.

[1021](#) æða (a *tilf.* Fd, f; Ga, b, e, f) mote *tilf.* Ea, b, c, d, e; Fd, f; Ga, b, c, d, e, f, g, m, p, s.

[1022](#) laupa Bf.

[1023](#) men Ba, g, k.

[1024](#) til skogs *tilf.* Bb, l.

[1025](#) *mgl.* Bd; Gd, i, m, p, s; 17; *fra* þeim: honom Fc.

[1026](#) *her byggnar* 43.

[1027](#) *uegír* Eb, d; *verker* Ef; *uæker* Fd; *van* Gm; *fra þeim*: *mgl.* Bf.

[1028](#) skogs. *æða* (till *tilf.* Fd, f; Ge, f, g, s; 313) *tilf.* Ea, b, c, d, e, f; Fd, f; Ge, f, g, s; 313.

[1029](#) skogs Fb; Gn.

[1030](#) skips *tilf.* Gn.

[1031](#) til *tilf.* Ge, f, g, s; skogs skips *tilf.* Gi.

[1032](#) skogs Bf; Fe; 343; fiord Gh, r; skips Ge, f, g; *fra* eða: *mgl.* Ec, f; Fb, d, f; 313; *fra* til: *mgl.* Bb, c, d, e, l; Gd, m, p, q; 43; *fra* er: *mgl.* Ba, g, k; *fra* En: *mgl.* Bh.

[1033](#) *æða* til skips *tilf.* Ea, b, c, e, f; Fd, f; Gs.

[1034](#) Nu Bb, h, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, h, m, n, p, r, s; 43; 313; 343.

[1035](#) sa Bb, l; Fb; *maðr* Ge, g; *fra* væðr: ef hann uerdr Fd.

[1036](#) staðen Bc, d; *tækin* Bf; *stað*<...> 17.

[1037](#) *mgl.* Ef; *fra* vill: ef hann uil 43; *fra ok*: Nu (*ok* Bf; Ea, b, c, d, e; Fe; Gd, e, f, g, p, s; 343) ef (er 343) han uil (*uile* Fe) Ba, f, g, k; Ea, b, c, d, e; Fe; Gd, e, f, g, p, s; 343.

[1038](#) *með* Bh; *æftir* Ed; *mgl.* Ea, f; Fd.

[1039](#) *fra* at: *mgl.* Gi.

[1040](#) *mgl.* Ba, d, h, k; Eb, d.

[1041](#) sin Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 43; 313; 343.

[1042](#) *fríðhælg*<...> 17.

[1043](#) sa Ba, h, k.

[1044](#) *fra* sare: *lifer* en sare Fe; 43.

[1045](#) *gialkyra* Ea, b, c, f; Gd, e, f, g, p; *syslu* madir 313.

[1046](#) *bundinn* eða *fiotraðan* *tilf.* Ga, b, c; *konungs* *tilf.* 17; 343.

[1047](#) *fra* *syslu*: *mgl.* Bd, Gq.

[1048](#) *konungs* Bd; Ea; Gm, q.

[1049](#) *fra* *hanns*: *syslumanne*. En *syslumaðr* er *skyldugr* Ef; *gialkyra* Fd; *fra* eða: *mgl.* 17.

[1050](#) *æn* han á *tilf.* Gs.

[1051](#) *fra* vorð: at *uardueita* (hann *tilf.* Ea; *þeim* manne *tilf.* Ef; *hanum* *tilf.* Gs) Ba, c, d, e, g, k; D; Ea, f; Fc, d; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, p, q, r, s; *fra* eða: en (*ok* Bf; *mgl.* Fe) han (*a* *tilf.* Bf, l; Fb, e, f; Gn; 43; 313; 343) at (*mgl.* Fb, f; 43) *varðueita* han (*honom* Bl; Fb, e, f; Gn; 43; 313; *mgl.* Bf) oc *sua* (*mgl.* Fe; *fra* oc: *ællægar* hans Bf) *armaðr* (*vmboðs* *maðr* Ff; 43) *konungs* (*mgl.* Bf) ef (en Gn: er 343) *honom* (til hans Bf) er *førðr* (*før* Bf; *ferðr* Gn; *ført* 43; *fra* ef: *mgl.* Ff) Bb, f, l; Fb, e, f; Gn; 43; 313; 343; at <...> 17; *mgl.* Bh; Fb, e, f.

[1052](#) eðr hans *vmboðs* manne ef hann er *honom* *førðr* *tilf.* Ef.

[1053](#) *mgl.* Ba, g, h, k, l; Fb.

[1054](#) *giallkyre* Ea, b, c; Fd, f; Gd, e, f, g, p.

[1055](#) *æða* (*hans* *tilf.* Eb, c, d; Ff; Gd, e, f, g, n, p; *konungs* *tilf.* Fd) *vmboðs* *maðr* *tilf.* Ea, b, c, d, e; Fd, f; Gd, e, f, g, n, p.

[1056](#) *þurfu* Ea, c.

[1057](#) *uiðr* Ba, b, c, e, f, g, h, k, l; Ed, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 43; 313; 343; *mgl.* Eb.

[1058](#) *gøyme* han Bf; *varðueita* *honom* (han Gh, r; 343) Gd, h, p, r; 343; *gøyma* hans Gn.

[1059](#) hann tilf. Ef; Gf.
[1060](#) fra skal: nefni Ba, g, h, k.
[1061](#) hann tilf. Bg.
[1062](#) hus Fd; mgl. Ba, b, c, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, f, n, p; 43; 343.
[1063](#) husbóndr Eb, c, d; Ge, f, g.
[1064](#) at gæta hans tilf. Gm.
[1065](#) mgl. Bb, c, f, l.
[1066](#) ser Ba, g, h, k; Ef; konungs vmbóðs manne Gm; fra með: mgl. Ga, b, c; 17.
[1067](#) mgl. Ba, b, c, d, e, f, k, l; Gn, q; 313.
[1068](#) vill Fe; rettet fra þraf 20.
[1069](#) liðas uiðr at giæta hans tilf. Ee; ok hann þikiz þurfa tilf. Fe.
[1070](#) mgl. Ba, b, k, l.
[1071](#) mgl. Gh.
[1072](#) löyps Bb, l; D; Fe; Ga, b, d, n, s.
[1073](#) fra systlu: giallkyra Ea, b, c; Fd; Gd, e, f, g, p, q; 20; fra fra: brot Bh.
[1074](#) æða konungs (hans Eb, d; Fd, f; Gd, e, f, g, p, q, r; 20; mgl. Ee) vmbóðs manne tilf. Ea, b, c, d, e; Fd, f; Gd, e, f, g, p, q, r; 20.
[1075](#) fra döyr: værðr hin sare dauðr Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, q, r, s; 20; 43; 313; 343.
[1076](#) giallkyre æða tilf. Ea.
[1077](#) gialkyri Eb, c; Fd; Gd, e, f, g, p.
[1078](#) eða hans umboðs maðr (sialfnæfnðr tilf. Ee) tilf. Eb, d, e; Fd, f; Gd, e, f, g, p.
[1079](#) i værde 313; mgl. Ee.
[1080](#) mgl. Ba, f, g, h, k; Ec, d; Fd, e, f; Gd, f, p.
[1081](#) orskurdar Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Eb, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, f, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 43; 313; fundar Fe.
[1082](#) skifti Bc; 43.
[1083](#) mgl. Ed.
[1084](#) mgl. Fb.
[1085](#) mgl. Bb, l; Fb.
[1086](#) með Ba, c, f, g, h, k; D; Ea, b, c, d, e; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, m, n, p, s; 43; 313; 343; ok Gi.
[1087](#) godra Ba, d, g, h, k; bæztra Bc, e; Fb; Ge; 313.
[1088](#) dome Eb; samþykt 17.
[1089](#) er han kallar til með ser tilf. Bb, f, l; Ea; Fb, e, f; Gn; 43; 313; 343.
[1090](#) En Bb, d, f, h, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, m, n, p, s; 17; 43; 313; 343.
[1091](#) gialdkyri Gg.
[1092](#) konungs Gr; mgl. Gq.
[1093](#) fra eða: mgl. Bb, f, l; Ea (men Ea var. har eða vmbóðsmaðr), c, f; Fb, e; Gn; 43; 313; 343.
[1094](#) syniar Bb, f, g, h; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 17; 43; 313.
[1095](#) taulu Fe.
[1096](#) mgl. Eb, f.
[1097](#) bóndr Bc.
[1098](#) till .ii. manna tilf. Ef.

[1099](#) vatta D; Ga, b, c.
[1100](#) uið Ga, b, c; *mgl.* 43.
[1101](#) *fra* hafa: *mgl.* Ba, d, g, h, k.
[1102](#) sæti Bc, e; *fra ok*: at þeir setto Ed.
[1103](#) þan man Bb, f, l; Ee; Fb, e, f; 43; 313; 343; *mgl.* Eb, f; Fd; Ge, g.
[1104](#) nidr *tilf.* Bh; Ga, b, c.
[1105](#) áflet Gd, f, h, l, p, q, r; aplat Gm; flytiast <...> 17.
[1106](#) syslu manne Bc; honum Eb, e; syslumans Gn.
[1107](#) með uitnum *tilf.* Ba, g, k; oc hafa vatta við *tilf.* Bd; en *tilf.* Fd.
[1108](#) þa Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 43; 343; *ok* ta 313.
[1109](#) abyrghia <...> 17.
[1110](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, f; Fb, d, e, f; Gc, d, e, f, g, h, i, m, n, p, q, r, s; 43; 313; 343.
[1111](#) *ok tilf.* Ba, c, e, k; Ef; Fd, e, f; Ge, f, g, q; 43.
[1112](#) þat Bb, f; hann Gd; *mgl.* Ea.
[1113](#) *mgl.* Gd, p; *fra ok*: oc abyrghia honum Bd; þa suarar han þi samu Bh.
[1114](#) vfriðr Ea (*men* Ea var. *har* ofriki), d.
[1115](#) *fra ok*: *mgl.* Ee.
[1116](#) *mgl.* Gi.
[1117](#) *mgl.* Fd, e.
[1118](#) *fra* þar: er Bb, l; 43; eff 313.
[1119](#) af manne *tilf.* Fd.
[1120](#) vtlæght Bf, h; vlegðar Ea; arf 343.
[1121](#) mann Gd; *fra* utlægð/ar: utlægman Ed, f.
[1122](#) syslu maðr Bc; Gn.
[1123](#) *rettet fra* la Gp.
[1124](#) men Ee; *fra* fa: fara Fe.
[1125](#) *mgl.* 343.
[1126](#) *fra* þa: lata Bh.
[1127](#) lata *tilf.* Gp.
[1128](#) honom Ba, k; Fd; Gd, f, p; *mgl.* Bg; 343.
[1129](#) bonda Ee.
[1130](#) oc Eb; Fe; *mgl.* Ea, c, d, f; Fd; Gd, e, f, g, i, p, s.
[1131](#) þingmen Ee; mot men 313.
[1132](#) allr *tilf.* 343.
[1133](#) skyllugir Ea, b, d, f; Fd, e, f; Gf, h; 43; 313.
[1134](#) till *tilf.* Ef; Gd, h, l, p, q, r, s.
[1135](#) huarn tima Fe; *mgl.* Bd, e, f; Ef; Fb; Gn, p; 43; 343.
[1136](#) *fra* En: Nu skulu bøndar Ba, g, k.
[1137](#) honum *tilf.* Bf; Ed; þeim manni *tilf.* Gn; tioffe *tilf.* 313.
[1138](#) refsingha Gd, e, f, m, n, q, r, s.
[1139](#) oc *tilf.* 343.
[1140](#) huer *tilf.* Ge; er huær *tilf.* 313.
[1141](#) halff 313; *mgl.* 343.

- [1142](#) *fra* halfre: *øyri men rettet til halfri*. mork *av yngre hånd* Gn.
- [1143](#) *uiðr konung tilf*. Ba, b, c, e, f, k; Fd, e, f; Ga, b, c, e, f, g, i, l, n, p, q, r, s; 313; *við* (konongh *tilf*. Ea var., b, c, d) *tilf*. Ea, b, c, d, f; *konung tilf*. 343.
- [1144](#) er huar bonde Bf; *mgl*. 313.
- [1145](#) *tæira tilf*. 343.
- [1146](#) ef Fe.
- [1147](#) fær Bd; *kømr at fylgia Fc; fra bøndr*: bonde huar er æi fylghir til ræfstar *sækkar* halfre mork *silfrs* vid *konung* Bh.
- [1148](#) *hinum vtlæggha tilf*. Bf; *naudsynia laust tilf*. Gl; *forfalla laust tilf*. 343.
- [1149](#) Her seigir vm oðz mans uerk *ok huerr gøyma a at lagum* Ba; Ef maðr *verðr oðr* Bb; Vm oðz *mannz vigh* (ok *bætr tilf*. Gn) Bc, f, g, l; Ee; Gf, h, i, m, n, p, q, r, s; 343; Ef oðr *maðr brytz or bandom oc gerer monnum nokott ilt* Bd; Her *sæghir vm oðz manz vigh. ok band oc abyrgð a honom* Be; Vm *oda men* Bh; Vm *oðan man* Bk; Ef oðr *maðr verðr mannz bane æða særir mann .x.* (*mgl*. Eb, c; Ff) Ea, b, c; Ff; Ef *maðr uærðr hoggen a þingi* Ed; Binda ma *huerr maðr oðan mann* er vil at *vseckiu* Ef; Um *oðes manz vig er hann* vegr Fc; Vm *þat er odr maðr vædr manne at skada* Fe; Ef oðr *maðr manz bane uerðr. ix.* (*mgl*. Gd) Ga, b, c, d; *Capitulum. nonum* Ge, g; Vm oðz *mannz verk ef hann* bryst Gl; Eff *oðir madir verdir laus* 313; *mgl*. Fb, d.
- [1150](#) *fra* Nv: En (*mgl*. Fd) ef *maðr verdr* Bc; Fd.
- [1151](#) ør Gm, n; *øðer* 313.
- [1152](#) *mgl*. Gh, i.
- [1153](#) *mgl*. Ba, b, f, g, h, k, l; Ea, c; Fb, e; Ga, b, c, e, g, h, l, n, r.
- [1154](#) manne at skada Ee.
- [1155](#) hann *tilf*. Ed; Fd; Gd, f, l, m; *arfe tilf. av yngre hånd* Gn.
- [1156](#) bota Fb.
- [1157](#) vegande Bf; *sinu* Ed.
- [1158](#) *fra* bota: *arfe þæss oða bota aftr þæn man gioldum* Bd.
- [1159](#) *mgl*. Bh.
- [1160](#) *mgl*. Bf, h.
- [1161](#) *mgl*. Ee.
- [1162](#) *fra* En: Er *eigi* Ba, g, k.
- [1163](#) *mgl*. Eb, f; Fb, f; Ga, b.
- [1164](#) *meira* Gp.
- [1165](#) hin *ode* Bh; hin *Ee*; Gn.
- [1166](#) *heiluita* Fd.
- [1167](#) *mgl*. Bc, h; *fra ok: mgl*. Ec; Gp.
- [1168](#) *mgl*. Ba, c, g, h, k; Gh.
- [1169](#) *utlændis* Ed; *or lande* Fd.
- [1170](#) *mgl*. Bh.
- [1171](#) *seia* Fb; *fra menn*: manne *sia* 313.
- [1172](#) *fulla* Bc, d, e; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, f; Gd, e, f, g, h, l, m, p, q, r, s; *mgl*. Bb, f, l; Fb, e; Gn; 343.
- [1173](#) *manni* Bb, l; Fb.
- [1174](#) þa *tilf*. Ga, b, c.
- [1175](#) *huerr* Gd, s.

[1176](#) osækio Bb, c, e, f, h, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, f; Gc, d, e, f, g, h, i, l, m, n, q, r, s; 343; osæktu Fe; *fra* at: *mgl.* Bd; Ec; *fra* En: Binða mugu men han ef þeir sia fulla øde a honom Ba, g, k.

[1177](#) hafa Gb.

[1178](#) *fra ok: mgl.* Gm.

[1179](#) at løyssa *tilf.* Ga, b, c; hans *tilf.* Gi.

[1180](#) *mgl.* Bb, l; Fb, f; Gp; 313; 343.

[1181](#) løyssa Ff; lyssi Gl; lysu 313; *fra ok:* at løyssa Eb, d, f; Fd; Gd, e, f, g, i, s.

[1182](#) han *tilf.* Ee; Gi.

[1183](#) *mgl.* Ed.

[1184](#) *dittografi.*

[1185](#) or *tilf.* 343.

[1186](#) sægia 343.

[1187](#) þar *tilf.* 343.

[1188](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), e, f.

[1189](#) albyrgd Bc; Gc, f, h.

[1190](#) af *tilf.* Gf.

[1191](#) kost Ba, b, g, k, l; Ge, g.

[1192](#) a aukin Bf; aukin Ec; 343; haluu aukin Ed, e; Fe; Gd, n; *mgl.* Bh; Eb.

[1193](#) hans Ba, c, e, g, h, k; Fc; Gq.

[1194](#) *mgl.* Gn; *fra* ef: er til er 313.

[1195](#) En Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, l, m, n, q, s; 313; 343.

[1196](#) ifvir *tilf.* Fe.

[1197](#) *rettet til odum med mørkere blekk* Ba; *mgl.* Bb, l; Ea, c, d; Fb, e; Ga, b, c, e, g, h, i, l, m, q, r, s; 343; *fra* monum: odrum mannz 313.

[1198](#) *mgl.* Ba, c, d, e, f, g, h, k; Ea (*men tilf.* Ea var.), b, e, f; Fb, d, f; Gd, f, n; 313.

[1199](#) æighum ver Bb, l; Fb; æigu man 313.

[1200](#) uorn Ed.

[1201](#) *mgl.* Gd, n.

[1202](#) orsekiu Fc; Ga, b; *fra ok: mgl.* Gp.

[1203](#) *mgl.* Gp.

[1204](#) ef *tilf.* Ed, e; Gd, g, r.

[1205](#) mans æðr *tilf.* Ed.

[1206](#) erfvingia Fd; arfs Gg.

[1207](#) sinna 313.

[1208](#) en Eb; Gf.

[1209](#) at Bh.

[1210](#) arfe (han Bb, d, g, h, k, l; Fe; Gh, i, n, q, r; arfar Gd) (hans *tilf.* Bf; Ea, c, d, e, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, m, p, s; 343) ueit (vitu Gd; seer fulla øde a honum oc han ser Gf) at han er oðr (ør Fe) Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.

[1211](#) bandum Bb, c, e, g, l; Fb; aftum Eb.

[1212](#) *mgl.* Ba, g, k; Fe.

[1213](#) Ef Ba, h, k; En er Bc; En Bf.

[1214](#) *mgl.* Bb, f, l; Ed, e; Fb, c, e; 313; 343.

[1215](#) manne tilf. Fd.
[1216](#) arfum Ba; Gf.
[1217](#) hins (en tilf. Gh) oða (dauda Bf; Eb) Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343; fra arfa: manni Bh.
[1218](#) her begynner en lakune i Ec.
[1219](#) vil Bh; Fb, c, d, e, f; Ga, c, d, e, f, g, i, m, n, p, s; 17; 313; fra hann: þeir uilia Ba.
[1220](#) gøymæ Bh.
[1221](#) han Ba, g, k; Fb, d, e, f; Gf; 313; hin (þes Bh) oða Bf, h; mgl. Gc.
[1222](#) þa tilf. Bb, d, l; Ed; Fb, e; Ga, b, c, h, n, r; 17.
[1223](#) gangi Bb, l; Fb; stande Bg; Fe; Gn; suare Ed; syni Ff.
[1224](#) hann tilf. Bd; Fe; Ga, b, c.
[1225](#) með Ff.
[1226](#) með tilf. Fe, f.
[1227](#) mgl. 343.
[1228](#) æigi Fb.
[1229](#) Nu Fd; mgl. Ba, k.
[1230](#) tilf. over linjen med annen hånd 17.
[1231](#) a Ef; Fd, f; haue Bh.
[1232](#) mgl. Bh; fra uppi: vpp græida Fe; fra skal: a arfe upp at luka Ba, k; Ea var.; Gh; a arfi vppi (at tilf. Bd; Eb, d; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, q, s; 17) lata vera (mgl. Gl, p, r; fra lata: luka Gh) Bb, c, d, e, f, g, l; Eb, d; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, m, p, q, r, s; 17.
[1233](#) vera tilf. Ea, e; Fb, d, f; Gn; 313; 343; hallda tilf. Ef.
[1234](#) a arfue upp at luka tilf. Ea var.
[1235](#) botr Ed; fra læknes: lækne Fe.
[1236](#) peningum Fe; arfe Gi; fra af: or fe 313.
[1237](#) fra af: mgl. Bb, f, l; Fb.
[1238](#) ok Fe; mgl. Bc, h.
[1239](#) i Ed; 313; fra ecki: mgl. Ef.
[1240](#) fra a: þær i Fe.
[1241](#) þa Eb.
[1242](#) mgl. Bb, l; Ea, b, d, f; Fb, f.
[1243](#) fra Nu: Þet er Bh.
[1244](#) uig eða tilf. Ga, b, c, p; 343.
[1245](#) vigh Bh; Ea; Gh, n, r.
[1246](#) ef Bb, l; Fe, f; Gc, e, f, g, h, i, l, r, s.
[1247](#) mgl. Gi.
[1248](#) brytz Bb, d, f, l; Ea, b, e, f; Fe, f; Gc, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; brauzt 343.
[1249](#) ok Bg, k; Ga, b; mgl. Gc.
[1250](#) at tilf. Ga, b, c.
[1251](#) skynsamasto Eb.
[1252](#) meta Ba, g, h, k; vita Bc, d, e; Ea, b, d, f; Fe; Gd, f, h, i, m, p, q, r, s; 313; sia Bf; Ee; Gn.
[1253](#) fra viti: mgl. Gl.
[1254](#) sia Ba, g, h, k; Ed; meta Bc, d, e; Ea, b, f; Fd, e, f; Gd, f, h, l, m, p, q, r; vita Gn; fra eða: mgl. Bb, f, l;

Fb; Ga, b, c, e, g, i, s; 313.

[1255](#) ok tilf. Gd.

[1256](#) sanne Gd; sama Gh; mgl. Bf; Eb; fra eða: mgl. 343.

[1257](#) æiði Gh; æðe Gi.

[1258](#) með Gi.

[1259](#) fra at: er menn sia sanna øde a honum. eda brytz or bondum Bh.

[1260](#) æða meti tilf. Ge, g, n.

[1261](#) nytt kapitell i Bb, l; Fb med følgende overskrift: Vm hœimfrið manna capitulum Bb, l; mgl. Fb.

Følgende tekst er gjengitt etter Bb, med varianter fra de andre håndskriftene: Sva er (ok tilf. Bl; Fb) mællt at allir men skulu friðhæilaghir uera i heimili sinu þat er (oc tilf. Bl; Fb) hœimili manz er þæim husbonða hœyrir till er (ef Fb) maðr læighir hus af. En ef maðr verðr væghin i hœimili sinu æða i starf husum æða i garði æða a bryggium æða a stræti þui er til þess garðz hœyrir æða a torghi þa skal (han tilf. Fb) þan mann bœta aptr tuennum giolldum. oc sua ef maðr verðr særðr (fra oc: mgl. Bl; Fb).

[1262](#) nytt kapitell i Bf (en strimmel av bladets ytre side er skåret bort); Fe; Gq (skrevet med gammel hånd på et pergamentstykke innheftet etter kapitell 5); 313; 343 med følgende overskrifter: Vm þær kono er maðr ma ve<...> Bf; Nu konor þær er mænn væga vigum Fe; Vm konnor þær er viga ma vm 343; mgl. Gq; 313. Følgende tekst er gjengitt etter Bf, med varianter fra de andre håndskriftene: Nv ero þær konor .vij. er maðr (mgl. 343) ma vegha (vægast 313) vm sæctær (vsækta 313) laust vid konung. ok frændr. ef (er 343) vitni ero till. (fra ef: mgl. Fe; 313) Ein er kona manz. ok (mgl. Fe; 313; 343) annur <...> (moðr manz Fe; modor 313; 343; fra kona: moder onnor er kona manz Gq) þridiæ er (mgl. Fe; 313; 343) dotter (systir 313); .iiij. (er tilf. Gq) systir (dotter 313) .v. er stiughmod<...> (fra er: stiupmoðr. vj. Fe; Gq; 313; 343) er (mgl. Fe; Gq; 313; 343) sonar (broðr Gq) kona (Och tilf. 343) .vij. <...> dor (fra <...> dor: broðor Fe; 313; 343; sonar Gq) kona. Or (sidan Gq) skal vp (or Gq; mgl. Fe; 313) <...> (lata skæra Fe; 313; skera Gq; 343) ok lata fara. (fra ok: mgl. Fe; Gq) ok la<...> giæ (fra la<...>: lat (lata Gq; 343) þat or fylgia Fe; Gq; 313; 343) þat þeirri or. (fra þat: mgl. Fe; Gq; 313; 343) at h<...> þen man. hia (fra h<...>: þan man fan hann (staðan tilf. Gq) a Fe; Gq; 313) æinn<...>ri (æinnihuerrri Fe; Gq; 313; 343) þeirri (þær Fe) kono. er adr <...> (fra adr: nu ero til Fe; til ero 313; til er 343) nemfndr. (fra adr: nu vor talldar Gq) ok bere (bæra 313) vitni v<...> mdögres (fra v<...>: vm samdögres Fe; Gq; 313; samdögres 343) nauistar. (mæn er hia varo tilf. Fe; Gq; 313; 343) k<...> eda kono. (fra k<...>: kallar æða konor Fe; Gq; 313; 343) þi at hu<...> (huæirgi Fe; Gq; 313; 343) ma þes sokn (sogu Gq) taka. (standa Fe; 313) <...> (er Fe; Gq; 313; 343) vegher a (mgl. Gq) hin (þæim Fe; hinum 313) dauda. n<...> (nema Fe; 313; 343; ne Gq) loghligh vitni se til <...> (þæira Fe; Gq; 313; þær 343) sem hia var (varo Fe; Gq; 313; 343) (þa tilf. Fe; 313) stad<...> (staddr Fe; 313; staðir Gq; stadnir 343).

[1263](#) heretter følger i 343 to avsnitt som hører hjemme i kap. 19. Det første avsnittet tas opp igjen i kap 19, men med en litt annen ordlegging. Variantene der bygger på den siste utformingen.

[1264](#) Her segir (fra Her: mgl. Bk) vm huar bana maðr skal uera hins dauda Ba, k; Vm ðul vighi Bb; Huerso æftir vighi skal ranzsaka Bc; Huærsu maðr skall bera sik vndan mannz vighi. oc huær bane skall vera at manne Bd; Huerr bana maðr hins veghna er oc vm vndan førslo firir bana Be; <...> maðr bryter hœimfrid <...> Bf; Vm mannz bana Bg; bana man Bh; Sa skall vera bani er hion sæigia Bl; Ef manne er vigh kent hværsu hann skal vndan fœrazt. xí. Ea; Huær bana maðr skal væra hins dauda oc um vndan førslo þess manz Eb; Ef maðr drepar man æða særir Ed; Ef manni er vigh kiænt Ee; Huerr banamaðr skal vera hins dauda oc vndan førslo Ef; Ff; Ef maðr er veghinn huerr bane skal vera Fd; Ef madr bær man æða særer Fe; Ef manne er (verðr Gd) uigh kent. x. (mgl. Gd) Ga, b, c, d; Capitulum. Decimum Ge, g; Vm

vndan förslo at manz vigi Gf; Vm vig Gh, p, q; Vm sionar uitni Gi; Huerr manz bane a at vera Gl; Vm manz bana Gm; Huer bani skal vera ok nat stað Gn; Wm manzbana ok viglysing Gs; <...> uíg <...> kent 35; *bortskåret?* 43; Her banna maddir skall væra hins dauda oc vm vndan förslæ 313; *mgl.* Fb; Gr; *ingen kapitteinndeling* 343.

[1265](#) *mannz tilf.* Gi; 43.

[1266](#) at *manni tilf.* Bb, c, d, e, g, h, l; Ef.

[1267](#) hiun æda *tilf.* Gs.

[1268](#) .ij. skillrikir Bb; nauista Gg.

[1269](#) *fra* nauistar: hinn Fb; 343.

[1270](#) bera Bb; Ea, b, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 313; ber 343.

[1271](#) *mgl.* Ee.

[1272](#) *fra* nauistar: *mgl.* Bl.

[1273](#) þeir Bc, d; Ea, b, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p; hiun Bl; *hann* Fc; *mgl.* 43.

[1274](#) segir Fc; bera Gd.

[1275](#) *fra ok: mgl.* Ba, b, e, g, h, k; Gq; *fra* vitni: a hændr með uittnum Ed; *fra* SA: En ef madr se<...> bær. eda skiæm<...> i hæimili sialfs h<...> sem fyr var talt. f<...> tes *verkum*. þa aukast <...> þeirrä at hælfningi. <...> skiæmdum. eda sars <...> verda. Sua ero þei<...> haluu mæiræ sæck<...> *konung*. er hæimfrid b<...> *ok* hæimsokn væit<...> skal bane vera er þeir <...> *ok* sæghia a hendr. En <...> sem hæimsoknar vitni <...> a hendr. sa er bane <...> amnr Bf.

[1276](#) (oc þa bera vittni vm *tilf.* Bl) sa er bani at *manni* (*mgl.* Bl; Fb, d) sannr oc synn *tilf.* Bb, l; Fb, d; en sa er hæimsoknar vitni bers a hendr sa er bane at (sannr *tilf.* 343) *ok* syn *tilf.* Ee; 343; um *tilf.* Gp.

[1277](#) æingum Bf.

[1278](#) með *tilf.* Bh; Fe; Ga, b; mega *tilf.* Gl.

[1279](#) föráz Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; Ea, d, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, n, q, s; 43; 343; förz Ef; komazst Gp; fara Gd, m, r; *fra* vndan: <...> koma Bf.

[1280](#) vttan Bh; Ge, g.

[1281](#) *fra* þui: *mgl.* Bc, h.

[1282](#) var Ed.

[1283](#) *mgl.* Ed.

[1284](#) *mgl.* Ff; Gn.

[1285](#) þæim dæighi Bl; Gq; *mgl.* Bh.

[1286](#) wnnit Bh; uakt Eb.

[1287](#) ma Bh; mätte Gr.

[1288](#) *mgl.* Ee; 35.

[1289](#) a þui samdögre *tilf.* Eb.

[1290](#) samdögres 43; *mgl.* Bb, l.

[1291](#) samdögars *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, q, r, s; 313; 343.

[1292](#) þings Eb; *mgl.* Bb, c, d, e, l; D; Fb, e, f; Ga, b, c.

[1293](#) fara Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Eb, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, q, r, s; 43; 343; koma Ea; Gp; 313.

[1294](#) eda <...> Bf; *mgl.* Ba, c, e, g, h, k; Fc; Gh, m, q.

[1295](#) fara *tilf.* Gp.

[1296](#) var Bh; Gh.
[1297](#) *mgl.* Ba, f, g, k; Ef; Gd, s.
[1298](#) *mgl.* Bb, f, h, l; D; Ed; Fb, e; Ga, b, c, i, n, s; 43; 313; 343.
[1299](#) a 343.
[1300](#) *mgl.* Gd, e, f, g, h, l, m, s.
[1301](#) *mgl.* Bf; Ee; Ga, b, c, i, l; 35; 313.
[1302](#) *mgl.* Ba, h, k; Ea, b, d, f; Gd, e, f, g, h, m, p, r, s.
[1303](#) samkund Be; samkyndum Ef; samkundo Gp.
[1304](#) skipum D; Ga, b, c.
[1305](#) skulu bera Gq.
[1306](#) men Bd; bøndr Ed.
[1307](#) þar Bc; Gd, l, m, n, p, s; *mgl.* Bh; D; Ga, b, c; 35.
[1308](#) með Eb, e, f; Gd, e, g, i, p, s.
[1309](#) með tilf. Fd.
[1310](#) staððer tilf. Bb, f, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, m, n, p, q, r, s; 343.
[1311](#) fylltiða Fc.
[1312](#) var Bb, c, e, l; Ea var., d, e, f; Fd, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, p, q, r, s; *fra* En: War han ok Ba, g, k; Er han Bh.
[1313](#) æigi tilf. Gf.
[1314](#) æinum huerium Ed, f; Ff; Gd, f, m, s; 313; *fra* i: æi i Bh.
[1315](#) þema Bc; Ed, f; Gd, e, g, m, p, r, s; nema Gh.
[1316](#) staðum Bh; stadir 313; *mgl.* Fe; *fra* frialseR: *mgl.* Eb.
[1317](#) staððr tilf. Bb, c, e, f, h, l; D; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, p, r, s; 35; 343.
[1318](#) *mgl.* Ff; 313.
[1319](#) *fra* suo: at sua fare Eb.
[1320](#) staððr tilf. Bb.
[1321](#) fyr Bd; aðr Fd; Gh, i, r.
[1322](#) var Bd, e; Ea, b; Ge, g, h, p, q, r.
[1323](#) sagt Bb; *fra* sem: *mgl.* Bh; *fra* ok: *mgl.* Ee.
[1324](#) syni Ed.
[1325](#) *mgl.* Ba, e, f, g, h, k, l; Ee; Ge, g; 43; 343.
[1326](#) þo tilf. Bf.
[1327](#) með tilf. Ed.
[1328](#) .xij. manna Ee.
[1329](#) eidi Ba, b, c, d, f, g, h, k, l; Ed, e; Fb, e, f; Ge, g, i, m, n; 43; 313; 343; suørom Eb.
[1330](#) tilf. over linjen med samtidig kursivhånd Gb; *mgl.* Ba, f, g, h, k; Gc; 35; *fra* En: koma Bh.
[1331](#) hinir Bb, l; Fb; nauistu menn Ea, d, f; han 343.
[1332](#) mægi 343; *mgl.* Bh.
[1333](#) *mgl.* Ea (*men* tilf. Ea var.), d, f.
[1334](#) fara Ba, e, f, k; Ee; Fe; Gb, c, f, h, i, n, p, q, r; 35; *mgl.* Bh.
[1335](#) *fra* einar: nockrar Ba, f, g, k; *mgl.* Bh.
[1336](#) *fra* navð: nauðsynia Gf; *fra* einar: einhuers lutar Bb; æinshuers atburðr (atburða Ea; aburðar Eb, e) Bl; Ea, b, d, e, f; Fb, d, f; Gd, e, g, h, i, m, n, p, r, s; 43; 343; æins huars nauistar atburz Fe.

1337 æðr atburðr *tilf.* Bb.
1338 ok D; Ef; Gd, e, f, l, s.
1339 hæimsoknar *tilf.* Bb; Fb, e; 343.
1340 fra at: *mgl.* Bh.
1341 vm *tilf.* Ea, d; Ga, b, c, p; 35; 313.
1342 *mgl.* Bc, e; Gm, q.
1343 uitni *tilf.* Gi.
1344 *mgl.* Fc; Gm.
1345 vithni *tilf.* Ea var.; aðrer *tilf.* Ed; Fd; a þingi *tilf.* Gm.
1346 vm 313; *mgl.* Ba, c, e, f, g, h, k, l; Gq; 17; 43.
1347 bokar 17; 313; *mgl.* Bh; fra ok: bokar Ed; Fe, f.
1348 sogu Ba, b, c, e, f, l; D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, p, s; sokn Ef.
1349 hans Bd; *mgl.* 17; fra sogn: *mgl.* Gl; fra boka: bokat vittni vm sogn þeirra Bg.
1350 fra En ef. navistar: *mgl.* Bf.
1351 ok suæria at bok *tilf.* Bh.
1352 Ef Ba, g, h, k.
1353 verðr Gd, m, p, q.
1354 fra maðr: *mgl.* Gp.
1355 hinn sære Gd, p.
1356 þa *tilf.* Bb, e, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, q, r, s; 35; 43; 343.
1357 fra menn: maðr hittir 17.
1358 fra hitta: koma til hans Gh, r; koma at honom Gm, q; fra er: *mgl.* Ff.
1359 bana maðr D; Ga, b, c; 17; 35.
1360 lysir Bd; *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), f.
1361 sialfr *tilf.* Ba, g, k; fyrst *tilf.* Bb, f, l; Ea, e; Fb, d, e, f; Gg, m, n, s; 43; 343; fyrstr *tilf.* Ge.
1362 hond D; Ga, b, c; 35; 313.
1363 her slutter lakunen i Gt.
1364 ma mela D; Ga, b, c; 35.
1365 i Ba, c, f, g, h, k; Eb.
1366 þenn man Bf; mæn Fe; *mgl.* Gg; fra ok: *mgl.* Bh.
1367 ef Eb.
1368 sogn Bb, l; Fb, f.
1369 hins fara Bf.
1370 til bokar Eb, d, f; Fd, e; Gd, f; bokut Gi; *mgl.* Bf.
1371 fram *tilf.* Bb, f, h; Ge, g; 313.
1372 hit *tilf.* Gi, q.
1373 orvar Fc, d.
1374 þing Bc, d, e, l; Ea, e; Fb, c, d, f; Ga, b, c, i, l, m, n, q, t; 17; 313.
1375 han Bb, h; Fb, c, d, e; Gg, m; 343.
1376 skiriz Bh.
1377 lyrittar Fb; 343.
1378 eiðum Fc; eið Gd, e, f, g, h, m, p, q, s; sørom Gl.
1379 eda sialf xij *tilf.* 343.

[1380](#) Her segir vm uig lysingh *ok* ef maðr redar manne bana rað Ba; Vm viglysing (*Capitulus 12 tilf.* D; xi. *tilf.* Ga, b, c) Bb, h; D; Ga, b, c, d, h, i, m, p, q, r, t; 35; Huerso vigi skal lysa *ok* vighlysingar vitni Bc; Her sæghir vm vighlysingar vitni oc vm vighlysing *ok* vm orvar þing oc vm natstað manz Bd; Vm vighlysing *ok* vm ranssak æftir manz bana. oc ef maðr ræðr manne bana raað eða sara Be; Ef maðr verðr drepen Bf; Huerso vighi skal lysa Bg; Vm viglysing. oc þen er bana rædr aðrum Bk; Vm vigh lysing *ok* ef maðr ræðr oðrum bana rað eða sara hvat við liggr .xij. Ea; Vm uiglysing oc ef maðr ræðr manne banaraðum (bana rað Ff) eða sarom (saræ Ff) Eb; Ff; Ef maðr ræðr manne bana rað Ed; Um vigh eða maðr væitir manne sar eða bana Ee; Ef maðr dræpr man þa skal hann lysa vigi Ef; Ef maðr verðr drepen til dauzt Fb; Vm viglysingar vitni Fc; Vm viglysing *ok* ofar þing. *ok* raða gerð Fd; Ef madr verdr til dauz dræpen Fe; *Capitulum .xi.* Ge, g; Huersu manz bane skall uighi lysa oc vm natstad veghanda Gf; Sa a at vera bane Gl; Vm viglysing ok orfar Gn; *Hverr* manz banæ á at vera Gs; <...>ysingh 17; Vm manz bana 313; Vm manndrap oc viglysing oc vm orfar ting 343; *mgl.* Bl.

[1381](#) Nv *tilf.* Bb; En *tilf.* Bc, d, e, f; Gd, e, m, n, s.

[1382](#) verðr (er Bl; Gn, s; 343) drepen Bc, e, f, g, l; Fb; Gn, s; 343; er særðr Fe.

[1383](#) *mgl.* Bh.

[1384](#) *mgl.* Gg; 313; 343; *fra* a: skal sa Bf; Gi, q.

[1385](#) *fra* at: bane vera at Fb.

[1386](#) at *tilf.* Bb, l.

[1387](#) nauistar menn segia a handr. ok *tilf.* Ea.

[1388](#) uigi Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 17; 35; 343.

[1389](#) *mgl.* Ba, g, k.

[1390](#) *mgl.* Gi; *fra* En: *mgl.* Bh.

[1391](#) uera *tilf.* Ba, b, d, f, l; D; Eb, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, r, s; 35; 313; 343.

[1392](#) oc *tilf.* Gf.

[1393](#) þes *tilf.* Ff.

[1394](#) heraðz Ee; *fra* inan: *mgl.* Bb, l; D; Fb; Ga, b, c; 35.

[1395](#) innan bær *tilf.* i margen med samme hånd Gc.

[1396](#) *mgl.* Ba, b, g, h, k, l.

[1397](#) nemni Fe.

[1398](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D Ea, b, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 17; 313; 343.

[1399](#) *fra* þa: *mgl.* Fb.

[1400](#) sægi *tilf.* Ee.

[1401](#) hin nesta Gm.

[1402](#) or Fb.

[1403](#) liop Ee; var Fc.

[1404](#) eða garð *tilf.* i margen med samme hånd Gc.

[1405](#) lysi Bb, c, e, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, p, q, r, s; skal han lysa þui Fe.

[1406](#) frialse Ed.

[1407](#) manne Bk; Ea, d, e, f; D; Fd, f; Ga, b, c, d, f, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; *fra* firir: til frialls mannz Bl; Fb, e; Gn; 313; 343.

[1408](#) oc Bb, l; Fb, d, f.

[1409](#) skulu Ge, g, m.
[1410](#) bonði *tilf.* Bb, l; Fb.
[1411](#) *mgl.* Ee; Ge, g.
[1412](#) eða a mote *tilf. i margen med samme hånd* Gc.
[1413](#) bera Bb, l; sagdr Gl; *fra* fram: væra 17.
[1414](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343.
[1415](#) natstað Bb, l; nanastr Eb; natstaðe Fb; nattstaðir Gd, e, m, p, s.
[1416](#) hans Ba, c, e, g, h, k; Ea, b, d, e, f; Fe, f; Gd, e, f, g, m, p, r, s, t; manzens 17; *fra* natstaðr: þet vitni Bf.
[1417](#) *mgl.* 17.
[1418](#) bonda 313; *mgl.* Gh; *fra* skal: skulu bøndr Ef; Fe.
[1419](#) natstaðe hans *tilf.* Ee.
[1420](#) *lagt til over linjen* Gt.
[1421](#) at hans Bb, c, e, f, g, h, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, m, n, p, s.
[1422](#) *fra* þar: han var at hans 313; 343.
[1423](#) at Fb, f.
[1424](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, h, k; Gd, f, l, m, p, q, r, s.
[1425](#) nefndi Ba, g, h, k; kalle Ga.
[1426](#) at nafnni Ea; Gt; 343; *mgl.* Eb; *fra* suo: þui nafne Gi.
[1427](#) N: *tilf.* 343.
[1428](#) wiglusingh Ba; Uiglysing Bb, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 17; 35; 313; 343.
[1429](#) oc *tilf.* Ba, c, d, e, f, h, k; Ea, b, d, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[1430](#) fara Eb.
[1431](#) eða a mote *tilf. i margen med samme hånd* Gc.
[1432](#) Ef Ba, b, g, h, k.
[1433](#) lysingar 17.
[1434](#) natstaðe Ee; nattstadir 313.
[1435](#) hans *tilf.* Fb, e, f.
[1436](#) *mgl.* Ef; *fra* fare: gere Bh.
[1437](#) ærfuinghiar Ef; Gd, l; arfe Gh, r.
[1438](#) af *tilf.* Ef.
[1439](#) vegna Ba, c, e, f, g, h, k, l; D; Ea, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, r, s, t; 35; 313; 343; doyða Fc; *mgl.* Eb.
[1440](#) gere Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, d; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; *fra* ok: *mgl.* Bh.
[1441](#) honum Bh; D; Ed; Ga, b, c; 35.
[1442](#) *fra* gera: taksæti þan man Ee.
[1443](#) oc Ba, h, k; Fe; Gf, n, p.
[1444](#) uittna Ed; bere Gf, p; *fra* at: *mgl.* 343.
[1445](#) sua *tilf.* Bd, e; Ea, b, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; þa *tilf.* Bh; þar *tilf.* Ga, b, c; 35.
[1446](#) vitni Bh; *mgl.* Ba, c, d, e, g, k; D; Ea, b, d, e; Fd, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313.
[1447](#) framst Ba, b, f, l; frammasta Bc, g; sannast Ed.

[1448](#) *fra* vœit: mega þeir Gi; uitu þeir Gp, t; *fra* vitni: annat huart (tuæiggia Bl; Fb; 343; huar Ef) af æða a (*mgl.* Ef) Bb, f, l; Ef; Fb; 343; sem frammast Fe.

[1449](#) *firir* guði ok sialfs sins Gp.

[1450](#) *fra* eptir: *firir* guði Ba, g, k; Ff.

[1451](#) *fra* lœynir: lœyna þeir Bd; Gt; lœyna Fe; Gp.

[1452](#) þar *tilf.* Bc, e, g; D; Ea, b, d, e; Fd; Ga, b, c, d, e, f, g, i, l, m, n, p, q, r, s, t; þa *tilf.* Bd; Fc; Gh; *fra* engu: æigi lœynir han tar 313.

[1453](#) *fra* ok: *mgl.* Bb, f, l; Ef; Fb; 343.

[1454](#) Ef Ba, c, k; Ok ef Bl; Fb, e.

[1455](#) huarke Bf; D; 35; *overstrøket og rettet over linjen med samtidig kursivhånd til* huarki Gt.

[1456](#) þa *tilf.* Bd.

[1457](#) bera Ba, c, d, e, g, k; Ea, b, e; Fd, e, f; Gc, d, f, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; be<...> 35; 313; *fra* eigi: huarke (huatke Ef) bera af ne a Bb, l; D; Ef; Fb; Ga, b; 343; *fra* eptir: eda Bh.

[1458](#) af edr a *tilf.* *over linjen med samtidig kursivhånd* Gt.

[1459](#) þa *tilf.* Bb, f, l; D; Ee, f; Fb; Ga, b, t; 313; 343.

[1460](#) ero þæir sæckir Bb, f, l; D; Ef; Fb; Ga, b, t; 313; 343; <...> þeir sekir 35.

[1461](#) .iij. markum (*fra* .iij.: *utradert og rettet til* mork Bl) Bb, l; D; Ga, b; 35.

[1462](#) *konungi tilf.* Ba; Gm; við *konung tilf.* Bb; 313.

[1463](#) ok *tilf.* Bc, d, e; D; Ga, b, d, s.

[1464](#) skal hafua Ff; *mgl.* Bg, k; Gc, n, p.

[1465](#) *konunge* Bg, k; Gc, n, p.

[1466](#) halfa Gc, n.

[1467](#) sa (þeir Gi) er søkir Bb, f, l; Ea, b, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, h, i, m, p, q, r, s; 313; 343; sakar abera Gc, n, p.

[1468](#) halfa Gc, n; *fra* *konungr*: halft sakar abera Ba; halft sa er søker *rettet med samtidig kursivhånd til* *konungr* halft ok halft sa er søker Gt; *fra* hværr: halft *konunge*. ok halft sakar abera Bh.

[1469](#) oc nioti ænskis (mans *tilf.* Bf) vithnis (sidan *tilf.* Bf; D; Ef; Ga, b, c) oc beri æcki vitni (sidan *tilf.* D; Ga, c) (*fra* oc: *mgl.* Bf) oc fari rettlausir (retlaus Ef) (sidan *tilf.* D; Ga, b, c) *tilf.* Bb, f, l; D; Ef; Fb, d; Ga, b, c, f (*tilf. med en hånd fra 1500-tallet*), s (*tilf. i margen*), t (*tilf. i margen, skadet ved beskjæring*); 343; niotte e <...> ecki vi <...> fare vt *tilf.* Fd (*tilf. i margen, skadet ved beskjæring*); <...> niote enskis uit<...> <...>ki uitni ok fare r<...> *tilf.* 35; ok skulu þo skyldugir til at bera *tilf.* Ge, g.

[1470](#) *mgl.* Gl.

[1471](#) *mgl.* Gm.

[1472](#) *mgl.* Bb, f, l; Fb; Ga, b, c; 35; 343.

[1473](#) uið Gf; *fra* suo: skall hann skyldr till at bæra Fe; skall han skyldir att bæra 313.

[1474](#) *mgl.* Bb, h, l; D; Ef; Ga, b, c; 343; *fra* ok: *overstrøket og underprikket* Gt.

[1475](#) mall. oc *tilf.* Ea var., Gh, p.

[1476](#) mál Ge, g; *mgl.* Gt (*men med åpent rom med plass til ordet*); *fra* vm: hann skyldr till uera at lata bera oll þau uitni Gm.

[1477](#) *mgl.* Ef.

[1478](#) *mgl.* Ef; *fra* i: skirskotat (skirskotar Fb) er vndir (þa i *tilf.* Bf; mann j *tilf.* D; Fb; menn i *tilf.* Ga, b; i *tilf.* Gc; 343) manhæilghi (vare *tilf.* Bf) Bb, f, l; D; Fb, d (*tilf. i margen, skadet ved beskjæring*); Ga, b, c, t (*tilf. i margen, rettet fra* er i mannhelgi ero); 343; <...> menn j manhælg<...> 35.

[1479](#) ellighar (suare *tilf.* Fe; Gn; 313) slikri sæct sem nu er mællt *tilf.* Fd, e; Gn; 313; sem nu er mælt *tilf.* Ge, g, m, s.

[1480](#) Vplycting Bb; Eb; Vptækt Gg.

[1481](#) þessar Ba.

[1482](#) penninga Gi.

[1483](#) *fra* Upplyct: Nu (skal *tilf.* Gb, c) vplyct þessa fear D; Ga, b, c <...> þessa fiar 35.

[1484](#) uera Bb, h, l; Fb; græið vera Ed; Ge; 343; griða Ee; greidd Fd; Gg; græida Fe; Ga, b, c; greitt vera Gd, f, s; sækia Gp.; græinast 313.

[1485](#) att Fd; Gd, e, h, p, r, s.

[1486](#) æða orfartingi *tilf.* 343.

[1487](#) ella Gi.

[1488](#) se Bh; Eb; Ge; gera Fc; væita Gg; *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, d, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, h, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[1489](#) með *tilf.* Ef.

[1490](#) *fra* at: a for Bh; Eb; atforum Gp; *fra* geri: oruar Fb.

[1491](#) oc Ef; Gh, n; *mgl.* Gi; *fra* geri: skulo arfar Gi; *mgl.* D; Ga, b, c.

[1492](#) af Bc, d, e, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[1493](#) þeim Ge, g; *fra* firir: af huarom þeirra Bb; *mgl.* Ba, g, h, k; D; Ga, b, c.

[1494](#) annat *tilf.* Gp.

[1495](#) *fra* Upplyct: *mgl.* Bf.

[1496](#) þui at þeir drapo niðr rettyndum *tilf.* Bb.

[1497](#) Engí Bf.

[1498](#) ok *tilf.* Ed.

[1499](#) atuiSTAR maðr Ed.

[1500](#) ganga Bf, l; Fb, e, f; Gd, n; 313; 343; *mgl.* Ef.

[1501](#) byæ Bf; bæa Gn; bói Gt.

[1502](#) sua *tilf.* 343.

[1503](#) *mgl.* Bl.

[1504](#) *fra* at: at han lysi æighi vighi Bb; *mgl.* Bl.

[1505](#) bø *tilf.* Bf; dægi *tilf.* Fb; 343.

[1506](#) er Fb.

[1507](#) vakt Ea var; Gh; gort Ed; unnðnit Gm.

[1508](#) *mgl.* Bb, f, l; Ea (*men tilf.* Ea var.), b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, n, p, s, t; 313; *fra fra:* *mgl.* Ba, g, h, k.

[1509](#) vakt a *tilf.* Ea var.

[1510](#) þat Fb; *mgl.* Bh; Ga, b, c; 35.

[1511](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343.

[1512](#) *mgl.* Fc; 313; *fra se:* *mgl.* Fd.

[1513](#) fiormenningvm Fb.

[1514](#) eða nanare *tilf.* Gl; 343.

[1515](#) *mgl.* Ef.

[1516](#) *mgl.* Bd, f, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, i, n, r, s; 35; 313.

1517 magr Ed; mæðr Gd; frendseme eða mægðum Ge, f, g; *fra* eða: *mgl.* Bb; *fra* at frendsemj: *mgl.* Ba, g, k.

1518 *mgl.* Gh, r; 343.

1519 at mægðom eða sífskapum *tilf.* Bb.

1520 þess er uegen uar Ba, k; vid þan væghna Bb; hinum vegna Bc, d, e, f, l; Fb, e; Gf, h, n, q, t; 313; þæs veghna Bg; *mgl.* Ee, f.

1521 aðr Ba; *mgl.* Ee, f; Fb, e; Ge, g, h, n, r, s; 343; *fra* fermeningar: frændr hins ueghna eða Bh.

1522 fiandmonnum Ef; frendr Gd; frendmenn Gp.

1523 uigandans Ba, k; þærs er vigit van Ee; hans Gp; *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), d, f; Gh, r; *fra* fiand/menn: frændmenn hins vegnæ Ff.

1524 bui fyrir *tilf.* Ea var., f; Gh, r.

1525 þer Ba, g; þær Ee.

1526 *fra* þeir: ok Bh.

1527 hinum Ef; ueganda Gp.

1528 liggr Bd; Gd, l, m, p, q, r; 313; 343; er Ef.

1529 *mgl.* Gi, q.

1530 er firir bua Ed; eða bui firir Gd, r; *mgl.* Ba, c, d, e, g, h, k; Ea, b; Fc, f; Ge, f, g, m, p, t; 343; *fra* eða: *mgl.* Bb, f, l; *fra* buin: bue firir honum 313.

1531 eða fiændr (*mgl.* Fd) bui firir *tilf.* Bf; Fd; firir *tilf.* Ga, b, c, i, l, q, s; 35.

1532 Ef Ba, c, g, h, k; Nv ef Gt.

1533 *mgl.* Ea, e.

1534 *mgl.* Ff; Gr.

1535 *mgl.* Bf, h; Ee; Gn.

1536 sæm nu er mælt *tilf.* Ff; Gp.

1537 *mgl.* Gh.

1538 mordare Bc; Bf; nidingr Ef.

1539 sannr Gp; *lagt til over linjen med samtidig kursivhånd* Gt; *mgl.* Bg; Ff; Gi.

1540 ok *tilf.* Bc; Ef; Gd, i, l, m, n, q, r, s.

1541 (i *tilf.* Gt) lande oc lausum øyri *tilf.* Eb; Gt; ef *tilf.* D.

1542 Nu Fe.

1543 *mgl.* Gd, r, s.

1544 huartueggia Gh, r.

1545 komu 313; *fra* En: Koma bæde Bh.

1546 fysta *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

1547 viglysingar vitni Bb.

1548 sogn Ge, g.

1549 dauða Ge, g.

1550 oc *tilf.* Ef; ok viglysing *tilf.* Gn.

1551 borett Gd; *mgl.* Gp; *fra* suo: bøte Bf.

1552 nu Ba, g, k; Gn, r; aðr Gh.

1553 er Ba, f, g, k.; Gn.

1554 melt ok *tilf.* Gn.

1555 skilt Bf, l; Eb, d; Fb, d, f; Gt; 313; 343; skylt Gd, e, f, g, i, l, m, n, s; *fra var*: vatter Ef; *fra suo*: *mgl.* Bb, h.

1556 dauða Ge, g.

1557 *mgl.* Fb.

1558 fyr en Bl; Fb.

1559 sua boren sem fyr sæghir *tilf.* Bh.

1560 bere Ed, e.

1561 þa Gd, i, l, m, s.

1562 uigandom Ba; veghandanom Bk; *mgl.* Bf.

1563 þo *tilf.* Bc, f, g, h; Ea, b, d, e, f; Fb, e; Gd, f, i, p, r, s.

1564 *mgl.* Ba, k.

1565 sialfr *tilf.* Ee.

1566 *fra* En: Nu (*mgl.* Bh) kómar ei Ba, g, h, k.

1567 *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s, t; 313.

1568 sogn Ge.

1569 saga Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l.

1570 uæghna Ge, g; *fra* saga: *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.).

1571 hinu *tilf.* Eb, d.

1572 orvar Fc; *mgl.* Ba, g, k.

1573 ne (en Fe; nema Gn) hæimsoknar vitni *tilf.* Bf, l; Fb, e; Gb, c, n; 313; 343.

1574 oc Bb, c, d, e, f, l; Eb, d, f; Fb, c, d, e, f; Gb, c, d, f, g, l, n, p, q, r, s; 313.

1575 koma Ba, h; Ff; Gg, p; *fra* en: eða viglysingar vitni ok koma fram Ee; *fra a*: *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.).

1576 *fra* en: *mgl.* 343.

1577 lysingar Ge, g.

1578 *fra ok*: *mgl.* Bg, h; en æi lysingær vitni Ee; *fra* sionar: nauistar vitni kono hans Gb, c; soknar uitni. ok <...> vitni kono hans 35.

1579 þo *tilf.* 343.

1580 hennar Gb, c.

1581 soknar *tilf.* Ee.

1582 *fra* en eigi viglysing ok berr: *mgl.* Gm.

1583 verðr Bf; *fra* þat: þær æro 343; *fra* ef: *mgl.* Ba, g, k.

1584 fram *tilf.* Ed.

1585 *fra* at: loghlegga Bd; með lagum Ed, f; *mgl.* Ba, g, k; Fe; *fra* en fram kómr: *samme tekst som i Ga tilf. i margen med samtidig kursivhånd* Gb.

1586 *mgl.* Ge, g.

1587 vitni Gd, e, g, s.

1588 *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.

1589 *fra* af: *mgl.* Bf.

1590 uiglysingar uitni Gq; *fra* en: *mgl.* Ff; *fra* ef: *mgl.* Bh.

1591 *mgl.* Bc.

1592 arvi Gn.

1593 uegna Ba, g, k; *fra* hins: *mgl.* Bf.

[1594](#) þan (*mgl.* B1; Fb) stað æða hærað Bb, l; Fb; þat fylki eða herað D; Ga, b; fylki þat <...> 35; fylki Gt; *fra* J: *mgl.* Gi.

[1595](#) eða herað *tilf. over linjen med samtidig kursivhånd* Gt.

[1596](#) þat Bc, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gc, e, f, g, i, l, n, q, r, s, t; 313; *mgl.* Bb; D; Ga, b.

[1597](#) sa maðr Bf; Ef; Fd, e; Gc, d, e, g, l, n, p, s; 313; 343; han Bh; Fb, f; Gh, i, m, r; maðr Ed; vigande Ee; sa D; Ga, b; honum Gt.

[1598](#) sagði Bb, e; Ed; Gd, e, p; leezt Fd, e; Gh, n, r; 313.

[1599](#) *mgl.* Bb, e; Ed; Fe; Gd, e, h, n, p, r; *fra* let: kuaz Ba, g, h, k; sagdez Bc; kaladezt Ee.

[1600](#) er uan *tilf.* Gf.

[1601](#) ok ef (er 313) han (maðr Bd; *fra* ef: *mgl.* Gd, s) hittir (finnr Eb) þan man er sua heitir. (ættir Gt) oc likastr (liklegaztr Ge) þickir (þikki Be) (honum *tilf.* Ed, e; Ga, b, i) til uera *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; <...> sua heitir ok lik<...> væra *tilf.* 35.

[1602](#) þa ma han honum sok gefa *tilf.* Ge, g.

[1603](#) En Bf, h; Fe; Ga, b, c, e, g, m; 35.

[1604](#) hann Gi, n; *fra* ef: *mgl.* Gd, s.

[1605](#) *fra* ef: gengr sa Gt.

[1606](#) *overstrøket, antakelig i nyere tid* Gb; *mgl.* Gh.

[1607](#) i gægn Bd, l; D; Ea (*men rettet til viðr Ea var.*), b, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, l, m, n, p, q, s, t; 313; 343.

[1608](#) æðr i giægn *tilf.* Ed.

[1609](#) han *tilf.* Gn, t.

[1610](#) þing Bh; Ee; Fe; Gh, q, r, t; 313.

[1611](#) *fra* ok: *mgl.* Ba, g, k.

[1612](#) En hann fae firir sik fulla vordzlu menn til þings *tilf.* Ee.

[1613](#) *mgl.* Fe.

[1614](#) *fra* ok: þa Ba, g, k.

[1615](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, d, e; Ga, b, c, e, g, h, l, m, n, q, r, s, t; 35; 313; 343.

[1616](#) .xij. *tilf.* Bb, f, l; D; Ea, d, e; Fb, c, d, e, f (*rettet fra .vj.*); Ga, b, c, e, g, h, l, m, n, q, r, s, t (*tilf. i margen med samtidig kursivhånd*); 313; 343; xi<...> *tilf.* 35.

[1617](#) skilrikir menn *tilf.* Gg.

[1618](#) skilrikir Bf.

[1619](#) *mgl.* Gg.

[1620](#) ok fulltiða *tilf.* Ge, g.

[1621](#) vmdan Ba; *fra* hann: af honum D; Ea (*men rettet til hann vndan Ea var.*), e; Fe; Ga, b, c, e, g, m, n; 313; 343; <...> honum 35.

[1622](#) *fra* hann: *mgl.* Ea.

[1623](#) oc Bb, d, e, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 35; 313; 343.

[1624](#) næmfda Gg.

[1625](#) føre Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, d, e, f; Fb, e; Ga, b, c, f, h, n, r, t; 35; 313; þat Fd; fari Gp.

[1626](#) þat Ed, f; Gd, f, i, p, q, s; *mgl.* 343.

[1627](#) þegar *tilf.* Gi, q.

[1628](#) *fra* føra: førezst þar undan Eb.

[1629](#) *fra* ok: framføra Ff; *mgl.* Bh; *fra* a: i tinginu 313.

[1630](#) maðr Gl.
[1631](#) fra En: Uil han Ba, g, k.
[1632](#) berazt Eb, f; 313.
[1633](#) verðr Gi.
[1634](#) þui tilf. Bb, l; D; Ed; Fb, e; Ga, b, d, h, i, l, m; 35 .
[1635](#) maleno Ba, k; Ef; sok Bf, h; Gg, m; fra En: *mgl. men <...>nn vill eígi <...> fœrazt <...> hann sannr <...> malli <...> hia vighi lagt til i margen av samtidig kursivhånd* Gt (*bladet er skadet ved beskjæring*).
[1636](#) Nu Bb, f, l; D; Ea; Fb, e; Ga, b, c, e, g, m, n; 343; *mgl.* Ba, g, h, k.
[1637](#) sa Ba, g, h, k.
[1638](#) er D.
[1639](#) fra vndan: sik vnðan ført Bb; fra hefir: førez vndan Ba, g, h, k; Ff; fra þa: *mgl.* Eb; Fe; 313.
[1640](#) at logum tilf. Gi.
[1641](#) søke Ba, g, k; fari Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, q, r, s, t; 343; ma Bh.
[1642](#) arfe Ba, g, k.
[1643](#) uegna Gt; fra hins: *mgl.* Gh, r; fra erfingi: han Bh.
[1644](#) oc søki Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, q, r, s, t; 343; siokia Fc; *mgl.* Ba, g, k.
[1645](#) sem honum likar Bf; *mgl.* Be.
[1646](#) tha er hia vighi waru Ba (*tilf. i margen med hånd fra 1500–tallet*); þa i hia varo tilf. Bb; þa er hia (uigi tilf. Ga, *over linjen med samtidig kursivhånd* b; honom Gd, i, s) váro (ero Gd, i, s) tilf. Bc (*tilf. i margen*), f, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, i, f, g, n, p, s; 343.
[1647](#) tylfta Bc.
[1648](#) søra Bc, e; æidar Bl; Fb; æiðz Ea, b, d, e, f; Fd, f; Gf, g, i; 313.
[1649](#) *mgl.* Ba, f, g, k.
[1650](#) sama Bf; fyrsta Ef; Gd, h.
[1651](#) fra með: *mgl.* Bh.
[1652](#) Nu Fe.
[1653](#) fra En: Er maðr Ba, g, h, k.
[1654](#) slægin Bf; laten Gm.
[1655](#) meghe Bc; fra suo.: ok ma hann Ea; Fe; Gn.
[1656](#) ganga æða tilf. Gd, p.
[1657](#) þa tilf. Ed.
[1658](#) han tilf. Bl; D; Ea, b, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, m, p, s; 313; 343.
[1659](#) þing tilf. Ff.
[1660](#) er tilf. Ba, e, f, g, h, k, l; 313.
[1661](#) *mgl.* Bb, d, f; Fb; Gh, m, n, q, r.
[1662](#) þo Gi; *mgl.* Bc, e.
[1663](#) fra en: þa (oc Gt) er Ba, g, h, k; Gt.
[1664](#) þær Ef; þo Fe; *mgl.* Ea. (*men tilf.* Ea var.).
[1665](#) *mgl.* Gh, m.
[1666](#) bod Bf.
[1667](#) at iamfullu Bc, g, k.

[1668](#) vera tilf. Bf; Ea, b, d, e, f.
[1669](#) mgl. Ba, f, g, h, k; Fc, f; Gd, e, g, p, s; fra samdøgres: þat var samdøgres 343.
[1670](#) skoret Ba, f, h, k; Fc, f; skoren Gp.
[1671](#) En æf han liggr lengr (meire D) en .iij. netr mallaus. þa stæfni syslu maðr þing oc ranzsaki (ranzsaka D) eptir þeim er gerði tilf. Bb, l; D; Fb; Ga, b; <...>nn líggr <...>n íj. nætr <...>s þa stemfni <...> þing ok ran<...> þeim er gerði tilf. i margen med samtidig kursivhånd Gt (bladet er skadet ved beskjæring); <...>r lengr en .ííi. næ<...> <...>ní syslu maðr þing <...> er gerði tilf. 35.
[1672](#) Nu Fc.
[1673](#) her begynner en lakune i Fc.
[1674](#) fra En: mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.
[1675](#) Ef tilf. Ba, f, g, k; En ef tilf. Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[1676](#) mgl. Bh; fra døyrr: han døyrr Ba, g, k; Ff; han (maðr Gt) verðr ðauðr Bb, c, d, e, f, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.
[1677](#) skere Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343.
[1678](#) arfe Ba; arfuarr Bk; ærfuingiar Ed, e; mgl. Bg.
[1679](#) mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343.
[1680](#) æða Gd, p, s; mgl. Ba, f, g, h, k; Ef.
[1681](#) nørri tilf. Gd, l, n, p, q, r.
[1682](#) nær Bc, d, e, f, g, k; Ea, e, f; Fb, d, f; Ge, f, g, m, t; 313; 343; mgl. Gl, r.
[1683](#) eðr ner tilf. Ba, h.
[1684](#) Nytt kapitell: Vm bana rað overskr. Bb; Ef maðr ræðr adrum dauda eda averka overskr. Bc; bana rað overskr. Bl; Ef maðr ræðr manne bana overskr. Fb.
[1685](#) Ef Ba, g, k, l; Ef; Fb; Nv Bb.
[1686](#) mgl. Ea (men tilf. Ea var.); fra En: Ræðr maðr Bh.
[1687](#) addrum Bh.
[1688](#) rædir 313; mgl. Bb; Fe; fra manne: mann til bana Eb.
[1689](#) sár Gi, m; fra eða: mgl. Bb, l; Fb.
[1690](#) æða Bb, l; Fb; eda alt Bf.
[1691](#) manni verdr D; Ga, b, c; madir værdir 313.
[1692](#) af tilf. Eb; at tilf. Ga, b, c.
[1693](#) af tilf. Fb; Gi, l.
[1694](#) skaða ok tilf. Ee.
[1695](#) siuirðing Bb; skom Gp.
[1696](#) mgl. Fb.
[1697](#) ordom æða tilf. Fe.
[1698](#) eða orðum tilf. Gn.
[1699](#) mgl. Gt.
[1700](#) mgl. Bb, g.
[1701](#) at Bb, d, e, f, l; Ea, d, e, f; Fb, d, e; Gd, e, g, h, n, p, q, r, s, t; æftir Eb.

[1702](#) *fra* með: *mgl.* Bg; Ff.
[1703](#) *fra* at: *mgl.* Bf; 313; *fra* með: *mgl.* Bh; *fra* a: søker Ba, k.
[1704](#) *mgl.* Bb.
[1705](#) sin ret *tilf.* Bb.
[1706](#) vndat Ga.
[1707](#) með Ef; Fb, d, f; epter Gi.
[1708](#) *fra* at: laglega Eb; *fra* ok: *mgl.* 313.
[1709](#) hin Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; sa Bh; 313.
[1710](#) misgiorðe Gi.
[1711](#) *mgl.* Bh; Ed, e.
[1712](#) vppi Ea, b, d, e, f; Ge.
[1713](#) *mgl.* Bc, e, g; Ed, e; Gt.
[1714](#) allum Ba, k; Ea, d, e; Ga, b, c, t; laghum Bf; Gm; *mgl.* Ef; *fra* at: allum Bc, e, g; Fd; *mgl.* Bb; Eb; Fe; Gn.
[1715](#) *fra* at: allum Bh; Ge; ollum logum Gg.
[1716](#) lagha *tilf.* Bb, l; Fb.
[1717](#) giolldum Gt.
[1718](#) at D.
[1719](#) .vj. manna Bb; *mgl.* Bf, h, l; Fb.
[1720](#) *nytt kapittel uten overskrift* Fe.
[1721](#) *mgl.* Fd, f; Gi, q.
[1722](#) *mgl.* Ba, g, k; Eb; *fra* En: *mgl.* Bh.
[1723](#) er Eb.
[1724](#) drepen Fe; Ge, g.
[1725](#) en Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; eff 313.
[1726](#) oc *tilf.* Eb.
[1727](#) *mgl.* Gd, s.
[1728](#) ærfðir æða *tilf.* Bb.
[1729](#) manne *tilf.* Ba, b, d, h, k, l; D; Ea, b, d, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313.
[1730](#) *fra hann.:* honum se nokor fader kendr Bc, e, g.
[1731](#) æighu Bb, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e; Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, s, t.
[1732](#) bæði *tilf.* Bb, l; at taka *tilf.* Ff.
[1733](#) arf Bh.
[1734](#) ok sua (*mgl.* Bk; Gh, r; 313) arf (ret Eb, d; Fd, f; Gd, f, p; ærfð Ee; Ge, g) *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Eb, d, e; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, n, p, q, r, s; 313; oc *svá* rett (*rettet av samtidig kursivhånd til arf*) *tilf.* Gt.
[1735](#) *mgl.* Gd.
[1736](#) ef han værðr væghin *tilf.* Bb.
[1737](#) *mgl.* Gd, p.
[1738](#) verðr Bb; Fe; *fra* En: Er han Bh.
[1739](#) *fra* barðr: *mgl.* Gn.
[1740](#) *fra* eða: *mgl.* Ee; Fe; Gg.
[1741](#) *mgl.* Bh, l; Fb, d; 313.

[1742](#) *mgl.* Gh.

[1743](#) *her begynner* 30; *bøtr ok tilf.* Fd; *slikan tilf.* Fe.

[1744](#) *fra* hann: *mgl.* Eb.

[1745](#) *frendom* Bk; Ee; *fra* moðor: foður brøðrom Gc; *fædri* 313.

[1746](#) *sinum* Bb, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, e; Fb, d; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, p, q, r, s, t; 313; *sin* Ff; *fra* fæðr: fadur *sin* Ba; Eb, d; *fra* eptir: (*slikan tilf.* Gn; 30) sem modor fadr hans var (er Gn; 30) *madr* till Fe; Gn; 30; *fra* En ef sa maðr: *mgl.* Bf; Ef; *fra* En ef maðr ræðer: *mgl.* 343.

[1747](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bb, f, k; D; Ea, b, f; Ga, b, c, h, l, q; 30; 35; 313; 343) *vm* rettar *bøtar* Magnús *konungs* (*Capitulus* 13 *tilf.* D; .xiiij *tilf.* Ea; xij. *tilf.* Ga, b, c) Ba, b, f, k; D; Ea, b, f; Ga, b, c, h, l, q; 30; 313; 343; Her *ero* þær rettar *bøtr* en gaf Magnús *konungr* allum *Noregs monnum* Bc; Her *sægir* *vm* rettar *bøtr* þær sem Magnús *konungr* gaf *vm* *giald manz bana oc fe oc skuldir* hans Bd; *Vm* rettar *bøtr* Magnús *konungs er hann* gaf allum *noregs monnom* Be; *Rettar bøter Magnús konungs* Bg; Ee; Gd, m, p, r, s; *Rettar bøtr* Bh, l; *vm* rettar *bøtar þær er Magnús konungr* Ed; Þessar rettar *bøtr oc einka mal voro* Fb; *Rettarbøtr Magnús konungs.* Um sak tal Fd; *Vm* *rettarbötær Magnús konungs* gaf *ollum noregs monnum* Ff; *Capitulum* (*mgl.* Gg) .xii. Ge, g; *Vm* rettar *bøtr magnús konungs er han* gaf *vm* fe oc *giold veganda* Gf; *Rettarbætr Magnús konungs* *vm* þegn *gildi ok frendbætr* Gn; *vm* *rettar bætr uirþuligs herra magnús konungs* Gt; *mgl.* Fe; *kapitlet mgl.* Gi.

[1748](#) *retta* Ba, d, h, k, l.

[1749](#) *hinn virðuleghr herrra tilf.* Ea.

[1750](#) *fra* son: *mgl.* 30.

[1751](#) *sunar sunr* (*sunar* Bd, e; Ed; Gf, q, t; *son* Fd, f; *lagt til over linjen* Gd) *suærris konungs tilf.* Bc, d, e; Ea, b, d; Fd, f; Gd, e, f, g, l, m, p, q, s, t.

[1752](#) *fra* *ollum*: *mgl.* Bc, d, e; Ea, d, e; Fd, f; Gd, e, f, g, h, n, p, q, r, s.

[1753](#) *vm* *allan Noreg tilf.* Bc, d, e; Ea, b, d; Fd, f; Gd, e, f, g, h, n, p, q, r, s.

[1754](#) *alra tilf.* Ff; Gd, p, s.

[1755](#) *allra* Ed; *mgl.* Ge, g.

[1756](#) *lande sino* Gh; *mgl.* Gr; *fra* raðe: *bæstra manna rade* Bh.

[1757](#) *með tilf.* Ff.

[1758](#) *bønar* Gt.

[1759](#) *stadir* (*rettet fra stadar*) 313.

[1760](#) *alþýðunnar* Ba, g, k; Gr; *fra* *ollum*: *með asion ok tillaghu ions erchibiskupo ok annra biskupa.* *lendra manna ok lærda logmanna ok hina vittrastu manna* *vm* *allan Noregh* Ef; *ok með til logu Jons erchibiskups ok annarra biskupa barruna ok lendmanna stallara ok logmanna* 30; *fra* *gaf*: *ok æinka mall* (*bætur* Gn) *vóro* (*ero* Ee) *tækin* (*teknar* Gn) (*i log tilf.* Fe) *vm* *allan Noregh æptir* (*með* Ee) *forræði* (*forræðom* Bl; Fb; *rade* Fe; Gn) *oc skipan* (*tilskipan* 343; *fra* *oc*: *mgl.* Bf; Fe; Gn) *magnus* (*magnusær* Bf) *konungs sunar Hakonar konungs* (*fra* *sunar*: *mgl.* Ee) (*ok tilf.* Gn) *með asion* (*asio* Fb, e; *asev* Gn) *oc skipan* (*til laghu* Bf, l; Ee; Fe; Gn; 343) *herra* (*mgl.* Bf; *fra* *oc*: *mgl.* Fb) *jons ærchibiskups oc annara* (*biskupa i landeno tilf.* Bf; *biskupa tilf.* Ee; 343) *lænðra manna oc lærða* (*fra* *herra*: *barruna ok* Fe; Gn) *stallara oc logmanna* (*laugmanna* Gn) *oc hinna vittrasto manna raði af ollum luta* (*lutum* Bl; Ee; Fb; Gn; 343) *lanðzens* (*fra* *oc*: *mgl.* Bf) Bb, f, l; Ee; Fb, e; Gn; 343.

[1761](#) Oc 343.

[1762](#) *mgl.* Eb, d.

[1763](#) at Ef.

[1764](#) *mgl.* Fe.
[1765](#) þa *tilf.* Bd.
[1766](#) *sua tilf.* Ba, k; *eptir þui tilf.* Bb, f, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, m, n, p, r, s, t; 30; 343; *rettast tilf.* Gn.
[1767](#) *mgl.* Bb, f, l; Fb; 343.
[1768](#) *vattar* D.
[1769](#) *fra* vatta: *vattar logbok* Ef; Fb.
[1770](#) *at* Bh; Gh, s.
[1771](#) *arfe* Gd.
[1772](#) *ueganðans* Ba, k, l.
[1773](#) *mgl.* Ef.
[1774](#) .xij. Ba, b, f, k; Ed, e; 313; *senere rettet til* xii. Be; Ea var.; Ge.
[1775](#) *skynsamer* Bc, e; Gd, n; *mgl.* Ba, g, h, k; Gf.
[1776](#) *af huars hende tilf.* Ef.
[1777](#) *logliga* Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, g, h, m, n, s, t; 35; 313; 343; *rettligha* Gd, p.
[1778](#) *æptir atvikum tilf.* Gn.
[1779](#) *fra iamlega: mgl.* Bh.
[1780](#) *af rettaranum tilf.* Ea.
[1781](#) *slikt* 30.
[1782](#) *með* Gr.
[1783](#) *orskurdi* Bf; Gg; *dome* Bh; D; Ed, e; Fb, e; Ga, b, c; 35; 313; *orskurðí ströket ut og rettet over linjen av samtíðig kursivhånd til domí* Gt; *fra eptir: mgl.* Ba, g, k.
[1784](#) *logligha* Ef; *rettast* Gn; *fra sia: sua rettlagast* 313.
[1785](#) *at* Bc, d, e, g, k, l; Gf.
[1786](#) *mgl.* Ff; Gh; *fra mala: eptir malauæxtum* Bf; *fra ok: eftir mala voktum (voxtum Gt)* Gm, t; *mgl.* Gr.
[1787](#) *arfua* Bh; *ærfuingium* Ef; Fd; Gd, e, g, p.
[1788](#) *mgl.* Bf, h; Ff; Gd, f, l, p; *fra erfingia: at ærfingi hins dauða er þa uæl sómðr* af Eb.
[1789](#) *alla* D; *mgl.* Bh.
[1790](#) *adra* D; *mgl.* Ba, b, e, g, h, k.
[1791](#) *skatal* Ea (*men rettet til saktall* Ea var.), e; *saktak* Fb; *tak fall* Fd; *sæktir* Ff; Gh; *sakar øyrir underpricket og rettet med samtíðig kursivhånd over linjen til saktal* Gb; *sakar øyrir* Gc; *fra ok: mgl. men ok sak<...> lagt til i margen av samtíðig kursivhånd* Gt (*bladet er skadet ved beskjæring*); *mgl.* Bf.
[1792](#) *fulkomligha* Gh; *mgl.* Bb, f, l; Ea (*men fulkomlega tilf.* Ea var.), b, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, n, p, s; 343.
[1793](#) *huarkiss* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, m, n, p, q, r, s, t; 343; *huarki* D.
[1794](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ee; Fb, e, f; Gd, e, g, h, m, p, s, t; 343.
[1795](#) *fra hvarskers: huarke take* þeir Ed.
[1796](#) *adrer tilf.* Bc, d, e; *aðr tilf.* Gh.
[1797](#) *giolld aðr* Eb.
[1798](#) *mælt* Bc; Gd, e, g, h, l, n, p, r, t.
[1799](#) *mgl.* Bh.

[1800](#) uigandans Ba, k.
[1801](#) *mgl.* Eb; Gd, p, s.
[1802](#) þegns Ba, f, g, h, k; Gn.
[1803](#) eða Gf.
[1804](#) til *tilf.* Bc, e, g; Gt.
[1805](#) Nu Bf.
[1806](#) *mgl.* Bh; *fra* skerði: skal sua (*mgl.* Fb; Gh) skerda (falla Fe; skærde D) Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, s; 343.
[1807](#) badom Bc, e, g, h; Ed, f; Fd, f; Gl, n; baðom þeim Fe.
[1808](#) *mgl.* Bd, e.
[1809](#) Ef Ba, g, h, k.
[1810](#) madr *tilf.* Fe.
[1811](#) *mgl.* Bh.
[1812](#) hafe Bd; Ef; Gd, l, m, s.
[1813](#) sa Ba, c, d, e, h, k; Ga, b, c, n, q, t.
[1814](#) *mgl.* Ba, b, f, g, h, k, l; D; Eb, d, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, n, p, r, s; 313; 343.
[1815](#) øry Gg; *fra* lande: *mgl.* Bg, h.
[1816](#) vere Fd; Gn; *verðr* Fe; Gp.
[1817](#) ilænndr Eb.
[1818](#) obota Eb.
[1819](#) *mgl.* Gd, n, p.
[1820](#) *mgl.* Ed; Fd, f; Ga, b, c, g, m, r.
[1821](#) værði *tilf.* Eb.
[1822](#) *mgl.* Ba, g, h, k.
[1823](#) *mgl.* Eb; *fra* aller: huar sa (*mgl.* Bg) Ba, g, k.
[1824](#) en þar Bg.
[1825](#) þær *tilf.* Bf.
[1826](#) legar Ba, g, k; liggia Bb; læggi Gf.
[1827](#) a D; Ga, b, c; 313; *fra* rað: þet rada Bh.
[1828](#) þess *tilf.* Bb, c, e, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, h, m, p, q, s, t; 343.
[1829](#) með honom *tilf.* Gd, p.
[1830](#) sia Ea, b, f; Fb, d, e, f; Gn, q, t; 343; þesse D Ea var.; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, m, p, r, s; 313; þessir Ee; *fra* at: þess Bb, c, e, l; Ea, b, d, e, f.
[1831](#) uærði Eb; Gh.
[1832](#) æi halden Bf, h; røyfð Fe.
[1833](#) *mgl.* 343.
[1834](#) *mgl.* Gh.
[1835](#) se *tilf.* Ba, b, d, g, k, l; Fe; Ga, b, c, g, l, q, r.
[1836](#) ganga Fb, f; *fra* eða: *mgl.* Bf, h.
[1837](#) *nytt kapitell uten overskrift* Fb.
[1838](#) flæiri *tilf.* Bc, d, e; Gg, m, q; 343; ok flæiri *tilf.* Bf; D; Ea, d, f; Fd, e, f; Ga, b, c, e, f, h, l, r; ok fleire aðrar *tilf.* Gd, p, s; ok fl<...> *tilf.* 35.
[1839](#) lætr Bl; Ef; Fb, d; Gq, r.

[1840](#) i bok setia *tilf.* Gn.
[1841](#) þui Bb, c, f; Eb, e; Fb, d, e, f; Gh, s; 343; þar Ea; þær Gf; með þui Ed; *mgl.* Bd, g, h, l; D; Ef; Ga, b, c, d, e, g, l, p.
[1842](#) þui *tilf.* Be; Gn.
[1843](#) þui at Ge, g, r; *mgl.* Eb, d, f; Fd; Gd, m, n, p, s, t.
[1844](#) uerk Ba, b, c, d, g, k, l; Eb; Ga, b, t; 35; 313; *mgl.* Fe, f.
[1845](#) *fra* niðings: *mgl.* Gd, m, p, s.
[1846](#) værk Be, h; Fb, d, f; *fra* eða: *mgl.* Ed, e; *fra* skemdar: skiæmdri werck eða wigh 313.
[1847](#) gort Bd, h; unnit Gt; *fra* niðings: skémdar vig (*verk* Ef) se veget. (gort Ef) æða gort niðings verk (vegheit *tilf.* Ef) Ea, f; *her slutter lakunen i Ec.*
[1848](#) niðings verk *tilf.* Ec; edr veget *tilf. over linjen av samtidig kursivhånd* Gt.
[1849](#) skulu Bh; a *prikket under og rettet over linjen av samtidig kursivhånd til skall* Gt.
[1850](#) *mgl.* Bb, c, e, g, h, l; Ea, b, c, d, e; Fb, d, f; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, q, r, s.
[1851](#) fyrri Ea; *mgl.* Fe.
[1852](#) at *tilf. men strøket over* Gt.
[1853](#) lukast Bf, h; Gd, n.
[1854](#) *mgl.* Ba, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343; *mgl. men lagt til over linjen av samtidig kursivhånd* Gt.
[1855](#) uigandans Ba, k.
[1856](#) oc Gf.
[1857](#) take Gm; *mgl.* Gd, p; 313.
[1858](#) at *tilf.* Ea.
[1859](#) ok Ba, f, h, k; Eb, e; Gf.
[1860](#) *fra* en: *mgl.* Ef; *fra* sem: tatt och er 313.
[1861](#) Ef Ba, h, k.
[1862](#) rennr Ge, g.
[1863](#) fe *tilf.* Gf.
[1864](#) sua 313.
[1865](#) skaðe Gp.
[1866](#) *mgl.* Bb, c, e, f, h, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, f, g, h, n, p, s; 343.
[1867](#) baðom Bb, c, e, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, q, s, t; 343.
[1868](#) þueggia *tilf.* D; Ga.
[1869](#) *mgl.* Fe; Ge, f, g.
[1870](#) han skuldi Bh.
[1871](#) æighi Bb; huerghin 313.
[1872](#) fyrst 343; *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), c, d, e, f; Fd; Gd, e, f, g, p, s, t.
[1873](#) af *tilf.* Ef; Gq, t.
[1874](#) *mgl.* Bf; *fra* mannz: veganda Gt; 30.
[1875](#) edr mannz bana *tilf. over linjen med samtidig kursivhånd* Gt.
[1876](#) *mgl.* Ee; *fra* ok: ne Ff.
[1877](#) *mgl.* Ba, g, k.
[1878](#) vtlegdar D; Ga, b, c, l; 35.
[1879](#) *fra* ok: *mgl.* Bf, h.

[1880](#) en Ba, b, f, g, h, k, l; Eb, e; Fb; Ge, g, h, n; 30; 313; 343; fyrr en Ea, c.
[1881](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k; Eb; Ge.
[1882](#) ero Ba, g, h, k.
[1883](#) af *tilf.* Bc.
[1884](#) *mgl.* Ed; Gd, l, p; 313.
[1885](#) *mgl.* Ef.
[1886](#) tæir 313.
[1887](#) aðr Bb, c, d, e, f; Ea, c, d, e; Fd, f; Gd, e, f, g, p, q, s, t; 30; a<...> 35; fyrst Ef; fyrri 313.
[1888](#) ero Gd.
[1889](#) ef (*seinere overstrøket*) Fe.
[1890](#) eighande Ed; eighanda Fd, e, f; Ge, h; *fra* fe: hin vtlæghe Bf; æígangdí 30; veghanð 313.
[1891](#) falle Gd, h, n, p, s.
[1892](#) *fra* en.: *mgl.* Bh.
[1893](#) Hér segir vm uada uerk *ok* (um *tilf.* Ec) þeira grein (*fra ok: mgl.* Bg, k) Ba, g, k; Ec; Vm vada verk (*Capitulus* 14 *tilf.* D; .xiiij. *tilf.* Ea; xiii. *tilf.* Ga, b, c) Bb, f, l; D; Ea, f; Fd, f; Ga, b, c, i, m, p, q, r, s, t; 30; 35; 313; 343; Vm vada verk *ok* þeirra greinir Bc; Eb, d, e; Her sæghir vm allar græinir a vada værkum Bd; Her sæghir vm vaða verk oc vm fang oc vm skindrat Be; Vada værk Bh; Fb; Vm uaða uerk huersu þau skall greina Gd; *Capitulum* .xij. Ge, g; Her sægir vm vada værk oc fang oc skindraat Gf; Huer vaða uerk æro Gh; Vm vaða verk huerso grina skall Gl; Her greinir vm vaðaverk ok sectir er með liggia Gn; *mgl.* Fe.
[1894](#) mikille *tilf.* Gi.
[1895](#) miskun Ed.
[1896](#) dømande Ef.
[1897](#) við Fd; Ge; 30; 313.
[1898](#) atburð Ba, d, g, k; Gd, f, m, p, s; hætte Bb, c, e, l; Ga, b, c, g; 35.
[1899](#) er *tilf.* Bb, f, h; Ga, b, c, d, e, h, i, m, q, s, t; 35; 313.
[1900](#) þa Fd; þæim 343.
[1901](#) *mgl.* Ba, l; D; Ga, b.
[1902](#) koma Bb, h; Gn; *fra* kunnu: uurðu Gc; *fra* til: att verdu 313.
[1903](#) þar er maðr tekr manni blod. eda legr elld a mann. eda þat annat er með lekningv er. ok huártueggi hyggr heilsu bott af verda. þa er þat botta laust. þo at hinn fai banna eða mein af er lekningar þurfti *tilf.* Gl.
[1904](#) þess Ef; *mgl.* Bh; Fe; Gp.
[1905](#) *fra* þeim: þar sæm Bc, e, f.
[1906](#) nokot *tilf.* 343.
[1907](#) at *tilf.* Ec.
[1908](#) oc Ba, g, k; Eb, f; Fe; Gd, e, g, m, p; eða Bd, h; D; Fb; Ga, b, c; 35; oc með Be; Ea, c, d, e; Fd, f; Gf, h, n, q, s, t; 30; 313; 343.
[1909](#) loghlighra Bh; hollara Ef; þarfligra D; Ga, b, c; 35; 343.
[1910](#) *fra* haglegra: haginnda Fd; *fra* til: loglega Ed.
[1911](#) *mgl.* Bc, e, g; Ed, e; Gd, e, f, g, l, p, q, s.
[1912](#) *fra* eða: *mgl.* Bf.
[1913](#) þesse Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, l, m, n, p, q, r, s, t; þau Bf; þessir Fb; þeirra Gh; tæssa 313.

[1914](#) þau Bd; Eb; Gi; *fra en: mgl.* Ef.
[1915](#) nytsemd Ea (*men* Ea var. *har* nauðsin), c, d, f.
[1916](#) dreghe Gd, m; gengr Ge, h, s; 313; 343.
[1917](#) *fra* engi: ecki dregr til annat en Gr.
[1918](#) hællör mykit *tilf.* Bb; medr *tilf.* Bc; hældr *tilf.* Fd; mikit *tilf.* Gt.
[1919](#) fauizka Ef.
[1920](#) eða Fd.
[1921](#) mykit Ba, d, e, g, k; Ec, e; Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s; 35; 343; mykil Bf, h, l; Ea, b, d; Fb, d, f; 313; miklu Bc; *mgl.* Bb; Gt; *fra ok: mgl.* Ef.
[1922](#) skamsyn Bf, h.
[1923](#) En Ef; *mgl.* Gc.
[1924](#) fara Ba, k; 343; gange Bf, h; Ea; Gf.
[1925](#) fare *tilf.* Ea var.
[1926](#) skotan Gm.
[1927](#) *mgl.* Gn.
[1928](#) skyrst Ec.
[1929](#) *mgl.* Gd, l, s.
[1930](#) huars *tilf.* Ed; Gn.
[1931](#) vitande Ef; vilia Fd.
[1932](#) gerde ok *tilf.* Bf.
[1933](#) skapteno Fe.
[1934](#) *rettet fra* var; helldr Gn.
[1935](#) hin Bh; annar 343.
[1936](#) þar *tilf.* Ge.
[1937](#) *fra* døyrr: fær han af þui bana Bd; *fra ok: mgl.* Gr; *fra at: mgl.* Gm.
[1938](#) því *tilf.* Bb; D; Ga, b, c.
[1939](#) hinn Ea, e, f; Fb, e; 343; *mgl.* Bc, e, g; Ec; Ff; Gn; *fra þa: mgl.* Bk.
[1940](#) *fra þa:* bôte Bh.
[1941](#) fiordongs Bf, h; Eb, f; fiordunge Fb, d, f.
[1942](#) botom Ba, f, h; Eb, f; af gioldum Gm.
[1943](#) erfingium Ba, k; Ed; Fe; erfingi Fd; *mgl.* Gh.
[1944](#) *mgl.* Ea, e.
[1945](#) æinum *tilf.* Bd; Gr; 313.
[1946](#) synia Ga, b, c; 35.
[1947](#) þo *tilf.* Bd; Gq, r, t.
[1948](#) sin Eb.
[1949](#) *mgl.* Ec.
[1950](#) .vi. manna Eb, e; Fe.
[1951](#) aldre Bf; Eb, d; Gd, p.
[1952](#) *fra at: mgl.* Ba, g, h, k.
[1953](#) *mgl.* 343.
[1954](#) huer Ge.
[1955](#) þessor Ba, c, d, e, f, g, h, k; Ea, b, c, d, e, f; Ff; þau Bb, l; þilik Fd; *mgl.* Fb, e; tæsser 313.

[1956](#) er Bb, d; Ec; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, s; 313.

[1957](#) men Bb, d; Gn; menne 313.

[1958](#) monnum tilf. Ba, c, d, e, f, g, h, k; Ec; Gi, t.

[1959](#) houer Ba, f, k; Gm; er Bc, d, g, h; Ec; Gt; 313; horfer Be; Fe; Gi, p; heyrir Ea, b, d, f; Fd, f; Ga, b, c, d, f, h, l, n, r, s; 35; 343; *mgl.* Gq; *fra* til: nytsamleght er Bb, l; Ee; Fb; nytsemd er at Ge, g.

[1960](#) þeir Eb.

[1961](#) *overstrøket med annet blekk enn skriverhånden* Fb; þeir Gt.

[1962](#) *fra* menn: maðr fær Gg.

[1963](#) þar tilf. Gq.

[1964](#) *mgl.* Ga, b, c, f.

[1965](#) mein (af tilf. Fd; mæini 313) eðr (*mgl.* Be, f, l; Ea, b, c, e; Fb, d, e, f; Gg, h, i, m, n, r, s, t; 313; 343) tilf. Ba, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343.

[1966](#) *mgl.* Bf, l; Eb, e; Fb, e; Gg, n; 343.

[1967](#) (och tilf. 313) er þetta (þat Bf) sæcta loust vid konung tilf. Bb, f; 313.

[1968](#) *fra* at: æf ouili þess var Bb.

[1969](#) *fra* at: *mgl.* Bf; *fra* þerss: sinum Gp.

[1970](#) þa skall bota fiordongs botom (giolldum Fd; *fra* fiordongs: halfuum gialdom Ef) ok syni þo uilia sins með settar æði tilf. Ed, f; Fd; þa skal (þo tilf. Gf) bota halfum botum (*fra* halfum: *rettet til* fiordongs Bótum av 1500–tallshånd Gf) æða giolldum ok syni þo vilia sins meðr settar eiði (*fra* æða: *mgl.* Gf) tilf. Gd, f.

[1971](#) oc (*mgl.* Ge, g, h) er þetta (þat Ga, b, c; *mgl.* Fe; 343) sæcta lavst við konung tilf. Bl; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h; 343; sektta <...> konungh <...>um vaða <...> tilf. i margen av samtidig kursivhånd Gt.

[1972](#) ok ekki a konungr i (a Ef, Fd, Gd, f) uaða uærkum tilf. Ed, f; Fd; Gd, f.

[1973](#) prikket under og strøket ut Gt.

[1974](#) oll (*mgl.* Bf) annor vaða verk tilf. Bb, f, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, s; 343.

[1975](#) sa Gt.

[1976](#) er tilf. Ba, c, d, e, g, k; Gf, t (*over linjen av samtidig kursivhånd*).

[1977](#) men Ed; *mgl.* Ge, g, p, t; 313; 343; *fra* suo: þau sem men Bb.

[1978](#) skiota Eb, c, d; Fb, d, e, f; Gd, f, m, p, s; *mgl.* Eb, c, d.

[1979](#) æða skiota tilf. Bb, l; Ea, e, f; Ga, b, c, e, g, h, n, t (*i margen av samtidig kursivhånd*); 343.

[1980](#) *fra* eða: *mgl.* Bh.

[1981](#) edr (*mgl.* Ea) (adrar tilf. Bc) heðer tilf. Ba, c, d, e, g, h, k; D; Ea; Fd; Ga, b, c, d, e, g, h, i, l, m, p, q, r, s, t; 313; æða tilf. Fe.

[1982](#) kasta tilf. Fb, e, f.

[1983](#) adrar Ba; Ed, f; *mgl.* Gd, h, s.

[1984](#) tilf. *over linjen av samtidig kursivhånd* Gt.

[1985](#) vinna Fb, f; gerir Gt.

[1986](#) ef Ba, f, g, h, k; oc Bd; hvart sem Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, m, n, p, q, s, t; 343.

[1987](#) þui Bd; *mgl.* Bf; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, m, n, p, s, t.

[1988](#) *mgl.* Ef.

[1989](#) *mgl.* Eb, e.

[1990](#) *mgl.* Ea, b, c, d, e, f; Gt; *fra* mein: *mgl.* Ba, g, k; *fra* af: *mgl.* Fe; *fra* þar: mæin af Bb, l.

[1991](#) *mgl.* Ed.

[1992](#) *fra* sar: *mgl.* Bd, f, h.

[1993](#) aðar akomor *tilf.* Gm.

[1994](#) at ouilia (vilia Ef) þess er gerði *tilf.* Bb, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, s; 343.

[1995](#) gialda Gp; *fra* skal: giælde Bf; bôte Bh.

[1996](#) botom Bc, g, h; Eb, d; Ga, e, g, n, p, r; *rettet til botum over linjen av samtidig kursivhånd* Gt.

[1997](#) synia Ga, b, c.

[1998](#) sva Ea (*men* Ea var. *har* þo); *mgl.* Bb, h, l; Ee; Fb; Ga, b, c, n.

[1999](#) sin Eb.

[2000](#) vi. manna Eb; Fe.

[2001](#) Ef hin mistryr ef *firir* uerðr akomo *tilf.* Gm.

[2002](#) þetta Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *mgl.* Eb.

[2003](#) þo en *tilf.* Bf; enn *tilf.* Fd.

[2004](#) saka Ec; Gn.

[2005](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), d, e, f; *fra* sæctar: saklaust Ge.

[2006](#) þui at Ba, c, k; Gp; *mgl.* Bb, g; *fra* ok: *mgl.* Bh.

[2007](#) i Ee.

[2008](#) *fra* ok: *mgl.* Bf; Fd; Gf.

[2009](#) En *tilf.* Bb, f, h; ollum *tilf.* Ee.

[2010](#) þa Eb.

[2011](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), e, f.

[2012](#) er Bb, e; eda Ef.

[2013](#) löypir at manne. och *tilf.* 313.

[2014](#) til manzt *tilf.* Fb.

[2015](#) slær Bf; *fra* eða: *mgl.* Ec.

[2016](#) annars Bd; Ee; *fra* h McGr: villdi æinhuerium illt gera Bb; *fra* ef: *mgl.* Bl.

[2017](#) með hæptugri hende *tilf.* Ed.

[2018](#) hann Ea (*men* Ea var. *har* annan); ængan Eb.

[2019](#) *fra* a.: addrum take en han vildi Bh.

[2020](#) er Bc, f, l; en Ea var., d; Fb; Ga, b, c, h, n, t; 343; með þui at Ee.

[2021](#) *fra* ef: *overstrøket, kanskje med forskjellig blekk* Fb; *mgl.* Ff.

[2022](#) þo *tilf.* Be; Eb; ok (at 343) hann uildi *tilf.* Ed; 343.

[2023](#) þui Bc; Fb, f; Gn; *mgl.* Ee; Gd, e, l, m, p, s; *fra* ef: þo uildi han Ba, g, h, k.

[2024](#) at hann vildi *tilf.* Bc, f, l; Fb, e, f; Ga, b, c, h, n, t; þo *tilf.* Gq.

[2025](#) með þui *tilf.* Gn.

[2026](#) mein Ge, g, m.

[2027](#) vinna Ee; *fra* ef: *mgl.* Bb.

[2028](#) *nytt kapittel uten overskrift* Bb; *nytt kapittel med overskriften* Vm skindrat Bl; Um fang Fb.

[2029](#) Ef Ba, b, f, k, l; Fb, e; Nu Bc; *mgl.* Bh.

[2030](#) fær 343; *fra* maðr: men ganga Bb; men fara Bl; Fb; gengr maðr Bc, h.

[2031](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), d, e.

[2032](#) till *tilf.* Fe.
[2033](#) skindratto Bc, f, h.
[2034](#) uiðr man *tilf.* Ed.
[2035](#) sialfræði sinu Ea.
[2036](#) þa *tilf.* Bb; Fb, f; 343; sialfs *tilf.* Ec.
[2037](#) abyrgi Ed; albyrgizt Gc.
[2038](#) huer *tilf.* Bb, c, f; Gn, p, t; han *tilf.* Bl; Fb, e, f; sa *tilf.* D; Ea, c; Fd; Ga, b, c, i, q, r; sa huer *tilf.* Gd, e, f, g, h, l, m, s.
[2039](#) huerr af 343.
[2040](#) hverr *tilf.* Ea, c, d, e, f.
[2041](#) sealfan Gd, f, s; *mgl.* Ec; Ff.
[2042](#) *mgl.* Eb; Fe.
[2043](#) *mgl.* Bb, l; Fb.
[2044](#) sa Bb, l; Ea, b, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, r, s, t; 343.
[2045](#) er gærði *tilf.* Gm.
[2046](#) syni 343.
[2047](#) at Fe; *mgl.* Bf; Ff; *fra* sueri: syni vilia sins með Bh.
[2048](#) var Bd; Ff; fek han mæin Bf.
[2049](#) þat *tilf.* Fb.
[2050](#) *fra* eigi: hans uili uar eigi till þess Ed.
[2051](#) gort *tilf.* Bd; *her slutter lakunen i* Gk.
[2052](#) *mgl.* Ba, b, d, f, g, k.
[2053](#) hin Bd; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e; Gd, e, f, g, h, i, m, p, s.
[2054](#) þar *tilf.* Gt.
[2055](#) *fra* at: af honum Bf; *fra* at eigi: *mgl.* Bh.
[2056](#) en Ef.
[2057](#) hin Bc, e; Ef; Gq.
[2058](#) mistrur Bf, h; Gt; trodtrigger Gk.
[2059](#) han *tilf.* Ba, k; Eb, e; Fd; Gd, e, f, g, h, k, l, s.
[2060](#) ef Fb; en Ga, b, c.
[2061](#) verðr Gt; *fra* ef: *føyd til i margen av samtidig kursivhånd* Gt; *fra* at sem til nytsemdar: *delvis uleselig* D; *fra* firir: fir fir (*dittografi*) wardir 313.
[2062](#) Nota: Nu fær *maðr* sialfr i ræip firi flog vt. *ok* fær han banæ af, þa seckist men þar ecke af. Æn æf adrer menn föra han i reip naudgan, þa ero þeir banr hans ef han læzt, gialde þeir han aftr er i leto *konunge ok frendom*. Nota: Nu fara menn tuer i skog, oc fellr træ á annan sua mycket at eigi ma æin *maðr* föra af ne á, þa er træ bane hans. æn æf træ er sua littit at ein *maðr* ma föra af eða á, þa syni han settar æidi. at þat var eigi hans vili, oc gierni vildi han hafa holpet honnom, æf han metta. Su skall vm flein at sømu *tilf. i margen* Gs.
[2063](#) Her segir at rytningr ero firir bodner at bera Ba; Vm rytninga burd (*ok* skot *tilf.* Fd; *ok* sectir *tilf.* Gn) Bb, c; Fd; Gi, n, r; Vm þa menn er læggia menn með rytningum eða skiota men með bogha Bd; Her sæghir vm rytninga oc vm knifslough oc ef *maðr* særir man með bogha Be; Vm rykinga Bf; Vm rekninga burd Bg; Rykningar Bh; At rytningar ero firir boðner. oc ef *maðr* dregr knif at *manni* Bk; Vm ryttninga at æighi skall bera Bl; *Capitulus* xv D; Ef mað (maðr Eb, c) leggr mann með knifui æða skytr xv. (*mgl.* Ec; *fra* með:

mgl. Eb) Ea, b, c; Vm rittninga ok ef maðr læggr Ed; Vm rittinga burd oc ef maðr leggr mann Ef; Um rytninga (xiiij. *tilf.* Ga, b, c) Fb; Ga, b, c, m, p, q, s; 343; Hær sægir at ritningar ero *firir* bodnir at bera Ff; Vm rytninga burð huat uið liggr Gd, k; *Capitulum* .xiiij. Ge, g; Vm rytninga *ok* ef maðr lægr mann Gf; Vm ritninga *ok* knifa Gh; Vm rytninga at *firir* boðnir ero at bera Gl; ef maðr berr rytning Gt; Rytningir ero *firir* bodner att bæra 313; *mgl.* Ee; Fe.

[2064](#) se Fe.

[2065](#) oc *tilf.* Ba, b, c, e, f, k, l; Fb, d, f; Ga, b, c; 313.

[2066](#) ollum Bf, h; Ea, e; Fe; Gh, s; 343.

[2067](#) *mgl.* Fe.

[2068](#) rykningar Bf, h; Ed.

[2069](#) bannaðer Gp.

[2070](#) *mgl.* Bh.

[2071](#) hann *tilf.* Ea, c, d, f; Fd; Gd, e, f, n, p, r, s, t; 313.

[2072](#) *mgl.* Bh; Eb; Fb, f; Gh, i.

[2073](#) sakaðr Ee.

[2074](#) mörkum Fe; *fra* .ííí.: öyri 343.

[2075](#) *mgl.* Bd; Eb, d, e.

[2076](#) konunge Eb.

[2077](#) ef *tilf.* Bc; Gt.

[2078](#) maðr Bc; hann *rettet under linjen av samtidig kursivhånd til* maðr Gt.

[2079](#) *mgl.* Bc; Gt.

[2080](#) *fra* En: Brigdar maðr Ba, g, h, k; brigdir maddir 313.

[2081](#) adrum *tilf.* Bl.

[2082](#) þa Gk, l.

[2083](#) *fra* hann: þa skal hann Bc, d, e, f.

[2084](#) þo *tilf.* Gq; þa *tilf.* Gt.

[2085](#) *fra* hann: bote Ba, g, h, k; 313.

[2086](#) þeim Ba, c, e, f, g, h, k; 313; hinum Fe; Gf, h; *mgl.* Ea, b.

[2087](#) mork *silfrs* Bf; mörk Fe.

[2088](#) vj. manna Bd; .xij. manna Ea, b.

[2089](#) *fra* laga: logum Ge; *fra* eptir: *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, h, k, l; Fb, e; Gf; 313; *fra* fullrette: mork 343.

[2090](#) kniui *tilf.* Gm.

[2091](#) *fra* er: *mgl.* Bd; Ed.

[2092](#) *mgl.* Ef; *aura* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.

[2093](#) *mgl.* Ba, f, h, k; Fe; Gh; 313; *fra* En sa: *mgl.* Eb.

[2094](#) Ef Ba, g, k; En ef Bd; Eb; Gi, q; 313; Nu Bh.

[2095](#) sa D; Ea, b, c; Fd, f; Ga, b, c, f, h, i, l, m, n, p, t; 343; *mgl.* Ef; *fra* þa: sa er Bh.

[2096](#) er lagði *tilf.* Bb.

[2097](#) *mgl.* Ba, b, e, g, k; Eb; 313.

[2098](#) hinum Eb.

[2099](#) *fra* þeim: *mgl.* Gi, q.

[2100](#) eptir þvi *tilf.* Ea; Gk, n; með *tilf.* Gr.

[2101](#) *mgl.* Eb.

[2102](#) *mgl.* Bh; Gd, p.
[2103](#) meta Gb, c, e, g, t; *fra* sem: eftir (*mgl.* 313) .xij. manna ðome skilrikra (*mgl.* Bf; Ed; Ff) Ba, f, g, k; Ed; Ff; 313.
[2104](#) löghluga til nefndir *tilf.* Gd, p.
[2105](#) *fra ok: mgl.* Eb.
[2106](#) hin Bc, d, e; Ef; Fb, d, f; Gf, h, i, k, q, t.
[2107](#) er Ef; Gd, f, k, m, n, r, s; 343.
[2108](#) halden Bf.
[2109](#) at 343; *fra ok: mgl.* Bg, h, k; 313.
[2110](#) er lagðr uar *tilf.* Gm.
[2111](#) vmbodz *maðr* Ba, c, d, f, g, k; D; Ea, c, d, f; Ga, b, c, d, g, m, p, t; 313; 343; soknare Bb, e, h, l; Eb, e; Fb, e; Gh, k, n, s.
[2112](#) *mgl.* Ba, b, c, e, f, g, h, k, l; Eb, d, e, f; Fb; Gh, k, l, m, n, q; 313; 343.
[2113](#) hinn Eb; þann Ee; Fb; Ge, g, h, k; 343.
[2114](#) *mgl.* Ba, b, g, k; Gq; 313.
[2115](#) með knifui *tilf.* Ee.
[2116](#) føre Bc, e; Ff; Gf.
[2117](#) (*hann tilf.* Bd) a þing oc take (taka Bb, d; Ea, d; Gi; lata Ed; *mgl.* Eb, c; Gd, m, p) *tilf.* Ba, b, d, g, k; Ea, b, c, d; Gd, i, m, p; 313; (*hann tilf.* Gf) a þing ok (En Bh, l; Ee, f; Fb, d, e; D; Ga, b, c, e, f, g, h, k, l, n, q, r, s; 343) *konungs* (*mgl.* Fb) vmbods *maðr* skal (*mgl.* Be; Gk) (lata *tilf.* Fd; Ge, f, g, n, r) taka (take Be; Gk) *tilf.* Bc, e, f, h, l; D; Ee, f; Fb, d, e; Ga, b, c, e, f, g, h, k, l, n, q, r, s; 343; *ok tilf.* Ff; a þing *tilf.* Gt.
[2118](#) *mgl.* Gt.
[2119](#) sama *tilf.* Ea, c; Ff; Gd, m, p.
[2120](#) hin Gk.
[2121](#) hin *tilf.* Bd.
[2122](#) *fra* er: *mgl.* Bh; Gt.
[2123](#) skal *konungs* (*mgl.* Ec; Ff) soknare (soknær *maðr* Ff) *tilf.* Ea, b, c; Ff; Gd, m, p, s.
[2124](#) *mgl.* Ea, c, d; Gd, m, p.
[2125](#) lata *tilf.* Ff; Gd, m, p, s.
[2126](#) køyri Ba, c, e, k; Gk; 313; føræ Bf; Ff; læggi Bg; læggia i Eb.
[2127](#) þan a þingi Gh; *mgl.* Bc, f, h; Eb; Gk.
[2128](#) i *tilf.* 313.
[2129](#) þes Bh; Ge, i, r, t; hins Gf.
[2130](#) *mgl.* Ba, c, d, f, g, k; Ea, b, c, e; Ff; Gd, h, k, m, p, s; 313.
[2131](#) með *tilf.* Gi.
[2132](#) *fra* skal: *mgl.* Ed, f.
[2133](#) *fra* skal: kaupi Ba, g, h, k; 313.
[2134](#) sua *tilf.* Bg, h.
[2135](#) *mgl.* 343.
[2136](#) apr *tilf.* Bb; D; Eb; Ga, b, c, k; uið *konung tilf.* Bd.
[2137](#) firir Bc, d, e.
[2138](#) þeiri Ba, g, h, k; 313; þessare Bb, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; þessa Bc, d, e.

[2139](#) ræfst Bh; *fra* með: *mgl.* Bf.
[2140](#) han 343.
[2141](#) lifnar Ba, b, c, f, g, k, l; D; Ea, b, e; Fb, e, f; Ga, b, c, h, i, n, q, r; 313; *fra* ef: *mgl.* Bh; Gt.
[2142](#) af *tilf.* Bf; Eb; Fb; sem fyr uar lagðar *tilf.* Gm.
[2143](#) sitt Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343.
[2144](#) huerr Gk; hvert Gt.
[2145](#) *mgl.* Gd, f, k, m, p, s.
[2146](#) tækt Fb.
[2147](#) *mgl.* Ge, g, h; 343; *fra* huerssu: at allu Ba, g, k; 313; *mgl.* Bf, h; *fra* honom: hann lifnar ef eða eigi Gt.
[2148](#) Ef Ba, h, k; 313.
[2149](#) hin Bc, d, e.
[2150](#) af *tilf.* Ba, b, c, e, f, h; Ea, c, e, f; Fb; Gk, n, p.
[2151](#) særðr (lagðr *tilf.* i *margen av samtidig hánd*) Ea.
[2152](#) er Bl; verðr Gt.
[2153](#) saklaust Fb.
[2154](#) ðöydandi Bb, l; Fb, f; Gn, s; dauðr Bc; davða verðr Gi; *fra ok: mgl.* Ba, g, h, k; 313.
[2155](#) huar sem hann vædr staddr *tilf.* Fe.
[2156](#) sa Gn.
[2157](#) *fra* En: kómz han Ba, g, h, k; 313.
[2158](#) þa *tilf.* D; er lagði *tilf.* Gn.
[2159](#) þa er hann Gd, p.
[2160](#) *fra* fare: *mgl.* Bh.
[2161](#) alre Ba, g, h, k.
[2162](#) *fra ok: mgl.* Bd.
[2163](#) konunge Ba, b, c, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, n, p, q, r, s, t; 313; monnum Bd; honum Gl.
[2164](#) þikki Bc.
[2165](#) *mgl.* Bb; Fb; Gi.
[2166](#) nauðsyniar Fb; Gi; *fra* nokor: nockorar (sakir æða *tilf.* Gh) nauðsyniar Ea, b, c, d, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, m, p, q, r, s, t.
[2167](#) genget Ba, b, c, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, k, m, n, p, r, s; 313; 343; reket Bf; dreghet Bh.
[2168](#) at hann megí fe firir bota *tilf.* Gt.
[2169](#) fe *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.
[2170](#) þui *tilf.* Fb, e.
[2171](#) lagha *tilf.* Bd, l; Ea, c, f; Fb, d, e, f; Ge, f, g, h, i, m, q, r, s; 343.
[2172](#) *fra* fyrra: sem fyr var skilt gielde Fe; *fra* eptir: sem fyr sæghir Bh.
[2173](#) vm *tilf.* Ba, f, g, k; Eb; 313.
[2174](#) þængildi Ee.
[2175](#) frænd bötær Ee.
[2176](#) hætte Eb, d, e, f.

[2177](#) *ok tilf.* Gd, p, q; 343.
[2178](#) fara D; Ga, b, c; *mgl.* Ec; *fra* Með: Sua ok Bh; En Fe.
[2179](#) er Fd; *mgl.* Gd.
[2180](#) hann *tilf.* Fb, e.
[2181](#) *fra* þo: *mgl.* Bg, k; Gq; 313.
[2182](#) honum *tilf.* Gd, l.
[2183](#) þo Bc, e; *mgl.* Ba, d, g, h, k; Ed; 313.
[2184](#) skal hann bota Ea, c.
[2185](#) han *tilf.* Bb, l; Eb, e; Fb, d, e, f; Ge, g, h, k, m, q, r; 343.
[2186](#) honum Fe.
[2187](#) *mgl.* Fe.
[2188](#) aura Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ga, b, c, t; mörk Fe; *mgl.* Ef.
[2189](#) *mgl.* 313.
[2190](#) oc Be, h, k; D; Ga, b, c, i, l, n, q, r, t.
[2191](#) hinum Bb.
[2192](#) mork (*silfrs tilf.* 343) Bf; 343; fullan ret Eb; *mgl.* Bd.
[2193](#) sitt *tilf.* Gh.
[2194](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), b.
[2195](#) *fra* eptir: *mgl.* Bc, f, h; Ec; Ff; Gf, m; 343; *fra* en: *mgl.* Fe
[2196](#) Nu Fe; *mgl.* Ba, g, h, k; 313.
[2197](#) maðr Bd, g, h; Ea, b, c, d; Gi.
[2198](#) skytr Eb.
[2199](#) spiote D; Ga, b, c; skauti 20.
[2200](#) sua *tilf.* 343.
[2201](#) þan 343.
[2202](#) *fra* sa: han Ba, d, f, g, k; 313.
[2203](#) þuilika Fe.
[2204](#) *mgl.* Eb; Ff.
[2205](#) fa Bb, l; Eb; Fb; Ge, g, h, t; 343; hafua Ea, e; Gn; fara Gm; *fra* slika: vndir sammu refsing bua D; Ga, b, c.
[2206](#) oc Ga, b, c.
[2207](#) sa Bd, f; Eb; Gt; hannom 343.
[2208](#) *mgl.* Bf; Ed; Fe.
[2209](#) med Bf; Ff; Gt; *mgl.* Eb.
[2210](#) hætte Ed.
[2211](#) skall uera Bb; *mgl.* Bc, e, f; l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gf, k, m, r, t; 20; 343; *fra* ok: *mgl.* Ba, d, g, h, k; D; Ga, b, c, d, e, g, h, i, n, p, q, s.
[2212](#) þo Fb, d, f; *mgl.* Eb; Ge, g, h, i, k, t; *fra* ok: *mgl.* Bb, f; *fra* þa: *mgl.* Bh.
[2213](#) undir sama skilorðe (oc *tilf.* Gh, i) *tilf.* Ge, g, h, i.
[2214](#) sua Fb, d, f.
[2215](#) sva at Gi; *fra* þo: ef Ba, b, f, g, h, k, l; 313.
[2216](#) hin Bc, e, l; Gk, n; hann Ee; Gh, r.
[2217](#) døytr Ba, b, f, g, k, l; Gp; 313; dey Fd; Ga, b, c, d, g, h, k, l, m, s, t.

[2218](#) þen *tilf.* Bf; af *tilf.* Ea, c, d, e, f; Gq.

[2219](#) er Fe; *fra* þo: huart sem hann døyrr af eda æi Bh.

[2220](#) hin Bc, d, e; Ea, b, c, d, f; Fb, d; Ge, f, g, h, i, k, m, p; 343; han Bl.

[2221](#) ok *tilf.* Bl.

[2222](#) *fra* sa: han Bh; *mgl.* Bg; *fra* skal: er hin Gn; *fra* þa: *mgl.* Bf.

[2223](#) vera *tilf.* Bc, e, h; oc *tilf.* 343.

[2224](#) *mgl.* Bd; Gt.

[2225](#) samu (samre Ea, c; Ge, h, n; sama Gd, k, l, m, p, q, r, s; sømo Gi) ræfsing Bc, e, l; D; Ea, c, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 343; slika refsing fyrir taka (hafa Gt) Bd; Gt; slikar refsingar Bf; samu ræikning Bg; samu ræfst Bh; sama hætte ræfsingar Eb; sama ræfsing vera Ed; *fra* þa: vndir sama refsing skal han bua er skaut Ba, k; 313.

[2226](#) sa bua er skaut *tilf.* Bg; bua *tilf.* D; Ga, b, c, q; uera *tilf.* Ge, g, m.

[2227](#) sem Ba, f, h, k; Ed, e; Gd, k, s, t; 313.

[2228](#) sa Ba, f, k; 313; þen Bh; *fra* ok: *mgl.* Ef.

[2229](#) *fra* ok: *mgl.* D; Ga, b, c, n, q; *fra* vndir: *mgl.* Fe; *fra* þa: *mgl.* Bb.

[2230](#) með knifi *tilf.* Bc, h; Gt; ef sa døyrr af *tilf.* Bf; ok sua *tilf.* Gq.

[2231](#) vm *tilf.* Bb; D; Ga, b, c; uiðr *tilf.* Ed.

[2232](#) ok sua *tilf.* Ed.

[2233](#) *mgl.* Fe.

[2234](#) gialda Fb, d; *fra* at: *mgl.* Bb, f; Eb; Gn, q.

[2235](#) *mgl.* Ed.

[2236](#) *mgl.* Ba, b, f, g, k, l; D; Eb, d; Fb; Ga, b, c, q.

[2237](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 343; *fra* bæðe: *mgl.* Bh; Gt; *fra* at: och bötir at græida 313.

[2238](#) ok sua sk<...> vm þess<...>stir sem <...> er lagde <...>fuí *tilf.* i margen av samtíðig kursivhånd Gt.

[2239](#) Her segir ef maðr bitar man ok huat uiðr ligar Ba; Ef maðr bitr man Bb, k; Gh, n; 313; Huat ræfsing ligr við bit Bc; Vm þa menn er bita menn Bd; Vm þa menn er bitaz vm sem hundar eða hestar Be; Ef men bitaz vm (*mgl.* Bl; Gp) Bf, l; Fd; Gp; Vm þæn er annan bitr Bg; Vm bit Bh; Gi, s; *Capitulus* <...> D; Vm þa menn er bitazt vm .xvj. (*mgl.* Ec, d, f; Ff; sem hestar *tilf.* Ed) Ea, c, d, f; Ff; Vm menn er bitaz Eb; *overskr. uleselig* Fb; Gq; Ef menn beriazt oc bitazt. xv. (*fra* oc: vm Gb, c) Ga, b, c; Vm þat huat uið liggr ef maðr bitr mann Gd; *Capitulum* .xv. Ge, g; Ef menn bitazt vm sem hundar eða hestar (*fra* eða *mgl.* Gm;) Gf, m; Ef men bitaz vm oc sæct vidr Gk; Ef maðr bitr man huerr refst Gl; Um mannt bit Gr; ef men bitazt sem hundar Gt; Ef madr Bist vm 343; *mgl.* Ee; Fe.

[2240](#) oc *tilf.* Bb, c, f, g, l; Ea, f; Fb, d; 313; auk *tilf.* Bk.

[2241](#) vuyrðrkømelegt Gg.

[2242](#) ef Eb.

[2243](#) bitaz Bb; bitæz Bh.

[2244](#) *mgl.* Ef.

[2245](#) lagt til over linjen av samtíðig kursivhånd Gt; *mgl.* Gi.

[2246](#) Nu Bb, e, f, l; Ea, c, d, f; Fb, d, e, f; Gd, e, g, h, i, k, m, n, p, r, s; 343.

[2247](#) *mgl.* Gt.

[2248](#) men Gh; *mgl.* Fe.

[2249](#) *fra* En: Ef maðr biter man Ba, g, h, k; 313; *mgl.* Eb.

[2250](#) *konungs tilf.* Gr; 343.
[2251](#) umboðs Gr.
[2252](#) *mgl.* Bb, f, h, l; Eb, e, f; Fb; Gf, h, n, q, t.
[2253](#) tata *rettet fra* lata Gt.
[2254](#) *mgl.* Ba, k, l; Gh, p, r; *fra þann:* hann Fd; Gk.
[2255](#) mann *tilf.* Gq.
[2256](#) *fra* bititt: beit Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e; Fb, f; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 20; 343; bitr Ef; *fra* er: *mgl.* Bd, h; D; Fd, e; Ga, b, c; *fra þann:* tæn er bæitt 313.
[2257](#) lata *tilf.* Gt.
[2258](#) føre Ff; fara 20.
[2259](#) han *tilf.* Bb; Gf.
[2260](#) latti Ga, b, c, i; *mgl.* Bc, e, h; Ec, f; Gk, q, r, t.
[2261](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, e, f; Ff; Ga, b, c, d, e, g, h, i, l, m, p, q, r, s, t; 20; 313.
[2262](#) tenn framan Gi.
[2263](#) hans D; Eb; Ga, b, c; þæim Gt.
[2264](#) er beit *tilf.* Gt.
[2265](#) sa *tilf.* 343.
[2266](#) saclaust Ba, c, g, k; Ea, b, c; Fd, f; Gn, p, r; 20; 313; saklaus Bb, d, e, f; D; Ed, e, f; Fb, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, q, s; 343.
[2267](#) með Gk.
[2268](#) þessa Bc, d, e, f; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, n, p, r, s, t; 20; 343; þæiri Bl; Fb, d.
[2269](#) *fra* firir: *mgl.* Ba, g, h, k; Gl, q; 313.
[2270](#) *mgl.* Ef; *fra* vm: *mgl.* Bf, h; Ff.
[2271](#) *mgl.* Bh.
[2272](#) *mgl.* 20.
[2273](#) synist Bf; Ee; Gl; þickir Bl; Fb.
[2274](#) su *tilf.* Ea, b, e; Ff; Gh.
[2275](#) su Fe; æinhverr Ff.
[2276](#) *mgl.* Fd.
[2277](#) genget Ba, c, f; D; Ea var., d, e; Fb, e, f; Ga, b, c, e, f, g, m, n, t; rekit Bb.
[2278](#) genget *tilf.* Ea var.
[2279](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, m, n, p, r, s, t; 20; 313.
[2280](#) oc Ba, b, c, d, e, f, g, k; Fd; Ed; Gd, f, k, s; 20; 313; er Eb.
[2281](#) *mgl.* Fd.
[2282](#) ma Bf.
[2283](#) með *tilf.* Ba, f, h.
[2284](#) firir Ba, c, d, e, f, g, h, k; D; Ea, b, c, d, e; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 20; 313.
[2285](#) sik *tilf.* Ed; Ff; Gp; 20.
[2286](#) *fra* hann: bötæ ma Bh; *fra* nema: *mgl.* Ef; 343.
[2287](#) en Ef.
[2288](#) þa Bc; Ed; Gd, e, f, g, l, m, s; *mgl.* Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; Eb, f; Fb, d, e, f; Gh, k, n, p, q; 343.
[2289](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343.

[2290](#) þat Eb; *fra* þo: þa 20.

[2291](#) *mgl.* Gf.

[2292](#) braut uið Gp.

[2293](#) *mgl.* Ba, g, h, k; Ee, Gt; 313.

[2294](#) lagha domi oc æptir *tilf.* Fb.

[2295](#) *fra* xij.: þui (*mgl.* Bh; Ee; Gt) sem .xij. (skynsamer *tilf.* Eb, d; Fb; Gi, n) men dōma Bb, d, e, h, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Gd, e, f, g, h, i, k, m, n, p, q, r, s, t; 20; 343.

[2296](#) lōghlega til nefndir *tilf.* Ea, c.

[2297](#) sem Ba, f, g, h, k; 313; sua at Bc.

[2298](#) *mgl.* 313.

[2299](#) sa 20.

[2300](#) at hann *overstrōket* 20.

[2301](#) *lagt til over linjen av samtidig kursivhånd* Gt; *mgl.* Bf; Fe, f; Ge, g, r; *fra ok: mgl.* Bh.

[2302](#) sua *tilf.* Bh.

[2303](#) þa *tilf.* 343.

[2304](#) hin Be; Gk, r; han Bh; Gn.

[2305](#) er Fb, d, e; Gd, e, f, k, n, p, r; 20; 343.

[2306](#) haldin Ff.

[2307](#) at 343; *mgl.* Fe; Ga, b, c, k, p.

[2308](#) *mgl.* Bh.

[2309](#) Her segir vm tekning *ok* fōrslo ilgerdra manna til rettarans Ba; Huer man *skal* taka Bb; Huerr ræfsa a retlega æftir lagum Bc; Vm taku þeirra manna er æighu at lata lif eða limu. oc vm loghlegga ræfst þeirra sem till gera Bd; Vm taku oc fōrslo ilgerða manna til rettarans oc til laga ræfsingar Be; Her sægir. ef *maðr* drepr man Bf; Vm laga ræfsing Bg; Mandrap Bh; Takka skall vanða *menn*. oc fōra til rettarans Bk; vm hal<...> man nz bana<...> D; Vm tekningh *ok* vm (*mgl.* Eb) fōrzlu illgærða manna xvii (*mgl.* Eb, c; til rettarans *tilf.* Eb) Ea, b, c; Huær taka skall ilgærðar men Ed; Vm taku ilgerda manna til rettarens Ef; Huærir skyldir ero at fōra *mannz* bana rettaranom Fd; Vm ræfsing. oc fōrslo ilgerdræ manna til rettara Ff; Vm halld manz bana. xvj. Ga, b, c; Vm refsing vdaða uerka Gd; *Capitulum* .xvj. Ge, g; Vm taku oc ræfsing þeirra manna sem till ræfsingar gera Gf; Vm þa men er gera þau uerk er þeir lata lif eða limo *firir* Gh; Vm mandrapara. Gi; Her segir huorso taka skal vtlægan man oc syslu manne j hendr fa Gk; Ef *maðr* gerer þau uerk er hann a at lata Gl; Vm akuamor *ok* mandrap Gm; Um manzbana ok refsing ok tauku Gn; Vm mans bana at taka han Gp; Vm halld ok refsing Gq; Um þa *menn* er giora udaða uerk. oc um tocu Gr; Wm tackur Gs; vm manna *dra p ok vm* refsing Gt; vm vdaða *verk* oc vm toko 20; Taka skall illa menne oc fōra till rettarans 313; Vm vbotta verk 343; *mgl.* Bl; Ee; Fb, e.

[2310](#) *mgl.* Bh; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c, d, e, f, i, k, m, n, p, r, s, t; 20.

[2311](#) *mgl.* Ff.

[2312](#) staðfast 20.

[2313](#) *fra* staðfastlega: stadfest D; Eb; Ga, b, c; skipat Ff.

[2314](#) allan noregh Ff.

[2315](#) *mgl.* Bf; Ge; *fra ok: mgl.* Bh; Fe.

[2316](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t.

[2317](#) honum *tilf.* Bb; Ea, b, e; Fe, f; Gg, h, m; 343.

[2318](#) þer Ba; þær Bc, d, e, f, g, h, k; D; Ea, b, c, e, f; Fd, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; aðrar

Ed; *mgl.* Bl; Fb; 20; 313; 343.

[2319](#) aðrar *tilf.* Bb.

[2320](#) *mgl.* Bh; Gg.

[2321](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k; Gd, s; 313.

[2322](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), c, e.

[2323](#) at Bc; D; Ga, b, c, k, n.

[2324](#) maðr Bh.

[2325](#) *mgl.* Gd; *fra* hann: þæir æighu Be; Gk.

[2326](#) *mgl.* Ef; 20; *fra* a: eigi Eb.

[2327](#) *mgl.* Fe; Gf; 343.

[2328](#) sit *tilf.* Eb.

[2329](#) ok Ba; 313.

[2330](#) limii Fb, f; 343; limum Ga.

[2331](#) a Gf.

[2332](#) *fra* at: *mgl.* Bb, h, l; Fb, d.

[2333](#) verða staddir Bb, l; værða Bd; Fb, e; Gh, s; 343.

[2334](#) *mgl.* Bh; 343.

[2335](#) *mgl.* Bh; Gm; *fra* er: *mgl.* Bf.

[2336](#) menn *tilf.* Eb.

[2337](#) *mgl.* Gf, n; *fra* þeir: *mgl.* Be; Ge; *fra* eða: oc Ba, d, f, g, k; Ee; Gd, g, s; 313.

[2338](#) fyrstir Fd; *mgl.* Bf.

[2339](#) *mgl.* Bf.

[2340](#) *mgl.* Bh; Eb; Gd, k, p, s; *fra* mego: ero nestir Ef.

[2341](#) honum *tilf.* Bb, c, f; at *tilf.* D; Ee, f; Fd, e (*overstrøket*); Ga, b.

[2342](#) han Bh.

[2343](#) føre Gf.

[2344](#) oc 343.

[2345](#) *fra* eða: *mgl.* Bh.

[2346](#) *mgl.* Ba, g, k; 313.

[2347](#) *fra* En: Gera þeir Bh.

[2348](#) þærso Ee; þuissa 343.

[2349](#) *fra* þui: na honum Bh; Gn.

[2350](#) *mgl.* Ec.

[2351](#) fae Bb, c; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 20; 343 (*rettet fra* fek).

[2352](#) eigi Ba, g, h, k; 313.

[2353](#) af *tilf.* Eb; 343.

[2354](#) uluta Ba, b, c, g, k, l; 313; skada Bh; Ea, b, e; Fe; Gh, n; 343; ulut D; Fb; Ga, b, c, p; adra luti Ff; uanuirðing Gg; *fra* eða: *mgl.* Bd; Gm.

[2355](#) hinum 313; *fra* En: En huerr er æi tækr þen man. ok ero þar vitni til at han matte taka han ef han vildi Bf.

[2356](#) sa Gt.

[2357](#) *mgl.* Bf; Ed; Gh.

[2358](#) þeirra Bd; Ee; *mgl.* Gt; 343; *fra* þa: *mgl.* Bh.
[2359](#) *mgl.* Eb; Gm.
[2360](#) *mgl.* Gi.
[2361](#) konunge Gh; konungs 313.
[2362](#) se *tilf.* Ff.
[2363](#) skyldseme 343.
[2364](#) ok Bc, e; Ea (*men* Ea var. *har* eða), c, d, e, f; Fd; Gd, e, g, h, k, m, p, q, r, s; *mgl.* Bb; 343.
[2365](#) nanare se. eða *tilf.* Bf.
[2366](#) *mgl.* Bf; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t.
[2367](#) *fra* at: eðr nanare frendar eðr magar (magir 313) Ba, g, k; 313; eða nanare se Bh; *fra* eða: *mgl.* Gf.
[2368](#) æða sifskapum *tilf.* Bb; eða nare (nanare Gn) *tilf.* Gm, n; En *tilf.* Gf.
[2369](#) *mgl.* Bd.
[2370](#) eigu Gt.
[2371](#) til þess *tilf.* Ee.
[2372](#) skyldughir Bb, c, d, e, l; Ed, e; Fd, e, f; Ga, b, c, e, f; *mgl.* Gt.
[2373](#) til *tilf.* Eb; Fe; Gd, k, l, m, p, s.
[2374](#) *fra* ero: skulu eigi Ba, f, g, h, k; 313.
[2375](#) beria Gk.
[2376](#) man Ba, k; þann mann Fe; Gh; *mgl.* Bb, g, h, l; Ga, b, c, p; 313; *fra* at: *mgl.* 343.
[2377](#) þeir Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Eb, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, p, q, r, s, t; 313; *mgl.* Ea; Gn; 343.
[2378](#) *fra* nema: *mgl.* Fe.
[2379](#) taka han *tilf.* Ee; 343.
[2380](#) Nu Bb; En Bc; *mgl.* D; Ga, b, c.
[2381](#) skal Ba, f, g, h, k; 313.
[2382](#) konungs *tilf.* 343.
[2383](#) skyldugr D; Ed, e, f; Fe, f; Ga, b, c.
[2384](#) *mgl.* Bb, c, d, e, l; D; Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343; *fra* er: er systlumaðr ^{skyldr} *rettet til* a systlu maðr Fb; *fra* þa: allir aðrir eru skyldugir Gh.
[2385](#) *fra* skylldr: *mgl.* Ba, f, g, h, k; 313.
[2386](#) lata *tilf.* Ea, f.
[2387](#) *mgl.* Gp; *fra* þann: han Bh; Gi, n, t; 343.
[2388](#) *fra* taka: *mgl.* Bf.
[2389](#) han *tilf.* Bf; Ee; aa þing *tilf.* Gi.
[2390](#) skyldugir D; Ea, d, e, f; Ff; Ga, b, c, g, h, k.
[2391](#) til *tilf.* Eb, d; Fe.
[2392](#) *fra* ero: dôme Ba, g, h, k; 313.
[2393](#) þen man Bf; Ec; Ff; Gh, k, m.
[2394](#) at Be; Eb.
[2395](#) a þinginu Ba; *mgl.* Bd, f, h; Fb.
[2396](#) skal Bf; er skyldr Ee; Gq, t; *mgl.* Bd, l; D; Ef; Ga, b, c, d, i, m, p, r, s; 343.
[2397](#) *mgl.* Bf; *fra* a: skal Fe.
[2398](#) *mgl.* Bd, e, l; Eb, e; Fb; Gk; *fra* a: lete Ba, b, c, g, k; fae man til at Bh; late Ed; 313.

[2399](#) *mgl.* Bb, d, e, l; D; Ea, c, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, e, f, g, i, k, m, p, r; 20; 343.
[2400](#) at Ba, c; Eb; 313; 343.
[2401](#) dome Gt; *fra* eptir: siðan Fd; *mgl.* Bh; *fra* a þingi: *mgl.* Gh.
[2402](#) ok dome *tilf.* Ee.
[2403](#) *mgl.* Ba, g, h, k; 313.
[2404](#) ero Ge.
[2405](#) þetta Bf; Eb; Gd, p; *mgl.* D; Ga, b, c.
[2406](#) *mgl.* Ba, b, c, f, g, h, k, l; D; Ee; Fb, f; Ga, e, g, h, k, n, s; 313; 343.
[2407](#) þa sok Gl; *fra* firir: *mgl.* Eb, d, f; Fd; Gd, p; 20.
[2408](#) ængir Bd, e, k, l; Ea, b, c, d, f; Gf, i, l, p, q, r, t; 20; eigi Gm.
[2409](#) þeirræ *tilf.* Bf; menn *tilf.* Fe.
[2410](#) ma Ba, b, c, f, h; D; Ee; Ga, b, c, k, n; 343.
[2411](#) þeir *tilf.* Gm.
[2412](#) *mgl.* Fd.
[2413](#) secta D; sektar Ga, b, c.
[2414](#) aðrer *tilf.* Bd, e.
[2415](#) uttan Ba, k; Gd, m; 313; en Gp.
[2416](#) sua 343; *mgl.* Eb.
[2417](#) domaren Ba, d, f, k; 313; soknari Gn; *mgl.* Bh; *fra* sa: þeir domarar Gt.
[2418](#) hafðingi Fe.
[2419](#) *mgl.* Be.
[2420](#) þæss Be; D; Ea, c, d, e; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, l, n, p, q, r, s, t; 20; þer till Gk; *mgl.* Ba, b, g, h, k, l; Eb; Fb; 313.
[2421](#) sæt Bg, h; fengit Ge; *fra* er: er til þes er skipadar Bf; *mgl.* Bd.
[2422](#) sialfr *tilf.* over linjen 343.
[2423](#) þeir Gt; *fra* en: *mgl.* Bh; Fe.
[2424](#) han Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 20; 313; 343; þeir Gt.
[2425](#) sua Bh; *mgl.* Ba, g, k; 313.
[2426](#) er Ba, g, k; 313.
[2427](#) honom *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, i, h, k, l, m, n, q, r; 20; 313; 343; þeim *tilf.* Gt.
[2428](#) a hendr Bd; Ef; Gl, r; 20; *mgl.* Ba, b, e, g, h, k, l; D; Eb, d, e; Fb, e, f; Ga, b, c, d, h, k, m, n, p, q, s, t; 313; 343; *fra* þui at: *mgl.* Bf.
[2429](#) ef *tilf.* Bf; Gd, s.
[2430](#) þeir (þær Gf) er *tilf.* Bc; Ed; Gf.
[2431](#) þat *tilf.* Ba, f, g, h, k; Fd; 313; þetta *tilf.* Gd, e, s.
[2432](#) eda Bf, g, k, l; *fra* hæpt: *mgl.* Bh.
[2433](#) mæð Fb, d, e, f; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 20; 313; 343.
[2434](#) hafunnd Eb; *fra* hæpt: *mgl.* Bh.
[2435](#) *mgl.* Gh.
[2436](#) *fra* ok: þa Bf.

[2437](#) þi Bf; *mgl.* Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, n, p, s; 20; 343.
[2438](#) aft Ba, e, k; oftlegha Bf, g; fyrst Eb.
[2439](#) þa Gc.
[2440](#) hafa Ee.
[2441](#) *mgl.* Eb.
[2442](#) storan manskaða Ed.
[2443](#) sua *tilf.* Bf; Ff.
[2444](#) suare Bc; *mgl.* Ff.
[2445](#) siðan *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 20; 313; 343; með *tilf.* Ff.
[2446](#) flæirum. *ok tilf.* Bf.
[2447](#) sektum Fd; skulldum Gb (*rettet til skriptum over linjen av samtidig kursivhånd*), c; *fra* storum: storskriptum Gh.
[2448](#) oc Be, f, h; Ed; Fd, e, f; Gk; *fra* með: medir och 313.
[2449](#) með micklum scriptum *tilf.* Fd.
[2450](#) oc Gh.
[2451](#) *fra* Nu: En sa Bh.
[2452](#) oðrum misgerir Ge, g.
[2453](#) þat *tilf.* Bb, l; Fb, f; Gt.
[2454](#) þat Gi, r; *mgl.* Ba, c, e, g, k.
[2455](#) ma Ba, b, c, e, f, g, k, l; Eb, d, e, f; Fb, d, f; Ge, f, g, h, k, n, s; 313; 343.
[2456](#) þuisa Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, c, d, f; Fb, d, f; Ga, b, c, e, g, h, i, k, l, m, n, q, r, s, t; 20; þæssa Fe; øðru Gd, p; tuisu 313.
[2457](#) at *tilf.* Bf.
[2458](#) *fra ok: mgl.* Bh.
[2459](#) *mgl.* Ef; *fra* þa: fare Bh.
[2460](#) þær till Bd; Eb, e; Fe, f; til Bh.
[2461](#) gere Ba; læggr Bg.
[2462](#) aðra *tilf.* Bb, h; Ea, c; Fd; Gd; slika *tilf.* Bf; nokora *tilf.* Gk.
[2463](#) *fra* gerir: skær or Fe; *fra* til: konungs skipanar Gn.
[2464](#) meðr þeim Gd, p.
[2465](#) *fra* eptir: *mgl.* Gn.
[2466](#) huerr Bb, d, l; Ed, e; Fb; Gd, e, h, k, m, p, s.
[2467](#) nauðsynia Ea, b, c; nauðsynium Fd.
[2468](#) er *tilf.* Bb; sem *tilf.* Bl.
[2469](#) rak Ba, b, c, d, f, g, h, k, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 20; 313; bar 343.
[2470](#) han Bb; þeim Bf, h; 343; þa Gg.
[2471](#) han *tilf.* 343.
[2472](#) *mgl.* Bh.
[2473](#) hafir Ea.
[2474](#) sua 343; *fra* Nu: En (Nu D; Ga, b, c) ef sa hæfir Bd; D; Ga, b, c.
[2475](#) *mgl.* Ed.

[2476](#) koste Bf.
[2477](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ed, f; Fd, e, f; Ge, f, g, k, l, m, q, s; 313; 343.
[2478](#) aðra *tilf.* Fd; eptir at fara *tilf.* Gt.
[2479](#) en Gh.
[2480](#) a Bh, k; 313; *mgl.* Gg, l.
[2481](#) tell Ba, c; tælss Bb, g, h, k, l; Gk; 313; ætlær Bf; tæl Fb, d, e, f; atælr Gg, l; *fra* at: gerðe Bd; aðr tæckr Eb; atællst Ed, f; *fra* til: *mgl.* Gd, p.
[2482](#) kæra Gt; *fra* þa: sæghi Bh.
[2483](#) til *tilf.* Bc, d; Gd, h, n, p, s; 20; firir *tilf.* Gt.
[2484](#) til *tilf.* Eb; 13; *konungs tilf.* 343.
[2485](#) oc Bb, f, l; Fb, e; Gh; 343; Nu Ed.
[2486](#) *fra* En: kræfui Bh.
[2487](#) kuæðr Ee; Gk; *mgl.* Bh.
[2488](#) *mgl.* 343.
[2489](#) till eftir farar *tilf.* Gm.
[2490](#) *mgl.* Bf, h; 313.
[2491](#) *mgl.* Bc, e, f, g, h, k; Eb; Ge, k, l, n, q.
[2492](#) *mgl.* Ba, b, l; D; Ea, c, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, f, i, k, l, p, q, r, s, t; 20; 313.
[2493](#) sectar Ba.
[2494](#) halfri (*underprikket* Gb) mork Bb, h, l; Eb, e; Fb, e; Gb; 13; 343.
[2495](#) *mgl.* Gd, p.
[2496](#) huær *tilf.* Bk; Ec, f; Ff; Gd, f, i, k, m, p, q; 20; 313.
[2497](#) kemr æða *tilf.* Gd, p; 20.
[2498](#) fylgir Bf.
[2499](#) með honom *tilf.* Ba, c.; forfalla laust *tilf.* Gm; til *tilf.* Gt.
[2500](#) æigi *tilf.* Ed.
[2501](#) eda nanare se *tilf.* Bf.
[2502](#) a Ef.
[2503](#) ok Bc, e; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ge, f, h, k, i, p, s, t; 20; 343.
[2504](#) sua *tilf.* Eb; Gk, p; 343.
[2505](#) *mgl.* Ba, g, h, k, l; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, i, l, m, n, r, t; 313.
[2506](#) eða sifskapum *tilf.* Bb.
[2507](#) *fra* eða: *mgl.* Bf; *fra* fermeningar: skylt se sem fyr sæghir Bh.
[2508](#) *mgl.* Bh.
[2509](#) er Ea.
[2510](#) þeir *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 13; 343.
[2511](#) *mgl.* Bh; Gn.
[2512](#) at Bc, e; Ee, f; Fb, d; Gd, f, g, h, i, k, m, p, r, s; 343; *mgl.* Ff.
[2513](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k; Gn; 313.
[2514](#) ero *tilf.* 343.
[2515](#) ugildir Ba, b, d, e, g, h, k; 313.
[2516](#) firir Bd, f; Ea, b; Fd.

[2517](#) ero Eb; *fra* er: er væria han (*mgl.* Ed; Fe) Bb; Ed; Fe; bæde *konunge ok frændom* Bh; er firir standa *lagt til med nyere hånd* Gn; ær firir æro 13; *mgl.* Ba, c, e, g, k, l; D; Ec, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, p, q, r, s, t; 313.

[2518](#) *ok veria tilf.* Fd.

[2519](#) liota Eb, e, f; Fd, e, f; Gd, f, h, p, r, s; 343.

[2520](#) a Gn; *mgl.* Bb, c, d, e, f, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, f, h, i, k, l, p, q, r, s; 343.

[2521](#) *fra* mein: *mgl.* Bb, c, d, e, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343.

[2522](#) ben Bd, e, l; D; Eb, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, p, q, r, s; 343; *fra* mein: bæn 13; *fra* fa: liota bæn Ea var.

[2523](#) *fra* sar: *mgl.* Ba, d, e, g, k, l; Ff; 313.

[2524](#) *fra* hvart: *mgl.* Bh.

[2525](#) ser *tilf.* 343.

[2526](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bb, f) vm þa men sem til refsinga hafa gort Ba, b, f; Vm logdoma hatt Bc; Hér sægir huat menn skulu varaz i allum rettom domom Bd; Huersu menn skulu doma gøyma vm stor mol Be; Hér sæghir vm loglega doma Bg; Vm doma Bh; Vm þa men er till ræf(s)ingar skal föra oc vm ðoma Bk; *Capitulum* 18 D; Vm doma hversu þeir kunnu rangir værða xviii Ea; Huær hattar vera skal i domom oc huerso þeir uærða ranger (*fra* uærða: kunnu rangr at uærða Ec) Eb, c; Huær hattar uera skall i domom Ed; Vm doma men skode giorla firir en akaflæga se dømt xv Ee; Vm ranzsak doma Ef; Nu af þui at logh bok vattar svá Fb; Vm doma ok þeira greinir Fd; Vm ræfsingar oc domar. oc með huærium hætte þeir skulu a mal læggiæz Ff; Vm doma alla. xvij. Ga, b, c; Doma *capitulum.* huerso doma skal temprá Gd; *Capitulum* .xvij. Ge, g; Vm þa doma er menn skulu dōma vm stor mol Gf; Vm doma þar sem stor mol skal dōma Gh; Doma *capitulum* Gi, p; Vm laga refsing Gk; Vm þa man er til repsin Gl; Vm refsingar menn Gm; Vm doma retliga skipan Gn; Vm doma Gq; Her segir um doma skipan. *capitulum* Gr; Wm doma huat vid liggr Gs; doma capituli Gt; Þæssi kapitulus sægir vm alla doma þa ær mænn skullu dōma um bæðe till lifs oc sua til dauða þa sægir hér huær skynsæmd ær dominum a at fylgia 13; Vm ta men er till reffsinga skall föra 313; Vm doma huossu þa skall þempra oc vm hugzan þeira er dōmme skollu 343; *mgl.* Bl; Fe.

[2527](#) En D; Ga, b, c.

[2528](#) *fra* suo: sua er viða mælt sem logbok vattar Fd; *fra* af: vatter sua vida sem logbok skyrir Ef.

[2529](#) *mgl.* Bh; Eb, e; Gi; 13; 343.

[2530](#) *mgl.* Bb, c, f, l; Ea, c, d; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, n, p, s.

[2531](#) þeir Fe.

[2532](#) refstar Bb; ræfsinga Bb, c, l; Eb; Fb, d, e, f; Gd, e, g, m, s; 13; rettar 313.

[2533](#) at *tilf.* Gi; her slutter lakunen i Fc.

[2534](#) *mgl.* Ba, b, c, f, g, h, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, n, p, q, s; 313; 343.

[2535](#) þeim *tilf.* Bf.

[2536](#) at Bc.

[2537](#) þa *tilf.* Bb.

[2538](#) *mgl.* Ba, f; Eb.

[2539](#) a Ed.

[2540](#) over linjen med yngre hånd Gt; *mgl.* Fd; *fra* ok: *mgl.* 313.

[2541](#) dōme Gi; 313; *fra* eptir: sidan Bh.

[2542](#) oc *tilf.* Eb; 13.

[2543](#) at *tilf.* Ea, c.
[2544](#) *fra* eptir: *mgl.* Bf.
[2545](#) sæm skynsamir dōma Bb.
[2546](#) hōfir Bb, l; D; Fb, e; Ga, b.
[2547](#) *mgl.* Bl; *fra* berr: ber honum Gc.
[2548](#) monnum *tilf.* Ea, b, c.
[2549](#) inuirdulægare Fe; iðulegha Gh; inuirdilegha 313.
[2550](#) *mgl.* Bb; Ef; Fb, c, d.
[2551](#) skoða oc *tilf.* Ba, h; 343.
[2552](#) domarennna Ba, k; domanna Bc, g; Ga, b (*over linjen med samtidig kursivhånd*), q, r, t; doma Bd, e, h; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Gd, e, g, h, i, k, l, m, p, s; 13; doms Gf; *mgl.* Gn; *fra* til: i doma Bf; domaranna 313.
[2553](#) verda Ee.
[2554](#) kallaðer Bd; Ff; nefndir Ea, b, e; Gh, i, n; 13; 313; *fra* eR:*tilf.* *over linjen med samtidig kursivhånd* Gb; *mgl.* Bb, l; Fb, e; Gc.
[2555](#) *fra* eR: *mgl.* 343.
[2556](#) *fra* með: *mgl.* Bh.
[2557](#) oc athyggju *tilf.* Ea var.
[2558](#) at (*mgl.* Bh) meta *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 13; 313; 343; at proua *tilf.* Fc.
[2559](#) gort 13.
[2560](#) sansakaðam Ee; saklausa Gh.
[2561](#) man *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 13; 313; 343.
[2562](#) vidr Gh; eptir Gl; *mgl.* Fb.
[2563](#) *mgl.* Ge.
[2564](#) ero Gk.
[2565](#) *fra* ok: *mgl.* Bh.
[2566](#) *mgl.* Eb, d, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, p, r, s; 13; 343.
[2567](#) storar Gd; nockorar Gn; litlar 313.
[2568](#) *mgl.* Bh; Gn; *fra* ok: *tilf* i margen Fe; *mgl.* 313.
[2569](#) nogar Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Eb, d, e; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, f, g, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t (*rettet fra* gnogar); 313; 343; knogar Ea, c, f; Ge, h; hnogar Ff.
[2570](#) knogar Ea, c, f; Ge, g, h; hnogar Ff; goruar Gm; *fra* eða: *mgl.* Fc; 313; 343.
[2571](#) þæim *tilf.* Bc.
[2572](#) *fra* þyckiR: hæfir hann Bb; heuir til Bh; have till Fe.
[2573](#) reket Ba, b, c, d, f, g, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, p, r, s, t; 313; 343; gengit Ff; Gl, n, q.
[2574](#) þeim Gh, s.
[2575](#) *fra* þann: *mgl.* Bb, c, f, h, l; Ea (*men tilf.* Ea var.); b, c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, e, f, g, n, p.
[2576](#) eda Bh; ath 313; *mgl.* Eb.
[2577](#) æf Ee.
[2578](#) nokot Gt; 343.
[2579](#) logboð Ec, d; Fd; Gd, e, g, m, p, s.

[2580](#) hefuir Ef; hafe 343.
[2581](#) mote D; Ga, b, c; medall 313.
[2582](#) faret Ba, l; Fb; *fra* hafa: koma millim Ff.
[2583](#) æighi Bb, c, f, h, l; Ee, f; Gn; ængin 313.
[2584](#) En Fe.
[2585](#) hit Eb.
[2586](#) harðare Gh.
[2587](#) *fra* þat: huart Ff.
[2588](#) hafi Bb, f; Ec; Fc; Gd, e, f, g, p, q, s; 343.
[2589](#) misgortt Bb, c, f, l; Fb; Ga, b; mishallden Gc.
[2590](#) er Bb, c; Eb; Gq; hæfir verit Bl; Fb.
[2591](#) viðr *tilf.* Bb, c, f, l; D; Fb; Ga, b.
[2592](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k; 313.
[2593](#) *mgl.* Bh.
[2594](#) ef Ed; at Fe; Gh.
[2595](#) hefir ueret Ba, g, h, k; 313; være Gh.
[2596](#) kærst Fd.
[2597](#) laga rættaranum Gr.
[2598](#) æða æighi *tilf.* Bb, c, f, g; Ec, d, f; Fb, d, f; Gd, f, i, p, r, s.
[2599](#) þæim sæm Bc, d, f, h; Ed; En Fe.
[2600](#) oc *tilf.* Fb.
[2601](#) orskurðrín Bb, c, d, e, f, g, h, k, l; Fb, d, e, f; Gb, c, d, e, f, g, h, i, k, l, n, p, q, r, s, t; 313; orskurðum Fc.
[2602](#) *mgl.* Fb.
[2603](#) i hendr *tilf.* Bf, h; fyrir (*rettet fra* sialfr) *tilf.* Ea; sialfr *tilf.* D; Eb, f; Fd, e; Ga, b, c, h, n, p, s; sialfr ok *tilf.* Gd; sialf *tilf.* Ed; Ff; 343.
[2604](#) *fra* er laga: en laga orskurðr skípar Gm.
[2605](#) a *tilf.* Ba, g, k; 313; till (*mgl.* Ed, e) at ræfsa *tilf.* Bb; Ed, e.
[2606](#) vm þa Ge, g.
[2607](#) *fra* þeim: a skal lausum Eb.
[2608](#) *mgl.* Ba, k; Fe; 313; *fra* saklausum: saklausæn man Ff.
[2609](#) domaræn Ed.
[2610](#) *mgl.* 343.
[2611](#) hann Ba, g, k; 313; *mgl.* Ff.
[2612](#) *fra* þa: men skolu Gn.
[2613](#) *mgl.* Ba, b, g, h, k, l; D; Ga, b, c; 313.
[2614](#) *mgl.* Ee.
[2615](#) meta *tilf.* Ef.
[2616](#) þa *tilf.* Ea, d, e; Fb, e, f.
[2617](#) domaren Be; rettarar Fc; domare Gk; rettararner Gm; rettar 343; *fra* þing: þeir Ba, k, h, k; 313.
[2618](#) rettast Ba, f, g, h, k; Ef; Gd, g, p; 20; 313; retleghast Bb, e, l; Ea, b, c, d, e; Fb, d; Ge, f, h, i, k, n, s; 343; rettæzste Ff.
[2619](#) ok þeir vilia suara (*firir* gudi oc *tilf.* Ff) *tilf.* Bl; Ea; Fb, e, f; Gh, s; 343.
[2620](#) skynseme Gi; *fra* eptir: *mgl.* Ba, g, k; 313; Gq; *fra* sem: ok þeir vilia suara *firir* gudi at retlægst se.

ok þeir viljae suara firir sinæ samuizku Bf.

[2621](#) sua tilf. Bb, d, l; Eb, d; Fb, e; Gc, e, f, g, h, m, n, q, t; æftir þui tilf. Bc; Ec; Fd, f; Gi, p, r; 20; 343; eptir þvi (fra eptir: tilf. over linjen med samtidig kursivhånd Gb) sua tilf. D; Ef; Ga, b.

[2622](#) suafr Gm; fra margr: margir snapir D.

[2623](#) fra hefir: hefir (tilf. over linjen med samtidig kursivhånd) suara Gb; suarar Gc; fra margr: marger snapar suara Eb; marger snaper hafua suaret Ed, f.

[2624](#) fra her: mgl. Ea (men tilf. Ea var.), b; fra hefir: mgl. Ff.

[2625](#) en Eb, f.

[2626](#) dōme Gd, e, i, k, n, s.

[2627](#) utan Fc; Gi; nema Gp; ne<...>20, som slutter her.

[2628](#) en Gt.

[2629](#) logum Ee.

[2630](#) mgl. Eb; Fe, f; Gr.

[2631](#) æftir þui tilf. Ee; þeim tilf. Gr.

[2632](#) loghen Bd, e; 343.

[2633](#) seggia Ba, g, k; 313.

[2634](#) hond Ga, b, c, i.

[2635](#) uandōma menn. en Eb.

[2636](#) mgl. Bb, d, h, l; Fb.

[2637](#) eða vanrefsta tilf. Gn.

[2638](#) mgl. Gl.

[2639](#) En tilf. Ed; ædr tilf. Ff.

[2640](#) firir þui at Bb; er Eb; ok sva en Fc; ok Fe; ok en Gh; en 2.

[2641](#) verðr Fd; mgl. Fe; fra ef: mgl. Gn.

[2642](#) domarana Bg.

[2643](#) ef Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.

[2644](#) af hans hændi tilf. Bb; af hende domærens tilf. Bf.

[2645](#) er værðr Fb, f.

[2646](#) viðr tilf. Ea var.; ok verðr tilf. Gh.

[2647](#) þarnað Fb; tilf. i margen Fe; mgl. Ff.

[2648](#) þeirar Fc; 313.

[2649](#) fra af: mgl. Bf; Ef; fra þeim er: mgl. Bh.

[2650](#) finz Ba, b, c, e, f, g, k; 313.

[2651](#) mgl. Eb.

[2652](#) knog Ec, f; Ge, g, h; mgl. Bf.

[2653](#) mgl. Fe; fra nog: þau morgh dōme Bh.

[2654](#) menn tilf. Gt.

[2655](#) fengit Gq.

[2656](#) mgl. Bl.

[2657](#) refsingar Gn.

[2658](#) firir afgærdir tilf. Ea var.

[2659](#) firir afgerðir Gh.

[2660](#) *firir tilf.* Bc; Ea, b, c; Fd; Gd, e, f, g, n, p, s; 343.

[2661](#) *fra van:* vanræfst Bc; Ea (*men* Ea var. *har* vandømt), c, f; Fd, f; Gd, i, k, m, p.

[2662](#) *fra van:* vandømdo Bh.

[2663](#) oc Bb, c, l; Fb, d, e; Gc, d, i, m, q, s, t.

[2664](#) *mgl.* Ba, h, k; Gd, s; 313; *fra en:* ok þo en D, Ga, b.

[2665](#) þeir Ea, b, e, f; Fb, e; Ge, g, h, n; 343.

[2666](#) *fra of:* ofræfst Be; Ff; Gi, k, m.

[2667](#) *fra of:* ofdømdo Bh; *fra en þo:* *mgl.* Eb.

[2668](#) þa (þeim Bh) sem miskunnar ero verðir *tilf.* Bd, h; þæim er miskunnar ero værðir af þærnan þeirra tillaghu *tilf.* Be.

[2669](#) þo Fb.

[2670](#) domaren Bc, e; Ed; Fd; Gk, m; domren Bg; Ea, b, c, e, f; Gd, e, f, g, h, l, n, r, s; domare Fe.

[2671](#) iamnan Ba, e, f, g, h, k; 313; *mgl.* Eb; Fd.

[2672](#) *mgl.* Eb; Gh, n.

[2673](#) efnis *tilf.* Bd, e; Eb; Ff; Gf, h, k, n, s; 2; dōma ok *tilf.* Ed; vændaz ok *tilf.* Ee.

[2674](#) vændæ Bf, h; draga Gh; snua Gk.

[2675](#) ock draga *tilf.* Gs.

[2676](#) ef Ba, d, f, g, h, k; D; Ea, c, d, f; Fd, f; Ga, b, c, f, g, i, l, m, n, q, r, t; er Bb, l; Eb; Fb, e; Gd, e, p; 2; 313; en Bc; þær sem Be; Gk; ok Ee.

[2677](#) han væit Be.

[2678](#) iæmvæl Ee.

[2679](#) bede Ba, g, h, k; D; Ga; 313; til huarstueggia Gd, k, m; *fra ok þui skal:* *mgl.* Ef; 343.

[2680](#) mall *tilf.* Bb.

[2681](#) *mgl.* Ee.

[2682](#) miot Ba, c, d, e, g, k; Ec, d; Fd, f; Gd, f, k, p, q; 313.

[2683](#) *fra þui:* oc er allmiot (almiok got Ef) Bb, f, h, l; Ea, b, f; Fb, e; Ge, g, h, n, s; 343.

[2684](#) hofit Bb, c, d, e, f, g, h, l, D; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343.

[2685](#) oc Bb, f, g, h, l; Gf, t.

[2686](#) mæira Eb, f; Gh; *mgl.* 313.

[2687](#) þat *tilf.* Bc; Fd; Gi; 2; 343.

[2688](#) *mgl.* Eb.

[2689](#) *mgl.* Bh.

[2690](#) sælir Bh; Gd, p; *fra þui:* *rettet med samtídig kursivhånd fra sæler* Gt.

[2691](#) oc Eb.

[2692](#) hæua Gn.

[2693](#) hinna Ed.

[2694](#) *mgl.* Gk.

[2695](#) hofsemi Gd.

[2696](#) *mgl.* Gd.

[2697](#) *mgl.* Fb.

[2698](#) *fra eigu:* skulu Bf.

[2699](#) *fra eigu:* ero Gh.

[2700](#) *mgl.* Bb, c, d, e, f, g, l; Ea (*men tilf.* Ea var.), c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, k, l, m, p, s; 313.

[2701](#) liki Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343; *mgl.* Eb.

[2702](#) oc Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[2703](#) goðum *tilf.* Gn.

[2704](#) houe Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, p, q, r, s, t; 313; 343; *ok þeim hæfir er vm er dæmt Gn; mgl.* Bf.

[2705](#) *mgl.* Bh.

[2706](#) *fra* Sannynddi: *friðsæmi.* Rettvisi. oc sannyndi Fb, c, d.

[2707](#) uera at men uarezt Ba; varðuæita Bl; Fb.

[2708](#) koma D.

[2709](#) girnd D; Ed; Fc; Ga; 343.

[2710](#) oc Bd; D; *mgl.* Ee.

[2711](#) *fra* eða: *mgl.* Bh.

[2712](#) ne afund *tilf.* Ee.

[2713](#) Sansyni Gn.

[2714](#) ber Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *höfir* D; Ga, b, c.

[2715](#) uarast Ed.

[2716](#) ber Bf.

[2717](#) en *tilf.* Bc.

[2718](#) varðuæita Bb, l; Eb, f; sia Bf; uera Gi.

[2719](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), b, f.

[2720](#) rongum ðomi Bb, l; Fb.

[2721](#) domom Ba, f, h, k, l; Ed, f; Fd; Gd, f, p; *fra* rettom: retdøme Gk; *fra* Rettvisi: *tilf. i margen med yngre hånd, delvis bortskåret,* Gt.

[2722](#) ber Bf.

[2723](#) uaraz Ba, k; Ed; vardiruæitast 313; *fra* a: varez Bh.

[2724](#) kómr Bc; D; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, g, p; 313.

[2725](#) *mgl.* Gd, e; 313; *fra* þar: *mgl.* Bh.

[2726](#) Rettuisi a at uarazt *overstrøket og underprikket* Gt; et *tilf.* 313.

[2727](#) æinghi Ef.

[2728](#) wærdir 313.

[2729](#) (ofmikilli *tilf.* D; Ga, b, c, t (*over linjen med yngre hånd*); <...>li *tilf.* 2) brede Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 2; 313; 343; *fra* með: *mgl.* Fc; Gf.

[2730](#) rangr eða *tilf.* Gi.

[2731](#) *fra* með: *mgl.* Ed.

[2732](#) *fra* akafr: eda akiæfd Bf; *mgl.* Bh.

[2733](#) fældr Bf, h.

[2734](#) af *tilf.* Fe; 313.

[2735](#) *mgl.* Bg.

[2736](#) domarar Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Eb; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; domaranner Bc; domara Ef.

[2737](#) þess Ba, g, h, k, l; Fb, f; þessa Bc, d, e; *mgl.* Bb, f.
[2738](#) sua *tilf.* Bl; Fb.
[2739](#) capitulum *tilf.* Bb.
[2740](#) æ *tilf.* Bb, f, g, h; Gh.
[2741](#) at *tilf.* Bg.
[2742](#) þyrftulegra Bb, d, e, l; þyrftulegare Bc, f, h; Ea, b, c, e, f; Fb, e, f; 13; 343; þyrftulegra D; Ga, b, c; þyrftulægre Ge, f, g, h, i, l, m, q, r, s; þurfande Gk; turfftulegt 313.
[2743](#) giormæir Bb; optære Bf; betr Gd, p.
[2744](#) gøymt Bf, g, h; Ed; Fc, e, f; Gn; hugt Eb; Fd; Gd, q, t; 13; hugat Gi.
[2745](#) rettom *tilf.* Be; Gn (*med nyere hånd*).
[2746](#) Ok Bc; Nu Ee.
[2747](#) þui Ef.
[2748](#) *mgl.* Ef.
[2749](#) hællðr Bb, f; (at *tilf.* Ee) giør Bl; Eb, d, e; Fb; Gh, l, n, s; 13; 343; gior mæir Ea; allu mæir Ff; *fra* þui: þæim mun hælldr Fd.
[2750](#) rangra Gf.
[2751](#) þo Eb.
[2752](#) æi Ff.
[2753](#) *mgl.* Ef; Gd, l, s.
[2754](#) fyr en Eb; 13; *fra* illt: varazt nema illt Fd.
[2755](#) vist *tilf.* Ef; Gd; *menn tilf.* Gr; 343.
[2756](#) *mgl.* Gp; *fra ok*: þa Gl; *fra ma*: *mgl.* Bf.
[2757](#) skulu men *ok* vita Bc; minnist man 313.
[2758](#) *mgl.* Ba, b, c, f, h, k, l; Ef; Gd, h, l, q, r, s; 343.
[2759](#) lutum *ok tilf.* Fd.
[2760](#) verðr rangr ðomr Bl; Fb.
[2761](#) dømðr *tilf.* Gg.
[2762](#) *mgl.* Bf; Ed.
[2763](#) þar sem Ba, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 2; 13; 313; 343; ef Bh; sem Fb.
[2764](#) hann Bb, c, f, g; Ea (*rettet til maðr*), b, c; Gd, n; 2; men Ed; Gk; þeir Fc; *mgl.* Bl.
[2765](#) þa menn Gd; þann mann Gp.
[2766](#) maðr Ff; *mgl.* Ge, g; *fra er*: hann 313.
[2767](#) *fra hann*: þeir skulu Fc.
[2768](#) *mgl.* Bl; Eb, d, e, f; Fb, f; Gp; 343.
[2769](#) eða Eb; 13; *mgl.* Bh.
[2770](#) sakar *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt.
[2771](#) vloflægri agirnd ueraldlægra auðøfa Ge, g; agirnd Gm; *fra með*: til fegirndar D; Ga, b, c.
[2772](#) at Bb.
[2773](#) ser Bh; *fra sem*: með snikir maðr Ef.
[2774](#) munar eða mutu Gk; fe mutu Gl; *fra* nockorrar: nokora mvna Gg, m.
[2775](#) ællighar Bb, l; þriðia hætte Fe; *mgl.* Fb.
[2776](#) *mgl.* Bh; Gi.

[2777](#) *fra* með: *mgl.* Gd.
[2778](#) æða (ok Gm) ofwnð *tilf.* Bb; Gm.
[2779](#) *fra* þar: at Bb.
[2780](#) hann Bb, c, e, f, g; Gn.
[2781](#) hæiptir Bl; *fra* þar: er hæfir viðr Fb.
[2782](#) maðr *tilf.* D.
[2783](#) maðr Ec; Ga; *mgl.* Ge, g.
[2784](#) *mgl.* Bl; *fra* Elligar: *mgl.* Gh.
[2785](#) vina *tilf.* 343.
[2786](#) Elligar Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, f, g, h, i, k, l, n, p, s, t; 313; 343.
[2787](#) *mgl.* Bh; Eb.
[2788](#) han Gn.
[2789](#) skal Gm.
[2790](#) liðseme Gh, s; lidsinni Gm; *fra* væita: of miok liðsinna Bb; lið sinna Bd, e, l; Ea, c, d, e, f; Fb; Gd, f, g, k, l, n, p; 343; lidsinni væitæ Bf; Eb; Fd, f; lidzinni æða vinatto væita Fe; lids væista æða lidsinni væita 313; *fra* vill: liðsinnir Ge; *fra* hæift: fegirni æða liðærsinna 13.
[2791](#) sin Ee; *fra* felaga: kunpane sinum eða felaga Gi.
[2792](#) skipt Bl; Fb, c.
[2793](#) at Bf, h; Gd, e, m; en Gg, h, k.
[2794](#) þeir sem Ef; *mgl.* Ge, g.
[2795](#) verðr Fb, c, d; *mgl.* 343.
[2796](#) rettet *fra* vt Fa.
[2797](#) skipat Gp.
[2798](#) oc Eg.
[2799](#) *mgl.* Fc.
[2800](#) *mgl.* Fc.
[2801](#) *fra* hínúm: (þær *tilf.* Bb, l; Fb) hinar (hinir D) skilgetnar (skillgætno Bb, c, d, e, f, g, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 13; 313; 343) systar (systir 313) ero (*verda* Bc; *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt; *mgl.* Be, h; Ec, f; Fb, d; Gd, f, m, p, q, r, s) bort (vt Bb, l; Ed; Fb, d; brott visað oc vtt Be; brott 313) reknar (reknir D; visaðr Ef; þær *tilf.* Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, g, h, k, l, m, p, q, s; 13; 313; 343) Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 13; 313; 343; hinar skilbornv systr erv <...> 2.
[2802](#) fyr Ba, e, g, k; Fe; Gi, m, q; 313.
[2803](#) ero Bd.
[2804](#) nefndar Ba, g, k; *fra* váru: ero nefndar Gr; *fra* sem: *mgl.* Bh.
[2805](#) ok Ba, g, h, k.
[2806](#) ma Bc, f; Fd; Gh; mennum 313.
[2807](#) godom Bc, d, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, n, s; 13; 313; 343; *mgl.* Bb, e, g; Gk, p.
[2808](#) goðom *tilf.* Gt.
[2809](#) oc Fb.
[2810](#) þeirra Bc.
[2811](#) hællzt Eb; Gp.

[2812](#) *fra* allum: gudi. ok sua *firir* skynsamum Bf; gudi. ok godom *monnum* Bh.
[2813](#) siolfum *tilf.* 313.
[2814](#) en Eb; *mgl.* Ff; Ge, h; 313.
[2815](#) *mgl.* Ba, b, f, g, h, k; D; Fb, e, f; Ga, b, c, d, i, n, p, q, r, s; 313.
[2816](#) att 313.
[2817](#) þersser Fc.
[2818](#) capitulum Fe; Gi; 313.
[2819](#) *verðr* Fc; se 313.
[2820](#) *fra* þersse: þetta capitulum uerdar (er Bb, d, e, l; D; Ea var., c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, k, l, m, n, p, q, s; 13; sia Ea; Fb, d, f) optar leset Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, k, l, m, n, p, q, s; 13.
[2821](#) *mgl.* Ge.
[2822](#) er at Bf; D; Ea, b, d, f; Ga, b, c, n.
[2823](#) *fra ok* er: *mgl.* Bh.
[2824](#) Muni Be, f; Eb, c, d, e, f; Fd, f; Ge, f, g, h, l, p; 13.
[2825](#) *mgl.* Bg, k.
[2826](#) þat Eb; *mgl.* Fb, e.
[2827](#) þæir *tilf.* 13.
[2828](#) inuirðulegha Bb, l; Fb, e; *mgl.* Bd, f, h; Gk; *fra* Mínnízt: Þat skuldi *menn ok* æinkanleggha minnaz Bc.
[2829](#) þess Gm, n; *mgl.* Bb, c, e, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, l, p, q, r, s; 13; 313.
[2830](#) faeðt Ee.
[2831](#) manni Fe; *mgl.* Bg.
[2832](#) at skripta þeim *tilf.* Gh.
[2833](#) dauða Eb; 13; liflaz Ee.
[2834](#) hafa gort *tilf.* Bb, l; Fb; eru raðnir *tilf.* Gi.
[2835](#) last 313; *fra* líma: liflaz Gm; *fra* eða: *mgl.* Bf.
[2836](#) verda Bc, f, h; Ee, f; Fd; Gp; er Fe.
[2837](#) *fra* ero: hava gort Gr.
[2838](#) gefen Eb; gere Fe; geuet Gh.
[2839](#) *mgl.* Bc; Eb, f; Fd, f; Gp, q; *fra* til: þær till Bd, e; Gi, k.
[2840](#) gott *tilf.* Fe.
[2841](#) *fra ok* gefe: *mgl.* Ed.
[2842](#) er Ba, b, c, f, g, k, l; *mgl.* Ge, f, h, k.
[2843](#) þeim Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; t; 13; 313.
[2844](#) uerdi Ba, b, c, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 13; 313;
fra honom: hann verdi D.
[2845](#) *fra* aðr: *tilf.* i margen med yngre hánd, delvis bortskåret, Gt; *fra ok*: *mgl.* Bh.
[2846](#) gefen *tilf.* Eb.
[2847](#) ill Ba, b, f, g, h, k, l; Ff; Ga, b, c, t; 13.
[2848](#) *fra* illt: illverki D.
[2849](#) maðr *tilf.* Eb.
[2850](#) mannen af naturulego ædli. (*fra* naturulego: naturulegom æilldi Gm) en allra helst (mest D; *fra* allra: *mgl.* Gh, s; 13) salena sem sin (*mgl.* Gi, q) iamkristin (jamkristinum 313; samkristinn Ea, d; Gn; *fra*

sin: iamkristinn ser Ga, b, c, t; *fra* sem: ælska sem sialvan sik. *ok* annan iamkristin Fe; *etter* salena *slutter* 13) Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343.

[2851](#) Her segir vm þa men er beriaz i leidangre með konunge sinum Ba; Ef menn bæriaz i leiðangri (leidangrs ferdum Fb) Bb, f; Ef; Fb; Ef menn bæriaz i gridastadum ok huat við liggr Bc; Her sæghir ef menn bæriaz i griðastadum eða briota hæima frið Bd; Her sæghir vm griða staðe oc huat viðr liggr er menn bæriaz vm i griða staðum Be; Vm bardagha Bg; Vm grida stad Bh; Vm þa men er bæriast i læiðangrs færðum Bk; Ef menn bæriaz Bl; Vm Barrattur C<...> (xviij. Ga, b, c) D; Ga, b, c; I hverium stoðum æða timum grið ero sialf sett xix (mgl. Eb, c; vm noreg tilf. Ec) Ea, b, c; Vm tima þa ok staðe er grið ero i Ed; Um grid ok grida stade Ee; Ef menn beriaz þar sem ero griðastaðr Fc; Ner sialfsætt ero grið eða huar Fd; Huar sialfsæt ero grid Ff; Her seghir vm griða staðe huerso hallda skall Gd; Capitulum .xviij. Ge, g; Her sægir huat við liggr er menn bæriaz j griðastaðum Gf; Vm leiðangrs frið Gi; Ef men beriaz j leidangre huat refst vidr liggr eda sæct Gk; Ef menn. beriaz i leidangs ferdum með konungi Gl; Vm halld mannz bana Gm; Vm griðar staði ef men beriaz Gn; Ef men beriaz i leiðangrs ferd Gp; Vm griða staðe Gq, r, s; ef meN beriaz igriða stoðvm Gt; Vm græidstad ef men beriaz 343; Eff madir bærs i læiðangre et vm gridir stadum 313; *utradert* Gh; mgl. Fe.

[2852](#) En tilf. Bd, e, h; Ge, f, k; 343; Sva (Þat Eb) er ok (mgl. Ee; Fe; Gh, m; 313) mælt tilf. Bf; Eb, e; Fe; Gh, m; 313; Nv tilf. Gt.

[2853](#) vm tilf. Ff.

[2854](#) ferðom Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, c, d, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, f, h, i, k, l, p, q, r, s, t; 313; 343.

[2855](#) konungnom Fe.

[2856](#) mgl. Ba, b, c, g, h, k, l; Fb, f; 313; 343.

[2857](#) mgl. Ef.

[2858](#) þingi Bh; Ff; Gp.

[2859](#) i hæraði æða (mgl. 343) a motum i bœum (kaupstadum 343) tilf. Bb, l; Fb; 343.

[2860](#) mgl. Bb; Gt.

[2861](#) a tilf. Bb, d, e, f, k; D; Ga, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[2862](#) mottom Gl; *fra* eða: mgl. Ff.

[2863](#) eða tilf. Eb.

[2864](#) mgl. 343.

[2865](#) a tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, c, d, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, t; 313; 343.

[2866](#) mgl. Ba, b, c, e, f, g, h, k, l; Ec, d, f; Fd; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, m, n, p, q, s; 313; 343; *fra* eða: mgl. Eb; *fra* firir: mgl. Ee.

[2867](#) mgl. Ff; Gi; *fra* eða: mgl. Fb, e; *fra* firir: eða Gk.

[2868](#) gridum Bl.

[2869](#) mgl. Ef; Gi.

[2870](#) at Gq; mgl. Bb, h, l; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, k, l, m, n, p, r, s, t.

[2871](#) eða tilf. Fc; Gk.

[2872](#) eða D; Gi; mgl. Bb, h, l; Fb, c, d, f.

[2873](#) drykkium ok i tilf. Fe.

[2874](#) fridum Bc; Fb, c, d; fridi Bf; *fra* iola: iolum Bl.

[2875](#) ok Bc; mgl. Be; Ea, d, f.

[2876](#) mgl. Bb, h, l; Fb, c, d, e, f.

[2877](#) *fra* J: fiski staðum Eb.

[2878](#) vm *tilf.* Bf; a *tilf.* Ee; ok *tilf.* Fe.
[2879](#) skiri þorsdag Bc, d, g; Fb, f; 343; Scir þorsdagh Be; skira þorsdag Ee, f; Gh, m; skiridagh Fd; Gb.
[2880](#) fram vm Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b; Fb, f; Ga, b; 313; vt iuir Bf; Ee; vm Fd; *fra* J iola: i sildfiski. i (ok Gg) skipsdrát. i iolagriðum ok fram um Ge, g.
[2881](#) þa *tilf.* Bb, c; D; Ga, b; þar *tilf.* Bl; Fb.
[2882](#) *fra* ero: er (at Bd, e; Ea, b, c, e, f; Gc, d, e, f, g, h, k, l, m, q, r, s; ok Gp; at *overstrøket og underprikket* Gt) sialfsett ero Ba, d, e, f, k; Ea, b, c, e, f; Gc, d, e, f, g, h, k, l, m, p, q, r, s, t; 313.
[2883](#) *mgl.* Gd, p, s.
[2884](#) tímum ok *tilf.* Bc.
[2885](#) tímum Fe; *fra* j: a þessom tímum i allum stoðum (*fra* i: *mgl.* 343) Fd; 343; *mgl.* Bl; Fb.
[2886](#) eða (ok Be; Ee; 313) tímum *tilf.* Bd, e; Ee; 313; ok a (*mgl.* Gd, m, q, s) þessum tímum *tilf.* Ea, c; Gd, m, q, s; ok tímum *tilf.* Gn.
[2887](#) ok Ee; Fe; Ge, g.
[2888](#) *fra* retrr: rettar bötær Bk.
[2889](#) aukaz Ba, c, d, e, f, g, h, k; Ea var; Fc, e, f; 313; auciz Gr.
[2890](#) halfu Ba, c, h, k; Fe; 313.
[2891](#) ok Ea, c, d, f; Fd; Gd, n, p, q, r, s; *fra* skemdom: *mgl.* Bf.
[2892](#) auka Ee; Gk; *fra* sars: sevirðingum Ff; *fra* skemdom: olutum Bh.
[2893](#) verðr Gk; *fra* retrr: sa er *firir* skæmðum æða sarsauka verða þa aukaz retrr þeirra at hælfningi Bb; sa er *firir* skemðom (eða sars aukum *tilf.* Gl) verðr (verða Gl) er (*mgl.* Fb) halfu dyrri at (allum *tilf.* Fb) retti sinum Bl; Fb; Gl; 343.
[2894](#) j Gh, m, s.
[2895](#) tidum eða *tilf.* D; Ga.
[2896](#) *fra* a: *mgl.* Gd.
[2897](#) *fra* eða: ok Gn.
[2898](#) *fra* J: *mgl.* Ff; *fra* eða: *mgl.* Gm; *fra* tímum: stundum Fe; *fra* a: i þessom (adrúm 343; *fra* i: en i adrúm Bl; en aðrúm Fb) stadum eðr (i þessom *tilf.* Bd; Ed; 313; þessom *tilf.* Be; Eb) tímum Ba, c, d, e, h, k, l; Ea, b, c, d; Fb; 313; 343; a (i Ef) þessom Bf; Ef; i *firirsagðum* tímum eða stoðum Fd; i þessum stoðum eða tímum Gi, r; *mgl.* Bb, g; Ee.
[2899](#) i þæssom stadum ok tímum Ee; þar Fe; *mgl.* Bd, h; Ed; 313.
[2900](#) *mgl.* Ba, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, c, d, e, f; Ff; Gd, e, f, g, i, k, l, m, p, q, r, s; 313; *fra* En: A her konungr (a *tilf.* Fb) Bl; Fb, d; a konungr D; Ga, b, c.
[2901](#) hog Fc.
[2902](#) *mgl.* Bl; Eb, e; Fe; Ge, g, n, q; 313; *fra* sar: staurs hogg Gl.
[2903](#) ok Ea; Gd, s; sem er Fc; *mgl.* Ba, c, e, g, h, k; Ef; Gf, k, p.
[2904](#) *fra* eða: *mgl.* Fb.
[2905](#) *mgl.* Fd.
[2906](#) *mgl.* Gb, c; *fra* steins: lurks hogg (huert *tilf.* Gp) eðr (*mgl.* Bb, l; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, l, n, s) steins hog Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s.
[2907](#) oc Bb, l; Fb; Gh, n; *mgl.* Ba, c, g, k; Ef; *fra* lurks *mgl.* Fc; *fra* sar: lurks Bf.
[2908](#) eyxar Gi, q.
[2909](#) eða Ba, d, e, f, g, k; Eb, e; Fe, f; Gb, c, e, g, h, i, k, l, q, r, t; 313; eða sar eða Fc; *mgl.* Bl; Fb, d; *fra* øxarhamars: *mgl.* Gm; 343; *fra* lurks: *mgl.* D; Ga.

[2910](#) *silfrs tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e; Ga, b, c, d, e, g, h, i, k, m, n, p, q, r, s, t; 343.

[2911](#) *firi tilf.* 343.

[2912](#) *adra tilf.* Ef; Gd, s; þa *tilf.* Gl.

[2913](#) þui Bc, f, g, h.

[2914](#) .ij. Bg; Ef; Ff.

[2915](#) *silfrs tilf.* Ba, c, d, e, f, g, k; D; Ga, b, c, g, h, i, k, m, n, q, r, t.

[2916](#) *fra* hueria: blak oc huaría (þa *tilf.* Fd) grein (*fra* huaría: þat Bl; Fb; Gl; þær greinir Fc) Ba, b, c, d, e, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, e, s, t; 313; 343.

[2917](#) þui Bc; *mgl.* Ba.

[2918](#) *fra* En firir: *mgl.* Bf, g, h; Ef; Ff; *tilf. i margen med omtrentlig samtíðig kursivhånd* Ed.

[2919](#) *silfrs tilf.* Ba, c, d, e, k; D; Ga, g, h, i, r, t; *konunge tilf.* Eb; 343; *silfrs konunge tilf.* Gm.

[2920](#) *nytt kapitell med overskriften* Aller menn skulu fridheilager Fb; *nytt kapitell med overskriften* Vm sær y himmili manns 343.

[2921](#) Allir men skulu friðhælgir vera i hæimili sialfs sins (*fra* sialfs: sinu Bl; D; Fb; Ga, b, c, l, t) þat er (ok *tilf.* Bl; D; Fb; Ga, b, c, l, t) hæimili manz er hœyri till þæim husbonða er hann hæfuir hus af læight (*fra* hann: maðr leigir hus af D; Ga, b, c, l, t) *tilf.* Bb, l; D; Fb; Ga, b, c (*tilf. i margen*), l, t (*tilf. i margen med yngre hånd*).

[2922](#) oc Bb, l; Fb; *mgl.* Ba, g, k; 313.

[2923](#) *mgl.* Ef.

[2924](#) *fra* eða: *mgl.* Ed; Fc.

[2925](#) *fra* eða: *mgl.* Bg.

[2926](#) man *tilf.* Ba, k; i *tilf.* Gi.

[2927](#) *mgl.* Ed.

[2928](#) sins Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea (*yngre marginalhånd, hans i hovedteksten*) b, d, f; Fb, d, e; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, p, q, s; 313; *fra* sialfs: sino Bh; Ee.

[2929](#) aukast Bf, h; Fe; aukizt Ea var., f; Gr; øykist 313.

[2930](#) hans Fb, c; þæss Fe.

[2931](#) halfuu Bh; Fe.

[2932](#) æða Bb, c, d, e, l; Eb, d, e, f; Fc, d, f; Ge, f, g, h, i, k, l, m, p, q, t; *fra skemdom:* ulutanom Ba, k; 313; vluta Bg; *mgl.* Bf.

[2933](#) sarom Bc, sarsauka Fb; *fra ok:* *mgl.* Fe; *fra skemdom:* *mgl.* Bh.

[2934](#) verðr Fe; wrðu Gg.

[2935](#) *mgl.* 313; 343.

[2936](#) at *tilf.* Bd; Gq, r.

[2937](#) meiru Fc.

[2938](#) sektir Ea, d, f; sakaðr Fe; 313.

[2939](#) *mgl.* Ba, d, f, g, k; Ec; Gd, m, n, q.

[2940](#) æða 313; *fra* er: *mgl.* Ge, g.

[2941](#) friðin Bb, d, e, l; Fb; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, q, r, s; 343.

[2942](#) *fra ok:* a þemum timum Gp.

[2943](#) *fra* ef: ef (en Eb, e) hinir (þeir D; Eb; Ga, b, c) lifna Ba, b, d, f, g, h, k, l; D; Ea var., b, e; Ga, b, c, e, g, h, i, m, n, s, t; 313; *mgl.* Bc, e; Ea, c, d, f; Gd, f, k, l, p, q, r; <...> lifna 2.

[2944](#) ok Bh.

[2945](#) ef Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e; Fc; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, n, p, q, r, s, t; 313.

[2946](#) þeir Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, q, r, s, t; 313; 343; menn Gp.

[2947](#) dōma Gm; *fra* en: *mgl.* Gl; *fra* ef hinn: *mgl.* Bb, l; Fb.

[2948](#) En ef maðr værdr væghin i hœimili sinu æða i (*mgl.* Fb; *fra* æða: *mgl.* Gt) starfhusum (*fra* hœimili: starfhusum sinum eða i heimili Gl) æða i grasgarði (eða *tilf.* Gl) a bryggium æða (a *tilf.* D; Fb; Ga, b, c, l) stræti þui er til þæss garðz hœyrir (*fra* til: liggr til garðz Gc) æða a torghi þa skall (*hann tilf.* Gl) þan man bœta aptr (*mgl.* D; Fb; Ga, b, c, l; *fra* bœta: dōma Gt) tuinum (fullum *tilf.* Gt) botum (gioldum D; Ga, b, c, p) en hin (*fra* en: ok D; Ga, b, c, t) fare vtlæghr (sa *tilf.* D; Ga, b, t) er gerði (*fra* er: *mgl.* Gc; *fra* en: ok fare mannz bane vtleggr Gl) *tilf.* Bb, l; D; Fb; Ga, b, c, l, t (*tilf. i margen med yngre hånd*); en til var sot hœimilis *tilf.* Bc; af *tilf.* Eb; Fd; Gp; af þui *tilf.* Ee.

[2949](#) Her skyter Gm inn slutten av det neste kapitlet, og deretter det derpå følgende kapittel.

[2950](#) Her segir ef maðr bindar frialsan man at or seckiu ok huat uiðr ligar Ba; Ef maðr bindr man at osyniu Bb, l; Vm alzkyns bardaga Bc; Ef maðr bindr frialsan mann. ok ef menn bæriaz vttan griðastaða. ok ef sa vill æigi bœta er misgerðe. ok vm þa menn er samþykkia monnum skemder Bd; Hér sægir er maðr bindr frialsan man oc vm alzkyns bardagha oc ef maðr samþykkir manni skammir eða bana Be; (Vm þat *tilf.* Ea) Ef madr bindr (frialsan *tilf.* Bk; Ea; Fb) man (xx *tilf.* Ea) Bf, k; Ea; Fb; En vm bardagha Bg; *Capitulum* 20 D; Ef maðr bindr mann Eb; Ef maðr bindr mann eða bærr eða særir Ec; Ef maðr bindr man ok bær Ed; Um baratur ok æf maðr bindr frjalsan mann Ee; Ef maðr bindr frialsan man eda ber huat viðr liggr Ef; Ef menn beriaz utan griða staða Fc; Ef maðr bindr mann. ok vm allzskyns bardagha Fd; Ef maðr bindr frialsan man. oc vm alzskyns bardagha. oc vm liduæizlu. i mannæ aftakum Ff; Ef maðr bindr frialsan mann. xix. Ga, b, c; Vm þat æf maðr bindr mann Gd; *Capitulum* .xix. Ge, g; Ef men beriaz með øgsar hamrom lurkum. stæinum pustrum með nefom. blac. kaf Gf; Ef maðr bindr mann Gi; Ef maðr bindr frialsan man eda bær man eda slær hofud eda gefr lemstra sar Gk; Ef maðr bindr frialsan at vsynio Gl; *Kapitulum*. ef frials maðr er bundin Gm; Vm lurkshaug ok þer greinir Gn; Vm fullrette Gq; Um halld ok um bardaga. *capitulum* Gr; Vm heimsognn Gs; ef menn ero bundnir æða bundinn ær. særðr Gt; Eff madir bindir frialsan man at vsyniu 313; Ef madr binder frialsann man oc vm læmster hog 343; *utradert* Gh; *mgl.* Bh; Fe; Gp.

[2951](#) En *tilf.* Bf; D; Eb; 343.

[2952](#) *mgl.* Bf.

[2953](#) osæckiu Bf, h; Ea var., f; Fb (*rettet fra* osyniu); Gb (*tilf. over linjen med samtidig kursivhånd*), e, g, h, l, m; orsekiu D; Ga; *fra* at: ok saklausan Ee, *mgl.* Fe.

[2954](#) *mgl.* Fb, c, e; Gk.

[2955](#) *mgl.* Gl.

[2956](#) ok D; Ga, b, c, q, r, t.

[2957](#) hanom Gq; þeim Gr.

[2958](#) *fra* en: ok þæim rett sín Bh.

[2959](#) *fra* er: *mgl.* Ba, g, h, k; Gc; *tilf. over linjen med samtidig kursivhånd* Gb.

[2960](#) með Fe.

[2961](#) .vi. Bl; Ge; *mgl.* Fb; Gh.

[2962](#) skynsamra *tilf.* Bc; goðra *tilf.* Bl; Fb; Ge, f, g, h, n, q, s.

[2963](#) *fra* .xij.: laga Ga, b, c.

[2964](#) *fra* .xij.: goðra manna <...>me loglegga <...> nemfðra Ea var.

[2965](#) loglega till næmfndum *tilf.* Ed; Gh, m.
[2966](#) *mgl.* Ba, g, h, k; Fb, e; 313.
[2967](#) mann Gp.
[2968](#) frialsu ok *tilf.* Bl.
[2969](#) orsekiu D; Ga.
[2970](#) er hann er þiofr *tilf.* Gp.
[2971](#) men *tilf.* Bd; Gf, p; 313.
[2972](#) ueit Ba, b, c, d, g, k; D; Gl, n, t.
[2973](#) eða finnr *tilf.* Fd.
[2974](#) *mgl.* Ed; *fra* kenner: kómr at er Eb; *fra* hann: *mgl.* Bh; Ff.
[2975](#) sem *tilf.* 343.
[2976](#) dauða Ed.
[2977](#) verkum Ee.
[2978](#) haffe 313.
[2979](#) vunnit Ea, e; *fra* værk: verkum Fd; menn ero Gp.
[2980](#) En *tilf.* Eb; Fd.
[2981](#) en Fe; Gg, h; 313; oc Ff.
[2982](#) hin Ge.
[2983](#) haue Fe; Ge, g, h; 313; *fra* ef: ok hefir hann Ba, g, k.
[2984](#) *fra* hefir: fær vatta Bl; Fb.
[2985](#) *fra* hann: vitni ero till Bb.
[2986](#) matte Bf; fær Bl; Fb; *fra* at: ok fær hann Bb.
[2987](#) aðris Gf; *rettet med yngre hánd fra* ellegr Gt.
[2988](#) flut Ba, d, g, k; føra Bf.
[2989](#) rettara Ee; Ge, h; 2; 313; 343; *fra* til: rettæranom Bh, k; Gm.
[2990](#) engi Gq.
[2991](#) er Fd, f; *fra* En: Ero eigi Ba, f, g, h, k.
[2992](#) *mgl.* Gk.
[2993](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 313.
[2994](#) syni Bc; Ea (*men* Ea var. *har* sanni), b, d, e; *rettet fra* syni Gt.
[2995](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, t; 313; 343.
[2996](#) *mgl.* Gh.
[2997](#) *fra* En binda ma: *mgl.* Ef.
[2998](#) sinu *tilf.* Ff; sinum *tilf.* Gh.
[2999](#) Nv Bd; *mgl.* Ba, g, k; D.
[3000](#) með (*mgl.* Bb, g, h, k; Fd; Gb, c, e, f, p) heimtugri (heiftugri Ea, b, c, d, e, f; Fd; Ga, b, c; 313) hendi *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[3001](#) *mgl.* Ff.
[3002](#) aðr *tilf.* Bl; Fb.
[3003](#) *mgl.* 2; *fra* þar: vttan griðastaðe Bb; *mgl.* Bf; Ef.
[3004](#) *mgl.* Ba, c, f, g, h, k; Gt.

[3005](#) *mgl.* Ef.
[3006](#) fyrir hueria grein þessa *tilf.* Gn.
[3007](#) vidr Ff.
[3008](#) hit (*mgl.* Bf; Ee; Fb, e, f; 343) fyrsta *tilf.* Bb, f, l; Eb, e; Fb, e, f; Gl, n, s; æit *tilf.* Bg, h; Ea; huert *tilf.* D; Ed, f; Fd; Ga, b, c, d, f, m, t; 343.
[3009](#) huert Bd; *mgl.* Ec; Gp; *fra* firir: *tilf. i margin med yngre hånd, delvis bortskåret*, Gt; *mgl.* Fe; Ge, g, k.
[3010](#) hann *tilf.* Bb, c, d, e, f, h, l; D; Ea, d, f; Fc, f; Ga, b, c, g, i, k, m, n, q, r; 313; maðr *tilf.* Fe.
[3011](#) *fra* En: Sler hann Ba, g, k.
[3012](#) hog *tilf.* Bf.
[3013](#) gialdi Gp.
[3014](#) *mgl.* Ba, f, h, k; *fra* bôte: *mgl.* 343.
[3015](#) merkr Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 2; moreck 313.
[3016](#) *mgl.* Ba, b, f, h, k; Eb, c; Gf.
[3017](#) *mgl.* Ba, c, k.
[3018](#) hann *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, h, k, l; D; Ea, d, f; Fc; Ga, b, c, g, i, k, m, n, q, r, t; 313; 343.
[3019](#) sler Ba, b, c, d, e, f, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *fra* En: slær han Bg.
[3020](#) *mgl.* Fd; *fra* En: vidr Ff.
[3021](#) *fra* hit: þriu Bb, l; Fd; 343.
[3022](#) hogg *tilf.* Gi.
[3023](#) *mgl.* Gh, k.
[3024](#) gialde Fc; Gi, p.
[3025](#) *mgl.* Bd; Fc; *fra* samfløyt: *mgl.* Ff.
[3026](#) merkr Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ga, b, c, p; morck 313.
[3027](#) *mgl.* Bb; Eb, f; Gf, p.
[3028](#) hann Fe.
[3029](#) hann *tilf.* Bb, d, e; D; Ed, f; Fc; Ga, b, c, g, i, k, m, n, q, r, t; 313.
[3030](#) *fra* En: Sler hann Ba, c, f, g, h, k.
[3031](#) *mgl.* Fd, e; *fra* En: vidr Ff.
[3032](#) sinni *tilf.* Ga, c; hogg *tilf.* Gi.
[3033](#) gialde Gg, i.
[3034](#) hann *tilf.* Ba, h, k.
[3035](#) *mgl.* Fc, e; *fra* samfløytt: *mgl.* Ff.
[3036](#) .v. Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, k, l, n, p, s; 343; *rettet med yngre hånd til .v. Gr; rettet med yngre hånd til .v. Gt.*
[3037](#) mærkr Bb, l; D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; mork 313.
[3038](#) *mgl.* Eb; Gf.
[3039](#) Nu Ef; *mgl.* Ba, k.
[3040](#) madr Bh; *mgl.* Ea, b, c, e; Fb, d, f; Gd, e, f, h, l, p, s.
[3041](#) *fra* En: Slær han Bg.
[3042](#) .v. hogh (*mgl.* Bk; Fd) Ba, f, h, k; Fd.
[3043](#) sinni *tilf.* Ga, b, c.

[3044](#) *mgl.* Eb; Fb; Gk, p; *fra* En ef: Slær hann sámfleytt .v. högg Gi.
[3045](#) gealde Ge, g.
[3046](#) ærtogar Bb, d, e, f, h, l; D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313.
[3047](#) merkr Bb, d, e, f, h, l; D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 2; mork 313.
[3048](#) *mgl.* Bb; *fra* bote: seckr .viiij. ørtogom ok .xiiij. morkum silfrs konunge Ba, g, k; gialde konunge .viiij. ørtogar ok .xiiij. merkr silfrs Bc.
[3049](#) ok Gi, r.
[3050](#) værdr Fe; værde 313; *fra* þeim: hinum ret sin Bh.
[3051](#) bœti *tilf.* Bb, d, e, f; Ea, b, c, d, e, f; Eb, d; Gd, e, f, g, h, k, l, m, p, q, r, s; 313; 343; bæti þeim *tilf.* Gn.
[3052](#) *mgl.* Ba, k.
[3053](#) skynsamra *tilf.* 343.
[3054](#) dôme Fc; Gi; *fra* xíj.: laga dome xii manna Ef.
[3055](#) *mgl.* Gg.
[3056](#) nefndir Bc.
[3057](#) domaranum Ff; rettarom 313; *fra* af: *mgl.* Fe.
[3058](#) slær Be; D; Ea, c; var Ea var.; Fc; Ga, b (*rettet fra er med samtidig kursivhånd*), d, k, l, p, s; *fra* sem: slær Ff.
[3059](#) *mgl.* Ef.
[3060](#) tua æða *tilf.* Ff.
[3061](#) *fra* loglega *mgl.* Bh.
[3062](#) *mgl.* Ba, g, k; Ea, f; 313.
[3063](#) *mgl.* Gb.
[3064](#) *mgl.* Ea, b, d, e, f; Fc, d, e, f; Ge, g, h, k, m, q, r, s; 313; 343.
[3065](#) *fra* i: *mgl.* 343; *fra* einn: j hofud manne Gn, t; eitt hogg i hofudit Gp.
[3066](#) *mgl.* Gk; *fra* eit: eða høggr Gl, n; *mgl.* Ba, g, h, k; Ef; Fe, f; Ge, g, p; 313; *fra* mann: eða høggr Eb; man eða høggr i hafuuð manni Ee; *fra* En ef: *tilf. over linjen med samtidig kursivhånd* Gb; *mgl.* Gc.
[3067](#) *mgl.* Ba, c, d, e, g, h, k; D; Eb, d; Fd; Ga, b, c, e, f, g, h, i, k, n, p, q, r, t; 313.
[3068](#) *fra* eða: *mgl.* Ee, f; Gl; 343; *fra* En ef: *mgl.* Bl; Fb; *fra* a: aff kaff 313.
[3069](#) *fra* lystr: *mgl.* Bb.
[3070](#) hann Ee; 313; *mgl.* Ba, d, g, h, k; Ef; Fe; Gq, r, t.
[3071](#) sare Ge, g, i.
[3072](#) *fra* eða: eða rindr a kaf Gl; *tilf. i margen med yngre hånd, delvis bortskåret*, Gt; *mgl.* Bb, h; Eb, e; Fb; Ge, g, n, p; 2; 343.
[3073](#) æit *tilf.* Bd; Gt.
[3074](#) *mgl.* Ef.
[3075](#) *fra* hvart: *mgl.* Ba, g, h, k; Ge, g.
[3076](#) bote *tilf.* Gh.
[3077](#) merkr Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ga, b, c; aura Ff; .iiij. morck 313.
[3078](#) *mgl.* Gb, c.
[3079](#) uið konung Gr; *mgl.* Bd; Ea, c, e; Gd, l, m, n; 313.
[3080](#) *fra* firir: *mgl.* Be; *fra* hvart: fyrir hueria grein þessa Gn; *mgl.* Gk; *fra* En ef maðr lystr: ok sua þægn. ef þat er læmstrar sar Bf.
[3081](#) sar eðr hogg *tilf.* Ba, g, k.

[3082](#) hin Bc.
[3083](#) vædr Fe; 313.
[3084](#) bote *tilf.* Eb, d; Fd; Ge, f, g, h, l, m, n, r; 313; 343.
[3085](#) a Bc; *mgl.* Ba, c, e, f, g, k, l.
[3086](#) .x. Bh.
[3087](#) *fra* loglega: *mgl.* Ba, b, d, f, g, h, k; *fra* dome: dom loglegga *til* næfndan Bc.
[3088](#) oc .ij. merkr *firir* kafstøytingh konunge en .xij. manna dom manningh *tilf. i margen med gammel hând* Bl; af rettarom *tilf.* Gh.
[3089](#) *fra þat*: þau ero Gh; *fra* En: Er þat Bf.
[3090](#) lemstra Bd, e.
[3091](#) ef Ea; Ff; Gg, t; 343; en Fb, d.
[3092](#) hann Ff.
[3093](#) fyr Eb.
[3094](#) ok Ba, b, d, e, g, h, k, l; Eb, d; Fb; Gd, k, l, s.
[3095](#) huarke Bb, f; 2.
[3096](#) lyr Ea (*men* Ea var. *har* hylr); hylia Gt.
[3097](#) haare Fb.
[3098](#) ne Bf; Eb, d, e; Gd, l, n, p, s; 2.
[3099](#) *fra* har: klæðe. edr haar (*fra* edr: *tilf. over linjen med yngre hând*) Gt.
[3100](#) megi Ge; man 313.
[3101](#) *mgl.* Ee; Fe; 313.
[3102](#) *fra* ok: *mgl.* Be.
[3103](#) siðan *tilf.* Gp.
[3104](#) *mgl.* Bf.
[3105](#) *fra* En: Nu (*mgl.* Bh) uil sa Ba, g, h, k.
[3106](#) giallda Gd.
[3107](#) gerði Bb, l; Fe; 313; til gerði Gh.
[3108](#) loglegr D.
[3109](#) nefndr. oc *tilf.* Ea var.; Gh; kuaddr ok *tilf.* Fe; 313.
[3110](#) *fra* loglega: *mgl.* Bh; 343.
[3111](#) ok krafðr *tilf.* Bb, l; Fb.
[3112](#) þa fare hann Fe; 313; vere Gk.
[3113](#) utlagi Gr; *fra* En ef: *mgl.* Ee.
[3114](#) *mgl.* Bh.
[3115](#) bot Gn; *mgl.* Bf.
[3116](#) sarsaukum Bf; skæmdum Fe; vanuyrding 313; *mgl.* Bh.
[3117](#) var Be; D; 313; uerðr Eb; Fe, f; ^{er} vorden 343.
[3118](#) ok bydr hin botr *tilf.* Bc.
[3119](#) *fra* eða: eða syslu maðr afrøkez rett at gera Fc, d; *mgl.* Bb, l; Fb.
[3120](#) konungs sækt *tilf.* Ee; en honum bydr *tilf.* Gp.
[3121](#) friðar Gm.
[3122](#) hin Ee; Ge, g; 313; sa Fd.
[3123](#) sialfr *tilf.* Ea var.

[3124](#) er bydr Fe; *mgl.* Bf, l; Fb; 343; til dome 313.
[3125](#) er botr byðr *tilf.* Fc, d; er misgerði ef han byðr botr *tilf.* Ge, g.
[3126](#) þeir Ba, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[3127](#) botr Ge; *mgl.* Bh; Ed; Gh; *fra* hinir: hin vill við taka Bb.
[3128](#) *fra* hvart: þo at hinn vili eighi viðr taka Fd.
[3129](#) En Bg, h; Eb; Fd; *mgl.* Ba, k.
[3130](#) þo at 343.
[3131](#) *mgl.* Ec; Gd.
[3132](#) *mgl.* Bf, h; Ed.
[3133](#) einn mann Gd, m, s; *mgl.* Ec (*men i margen er .i. mann tilf. med annen hånd*); Gp.
[3134](#) hoggi eða *tilf.* Ec; Gd, m.
[3135](#) *fra* at: at uiki Ba, b, c, f, g, k; D; Eb; Ga, b, c, h; *fra* j: a æinu uætfangi Gr.
[3136](#) þa *tilf.* 343.
[3137](#) konunge *tilf.* Bd, f.
[3138](#) konungi *tilf.* Ge, f.
[3139](#) slikum Bd.
[3140](#) ret Ge.
[3141](#) huarium Ba, b; Ff.
[3142](#) *mgl.* Be.
[3143](#) en *tilf.* Ba, b, e, g, h; D; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, i, p, s, t; 313.
[3144](#) *mgl.* Ge, f, l.
[3145](#) slikt Ba, b, e, h; Ff; Gt; sliku D; Ef; Fb, d; Ga, b, c, i, m, p; 343; slikan Fe; Gd, k, s; slik Gr; *fra* konunge: *mgl.* Bd, f; *fra* sínum: firir huern þeirra konunge slikom rette Gq.
[3146](#) *mgl.* Ed, f.
[3147](#) uar Ee; Ff; Gd, i, p, s.
[3148](#) *fra* er: uar melt Ba, g, k; vattar Ec; *fra* slikum: *mgl.* Be, h; Gk.
[3149](#) við þan Bc, d; D; Eb; Fd, e; Ga, b, c, e, f, g, i, m, p, q, r; hinum Ba, g, k; firir þan Ed, f; Gl; við þeim Ga.
[3150](#) uerðr Bd; var D; *fra ok: tilf. i margen med yngre hånd, delvis bortskåret*, Gt; *mgl.* Bb.
[3151](#) oc Svá við þann sem hann uilldi ogort hafa þo at ecki tóke honvm *overstrøket og underprikket* Gt.
[3152](#) Nu Ea; Samulæid Ee; *mgl.* Ba, k.
[3153](#) *mgl.* Ef.
[3154](#) .ij. Bl; Fe.
[3155](#) *fra* eða: *tilf. over linjen* 343; *mgl.* Eb; *fra* .í.: flæiri men Bf.
[3156](#) *mgl.* Ee.
[3157](#) *mgl.* Fe.
[3158](#) *fra* liosta: vinna a ein man Ba, g, k; særæ æin man Bh.
[3159](#) *mgl.* Eb; Gk; *fra* þa: hverr þeirra er Ea.
[3160](#) *mgl.* Bc, e; D; Ea (*men Ea var. har firir sik*), c; Ga, b, c, r.
[3161](#) fullrette ok *tilf.* Fc.
[3162](#) *fra* fullri: fullretti Bb; *mgl.* Fe; *fra* þa: bote huar þeirra fulla sækt Bh.
[3163](#) *fra* við: konunge Ba, b, g, h, k.

[3164](#) *mgl.* Gn; *fra* eptir: eff tui 313.
[3165](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), d.
[3166](#) var D; Ga, b, c, h; 313.
[3167](#) mælt Ge, g; *fra* er: uattar Gp; *fra* eptir: *mgl.* Ba, b, f, g, h, k, l.
[3168](#) *fra* við: þeim Ba, b, c, e, f, g, h, k; Eb, c, d, f; Fd, f; Ge, f, g, i, k, m, p, q, r, t; *fra* þa er hværr: bote sinum rette huar þeirra beðe *konunge ok* sua hinum Ee.
[3169](#) var D; *fra* En ef .íí. menn: *mgl.* Fb; Gd.
[3170](#) *eftir* fyrræ skilorde *tilf.* Bd; en þo at ein maðr liosti eða særi ein mann eða fleiri i éinv Atvigi. þa bōti sinum retti hvern þeirra *konungi* slíkan sem aðr Var skilt oc sva þeim er firi Vrðu. Sva ef íí. menn eða fleiri liosta eða særa ein man þa bōti sinum retti hverr <...> *tilf.* 4a.
[3171](#) En Gh.
[3172](#) æins Bg; *mgl.* Bk.
[3173](#) manz *tilf.* Ed.
[3174](#) grōða Ef.
[3175](#) hin Ba, g, h, k; *hann* Bb, c; Ee; Gr, t.
[3176](#) *mgl.* Fe; Gt; 313; *fra* sa: *hann* þar af Ed.
[3177](#) *fra* af: bana af Gi; *fra* fær: ok dōyr han af þui Gn; *fra ok*: *mgl.* Bh.
[3178](#) *fra* þa: er sa Ea (*men* Ea var. *har* þa er sa), c.
[3179](#) þat Fc.
[3180](#) ueiti Ga: *fra* sar: væitti 313.
[3181](#) uildu *tilf.* Ba, c, e, f, g, k; Gt; *vilia tilf.* Bb, d, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, h, i, m, n, q, r, s; 313; 343; *vildi tilf.* D; Gk.
[3182](#) grōdæst Ed; grōdrazt Ef; grōre Fc; *fra* er: ef *hann* dōyr af Bh; *mgl.* Fe; Gp.
[3183](#) oc *hann* feck bana af *tilf.* Gt.
[3184](#) ok Ea, c, d.
[3185](#) hin Bc; Ef; Fe; Ge, g, q, r; 313; *hinir* Bf; þann æinn Eb; *mgl.* Ec; Fd.
[3186](#) æinn *tilf.* 343.
[3187](#) *fra* En: *ok* halde *hann* Ba, g, h, k.
[3188](#) þuilikt *tilf.* Bb; Fb, f; slikt *tilf.* Bf; Fe; Ge, g, h, q; 313; ein *tilf.* Ec, e; Fd, f; Gi, k, p, r, t.
[3189](#) uppi Ea, b, c, d, e, f; Ff; *fra* En: *ok* halldi einn vppi Gd, m, s.
[3190](#) æinn *tilf.* Ba, d, g, h, k; æinsaman *tilf.* Be; Gn; slikt Ea var.
[3191](#) at *tilf.* Bb; Ea var.; Fb; af *tilf.* Bf, l; Ef; Fe; Ge, g, h, q; 313.
[3192](#) *mgl.* Ba, g, h, k.
[3193](#) botom Eb.
[3194](#) *fra* at: allum Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Gt; Slikum 343; *mgl.* Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, m, p, q, r, s; 313; *fra* mannz: att ollum *manns gioldum* D.
[3195](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k; Fe, f; Gp; 313.
[3196](#) meta Bf; Eb, f.
[3197](#) *fra* loglega: *mgl.* Bh; Gq; 343.
[3198](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, n, p, q, r, s, t; 313.
[3199](#) þængildi Bc, l; Fb, d; *fra ok*: *mgl.* Bf; *fra* En ef .íí. men n: *mgl.* Gl (*men tilf. med yngre marginalhånd*).

[3200](#) *nytt kapittel uten overskrift* Bb; *nytt kapittel med overskriften ef maðr væita lið til draps manna* Bl; *nytt kapittel med overskriften þrir ero aren ældar* Fb.

[3201](#) *Sua ok tilf.* Ba, g, k; *En tilf.* Bh; Ee; Fd, e; Gd, m, s; 313.

[3202](#) *ok tilf.* Gq, t.

[3203](#) *þeim* Ed; *mane* Ee; *aðrum* Fd; *mgl.* Bh; 313.

[3204](#) *þar tilf.* Fd.

[3205](#) *mgl.* Bb, d, e; D; Ea, c, d, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, k, l, n, p, r, s; 313.

[3206](#) *þes tilf.* Bh; Eb, e.

[3207](#) *oc* Gf, k, t; 343; *fra lið:* *mgl.* Gi, q.

[3208](#) *fra eða:* *mgl.* Bd; Fd; Gr.

[3209](#) *at tilf.* Ed.

[3210](#) *hylla* Ba, b, l; D; Fd; Ga, d, n, q, r, s, t; *halda* Bc; Ge, g, h, l, p; Ea (*rettet fra* *hyllða*), Ea var., d, e, f; Fe; 313; *fylla* Bg, k; *hysa* Eb; Gi.

[3211](#) *ok* Ba, c, d, e, g, k; D; Ed, f; Fb, f; Ga, b, c, d, f, i, k, l, m, q, r, s, t; 343.

[3212](#) *þat tilf.* Fd.

[3213](#) *ofagnað ok tilf.* Fc.

[3214](#) *fra með:* (*með tilf.* Bb, c, d, e, l; D; Ea, b, c, d, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343) *þann* (þæim Bc; Fe; 313; þæim þæn Bd, e; D; Ga, b, c, f, i, k, l, n, q, r, t) *hugh* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *hug med* þæim Ee; *meðr hinum* er *gera* Fd; *fra eða foru nøyti:* *mgl.* Bh.

[3215](#) *mann* Gh; 343.

[3216](#) *mgl.* Gc; *fra taka:* *drepa* men Bb.

[3217](#) *þa tilf.* Bh; *aff takæ och tilf.* 313.

[3218](#) *slikt* Bh; *mgl.* Ee.

[3219](#) *mgl.* Bg, h, k.

[3220](#) *konunge* Bh; *konongs domsins* 313; *fra firir:* *við konungdomen* Bb; Fb.

[3221](#) *ærfingium* Be; Ed, f; Fd; Gd, f, k, p, s; *arfua* Bh; *fra firir:* *við konung domin ok ærfingia* Gn.

[3222](#) *rettæren* Bh; D; Ga, b, c; *rettr* Gm.

[3223](#) *konungs* D; Ec; Gd, f, g, h, k, s; *mgl.* Bh; Gp.

[3224](#) *er tilf.* Gm.

[3225](#) *eða* Gg.

[3226](#) *fra rettare:* *mgl.* Bg, k.

[3227](#) *vittrir* Bh.

[3228](#) *fra með:* *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt; *mgl.* Ba, g, h, k.

[3229](#) *sia at til høyrir* Bh; *vilia dømt hafa* Gi; *mgl.* 343.

[3230](#) *mgl.* Ed.

[3231](#) *sua at slikar ohæfor megghi eighi i ueniu dragast tilf.* Fd.

[3232](#) *mgl.* Gn.

[3233](#) *fare* Gd, h, s; *vera* 343; *mgl.* Bb, l.

[3234](#) *eptir* Ea, c; Fd; Gd, h, i, k, s.

[3235](#) *fra þeir menn:* *En bindæ ma maðr þiuf at osæckiu. ok allu þa sem vtlægdr værk haua gort. ok heuir hann vitni till at hann gat æi ført hann obundin til rettærens. ef hann heuir æi vitni til. syni med æin æidi sinum* Bf.

[3236](#) En af fe veganda dōme .xij. menn loglega til nefndir fullar bōtr eptir mala vaxtum. erfingia hinns dauda. ok af fe veganda greidis þegn *tilf.* Gl; eftir atuikum *tilf. over linjen med yngre hānd* Gt.

[3237](#) Her seggir (*fra* Her: *mgl.* Bk) ef sa uil ei bōta er gerde Ba, k; Ef sa vil ei bōta er misgerer (misgærði. xxi Ea) Bb, l; Ea; Huat rett<...> er s<...>du<...> Bc; Ef sa vill æighi bōta er misgerer en konungs vmbōðs maðr afrøkez rett at gera. ok at rettare a fyr at gera rett en taka sækt Bd; Her sægir at syslu maðr er skyldr at gera reet manna a millum ok huat honum liggir við er hann afrøkez reet at gera Be; Vm sarabōter Bf; Her seghir huærs rettare er skyldr Bg; Um misuerka Ca<...> D; Huerso syslu maðr er skylldr at sætta menn Eb; Ef umboðs maðr (*konungs tilf.* Ef) afrøkizt rett at gera Ec, f; At syslu maðr er skylldugr at Ed; Ef vmbōðs maðr konungs vil æigi ret gera ok hin er misgerði Ee; Nv vil sa æi bōta er misgerði Fb; Huersso maðr skal sökia rett sinn af veghanda uel (*latin* = eða) misgeranda Fd; Huersu syslu maðr skal sættæ mæn. oc vm sæct hans ef han vanrøkezt Ff; Vm misuerka. xx. Ga, b, c; Capitulum .xx. Ge, g; Her sægir ef sa vil æigi bōta er misgerde oc vmbōðs maðr konungs afrøkez rett at gera þema monnum Gf; Ef menn vilia æi betra brot sin Gi; Ef maðr misgerer vidr mann oc vill eigi bōta vidær þæn er miskgort er viðr Gk; Ef sa vill eigi bōtta er misgerði þa skal sa er mis Gl; Kapitulum Gm; vm misbrot ok bætur þeS er misgerðj Gn; Ef vmbōðs maðr konungs ger ei rett Gp; Vm yfir bot Gq; Vm ivir bōtr uerianda Gr; Vm hemfnd oc domrof Gs; ef sa uill eigi bæta er misgerir (misgierde 343) Gt; 343; Eff saa vill eigi bōta er misgærde 313; *utradert* Gh; *mgl.* Bh; Fe.

[3238](#) Ev Ea.

[3239](#) misgiri 343.

[3240](#) var Bf; Ee, f; Gd, h, i, k, p, s.

[3241](#) kræfuia Ee.

[3242](#) sik *tilf.* Ba, e, g, h, k; Eb; Ff; Gk; 313.

[3243](#) rettaranom ok firir *tilf.* Ba, k; 313.

[3244](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), e; *fra* umboðsmanne: rettaranom þeim er konungr Bg, h.

[3245](#) vill ok hann *tilf.* Bl; Fb; Vil <...> *tilf.* 4a.

[3246](#) vald til rettinda Ee.

[3247](#) hond Ba, k; hondir 313.

[3248](#) *mgl.* Gi.

[3249](#) rettare Fb.

[3250](#) þæim *tilf.* Bc, f; D; Ga, b, c, d, e, g, i, n, q, s.

[3251](#) þings Gi.

[3252](#) *fra* skal: stæmfni rettæren þeim badom firir sik Bh.

[3253](#) næmfni Bh; stefna Gm.

[3254](#) *mgl.* Gt; *fra* til: *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D, Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.

[3255](#) uittra Ba, g, k; skynsama Bb, d, e, f, l; Ea, b, c, e; Fb, d, e, f; Gd, f, g, h, k, m, n, p, s; 313; 343; skilrika Bc; Ed, f; *mgl.* Bh; Gl.

[3256](#) till *tilf.* Bl; Eb, c, d, f; Fb, c, d, f; Ge, f, g, h, n; i dom *tilf.* Ea.

[3257](#) ok Fe.

[3258](#) gera rett Gk.

[3259](#) *fra* at: i dom með ser Bd; *fra* millum: tæira i meðall 313.

[3260](#) seti Ba, h.

[3261](#) *mgl.* Bk, l; Eb, f; Fb; 313.

[3262](#) stefnu Gk; *fra ok: mgl.* Bf.
[3263](#) ok Ba, e, f, h, k, l; Fb, d, e; Gd, e, f, g, h, k, n, q, s; 313.
[3264](#) han Ba, g, h, k; Gt; 313.
[3265](#) *fra* En: vill hann Bh.
[3266](#) gialda Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, n, p, q, r, s, t; *fra* bœta: bœta et gialða 313.
[3267](#) misgerir Ec; *fra* er: *mgl.* Ba, g, h, k; 313.
[3268](#) eftir þi Bf; Fe; *mgl.* Bh.
[3269](#) *mgl.* Gh, p.
[3270](#) sit *tilf.* Bf; syslu maðr *tilf.* Fd; umboðs maðr *tilf.* Gp.
[3271](#) *fra* søke: sekkist han Gm.
[3272](#) at forum Fe; Ge, g, l, p.
[3273](#) En Eb.
[3274](#) *fra* ef: uil sa Ba, b, c, e, g, h, k; D; Ec, d; Fb; Ga, b, c, d, e, h, i; 313.
[3275](#) *mgl.* Ga.
[3276](#) gialða Bb, c, f, l; D; Eb, f; Fd, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, q, t; 343.
[3277](#) *fra* Nu: *mgl.* Gp; *fra* þa. søke: *mgl.* Bd; *fra* slikt sem dømt: *mgl.* Gr.
[3278](#) slikt sem dømt var *tilf.* Gi.
[3279](#) en Bb, c, d, e; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343; eda Bf.
[3280](#) ef *tilf.* Eb; Gp.
[3281](#) *tilf. over linjen med samtidig kursivhånd* Gb; *mgl.* Bb; Gc.
[3282](#) røktez Be; 313; *fra* af: vanrøkezt Gt.
[3283](#) þeirra millim *tilf.* Gn.
[3284](#) hœimftir Gg.
[3285](#) hin Ba, g, h, k; Fd; 313.
[3286](#) sin *tilf.* Bg.
[3287](#) en Bd, f.
[3288](#) var Bf; D; Ea, c, d, e; Fd, e, f; Ga, b, c, e, g, h, k.
[3289](#) *fra* eR: *mgl.* Gd, l, p, s.
[3290](#) uanuirðingar 343; *fra* sínna: sinnar vanvyrðingar Bc; D; Eb, d; Fb, e; Ga, b, d, i, l, m, n, s, t; *mgl.* Bd, f; Ee; Gq; *fra* eR: *mgl.* Ba, g, h, k; 313.
[3291](#) er Ba, b, g, l; Eb.
[3292](#) firir D.
[3293](#) *fra* til: hin (sa Ea, c) gerde til Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; 313; 343.
[3294](#) ok *tilf.* Ea, c; Gd; Nv *tilf.* Gn.
[3295](#) þeirra *tilf.* Ed; Gd, p.
[3296](#) ber Ba, b, e, g, h, k, l; Ea, b, c, e; Gd, e, g, h, k, m, n, s; Fe; 343; bærst Fc; bar 313.
[3297](#) bœte *tilf.* D; Ga, b, c, t.
[3298](#) at Ba, k; 313; æftir Bg; D; Ga, b, c, t.
[3299](#) vittra Bh.
[3300](#) dome Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; raðe oc dome Ff; *fra* þat: ok ber millum at læggiæ Bf.

[3301](#) sættoz Bc; settizt D.
[3302](#) þa Bc, d, e, f; Eb, d, e; Fc, d, e; Gd, k, m, n, p, q, s; 343.
[3303](#) *fra* þat: þa skal þat Bl.
[3304](#) *fra* skal: gialde halft Ed; Fd; *fra* þat: gialdi halft Ba, g, h, k; 313.
[3305](#) hemdiz Ba, e, f, g, h, k; D; Ed, e; Fe, f; Ga, b, c, d, h, m, s, t; 313; 343; hæfndi Bb, c, d, l; Ea, b, c; Fb, c, d; Ge, f, g, i, k, l, n, q, r; gerði ok hefndi Gp.
[3306](#) *mgl.* Bh; 343.
[3307](#) *fra* bæðe: *mgl.* Ec.
[3308](#) *sua tilf.* Ba, b, f, g, h, k, l; Ed; Ge, g, r, s; 313.
[3309](#) hinum Bc; *fra konunge*: þegn ok *sua* hinum Gm.
[3310](#) en Ge, g, r, s.
[3311](#) vanuyrdingum Gg; *mgl.* Ba, e, g, h, k, l; Gi, k; 313.
[3312](#) *fra* bæðe: *mgl.* Gd, l, q.
[3313](#) afrøktis Bb, d, e, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s; uanrøktezst Fd; van røkezt Gt; *fra* þui: þo afrøktizt han Ba, c, g, h, k; 313.
[3314](#) bæðe karle oc *konunge tilf.* Bd; þeim sem *firir* vanvirðing varð *tilf.* Gd.
[3315](#) er 4.
[3316](#) maðr Gr.
[3317](#) *mgl.* Gq, r; *fra* hefnir: hefniz Ba, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, k, l, m, n, p, s, t; 313; 343; hemdizt D; Fb.
[3318](#) *fra* suo: ok Ba, g, k; *fra* hann: *mgl.* Gk.
[3319](#) verdar Ba, c, d, e, g, k; Ea, b, c, d, e; Fd, e, f; vard Bf, l; Fb, c; Ga, b, c, d, e, f, g, k, l, m, n, p, r, s; 313; er Gt.
[3320](#) *fra* suo: Oc hemden verdr æigi 343; *fra* hann: hæfnðin varð (*verdr* Bh) Bb, h.
[3321](#) er Ba, b, g, k.
[3322](#) aðr *tilf.* Ba, b, c, g, k, l; Ea, c, d, e; Fb, d, e, f; Ge, f, g, n; 4α; 313; 343.
[3323](#) *her* *begynner* 39.
[3324](#) er Gf, m.
[3325](#) *fra* en: *mgl.* Bh; *fra* þa er þeir sættazt: *mgl.* Ef.
[3326](#) *fra* þa: *mgl.* Fe.
[3327](#) vsekr Gl.
[3328](#) *mgl.* Be; Gl.
[3329](#) ef Fd.
[3330](#) bæiddi Be; *fra* þui: þo beiddiz (bæiddi Bg) han Ba, g, h, k.
[3331](#) sins Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 39; 313; 343.
[3332](#) *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt.
[3333](#) ok Fd.
[3334](#) *mgl.* Ff; Gl, q; 39; 313.
[3335](#) æinn Eb; Gn; en sem adr Fe; æinj sem adir 313; *mgl.* Ba, f, g, h, k.
[3336](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k, l; Eb, d, e; Fb, f; Ga, b, d, i, p, s.
[3337](#) alla *tilf.* Bc.
[3338](#) alla Fd.

[3339](#) *fra* slika: slikan ret Eb.

[3340](#) *mgl.* Ba, b, d, e, f, g, h, k; Ef; Gm, t; 343.

[3341](#) la Ba, c, g, k.

[3342](#) *firir tilf.* Bd; at *logum tilf.* Gt.

[3343](#) *af*róktizt Bb, c, e, l; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; *af* rókiz 4a.

[3344](#) *monnum tilf.* Ed.

[3345](#) *fra* þui: *mgl.* Ba, d, f, g, h, k; 39; *fra* En ef hann: *mgl.* Gh.

[3346](#) þeim sem *firir* vanuirðing varð *tilf.* Gd.

[3347](#) Nu verðar maðr skemðar (skeíndr 39; eda særdr *tilf.* Bc) fulrettes verkum (*fra* fulrettes: *mgl.* Bb, f, l; D; Ea var., c, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, m, s; 39; 313; 343) saklaus (saklaust Ea var., f; *fra* fulrettes: *mgl.* Gh) ok hefnizt han (*mgl.* Bf) (sin *tilf.* Bb) þegar i ridenne (stadenom Bf; *fra* i: a samre stund Ee) ok ero (er Ef; Fb; 39) þar til (við 39) logligh (.ij. skilrik Bb; tuæggia skilrikra manna Bc, l; Ee; Fb; Gs; tuæggia manna Fd; .ij. skilrikra manna ok skynsamra Fe; 313; ij. manna skynsamra D; Ga, b, c, d, h, m, s; 39; *mgl.* Bf) uitni. (*fra* til: vittni till .ij. manna skynsama Ea var.; .ii. manna till skilrika Ef; til vitni þriggia skilrikra manna 343) þa uinnar (vighær Ef) hann a ugildom (vtlægom Gs) manne. ok (*mgl.* Bc; Ee; 39) a konungr þar (*mgl.* Fd, e; Gd, h, m, s; 39; 313) engan rett a (af D; Ef; Ga, b, c; *mgl.* Fd; öngann *tilf* i margen Fb; þui *tilf.* Fe; Gd, h, m, s; 39; 313; þæim manne *tilf.* 343) ne (oc ængan Bb, c; 39; oc æighi Bl; oc Fb) sialfr han huart sem han fer af (*mgl.* Bf; Ea var., e; Fd, e; Ga, b, c, d, h, m, s; 39; 313; 343) sar (bott Ef) eðr ben. (bana Bc; Ea var., c, f; Fe; Gh, m; 39; 313) En ef hann døyf af (*mgl.* 39; þui *tilf.* Ef; *fra* døyf: fær af banæ 343) þa (*mgl.* Ee) se (være Bc; Gd, s; er Bl; 313; Ea var.; Fb, d, e; 39; 343) vndir (*fra* se: fare eptir Bb) konungs miskun (*fra* se: fare Bf) (oc *tilf.* Ef; 39) eftir mala uaxtum (*fra* eftir: *mgl.* Bb, l; Fb) *tilf.* Ba, b, c, f, l; D; Ea var., e, f; Fb, d, e; Ga, b, h, m, s; 39; 313; 343; *tilf.* i margen med gammel hånd Be; *tilf.* i margen med hånd *fra* ca. 1500 Bk; *tilf.* i margen med gammel hånd Ec; *tilf.* i margen med samtidig kursivhånd Gc; *tilf.* i margen med omtrent samtidig hånd Gd; *tilf.* med yngre hånd Gf, g; *tilf.* med marginalhånd Gl; *tilf.* i margen med yngre hånd Gp; *tilf.* i margen med yngre hånd, delvis bortskåret, Gt; <...>u Verðr maðr <...>s oc hefníz <...> *tilf.* 4a.

[3348](#) En *tilf.* D.

[3349](#) ok *tilf.* Bc.

[3350](#) *mgl.* Fd.

[3351](#) maðr Bf; *mgl.* Fc.

[3352](#) sik *tilf.* Bb, h.

[3353](#) konunge Bf; rettara Bl; D; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c; 2; 39; 343; *fra* firir: *mgl.* Bh.

[3354](#) ef Ge.

[3355](#) *fra* misgort: mishalden er Be; Gk, m, q.

[3356](#) skal Bh; 39.

[3357](#) rettare Bc, e, l; Fb, c, d, f; Ga, b, c; 313; 343; rettara D; domaren Fe.

[3358](#) *tilf.* over linjen med yngre hånd Gt; fyrst Bh; D; fyr Fb, d, f.

[3359](#) honom Ba, g, h, k.

[3360](#) *mgl.* Bh; Fe; 39; 313.

[3361](#) uanhalden Gk.

[3362](#) *fra* mishallden: mishaldner ero Ee; misgort er við Fd, e; 313; *fra* er: *mgl.* Ba, g, h, k; Gt.

[3363](#) ok Bd, f, h.

[3364](#) sidan *tilf.* Bc, d, f, g, h; Gt; 39.

[3365](#) take Bf, h; han take Ed.

[3366](#) fra Huer uitna: *tilf. i margen med samtidig kursivhånd* Gc.

[3367](#) konunge Fc; fra en: siðan Gd, g, k, m, n, p, q, r; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, h, i, l, s; 39; 313; 343.

[3368](#) En Bc, h; Ee, f; Gc; 39; *mgl.* Ga, b.

[3369](#) *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt; domr Bh; domaren Ef; Fd, f; Gd, e, g, k, p, q, s; domeren Fc, d, e.

[3370](#) *mgl.* Ef.

[3371](#) misgerde Bg; D; Ga, b, c, t (*rettet med yngre hånd fra misger*); gerir 2; fra þeim: *mgl.* Bh; Gi, l.

[3372](#) i þui *tilf.* Bc; Ed.

[3373](#) fra fellir: fellar rettar Ba, b, f, h, k; Ea, b, d, e, f; Fd; Gh, m; *rettet med yngre hånd fra felldr er rettr* Gt; fellir retter 313.

[3374](#) hins Ba, g; þess Bb, c, d, e, f, g, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 2; 4α; 313; 343.

[3375](#) verdr Bc; Eb, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, m, n, p, q, s; 2; 313; var D.

[3376](#) uanuirðing *tilf.* Fd; Gi, t.

[3377](#) uerðr Gh.

[3378](#) betar *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, k, l; Ea (*senere underprikket*), b, d, e, f; Fb, e, f; Gd, f, i, k, l, n, p, q, r, s, t; 343; ok *tilf.* Bg; sua *tilf.* Bh; bætir *tilf.* 313.

[3379](#) rettarom Ba, k, l; Gr; Fb; 4α; rettærenom Bf, h; rettaranum Fd, e; Ge, f, g, n, q; 313; 343; domarænom Ff; rettare Gh.

[3380](#) konungsins Ba, k, l; konungs Bb, g; Ee; Fb; Gl; 4α; *mgl.* Bh; Fd; Gn.

[3381](#) *mgl.* Bh.

[3382](#) falla 313.

[3383](#) *mgl.* Bf, g; Gm, q.

[3384](#) sakøyri Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 2; 313; 343; fra konungs: aftr slikan øyri Fb; 4α.

[3385](#) er Ec.

[3386](#) fra þeir: hann uil Ba, g, k.

[3387](#) fra ef: *mgl.* Bh; Gl.

[3388](#) *mgl.* Ea, b, c, d, e; Gd, f, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t.

[3389](#) gerdi Bb, f; Ea var.; Fb; Gm, n, t; skipaðe Gh.

[3390](#) magnuS *tilf.* Ea var.; Gm, q; hin virðuleghi herra magnus *tilf.* Bb, f, l; Fb; Gh, n, t; 4α; 343.

[3391](#) konungræn Ff.

[3392](#) *mgl.* Ba, g, h, k; Ff; Gm, q, t.

[3393](#) uið sin Gf.

[3394](#) oll *tilf.* Ee.

[3395](#) þængildin Be.

[3396](#) sin *tilf.* Ba, d, k.

[3397](#) fra suo: *mgl.* Fc.

[3398](#) fra Um: Her segir vm pustr ok nefa hogh ok ryskningh ok þat meira er því fylgir Ba; Vm pustr ok (eda Bf) næfa hogg (*mgl.* Bf) Bb, f; Ed; Gp; Vm pustr ok blak ok huerr sok skal gefa Bc; Vm pustra oc neva hog ok vm blak ok iarðuorp ok ef maðr løypr at manni Bd; Her sægir vm pustra oc nefa hog oc vm þæt

sem monnum verðr með afund misþyrmt Be; Vm pustr ok blak ok rysking Bg; Vm pustr Bh; Vm pustr ok nefua hogg oc røsking. oc vm ofundr verk Bk; Vm pustr ok næfa hogg ok blak ok fællingh Bl; Um pustra ok blak Capitulum 22 D; Ef maðr lystr mann pustur xxii Ea; Vm pustr oc (*mgl.* Ef) nefa hog oc þat sem manni er misþyrmt Eb, f; Her sæigir um pustr oc vm blak Ec; xix. Ee; Vm pustr æða næfa Fb; Um pustra blak ok alla ruskan Fd; Vm puster oc nefua hog. oc ryskingar oc ef manni værðr með afvnd misþyrmt Ff; Vm pustra (pustr Gm) oc blak. (blakstr Gi) xxi. (*mgl.* Gi, m) Ga, b, c, i, m; Vm pustr ok nefua hogg ok annat blak Gd; Capitulum .xx. primum Ge, g; Ef menn ryskiaz oc beriaz með nefom oc um blac oc kafstøyting Gf; Vm puster oc nefa hog oc ef maðr løyþær at manne oc sæctir Gk; Ef maðr lystr mann pustr eda nefa Gl; Vm pustr ok þær greinir er þar Gn; Vm barðaga Gq; Um bardaga oc fullrætti oc wm botr Gr; Wm bardaga ok fullrætte Gs; vm pustr ok blac Gt; Um pustr oc nefa hog oc kafstøyting oc klæða rif 343; Eff madir lystir mann pustir æða neffa hog 313; *utradert* Gh; *mgl.* Fe.

[3399](#) Nv Gg, m, t; *mgl.* Ba, c, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, h, i, l, n, p, q; 313; 343.

[3400](#) annan *tilf.* Bf.

[3401](#) *mgl.* Gk; *fra* eða: eðr (*mgl.* Gh) ryskiaz men (man 343; *mgl.* Fe; Gh, t) eðr beriaz (*menn tilf.* Fb, c; 4α) Ba, b, c, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, r, s, t; 2; 4α; 343; *fra* eða nefa: neffa hog. æða ryskiaz æða bæriast 313.

[3402](#) *fra* eða: eda yrkir vm man Bf; *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt; *mgl.* Bh.

[3403](#) æða rinðr (rindazt Fe; 313) a kaf manni (*mgl.* Bl; D; Fb, e; Ga, b, c, h, m, s, t; 4α; 313; 343) *tilf.* Bb, l; D; Ea var.; Fb, d, e; Ga, b (*over linjen med samtidig kursivhånd*), c, h, m, s, t (*tilf. over linjen med yngre hånd*); 4α; 313; 343; eðr rinðr a bak *tilf.* Ef.

[3404](#) *fra* eða: ok sua (*mgl.* Ec; Fe; 313) (oc *tilf.* Fb) ef maðr stingar Ba, b, c, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, l, m, n, p, s; 2; 4α; 313; 343.

[3405](#) man með *tilf.* Ba, f, h; Gp.

[3406](#) *fra* maðr: øxar skapte at manni (*fra* at: a mann Bl) Bb, l.

[3407](#) at manne *tilf.* Fb; a mann *tilf.* Fd, e.

[3408](#) *fra* eða: *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt.

[3409](#) a man Ba, f; D; Ee, f; Ga, b, c, k; a annan mann Ea; at manne Eb, d; a annan Ec; Fb, c, e, f; Ge, f, g, h, i, l, m, q, r, t; 313; 343; a manne Gd, n, s; *mgl.* Fd; Gp; *fra* eða: *mgl.* Bb, l; *fra* maðr: øxar skapte eða spiotskapt a annan (man Be) Bc, d, e, g; øxsar skapte a annan Bh.

[3410](#) eda Gn; *mgl.* Bb, h, l.

[3411](#) þa *tilf.* 343.

[3412](#) misgera Bb, l; Fb; misgerdo Bc; Ea, b, c; Fd, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, k, n, q, r, s, t; 2; 313; *fra* þeir: þeim er hann misgerde uiðr Ba, d, e, g, k; Gd, p; sa er misgerdi D; Ed, e; þat er hann gerde Ef; sa er gerði Gm; þæim er misgerdu 343; *mgl.* Bf, h; Gl.

[3413](#) .xij. Bh.

[3414](#) *fra* eptir: sem .ví. menn meta Gt.

[3415](#) rettum *tilf.* Bl; Fb.

[3416](#) *fra* sin: *mgl.* Ba, g, k; Ed, e; Gd, m, p.

[3417](#) konungr a her (*mgl.* Bl; Fb, e; 313) Bb, l; Fb, e; 313.

[3418](#) halff 313; *mgl.* 343.

[3419](#) *fra* halfa: *rettet av marginalhånd til vi auræ* Gi; *utradert* Gd.

[3420](#) *fra* En: *tilf. med marginalhånd* Ed.

[3421](#) *fra* .silfrs.: *mgl.* Bf.

[3422](#) *firir* Bb.
[3423](#) *ok tilf.* Gd, h, p, s.
[3424](#) *mgl.* Bf, l; Ee; Fb, d, e; Ge, g, l; 2; 343; *fra* allt: oll Eb; *mgl.* Ba, b, c, g, h, k; Ff.
[3425](#) *sua tilf.* Bb, c, d, e, f, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *hveria <...> tilf.* 2.
[3426](#) *mgl.* Fd; Gd, i, m, s, t; 343.
[3427](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), d.
[3428](#) *mgl.* Ef; *fra* rindr: *mgl.* Be, f, h; Gk, n.
[3429](#) rykkir Bh; Ea, b, d; *fra* eða: *mgl.* Ec, e; Gp.
[3430](#) *manne tilf.* Be, f, h.
[3431](#) *aat ser* Ef.
[3432](#) *eðr* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, c, d, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[3433](#) *ser tilf.* Bb, e; Ea, c, d; Ga, b, c, d, e, f, i, k, l, m, p, s.
[3434](#) *eða nykir tilf.* Ec.
[3435](#) *mgl.* Ba, b, g, h, k.
[3436](#) *til jarðar tilf.* Ec.
[3437](#) *hans af honum* Bb; *af honum* Bc, l; Eb; Fb, d; Gd, t; (*manz tilf.* Gi) *af manne* Bd, e, f; Ea, c, d, e, f; Fe, f; Ge, f, g, h, i, k, m, n, p, q, r, s; 2; 313; 343.
[3438](#) *mannum* Eb; Fb; Ge, g; 2; 343.
[3439](#) *er* Eb, f.
[3440](#) *heipt ok tilf.* Gn.
[3441](#) *fra með:* *mgl.* Gi.
[3442](#) *þo tilf.* Bc.
[3443](#) *fra með:* *mgl.* Bh; Fb; *fra ok allt þat:* *mgl.* Bf.
[3444](#) *ef* Ba, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, g, h, i, q, r; 313; *er* Bd; Ef; Gd, f, k, n, p, s; *þegar* Gl; *oc* Gt.
[3445](#) *hann* Ba, b, g, k, l; Eb; Fb, e, f; Gt; *sa* Bh; *máðr* Ef.
[3446](#) *gefue* Bc.
[3447](#) *verðr* Bb, c, e, f, l; Ea, f; Fe; Ge, g, h, k, m, p, s; 313; 343; *var* D; Gt; *fra firir:* *misþyrmt var* (er Ee) Bd; Ee; Ff; *malefni a* Gi; *fra er:* *tilf. over linjen med yngre hand* Gt.
[3448](#) *aðr tilf.* Ed; Gd, f.
[3449](#) *eða høyrtr tilf.* Bd.
[3450](#) *fra er firir:* *mgl.* Ba, g, k.
[3451](#) *hin* Bd.
[3452](#) *fra þa:* *þa bote þen* Bf; *bote sa* Bh.
[3453](#) *misþyrmdi* Ff; *misgieri* 343.
[3454](#) *fra eptir:* *sua* Gf; *mgl.* Bh; Gt.
[3455](#) *skilrikir* Bd; *mgl.* Be, h; Gk, q.
[3456](#) *mæta* D; Ff; Ga, b, c, n; 39; *fra þui:* .vi. *manna dome* Gm.
[3457](#) *nemfndum* Gd; *fra loglega:* *mgl.* Ff; *Loglegom til nefndom* 343; *fra þui:* .vj. (*skynsamra tilf.* Fb) *manna dome logligha til nefndom* (*fra logligha:* *mgl.* Bg) Ba, g, k; Fb.
[3458](#) *rettarans hendi* (halfu Fd) Bc, d, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, k, m, n, q, r, s, t; 313;

343; *fra* af: logliga til nefndir af rættaranum Gr; *mgl.* Ba, g, k; Gp; 2; *fra* loglega: næfnðir af rettarans hænði þeim er firir varð Bb; þeim er <...>gaurt var við 39; *mgl.* Bh; Ga, b, c; *fra* þui: godra manna mate Bf; .vi. manna dome Gl.

3459 oc Ba, b, e, h, k; Ef.

3460 sa Gr.

3461 gerðe Bd; Gf; misgiere 343.

3462 gialde Bc; *mgl.* 313; *fra* hinn: *mgl.* Ba, b, e, f, g, h, k; Ec, d, e, f; Fd; Ga, b, c, l, p; 39; *fra* loglega: *mgl.* D.

3463 en tilf. D.

3464 aura Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Fd; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 343.

3465 ok Ee.

3466 engi Ba, c, f, g, k, l; Fb, d, e; Gi, r; 39; 313; *mgl.* Ff.

3467 *fra* þo: æf engi ero Bb.

3468 a Bc, e, h; Gk; 39.

3469 hin Bd, e; Ec, d; Gk; *mgl.* Bk; Ge; *fra* eigi: er honum Fe.

3470 þo tilf. Bb, f; Fd.

3471 a tilf. Bk; Ea, c, d; Gk.

3472 beidaz Ba, b, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, i, l, n, p, q, r, t; 2; 39.

3473 han Ee; *mgl.* Bb, c, d, e, g, l; Eb, c, d, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, i, k, m, n, p; 2; 39.

3474 ef Gp.

3475 *fra* þegar: *mgl.* 343.

3476 oc Bg; Nu Ed; *mgl.* Ba, k.

3477 *mgl.* Gh.

3478 sa Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 39; 343; *mgl.* Eb.

3479 *mgl.* Fd.

3480 varð D; Eb, c, f.

3481 *fra* ef: hin skal synia Bh.

3482 *mgl.* Ef.

3483 æða tilf. Fb.

3484 eðr Ba, c, d, g, h, k; Ef; Gl, n; 343.

3485 bôte Ba, b, c, f, g, k, l; D; Ea var., b, e, f; Fb, e, f; Ga, e, g, h, l, m, n, s; 2; 313; 343; gialde slikt Bd; se Ed; opprinnelig fare, men bôte tilf. over linjen med samtidig kursivhånd Gb: *mgl.* Gf.

3486 med þui tilf. Fe.

3487 fyr Gg, r; *mgl.* Bf.

3488 uar Ba, f, g, k; Gg.

3489 mælt Ba, g, k; Gd, p, s; sagt 39; *fra* er: sægir Bh; Gm; skilr Gl.

3490 *mgl.* Ea, c, e; Fd; Ge, i, l, p, q; 2.

3491 *fra* En: Løypr maðr Ba, g, k, l.

3492 verðr Bc.

3493 hann tilf. Bc; Ee; Fb, f; Gd, i, k, n, p, q, s; 39.

3494 *fra* ok: *mgl.* Fe.

3495 tilf. i margen med yngre hånd, delvis bortskåret, Gt; laga Ge, g, m; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b,

c, d, e, f; Fb, e, f; Gd, f, i, k, n, p, q; 313.
[3496](#) *mgl.* D; Ef.
[3497](#) a Fb.
[3498](#) *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt; *ok* Ea, b, d; Fd, e, f; 313.
[3499](#) *aura* Ba, b, c, d, e, f, g, h, k, l; D; Fd; Ga, b, c, d, e, f, g, i, k, l, m, n, p, q, s, t; 39; 313.
[3500](#) *fra* En ef *maðr løypr: tilf. med marginalhånd* Ed; *mgl.* Gh, r; 343.
[3501](#) *mgl.* Ea, c, e; Fd; Gl, p, r.
[3502](#) *mgl.* Gd, f, h, s.
[3503](#) han Be; Gk.
[3504](#) han *tilf.* Bc.
[3505](#) er Fb; *fra þatt: þa ætir þat* Ef; Fd.
[3506](#) foss Ee; fos Gg.
[3507](#) engan ret Ba, b, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, k, l, n, p, q, r, s, t; 39; 313; 343.
[3508](#) *fra* ecki: þar a *konungr* ekki Gi.
[3509](#) *fra* a: aff tuj 313; *fra* ecki: ængan a þar *konungr* ret a Bc.
[3510](#) allere Fb.
[3511](#) hueria 343; *mgl.* Fe.
[3512](#) *fra* huerri: hverriu male Fc; 39.
[3513](#) en æigi soknare *tilf.* Eb; 39.
[3514](#) oc Bl; Eb; Fb; *mgl.* Ba, e, f, g, h, k; Ed; Ff; Ge, l, q, t.
[3515](#) soknari *tilf.* Bb, c, d, e, f, h, l; Ea, b, c, d, e; Fb, d, e, f; Gt; 343.
[3516](#) *fra* engi: *eigi* (engi Ge, g, h, i, k, l, n, q, r; 313) *skal* soknare D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, n, p, q, r, s; 313; *eigi* soknare. *Eigi* skal Gm.
[3517](#) gera 313; *fra* skal: *mgl.* Ef.
[3518](#) *mgl.* Fe.
[3519](#) *manns tilf.* Be; Gd, f, i, k, m, n, q, s; *skemdom tilf.* Fd; *æighu tilf.* Ff.
[3520](#) sarsauka Ee; sømd Ff; *skemdom* Gf.
[3521](#) eða rette *tilf.* Fd.
[3522](#) eða Bd, e; D; Ef; Fd, e; Ga, b, c, i, k, l, p, q, r, t; 39; 313; oc Fb, c.
[3523](#) a *tilf.* Ff.
[3524](#) *fra* ne: fiar lutum eða *eigu* Ec; *fra* sømdom: *æighu* Bh; fe ne sømdom Eb.
[3525](#) *hæimiliskuinar* Ef.
[3526](#) *mgl, men tilf. med nyere hånd* Fe.
[3527](#) En Bb, l.
[3528](#) *mgl.* Bl; Eb.
[3529](#) ef Be; Ea, c; Fe; Gc, d, i, l, m, p, q, r, s; 313.
[3530](#) *verða* Ea, c; Ff; Gc, d, f, i, k, l, m, p, q, r, s; 313; se 39; vere 343.
[3531](#) lemstra Bd.
[3532](#) *mgl.* 39.
[3533](#) *mgl.* Ed; *fra* þau: þat Bb, l; Fb; *fra* eða: *mgl.* 343.
[3534](#) mal *tilf.* Ge, g; iam sto<...> *tilf.* 39.
[3535](#) *konungi* Ec; Ge; till *konungsdomsens* Ed.

3536 høyra Ba, k; Ed; hyrir Bc, g; Ga, b, c; liggi Bd; Ea, b, c; æighi Ea var., e; høyra til Fd, f; se Fe; *fra* konungdomenom: konungomren æighi Bb, l; Fb.

3537 slik Ba, c, g, k; Ea, b, c, e; Ff; Gg, n; 343; *mgl.* Ge.

3538 *fra* þuilik: slikar (*mgl.* Bl) sokner (saker Fb) Bb, l; Fb.

3539 a Bb, l; Ee; Fb; vid Bd; *mgl.* Ed; Fd, e, f; *fra* konungdomenom: konungs domenom høyra til. at (*mgl.* Gp) þui lik søk liggi vi Gd, p; konungdomren (konungs domeren 313) eigi slika sekt a Gh, s; 313.

3540 *mgl.* Bb, l; Ee; Fb, e, f; Gh, s; 313.

3541 at *tilf.* Fd.

3542 ok Bb.

3543 *fra* er konungdomenom: *mgl.* Bh; *fra* ok þo þui at ens: *mgl.* Bf; Ef; Gl, m.

3544 En *tilf.* Bf; Ef; Gm; oc *tilf.* Fb.

3545 er Bh; tægatt 313; *fra* þo: En þægar er 343.

3546 *fra* þegar: oc gæfr sa Gh.

3547 *mgl.* Ba, g, k.

3548 malæfnit Bg; malet Fe; 313; mlemfnin Ge, q; malei (?) 313.

3549 varðar Bg; eighu Gd, p, s.

3550 vir hann *tilf.* Gd, n, p, s.

3551 hin Bd; þeir Fe; 313.

3552 við hann *tilf.* Bd; a *tilf.* Ec; vmm *tilf.* Fe; 313.

3553 *mgl.* Bh.

3554 oc Eb; Fe, f; Gl, p.

3555 gefez Bc.

3556 malæfni sin *tilf.* Bd; Ea var.; Gh, s.

3557 þo Bc.

3558 eighi at sir *tilf.* Fd; þo *tilf.* Ff.

3559 hans Ea, c, d; Fb, d, f; Gd, e, f, g, h, k, n, s; 313; *mgl.* Eb.

3560 vmbosmæn Ef; soknar menn Gg, l; soknare 313; *fra* ok mego: ok ma soknare hans Ba, g, k; ske konungs soknare Bh.

3561 hann *tilf.* Eb.

3562 er *tilf.* Ba, f, g, k, l; 343.

3563 hann uil Ba, f, g, k; hann Bh.

3564 *mgl.* Eb; Ge, g, q, r, t.

3565 manne *tilf.* Ea, b, c.

3566 ef Ge.

3567 hann *tilf.* Ba; Fd, f; Gd, f, g, h, l, p, s; 343.

3568 engan Ba, b, c, d, e, f, g, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

3569 sialfuum Ef.

3570 *mgl.* 343.

3571 *fra* a: *mgl.* Gi; *fra* sialfr: a sialfuum (*mgl.* Fe) ser Bf, h; Fb, e; Gk; *fra* þeim: þui. er hann gefzt æigi sialfr at grande Eb; *fra* a konungr: ma konungr æiga ret a þui. er maðr gefur æigi sialfuar. at grande Bk; *fra* En: *mgl.* Gl.

3572 Nu verda menn (verdr maðr Gl) fyrir lemstrar sarum edr þeim adrum olutum er konungs domen

(konungr Gl) a slikan (slika Gl) sekt a eda meiri þo ad sa gefue engan (ænga Gl) sok aa er firir verdr þa a konungr þo slikan ret a þuj male sem han hefdj sok a gefuit ef heimilis kuidar vitni fylgir *tilf.* Gf (*med marginalhånd*), l.

3573 Ef þior uerðar manz eðr hester bitr eðr lystr Ba, k; Ef þior verdr manni at skada Bb (*som har dette kapitlet lenger framme i Mannhelgebolken*); Ef fenadr gerir monnum skada Bc; Ef vgsi stangar mann eða hestr spenn. Suin høggr eða hundr bitr mann Bd; Hér sægir ef naut stangar ros lystr. suin høggr hundr bitr mann Be; Er fenaðr gerir monnum skaða Bg; Vm þior Bh; Um navt ok hestar *Capitulum* 23 D; Ef naut æða ross æða (sua oc Eb) svin æða hvndr bitr mann (menn Eb) xxiii (*mgl.* Eb) Ea, b; Her seigir ef fenaðr uerðr manni at skaða eða ross bitr eða hundr Ec; Ef þior stangar man æða hestr æðr hundr bitr Ed; Ef vxxi banar manni Ef; Ef hestar eða hundar bita mann Fc; Vm þiors abyrgð ok annars fear. ok vm hunda bitt Fd; Ef þior verdr manns bane æða bitr man hestr ædr lystr Ff; Vm þior. (þiora Gr) xxij. (*mgl.* Gm, r) Ga, b, c, m, r; Ef naut værða manne at skaða Gd; *Capitulum* .xx. secundum Ge, g; Her sægir ef uxi stangar man hundr bitr. eda æykir liosta eða bita Gf; Vm stangan ok hundz bit Gi; vm skada þan er monnum verdr af þiorom af hestom eda hundi ok skada bot Gk; Vm uxa stangan ok hundabit. ok bætr Gn; vm uxa dræper man Gs; vm þior ok hundz bit Gt; Eff fenaðar verðer monnom at skada 313; *utrader* Gh; *mgl.* Gp; *innholdet i kapitlet står i Landsleiebolken* Bl; Ee; Fb, e; *kapitlet mgl.* Bf; Gl, q; 343.

3574 *mgl.* Fe; 313.

3575 vxa Ef.

3576 en *tilf.* Bc; Gd, f, k, s.

3577 *mgl.* Fe; Ge, g.

3578 þat Fe.

3579 *mgl.* Fe; fra a: skal æighande Bd; Gi, n.

3580 fra þa: (þa *tilf.* Fb) abyrgiz eiganden (æighandi Bb, g, l; Ef; Fb) Ba, b, g, h, k, l; Ef; Fb; þa er (han *tilf.* Gk) i abyrgð æighanda Be; Gf, k.

3581 *mgl.* 313.

3582 fra En: Nu uerðr þior Ge, g.

3583 bana D; Ga, b, c, t; fra manne: manns bane Bg.

3584 eigandi Gp, r; 313; fra skal: a ærfingi at Bc.

3585 hins dauda *tilf.* Ed; Ge, g.

3586 *rettet fra* læiða Gf; beidaz Ba, g, h, k, l; Ge, r, t; læiða Be, l; Ed, f; Gd, i, k, m, p, s; 313.

3587 *mgl.* Ef; Fe; fra erfingi: ærfingium bioða Eb.

3588 uxans Ba, g, k; D; Fb, c, d, f; Ga, t.

3589 ok D.

3590 erfingi Gr.

3591 at leggja D; fra en: ok leggja Gp; 313.

3592 och bioða ærffingia *tilf.* 313.

3593 fa 313.

3594 erfingia Gt.

3595 hond Ba, e, g, h, k; Ea, c; Gi, k, n, r.

3596 *mgl.* Ba, k.

3597 fa honom uxan (*mgl.* Bb; Eb; 313) *tilf.* Ba, b, g, k; Eb; 313; af lata uxantum *tilf.* Ee; fa *tilf.* Gn, t.

3598 vttan Bb; fra vill: *mgl.* Bh.

3599 *mgl.* Bb, d, e, h, l; D; Eb, f; Fb; Ga, b, c, d, e, f, g, h, k, m, n, p, r, s, t; 313.

[3600](#) han Ba, g, k; vxan Bb, c, h; Fc, d, f; Gd, e, f, g, h, i, k, m, n, p, r, s.
[3601](#) *mgl.* Eb.
[3602](#) gjælde Bh; Gr.
[3603](#) konungi *tilf.* Gd, p, s.
[3604](#) .ij. Bd; Gh.
[3605](#) merkr Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; D; Ga, b, c, h, r.
[3606](#) *fra* v.: oxan. ok .v. merkr aofuan erfuingi hins dauða Gm.
[3607](#) erfuingium æinum *tilf.* Ee.
[3608](#) en Gd, s; *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c.
[3609](#) fellr Ea, c; Fb; Gf, h, k, n; falla Eb, d; Gp.
[3610](#) þa *tilf.* Fc, d.
[3611](#) friðbrot Gm.
[3612](#) rett Gf.
[3613](#) *nytt kapittel med overskriften* Her segir ef hestar eðr ros bitr man eðr sler eðr suin høggar Ba; Ef hestar eða ross bitr man. eða slær. suin høggr. eðr naut stangar Bk; æf hestr naut bita Ef; Eff hester æða ros biter man 313; *nytt kapittel uten overskrift* Fb, e.
[3614](#) Nv Fe; *mgl.* Ba, g, h, k; Ea, c, e; Fb, f; Gi, n, p, r; 313.
[3615](#) *mgl.* Ef; Gh.
[3616](#) bita men Gh.
[3617](#) sler Ba, g, h, k; *fra* eða: *mgl.* Fe; 313.
[3618](#) *fra* eða: *mgl.* Ef.
[3619](#) *fra* eða: Ee.
[3620](#) man *tilf.* Ef.
[3621](#) þat fe *tilf.* Ba, g, k; þann fenað *tilf.* Bb, e, l; Fb; Gk, n; fenað *tilf.* Bc; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, f, h, i, m, r, s, t.
[3622](#) atte Gh.
[3623](#) eda hæst at *tilf.* Ef.
[3624](#) sarbotom Ba, b, c, e, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, n, p, r, s, t; 313.
[3625](#) *mgl.* Bh; *fra* suo: bött er slikt (*verd tilf.* Bc; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Gd, m, n, r, s, t) Ba, c, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Gd, m, n, p, r, s, t; bot er værd sliks (iammykyls Gg) Bb, e, l; Fb, e; Gf, g, h, k; bott er sua mikill Bd; bött er sua mykit uerd (*mgl.* Gi) D; Ga, b, c, i; 313; bot er iammykit fe Ge.
[3626](#) *mgl.* Bh.
[3627](#) *mgl.* Gk.
[3628](#) ef Fb.
[3629](#) hin Ba, c, k; Eb, c, d, f; Ff; Gd, e, f, g, h, k, m, s.
[3630](#) *fra* er: *mgl.* Bh.
[3631](#) ok þo *tilf.* Ee.
[3632](#) með Bh.
[3633](#) dôme Gi.
[3634](#) nefmdir Gh; *fra* loglega: *mgl.* Bd, g, h.
[3635](#) hinum Ge; monnum (*rettet med yngre hånd fra þeim*) Gt.
[3636](#) *fra* þeim: mannum uirdiz Ba, b, e, g, k; D; Ga, b, c; 313.
[3637](#) her *begynner en lakune i* Bc.

[3638](#) *her byggnir en lakune i Fc.*

[3639](#) vordet Bd; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, m, p, t; 313; verit Bl; Fb; Gr, s.

[3640](#) *fra af: at sa hafi volldit Bb; sa voldet hafa Be.*

[3641](#) *mgl.* Ba, e, g, h, k, l; D; Ec, d, e, f; Fb, e; Gd, e, f, g, k, m, r, s; *fra* mein: *firir* varð Fd, f; *fra* er: *mgl.* Gp.

[3642](#) *oc tilf.* Bb, d, e; Gf, k.

[3643](#) þa Fe; *fra* hafe: fare 313.

[3644](#) *fra* nema: *mgl.* Gn.

[3645](#) Ef hundr bitr fenað. þa bote halft fyrstu sinni. *ok* allt iamfnan siðan *tilf.* Fd; *nytt kapittel med overskriften* Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk) ef hundar bitar man Ba, k; *nytt kapittel med overskriften* Vm hundz bit Bg; *nytt kapittel med overskriften* Ef hundr bitr man Ef; *nytt kapittel med overskriften* Eff hundr bitær mand 313.

[3646](#) Nu Ba, g, k; *mgl.* Bh; Ea, b, c; 313.

[3647](#) *mgl.* Ef.

[3648](#) *mgl.* Fe.

[3649](#) kreuia Ba, g, k; beida D; *fra* skal: kræfi sa Bb, e, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f, e; Gd, e, f, g, h, k, m, n, p; bæidiz sa Bh.

[3650](#) hund Bh; hundar Eb.

[3651](#) *dittografi.*

[3652](#) er Fe.

[3653](#) en hin leggi band a er atte. *ok* fae hinum i hond *tilf.* Ba, d, g, k; læggi æighande band a *ok* fae honum *tilf.* Bh; en hinn (eigande D; Ea var.; Ga, b, c, h, i, t) leggi band a. *ok* fae hinum (honum D; Eb; Ga, b, c, e, h, i, t; þæim Gg, n; i honnd *tilf.* Eb; Gi; i hendr *tilf.* D; Fe; Ga, b, c, e, g, h, n, t) er bitin var *tilf.* D; Ea, b; Fe; Ga, b, c, e, g, h, i, n, t.

[3654](#) hafe *firir* æftir dome *tilf.* Eb.

[3655](#) vttan Fd.

[3656](#) skillrikum 313; *mgl.* Ba, d, g, h, k.

[3657](#) syniz Ee; *fra* skynsomom: skynsamer mæn vyrði Ef.

[3658](#) þæss Ef; Gh, t.

[3659](#) kommet D; Ga, b, c, r, s; 313; *fra* hanns: af þess (sialfs hans Bg; hans Bk) ualdum komet hua Ba, g, k; at sa hafi (sialfr *tilf.* Fd) vollðit Bb; Eb, d; Fd; sa (han Fe; Gi) voldet hafa Be, l; Ea, c, d, e; Fb, e; Gd, e, f, g, i, k, m, p; *fra* skynsomom: þann volde Bh.

[3660](#) *fra* er: *mgl.* Bg; Fe; *fra* hanns: *mgl.* Bd; *fra* nema: *mgl.* (men *tilf.* med *marginalhånd*) Ed; Ff.

[3661](#) *oc tilf.* Bb, e; Ef; eða *tilf.* Bd; ta *tilf.* 313.

[3662](#) hann þa *tilf.* Fe.

[3663](#) *fra* hafe: suare Ed.

[3664](#) Nv Gn; *mgl.* Ba, h, k.

[3665](#) han *tilf.* Ba, d, e, g, h, k; Eb, e; Fd, f; Gd, e, g, h, k, m, s, t; 313; *maðr tilf.* Bb; sa *maðr tilf.* Fb.

[3666](#) *mgl.* Eb.

[3667](#) annan *tilf.* 313.

[3668](#) menn Eb; Ge, g.

[3669](#) *fra* anat: optar Ba, e, g, k; D; Ea, b, c, e, f; Ga, b, c, d, f, h, i, k, m, p, r, s, t; 313; annan Bh; æftir Fd, f; sidan Fe; Ge, g; *fra ok: mgl.* Bb, l; Fb; *mgl., men tilf. med marginalhånd, Ed.*

[3670](#) æptir þui tilf. Bb.

[3671](#) han tilf. Ba, b, d, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fe; Ga, b, c, e, f, g, i, k, n, r, t; 313.

[3672](#) hefði Ba, e; Eb.

[3673](#) bitit Bb; Gi.

[3674](#) Nu (En Gn) ef hunder bitr fenad manz (*mgl.* Gn) bôte halft fyrsta sinni en alt jamnan siðan ef uitni ero til eða halde firir æin æiði at sinni vitand firir hueria grein þessa tilf. Ec (*senere skrevet inn*); Gn; En (Nu Fe) ef hundr bitr fenad manns (manna Ee; Fe) bôte sa er hund a halft fyrsta sinni æn (*ok Ee, Fe; mgl.* Fb) alt iafnan sidan ef vitni ero til (*fra* iafnan: annat sinni sidan er vitni vitu Fe) en ef eigi ero (*logleg tilf.* Ee, Fe) vitni til halde firir einseidi at sinni vitendi (samuizsku Ee) firir hueria (*mgl.* Fe) grein þessa tilf. D; Ee; Fb, e; Ga, b, c, t (*tilf. i margen med yngre hånd*).

[3675](#) Her segir ef maðr meler skemdar mal til manz ok huat uiðr ligar at lagum Ba; Vm fiolmæle Bb, f, h; Vm fiolmæle oll. oc fulrettes orð. er maðr mæler við man Bd; Her sægir vm vkuæðes moll huart sem mælt er uið kall eða kono Be; Vm fiolmæle ord Bg; Ef maðr mæler skiamðar mall till manz Bk; Vm okuæðis orð Bl; Um ord tøke manna *Capitulum* 24 D; Vm fiolmæle xxííí (*mgl.* Ee) Ea, e; Vm vkuæðis mal oc huat við liggr Eb; Vm okuædes mall ok þeirra græin Ed; Vm vkuædes ord huart sem þat mælir karl. eda kona Ef; At maðr Fb; At eingi skal oðrum skom mæla nema sa er sok a. a æftir logum Fd; Vm vkuædis mal huart sæm mælt er vidr kall æðr kono Ff; Vm orðtøke manna. xxíij. Ga, b, c; Her sægir vm fiolmæle hersu fara skal Gd; *Capitulum* .xx. tercium Ge, g; Vm fiolmæle oc fulrettes orð Gf, r; Vm fylmøli ok fvllretti Gi; Vm vkuædes mol er talaz till manz ok huerso vndan skal fòraz ok vm sæct Gk; Ef maðr mellir vkueðis orð vid man Gl; Vm okuædes mal ok fiollmæles Gm; Vm fiolmele ok vndanfærslr ok sectir er Gn; Wm fullrættes ord Gs; hér segir um heimilis quiðar vitni oc fiolmæli Gt; Vm vkuæðiss (mol tilf. over linjen) er mælt ero 313; Um a þettr ord oc legors kienslo oc rog oc vkuedes ord oc ret kono manz 343; *utradert* Ec; Gh; *mgl.* Fe; Gp, q.

[3676](#) maðr tilf. Bl; Fb, e; Gn, s.

[3677](#) *mgl.* D.

[3678](#) hefir Eb.

[3679](#) tekit D.

[3680](#) at D.

[3681](#) *mgl.* Fd.

[3682](#) *mgl.* Gp.

[3683](#) þess Ed.

[3684](#) ok D; Gp, t; 343.

[3685](#) fra at: ok sanne Ba, b, d, e, f, g, h, k; Ea, b, c, d, e, f; Fb, e, f; Ge, f, g, h, k, m, n, q; 313; þeir sem sanne Fd.

[3686](#) fra mal: með honum Bb; Fb; fra at: *mgl.* Bl.

[3687](#) sua tilf. Ea, b, e, f; Fb, e, f; Ge, g, h, q, t; 313; æftir þui tilf. Fd; Gn.

[3688](#) uarum Ec; *mgl.* Bd, f, h; Ea, e; Fd, f; Gd, e, g, i, m, p, r; 343; fra mælt: sagt er i laghum 313.

[3689](#) sua tilf. Bh.

[3690](#) ok D; En Ed, f; *mgl.* Fb.

[3691](#) men tilf. Fe, f.

[3692](#) synia Gq; fra skulu: suæri Bf, h; 313.

[3693](#) her begynner en lakune i Gk.

[3694](#) vij 343.

3695 skulu tilf. Gn; 343.
3696 sanne Bf, h; 313.
3697 fra mal: eið þeirra ok mall Fd; mgl. Ba, g, h, k; Ff.
3698 En Bf; Fd; mgl. Fe.
3699 mgl. Ee.
3700 mgl. D; fra þeir: mgl. Eb.
3701 skulu tilf. Fe.
3702 hafue Bf; D; Ed; Gd, e, n, s; 343; skulu hafa Gg, i.
3703 fra hafa: halda a bok Fd.
3704 ser tilf. Bb, l; D; Ed.
3705 suæri Bf; Ge.
3706 fra ok þeir: með þeima eidstaf Ba, g, k; skulu þeir sua suæria Bh.
3707 at tilf. Be; Fd; Gd, l, s.
3708 hann Ea; fra lægg: legium uer Ba, g, k; leggium vit Bf; Fd; fra suo: (Svá tilf. Gt) at þærs læggia þeir Ee; Gt; <...> þeir 2.
3709 þessa Bb; Fb; þessa helga Gn; mgl. Ba, d, e, f, g, h, k, l; D; Eb, d; Ff; Ga, b, c, r; 2.
3710 fra þess: mgl. Bd; Gl.
3711 ok þi skiotom mit (fra skiotom: skytr ek Ff) til guðs tilf. Fd, f; Gd, e, g, i, p.
3712 ok Ee; Fb.
3713 þetta Fd.
3714 vit Bb, f; Ee; mit Fd; fra hofum: hæfir ek Be; Ge, f, g; hafa þeir Gt.
3715 ok þetta hefir flotet um þria bya ok uiðare tilf. Fd.
3716 vit Bb; Ee; mit Fd; mgl. Bf; fra vitum: ueit ek Ge, g.
3717 huart Ba, b, f, g, h, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s.
3718 æða æigi tilf. Bb, f; Eb; Gd, k; i tilf. Ba, g, k; Ea var; Fd; Gh, m, t; 343.
3719 fra En: Missir hann Bh.
3720 þar tilf. D.
3721 þeirra Ba, b, d, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, m, s, t; 2; 343; þessara Be; Ga, b, c, n.
3722 fra þa: mgl. Ba, g, k.
3723 fiolmæles maðr ok tilf. Fd.
3724 konunge Ba, k.
3725 en Ea, c; Gh, p, t; 343.
3726 hinum B, k.
3727 uiðr Ba, b, d, e, f, g, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, l, n, q, r, s, t; 343; fra hann: til var mælt Bh; mgl. 313.
3728 mgl. Bh.
3729 dom Bh.
3730 næmfdir Bh; fra loglega: af rettaranvm til nefndvm 2; mgl. Be, f, g; Gl, q; fra ok bote: en hinum eftir lagha dome fulrette sitt er hann mælte til Fd.
3731 sa Bd.
3732 við Bb, f.
3733 uar Ba, d, f, g, k; Ff; 313.

3734 *fra* til: mælte Fb.
3735 *mgl.* Bf, h; Fb.
3736 *fra* skal: hafui Bb; Ge, g; hafe þo Bd.
3737 sættar Bl; 343; *mgl.* Fb.
3738 *fra* skal: syni meðr lyritar eiði Gd, p.
3739 sik Gd; *fra* firir: *mgl.* Gp.
3740 þo *tilf.* Bb; Ea, f; Fb, e; Gd, e, f, g, n, p, s.
3741 hann Ba, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, g, h, l, m, n, p, q, r, s, t; 343; *mgl.* Bh.
3742 *mgl.* Gh.
3743 vætte 313; *fra* at: *mgl.* Bf.
3744 Nu Ba, f, g, k; *mgl.* Bl.
3745 *mgl.* Fe.
3746 annan Bf, l; Ge; 2; 313.
3747 hafe raðet Be, g; Gf; rædr Bh; Ge, g; mæler Fe.
3748 land Bk; Gi; 343.
3749 eðr Ba, b, d, e, f, g, h, k; Eb, d, f; Fd, e, f; Gd, e, g, h, l, p, s, t; 343.
3750 sinum *tilf.* Bf; Gn; uarom *tilf.* Gm.
3751 æi Ed; enge Gt.
3752 ok Ea.
3753 *mgl.* Ef; Gf; *fra* annar: engin annara Ba, g, k; Eb; engi annarr Ea; Ge, n, s; nokor annar Gg; *fra* sysllu: *tilf. i margen med yngre hånd, delvis bortskåret, Gt; fra* huarke: ængi mæla Bd, h; Gh, l.
3754 *mgl.* Bb, l; *fra* heimils: han hafe hæimilskuiðr vitni til þess (*mgl.* Gp) Ee; Gp.
3755 honom *tilf.* 343.
3756 *tilf. over linjen med yngre hånd Gt; mgl.* Bg, l; Ee; Fb, e; Gl; *fra* þat: hann mælr (þat *tilf.* 343) Gh, n; 343.
3757 sa 2; *fra* þa: sa er Ba, k; Eb; *mgl.* Ee; *fra* þat: maðr mæler Be; *fra* En ef: en sa er þat (slikt Bh; *mgl.* Fe; 313) mælir er (*mgl.* Bf, h) Bb, f, h; Fe; 313.
3758 konungi Bl; D.
3759 en Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, d, e; Fb, e, f; Gd, e, f, g, h, k, m, q, s; 313.
3760 hinr 343; *mgl.* D; Ga, b, c.
3761 ret sin Ba, g, h, k; slikan reet Bd, e; D; Eb, d, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, m, n, p, r, s; fullretti Ea; Gl, t; sliku Gh; slike rette 313; *mgl.* Bb, f, l; 343.
3762 meta Ec; Ff; Gf, p; *fra* sem: eftir .vj. (*mgl.* Bg) skynsamra (*mgl.* Bb, f, h) manna dome (loglega til næfnðom *tilf.* Bb) Ba, b, f, g, h, k, l; Fb; 343; *fra* þat skal huarke: huart sem þat er syslu maðr. eða annar. þa sanne hann þat með heimilis kuiðar uitni. elligr bote sem aðr skill bæðe konunge ok hinum Fd; *mgl.* Gq.
3763 er mællt er við *tilf.* Bl; loglega till næmndir *tilf.* Ed; þeim sem melt er til *tilf.* D; Ga, b, c; eða (ok Gi, n) meta *tilf.* Gd, i, n.
3764 Sua ok Gq.
3765 þat Bb, f, h; D; Ga, b, c; Gq; *mgl.* Fb.
3766 til Ba; a 343.
3767 eða kennir *tilf.* 2.
3768 hafe (heuir Bf; 343) leget (laxz Fe; lagst Gn) Ba, b, e, f, g, k, l; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, i, m,

n, r, s; 313; 343.

[3769](#) meðr Ba, b, d, f, g, h, k, l; Ea, b, c; Fb, e; Gh, i, l, n, p, q, t; 313; 343.

[3770](#) *mgl.* Eb.

[3771](#) *mgl.* Bb; Gh.

[3772](#) *fra en: mgl.* Bf, h; Eb.

[3773](#) æigi Ee; Gd, p, q, s; ænga 343.

[3774](#) have till Fe; 313; fylgir Gd, m, n, p, q, s.

[3775](#) *fra ok eigi:* eðr (*ok Ee*) kennir þat (*mgl.* Bb, l; Ea, c, e, f; Fb; Gd, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313) dottar manz (æða systur *tilf.* Bb, d, e, f, l; Ea, c, d, e, f; Fb; Gh, i, l, m, n, p, t; eða systur *manns tilf.* D; Ga, b, c, d, e, f, g, q, r, s; 313) at hon ligar (liggi D; Ec, d, e; Ff; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; *fra hon:* þær liggi Bb, d, e; Ge; liggi Bf; hon hafue leget Bg; Ef; 343; hon liggi Bl) meðr (hia D; Ee; Ga, b, c, e, g; uið Gr) manne (løynelegha *tilf.* Bf; *fra at hon: mgl.* Fe) Ba, b, d, e, f, g, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; eða tíl dottor. eða systur Bh; *mgl.* Eb.

[3776](#) sa er Bb; 313; *fra En:* huar sem þet Bf; Ee.

[3777](#) þæt *tilf.* Bd; Ea var., Ef; Ge, h, s, t; 343; *maðr tilf.* Eb; nokor *tilf.* Gm.

[3778](#) *fra En: mgl.* Fb.

[3779](#) nokor *tilf.* Bd.

[3780](#) *mgl.* Ga, b; *fra* þa: er Fe; 313; *mgl.* Ba, b, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fd; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 343; *fra En: mgl.* Bh.

[3781](#) *fra* þa: sæckizt Fb, f.

[3782](#) konunge Bk; D.

[3783](#) nema hæimilis quidiær vitni fylgi *tilf.* Bf.

[3784](#) ok betr Gq.

[3785](#) þeim Bf, h.

[3786](#) reet sin *tilf.* Bd, h; Fd; Gh, l, s, t; fullrette *tilf.* Be; Ea, c; Ff; Gp.

[3787](#) *fra* eptir: .vj. manna dom Ba, f, g, k.

[3788](#) nefmnda 343; *fra* loglega: er mælt er (var Bf) við Bb, f; *mgl.* Bd, g, h, k; Fd, f; Gq.

[3789](#) Slikan ret a *maðr* a kono sinni sem a sialfum ser ef hænne (þeim 343) *verðr* með ofwnð misþy(r)mt i orðom æðr *verkum (fra i: mgl.* 343; *fra ef: mgl.* Bl; Fb) *tilf.* Bb, l; Fb; 343.

[3790](#) Nv Bd.

[3791](#) *trolig utradert* Ea; *mgl.* Ec; Fd; Gc, d, g, h, n, p, r, s.

[3792](#) þau *tilf.* Ba, g, k.

[3793](#) moll Bd, e; D; Ea, c, d, e; Fd, e; Ga, b, c, d, e, f, i, l, m, n, p, q, r; 313; 343; malom Ef; ord æda mal Gs; *fra* oquæðess: þau ukuæðes orð. eða. vkuæðes mal Eb.

[3794](#) man *tilf.* Ed; Gd, i, m, p, s.

[3795](#) karlmann Gi, n, q.

[3796](#) vidir *tilf.* 313.

[3797](#) þav Bd, e; þa 343; *mgl.* Ba, g, k.

[3798](#) þuilik Gl.

[3799](#) sok Bf.

[3800](#) liggi 313.

[3801](#) *mgl.* 313.

[3802](#) *mgl.* Bd, e; Ed.

[3803](#) *mgl.* Ef.
[3804](#) uera *tilf.* Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, l, m, p, q, r, s, t; 313; 343.
[3805](#) skynsamer *tilf.* 343.
[3806](#) *fra* .vi.: laga Gm.
[3807](#) *fra* eptir: *mgl.* Ba, g, h, k.
[3808](#) loglega till næfndum *tilf.* Bd; Gh, t.
[3809](#) var Bd; Fe, f; Gd, p; *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), e.
[3810](#) uiðr Ba, b, e, f, g, k, l; Ea, c, d, e; Fb, e, f; Ge, f, g, h, i, r, s, t; 313; 343; *fra* eptir: *mgl.* Bh; Gn.
[3811](#) þo *tilf.* Ba, e, f, g, h, k; D; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, p, q, r, s, t; 313; 343.
[3812](#) En Bd.
[3813](#) hin Ba, b, d, f, h, l; D; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, q, r, s, t; hini 313; maðr Gn.
[3814](#) *frjalse* Bd; skiri Gl, q.
[3815](#) *ok* skiri *tilf.* Fd.
[3816](#) uitnum Ba, g, k; Fd; Gn.
[3817](#) æptir þui sem .vi. skynsamir menn dæma við þan er melt er uið *tilf.* Gn; *her begynner* 38.
[3818](#) hann Bd, e, h, l; Fb, e, f; Gn; 343.
[3819](#) sialfr *tilf.* Fd.
[3820](#) með Bb.
[3821](#) *fra* at: *mgl.* Bh; Fe; 313.
[3822](#) *fra* sok: *mgl.* Be, f; D; Ec; Gf, h, p, t; 343.
[3823](#) *fra ok*: *mgl.* Ba, b, d, g, h, k, l; Ea, b, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, i, l, m, n, q, r, s; 313.
[3824](#) *mgl.* Gm.
[3825](#) at gefa *tilf.* Bb.
[3826](#) oc Ec.
[3827](#) þat Ef; 343; *mgl.* Bb, l; Ed; Fb.
[3828](#) *fra* þar: engi retrtr a þui Gn; *mgl.* 313.
[3829](#) þui *tilf.* Ed.
[3830](#) *mgl.* Ff.
[3831](#) *mgl.* Bg.
[3832](#) fiolmæles Eb.
[3833](#) Her segir vm roghs men er men røgea firir konunge Ba; Vm roghs men (alla *tilf.* Fb; Gc, i, m; 343; alla. xxiiii. *tilf.* Ga, b) Bb, h, l; Ee; Fb, d; Ga, b, c, i, m, p, q, r, s; 343; Her sægir vm roghs menn firir valdz monnum Bd; Her sæghir (*fra* Her: *mgl.* Eb; Gf) ef maðr røger mann firir hofðingium Be; Eb; Gf; Her sægir vm rogs men Bf; Gt; Vm rog Bg; Vm roggsmenn firir konunge Bk; Vm Rogs menn *Capitulum* 25 D; Her segir vm þa menn er røgir mann (*fra* røgir: røgia menn Ec) viðr hofðingia xxv (*mgl.* Ec) Ea, c; Ef maðr røger man firir konunge ædr Ed; Ef maðr røgir man firir. konungi. biskupi. jarli. Ef; Ef maðr røgir man viðr hofðingia Ff; Gd; *Capitulum* .xx. quartum Ge, g; Ef maðr regir man við konung eða biskup eda Gl; Vm roghs men ok sectir er með liggia Gn; Eff madir røygir man fir konnongi 313; *utrader* Gh; *mgl.* Fe.
[3834](#) *tilf.* over linjen 343; *mgl.* Bg; Ea, c, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 38; 313.
[3835](#) *mgl.* D.
[3836](#) Noregs Eb.
[3837](#) *mgl.* Bg.

[3838](#) en Gf.
[3839](#) *mgl.* Ba, b, d, f, k; D; Eb, d; Ga, b, c; 343; *fra* er: sem Gd, e, g, s; *mgl.* Bg; Ef.
[3840](#) eðr Ba, b, d, e, f, g, k, l; Ef; Fb, d, e, f; Gd, f, h, p, r, s.
[3841](#) *mgl.* Ec.
[3842](#) *mgl.* Bk; Eb.
[3843](#) menn Eb; Gh; *mgl.* Fe; *fra* hann: røgia men Ba; *fra* er sa maðr: at sa sem røghir man Bh.
[3844](#) *fra* við: *firir konungi* Bb, d, f, g, h; Ed, e; Ff; Gf, h, t.
[3845](#) eðr hærtoga *tilf.* Ba, d, e, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e; <...>ga *tilf.* 38.
[3846](#) *firir* Ba, g, k; ok Gn; *mgl.* Bb, f; Ed; Fb, d, e, f; Gf; 343.
[3847](#) við *tilf.* Ge, g; 313.
[3848](#) *biskupi* Bb, d, f, g, h, k; Ed, e; Gf, h, t; *erkibiskup* Fe; 313.
[3849](#) eðr *tilf.* Ba, b, e, f, g, k; Ea, b, c; Fb, d, e, f; Gc, f, q; 343; við *tilf.* Bl; Gd, e, g, h, l, p, r, s, t; vid hertoga *tilf.* Fe; hertuga eda *tilf.* Gn; æða vidir hærtoga æða *tilf.* 313.
[3850](#) iarle Ba, b, d, f, g, h, k; Ed, e; Gf.
[3851](#) *mgl.* Fb, d.
[3852](#) við *tilf.* Ea, b, c, d; Ge, g.
[3853](#) lendom *monnum* Ba, f, g, k; lændom manni Bb; barruni Bd; lenðan mann Bl; D; Fb, e; Ga, b, e, g; 313; 343; lænnda menn Eb; barunum Ed; baruna Ee; lendaman *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt.
[3854](#) hin Bb.
[3855](#) skilði Bb; Gi, n; atte Ed, f; Ge, i; er vædr Fe; *fra* sa: hinn Eb.
[3856](#) at (*mgl.* Bb) suara *tilf.* Ba, b, g, k; ef hann være sannr at *tilf.* Fb.
[3857](#) röddr Ef.
[3858](#) er 343.
[3859](#) *mgl.* Gm.
[3860](#) *fra* þui: sok Bf, g; Ee; *mgl.* Ba, h, k; Gl, t; *fra* at: þess mals Ea, b, c, d, f; Fb, d; Gd, f, h, i, n, p, r, s; 343; *fra* sannr: þæss mals sannr Bd, e, l; 313.
[3861](#) hann Ba; Gd, p; sa Bb, f, l; D; Ee; Fb; Ga, b, c, h, l, s, t; *fra* nema: eda Bh.
[3862](#) røgði Bb, l; D; Ea, d, e; Fb, e; Ga, b, h, s, t (*rettet med yngre hånd fra* rog er kent); 313; 343; røger Bf; *fra* er: er rog er kennt Gl; *mgl.* Ba, e, g, h, k; Ec; Gd, p.
[3863](#) *fra* syni: *mgl.* Fe; Gi; 343.
[3864](#) fae 38; *fra* ok: *mgl.* 313.
[3865](#) .vi. manna æið (æidi 313) Ed; 313; settar suøre Ee; *fra* ok: með .vj. manna (*fra* .vj.: settar Ed; Gd, l, m, p) eidi Ba, g, k; Ed; Gd, l, m, p; *fra* syni: með settar æiði Bd, h.
[3866](#) ef æigi ero vithni til *tilf.* Bb; oc syni með þui *tilf.* Ff.
[3867](#) *mgl.* Ba, g, h, k; Gt.
[3868](#) hann Gi; *mgl.* Gh.
[3869](#) tuj 313; *mgl.* 343.
[3870](#) heuir Bf, h; Ee; Gg.
[3871](#) *mgl.* Ge.
[3872](#) af konungi Gd, p, s; 313; *mgl.* Ba, g, k.
[3873](#) vollðum Bb; *fra* af: *firir* orð hins Eb.
[3874](#) af hofdingium *tilf.* Ba, g, k; eða ualdum *tilf.* Gm.
[3875](#) hann *tilf.* Gc.

[3876](#) *fra* hallde: syni með Ba, g, k; Ed.
[3877](#) *mgl.* Eb; .vj. manna Ba (*rettet med nyere hånd til .j.*), k.
[3878](#) *fra* ein: .vi.ar søre Bg.
[3879](#) *ok* Fe.
[3880](#) *firir tilf.* D; Ga, b, c, g, m, q; 38; 343.
[3881](#) .vj. (xij Gq) *manna tilf.* Bb, e, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, q, r, s, t; 313; 343; vi <...> *tilf.* 38.
[3882](#) *fra* eptir: sem .vj. skynsamir (*mgl.* Gp) menn dōma Gd, p.
[3883](#) aberi skal uera *firir* huerri sok Eb; *fra* sakar: *tilf. over linjen med yngre hånd* Gt; *mgl.* Fe; *fra* eptir: honom .vj. manna dom Ba, g, k.
[3884](#) *mgl.* Bd, h; Gd, p, q, s.
[3885](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.), e, f.
[3886](#) róge *tilf.* Gi.
[3887](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk) ef maðr yrkir vm man niduisu *ok* vm fiolmeles tungur Ba, k; Vm kuæðskap (<...> *tilf.* D; xxv. *tilf.* Ga, b, c) Bb; D; Ga, b, c; Ef maðr yrkir nið vm mann kall eða kono Bd; Ef maðr yrkir vm man nið eða haðong *ok* vm oll nøyghslu orð Be; Ef *maðr* yrkir vm man Bf; Her *sægir* vm yrking Bg; Vm flim Bh; Vm fiolmælis orð Bl; Her segir vm fiolmæle. *ok* æf maðr yrkir vm mann hað xxvi Ea; Ef *maðr* yrkir um mann. oc vm fiolmæle Eb; Ef maðr yrkir um mann eða talar fiolmæle *uið hann* Ec; Ef maðr yrkir vm man þat er Ed; Vm flim *ok* fiolmæli Ee; Ef *maðr* yrkir man hadonga Ef; Ef maðr yrkir um mann nijð ædr hadong *ok* um fiolmele capitulum (*mgl.* Ff) Fd, f; Ef *maðr* yrkir um mann nið æda haðung Gd; Capitulum vicesimum quintum Ge, g; Ef *maðr* yrkir nið vm man *ok* vm vkuæðes orð Gf; Vm nið Gi, r; Ef *maðr* yrkir vm mann þat er monnum Gl; Vm kuæðzskap ef *maðr* yrkir vm mann Gm, p; Ef madr kueðr nið vm man Gn; Vm tungu nið Gq, s; vm tungv nið oc aþettiS orð Gt; Ef maðr yrkir <...> 38; Eff madir yrkir vm mannum 313; Vm yrking oc nøygslar mall 343; *utradert* Gh; *mgl.* Fb, e.
[3888](#) En *tilf.* Ba, d; D; Ga, b, c, d, e, g, n, p, q, r, s; Nv *tilf.* Bb, f, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gf, h, t; 38; 343.
[3889](#) annan Bd; men Ed.
[3890](#) manne Eb; honum Gh, t; *mgl.* Bh.
[3891](#) værðr Ee; 343; *fra* monum: honum verdr Fe.
[3892](#) ofundar Ge, g, h.
[3893](#) eða *tilf.* Bb, d, e, f, h, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, s, t; 38; 313; 343.
[3894](#) orða Eb; *mgl.* Ba, g, k; *fra* þatt: nið eða haðung *ok* virða þat skynsamir menn Gd, p.
[3895](#) fiordongh eðr þui (fiordonge Bf, g; Fe; 313; fiordongre Eb) Ba, f, g, k; Eb; Fe.
[3896](#) *fra* skal: stæmfni sakar abere Bh.
[3897](#) *fra* stæfna: kueiðia þings Ba, b, e, f, g, k, l; D; Ea (*men* Ea var. *har* stefna), b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, d, e, f, g, p; <...>ða þings 38; kræfia þings Bd; Gl, n; kuæðia a tingi 313.
[3898](#) skal *tilf.* Gp.
[3899](#) leta kueda þat fram (*fra* þat: *mgl.* Bd; Gf) Ba, d, g, k; Gf; 313; kuæiðia Bb; Ef; Gc; bera a hann Bf; kuedi D; Ga, b, d, l, s; la<...> 38.
[3900](#) *fra* queða: kuedi þar Bh.
[3901](#) krefia horns *ok* lata til motz blasa i kaupangi *tilf. i margen* Gc.
[3902](#) *mgl.* Gf.
[3903](#) skiriz Bh.

[3904](#) a þingi *tilf.* Gd, p, s.
[3905](#) er til för Ba, b, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 38; 313; 343; *fra* ef: *mgl.* Bh; Ff.
[3906](#) *fra* með: *mgl.* Gl.
[3907](#) eðr Ba, d, g, h, k; D; Ea, d, e; Fd; Ga, b, c, e, l; ella Ec; Gd, n, p, r, s; En (*mgl.* Ff) ef hann er æigi for till þa (*mgl.* Ff) Fe, f; 313.
[3908](#) bote Bh; gialda D.
[3909](#) hann *tilf.* Fe; 313.
[3910](#) morkum Gd, h, i.
[3911](#) *mgl.* Eb, c.
[3912](#) en Bb, h, l; Ea, c, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, i, p, s; 313.
[3913](#) fulretti Ee; *mgl.* Gi.
[3914](#) *mgl.* Fd.
[3915](#) *fra* loglega: *mgl.* Ba, f, g, h, k; Fe, f; 313; *fra* .vj.: laga dome Gl, r.
[3916](#) En Gd, e, q, s; *mgl.* Bb, h.
[3917](#) skal *tilf.* Ed, e; er *tilf.* Fe; 313; vm *tilf.* 343.
[3918](#) til annars Gi.
[3919](#) mann *tilf.* Bb, f, l; Ea, b, c, d, e; Fb, d, e, f; Ge, g, h, m, n, s; 38; 313; 343.
[3920](#) *mgl.* Ec; Ff; Gd, p, s; *fra* suo: tatt er 313.
[3921](#) hœyrir Ba, h; Ff; virðizt Bb; hœuir Bf, k; Ed; 343; hœyrist Eb; horfi D; Ee; Ga, b, c, t.
[3922](#) þyngsla Bf.
[3923](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k; D; Ea, b, c, d, f; Fd; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 343.
[3924](#) huinzku Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, i, l, m, n, p, r, s, t; 313; 343; huænsko Eb; morð Gf; hæimsku Gq.
[3925](#) eðr Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 38; 313; 343.
[3926](#) æithuert aquædis ord Fe.
[3927](#) ænga Ee; ængan 343.
[3928](#) *mgl.* Be; Ea, c, d, e; Fd, f; Gd, n, p; 343.
[3929](#) sokn Bd, e, f, l; D; Ea, c, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, h, p, q, r, s; 313; *mgl.* Eb.
[3930](#) *mgl.* Bf.
[3931](#) *mgl.* 313.
[3932](#) til *tilf.* Eb; Ff.
[3933](#) hendi Ge, g; *fra* hann: heimilis kuiðar vittni fylghi Fd.
[3934](#) hinum Bf; *fra* hann: hæimilis kuidiar vitni fylghi (honum *tilf.* Ec) Bh; Ec.
[3935](#) *mgl.* Bh; Fe; 313.
[3936](#) *mgl.* Fb, e; 313; *fra* sueria: synia með Gr; *fra* hann: hin þo hafa firir ser Bb.
[3937](#) .vj. manna Ba, g, k.
[3938](#) eiði Gc; *fra* settar: með settar æiði Ed.
[3939](#) Nu Fe.
[3940](#) *mgl.* Ea, b, c, f; Fd, f; Gd, e, f, g, h, p, s.
[3941](#) *mgl.* Ef.
[3942](#) *fra* heímils: þes Bh.

[3943](#) *fra* hann: honum bresta *firir* sogð vithni Bb.
[3944](#) þinginu Bb; motte Gl; *fra* a: *mgl.* Bf; Gr.
[3945](#) hin Bf.
[3946](#) *konungi* D; *fra* við: *konunge* Bk; *fra* þa er: bôte *konunge* .iiij. *merkr* Bh.
[3947](#) en Bd, e, f, h, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
[3948](#) *retti* sinum Bl; Fb, d; Gc; 313; fullrette Ed.
[3949](#) *fra* *rett*: *mgl.* Bg.
[3950](#) *skynsamra tilf.* Fd; Ge, f, g, m.
[3951](#) *fra* vi.: laga Bd.
[3952](#) *loglega* til nefndom *tilf.* Ba, b, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, i, l, n, p, q, r, t; 313; 343; er talat var til *tilf.* Bf.
[3953](#) af *rettaranum tilf.* Gn.
[3954](#) *nytt kapittel med følgende overskrifter*: Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bb, l, k; Fd, f; 313) ef maðr legs með (*fra* legs: *liggr* Bb; Ea) annas mannz kono (xxvii *tilf.* Ea) Ba, b, d, k, l; Ea; Fd, f; 313; (Her sægir *tilf.* Bf) Ef maðr lægs (*liggr* Bf; legr Gl, m) með kono manns Be, f; Fb; Gl, m; Vm horan 2<...> D; (Her sægir *tilf.* Ec) Ef æginkona mannz er legen Eb, c; Ef maðr *liggr* eignar kono annars .xxv. Ed; .xxiij. Ee; Capitulum .xxv. Ge; Ef *maðr* lægs með kono manns oc sætez vid han oc *liggr* hana annat sin siðan Gf; Capitulum .xxvi. Gg; Vm eigna konv mandz Gi; Vm þa men er trygrofar ero Gn; En maðr leghst með konu annars mans Gp; Vm legorð Gq; Om hiunskabs band Gs; *vm þat ef maðr sættiz uið þann er legit hefir konv hans* Gt; Vm legorð konno manns 343; *overskrift utradert* Gh; *overskrift mgl.* Bg, h; Ef; Fe; Gd, r.
[3955](#) En *tilf.* Ba, d, g, h, k; D; Eb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, p, r, s; Nv *tilf.* Bb, l; Fb, e.
[3956](#) manne *tilf.* Fb, d, f.
[3957](#) ofóget Bf, h; vhøyrís Ge, g; vhøfuesko Gh; vhøfiS D; Gm.
[3958](#) *ligger* Bb; 343.
[3959](#) æighin *tilf.* Bb; Ee; æiginni *tilf.* Bf; eignar *tilf.* Ed.
[3960](#) annars Gd, m.
[3961](#) annars *tilf.* Bb, d, h, l; Eb Fe, f; Gn, r; 313.
[3962](#) *mgl.* Be.
[3963](#) *mgl.* Ef; *fra* þa: bôte Bh.
[3964](#) bonda hennar sòmølægan *rett tilf.* Fe; 313.
[3965](#) .vi. Eb.
[3966](#) *skynsamer tilf.* Eb, c, d, e; Fb, f; Gl.
[3967](#) dôme D; *fra* þui: þui .xij. menn dōma Ea (*rettet av marginalhånd til .xij. manna dome*).
[3968](#) nefndum Ea, c; *fra* *loglega*: *mgl.* Gq; *fra* þui: xíi. manna dome (*loglegha til næfmdom tilf.* Gh, n, t; 343) Bf; Fe; Gh, n, t; 313; 343.
[3969](#) *fra* *rettarans*: *rettaranum* D; Ga, b, c; *fra* af: *mgl.* Ba, b, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343; *fra* *eptir þui*: *mgl.* Bh.
[3970](#) konona Ba, k.
[3971](#) *fra* þeim: *mgl.* Fe; Gd, p; 313.
[3972](#) En ef sa vill æigi bōta er kono hæfir læghit (*fra* hæfir: la Ef) þa skal syslu *maðr* stæfna (*fra* skal: þa stefni *syslumaðr* Ef) honum þing ok gera hann vtlægghan *tilf.* Bb; Ef; En ef sa (han 313) vil æi bō (bōta honum Bl; D; Fb; Ga, b, c; 343; bōta Fe; 313) (þa *tilf.* D; Fb, e; Ga, b, c; 313; 343) stæmpni (honum *tilf.* Fb, e; 313; 343) syslu *maðr* þing. ok gere (gera 313) hann vtlægghan *tilf.* Bf, l; D; Fb, e; Ga, b, c, t (*tilf. i margen*

med yngre hånd, delvis bortskåret); 313; 343.

[3973](#) Sueri 343.

[3974](#) .xij. manna Ba, g, k.

[3975](#) En Bb, g, h, l; Eb; Fb; Gr; *mgl.* Ba, k.

[3976](#) hann Ba, g, k; Eb; Fd; Gm.

[3977](#) *mgl.* Gd, n, r, s.

[3978](#) manz Be; Ea, c; Ff; Gf; 343; *fra* leget: kono (hans *tilf.* Bh) a (la Bg, h, k; Ef) Ba, g, h, k; Ef.

[3979](#) hann Eb; sua 343.

[3980](#) *fra* þa: væiti sa Bh.

[3981](#) tryguar Ee.

[3982](#) konona Bk.

[3983](#) la Ba.

[3984](#) *mgl.* Ba, f, g, h, k.

[3985](#) hann *tilf.* Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[3986](#) siðæn Bf; *fra* kono: hana Bd.

[3987](#) till hiunskapar Fe.

[3988](#) sin *tilf.* Ba, k.

[3989](#) til sin *tilf.* Gt.

[3990](#) hin (same *tilf.* Bb; Fb) Ba, b, f, g, k, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d; Gd, e, f, g, h, i, l, n, s; 313; *mgl.* Gm.

[3991](#) *mgl.* Fb; 343.

[3992](#) siðan i *tilf.* Ba, k; i *tilf.* Be, g; siðan *tilf.* Gd, e, l, p; a *tilf.* 343.

[3993](#) *fra* annat: optare siðan Bb.

[3994](#) bæðe *tilf.* Be.

[3995](#) *fra* meðan: *mgl.* Bh.

[3996](#) *fra* þa: hann er Bh; *mgl.* 313.

[3997](#) sua *tilf.* Bd; Gt.

[3998](#) sa Eb; Gf.

[3999](#) vinnar Ba, g, k; genngr Gs.

[4000](#) tryggar Eb; trygguar Ed, e.

[4001](#) *mgl.* Fe; 313.

[4002](#) en (ok Bf) ef bonði kononnar vinnar a honum (hann Bf) siðan (*mgl.* Fb) þa vinnr hann a tryggrofs (trygrofua Bf; D; Fb; Ga, b, c, f, l, t) manni sinum (*mgl.* Bf; Ga, b, c; ok *tilf.* Bf; D; Fb; Ga, b, c, f, l, t; oc bæde *tilf.* 343) ogillðum (ugildir D; Ga, b, c) bæði (firir *tilf.* Bf; Gf, l) konungi oc (sua *tilf.* Bf; D; Ga, b, c) frendum *tilf.* Bb, f, l; D Fb; Ga, b, c, f (*med marginalhånd*), l (*med marginalhånd*), t (*tilf. i margen med yngre hånd, delvis bortskåret*); 343.

[4003](#) Her skyter Bb, f, l; D; Fb; Ga, b, f (*på slutten av bolken*), i (*på slutten av bolken*), n (*på slutten av Tyvebolken*), t (*tilf. i margen med yngre hånd, bokstaver bortskåret*); 35 (*mye er bortskåret*); 343 inn følgende kapitell, med overskriftene # Vm iafnaða (iamnadar Fb; Ga, b, f; 343) æiða (xxvj. *tilf.* Ga) Bb, f, l; Fb; Ga, b, f; 343; Vm Jamnadar eidi. 28 D; Vm iafnaðar eiða ok onnur dul Gi; vm eið Gn, *mgl.* Gt: Sva lizt oss ok auðrum skynsamum monnum at (*mgl.* Bf) vm iafnaðar æiða þa er men hafa dømt vm (i Bf, l; D; Fb; Ga, b, f, i, n; 343) sættar gerðir (gerdum manna Bf; Gi, n; 343) at þat se (sem 343) mæir með (ofund *tilf.* 343) ofkappi gort (*mgl.* Bf) ok ohofue (*fra ok: mgl.* Gi, n) en með laughum ok rettyndum (*fra ok: mgl.*

Gi, n) ok af þui at ver hafum ollum monnum (*mgl.* Gb) log suorit (ok rettyndi iattat Bf) (her *tilf.* Gt) i landino. þa (*fra* at ver: *mgl.* Gi, n) vilium ver (*fra* vilium: hauum ver sua skipat Bf) at þesser (þeir Gi, n) æiðar (*fra* þesser: þesse æidr Bf) falli niðr vandlegga (*mgl.* Gi, n; hedan af *tilf.* 343)) ok (en D; Ga, b, t) þa æina (eiða *tilf.* Ga, b) vppi lata (*mgl.* Bf) uera sem logbok vattar en þat ero ðula æiðar ok vm (*mgl.* 343) kenzlu (þau Bf) mall þar (þau 343; *mgl.* Bf; *fra* kenzlu: oll kenzl þav Gi, n) sem æighi (*mgl.* D) ero logleggh (loglega D; *mgl.* Gi, n) vithni till. Sua lizt (þikki Gi, n) oss ok at þat er miok (*fra* at: *mgl.* Bf; Gi, n) haskasamleght (*fra* þat: haskasamlegt se D; Ga, b, t; haskasamleght er Bl; Fb; Gf; *fra* at: haskasamlegt 343) firir guði at ef (þar sem Bf; Gi, n; 343; *mgl.* Fb; sa *tilf.* Gf) maðr (*mgl.* 343) suær æið (*mgl.* Bf; D; Ga, b, i, n, t; 343) (firir *tilf.* D; Fb; Ga, b, i, n, t; 343) sa er malino (þi male Bf; mali Bl; D; Fb; Ga, b, i, n, t; 343) a at suara þa skulu (þeir *tilf.* D; Fb; Ga, b, f, i, n, t) allir suæiria (syniæ Bf) æptir hans æiðstaf (æidi Bf) þo at þeir viti æighi huart er þær sueria satt æða æighi. (osatt Bl; D; Fb; Ga, b, f, t; *fra* satt: rett eða rangt Gi, n) Nu vilium ver þa skipan a gera at sa sueri fullan æið (er firir mali er *tilf.* Gn) firir sik er mali a at suara (*fra* mali: firir male ert 343; *fra* er: ok suere a Gn) en allir aðrir sanni hans æið (*fra* sanni: eftir honum Bf) með þui skilorði at æighi vitu þær (annat *tilf.* D; Ga, b, f, i, n, t; 35; 343) sannare firir guði (at sinne samvizkv *tilf.* Gi; a sina samviskv *tilf.* Gn; at sini hugnj och samuizsku *tilf.* 343) en þær suæiria þa (vm þetta maall Gf; *mgl.* Bl; 343; *fra* en: *mgl.* Bf; *fra* firir: vm þetta mal D; Ga, b, t; 35; *mgl.* Fb).

[4004](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk) ef maðr genga i samkyndir manna vboðet Ba, k; Vm bodzslotta (xxvij. *tilf.* Ga, b, c) Bb; Ga, b, c, d; 35; Vm þa menn er ganga vboðet (vbodnir Bf; *mgl.* Bl; Gn) i samkundi (samkund Be; samkundi Bf, l; Gf, n; manna *tilf.* Bl; Gf) Bd, e, f, l, n; Gf; bodzkopta Bh; Vm bodslotta *Capitulum* 29 D; Vm þa menn sem ganga i samkundr manna (uboðet *tilf.* Ec) xxvij (*mgl.* Ec, f) Ea, c, f; Ef maðr gengr i samkundi (samdryckiu Ff) vboðet (*Capitulum tilf.* Fd) Eb, d; Fd, f; .xxiiii. Ee; Vm þa er ganga i samkundr manna Fb; 343; *Capitulum* .xxvj. Ge; *Capitulum* .xxvij. Gg; Vm samkundi Gi, r; Vm þa menn er Gl; Vm boðflokka menn Gm; Ef men ganga i samkundi Gp; Wm wbodna men Gs; vm boð slauttu Gt; <...>ir manna vboðett 38; Eff nockor gængir till væislu oboðet 313; *uleselig* Gq; *utradert* Gh; *mgl.* Bg; Fe.

[4005](#) Nu Ba; 343; Menn D; Ga, b, c, d, f, h, i, n, p, q, r, s, t; 35; *mgl.* Bb, d, e, g, h, l; Fb, d, e, f.

[4006](#) menn *tilf.* Eb; Fb, d, e, f; 313.

[4007](#) *mgl.* Ba, g, k; Eb, d, e; 343.

[4008](#) *fra* til: *mgl.* Bh; Fd, f; *fra* EEn: Menn þeir er Ea, c; Gd, p.

[4009](#) samdrykiur Fe, f; Gm; samkundur Gd, i, l, r, s; 313.

[4010](#) *mgl.* Gi.

[4011](#) ok fara *tilf.* Fe; 313.

[4012](#) uboðner Bf, g, h, k.

[4013](#) *fra* þerss: þeim bonda Gr.

[4014](#) *fra* af: *mgl.* Ba, f, g, k.

[4015](#) sitr Ea, c; Fd.

[4016](#) þeir Ed; *mgl.* Fd.

[4017](#) *mgl.* Ba, b, e, g, h, k, l; Ea, c; Fb, d, e; Gn.

[4018](#) *fra* slimu: slim seto Gm; *fra* ok: *mgl.* Ef.

[4019](#) ok Bb, d, e, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, n, r, t; 35; 343; *mgl.* Ba, g, h, k; Fe; Gd, m, p, s; 313.

[4020](#) hann Gr.

[4021](#) uere Bg.

[4022](#) nokot *tilf.* Ed, e; Gm; siðan *tilf.* Gd, r, s.
[4023](#) nauðigir Bd.
[4024](#) rökinn Gr; *fra* þeir: þeim verde hardlegha vt skyft Bf.
[4025](#) þeim uerdi Ba, k; þa Gg; þeim Gh; *mgl.* Bg; Ff; Gd, e, p, s; 343.
[4026](#) *mgl.* Ed, e.
[4027](#) *fra* eða: *mgl.* Bf, h.
[4028](#) j *tilf.* Ef.
[4029](#) *fra* eða þar: þa skulu þeir er þær (tar 313) misþyrma (tatt *tilf.* 313) vita at þeir ero Fe; 313.
[4030](#) madir 313.
[4031](#) sectir Ba; sækir Bb, d, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, p, q, r, s, t; 35.
[4032](#) huer *tilf.* Gn.
[4033](#) konunge Bb; Ed; 343.
[4034](#) En þetta er D; Ef; Ga, b, c; 35.
[4035](#) sua *tilf.* Ba, k.
[4036](#) *mgl.* Ed; Gd, e, g, s.
[4037](#) *fra* firir: því sua skipat Bg.
[4038](#) *mgl.* Gi, r.
[4039](#) mann Gh; *fra* goðr: *mgl.* Bd.
[4040](#) *fra* margr: margir godr (*fra* margir: *mgl.* 343) men hua Bf, h; Ef; Fe; Gm; 313; 343.
[4041](#) myklar *tilf.* Bg.
[4042](#) skammir Bh; skom Ed; Gn.
[4043](#) firir *tilf.* Ed.
[4044](#) sarsauka Bf; vanvirðingh Ea (*men* Ea var. *har* vandræde), d; Gm, n; *fra* ok: *mgl.* Gq.
[4045](#) af Gn.
[4046](#) ulutvendi Ba, b, d, e, f, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 35; 313; 343; ulutuendis saker Bg; Ff.
[4047](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk; 313) vm þa men er ganga með uanar uord (*fra* með: *mgl.* Be) husa millum (oc þiggia ser allmoso *tilf.* Bk) Ba, e, k; 313; Vm husgangs men Bb; Vm þa menn er æigi vilia vinna Bd; Vm fultida men Bf; Vm ribbalda skap Bg; *Capitulum* 30 D; Vm þa menn sem ganga husa a millum ok vilia eigi vinna xxix Ea; Ef fulltiða menn ganga husa millum Eb; Maðr huærr fulltiða sa sem æigi uill uina Ec; Vm þa (*mgl.* Fd) fulltiða men er ganga husa (millum *tilf.* Fd, f; *Capitulum tilf.* Fd) Ed; Fd, f; xxv. Ee; Huat ret þann maðr a. a ser ef gengr a husa medal Ef; Ef maðr gengr með uanaruol. xxviiij. Ga, b, c; Vm þa menn er ganga husa millum Gd; *Capitulum* .xxvij. Ge; Vm þa menn er ganga hæilir oc vilia æigi vinna Gf; *Capitulum* .xxvij. Gg; Vm vonar uol Gi, s; Vm heila ok fulltiða husgangs menn Gl; Vm þa menn er tima vilia Gn; Ef maðr gengr husa millum Gp; Vm gangu menn Gq; Vm husgangs menn Gr, t; Ef maðr gengr uið {...} vol 35; <...>usa a millum oc uilia æi uinna 38; Vm vonnar volsmenn vm ret þeira 343; *utradert* Gh; *mgl.* Bh, l; Fb, e.
[4048](#) er fulltida er ok Fe; Ga, b, h; 35.
[4049](#) *fra* husa: með vanar vol Bb, l.
[4050](#) ser *tilf.* Ed.
[4051](#) almosor Ba, k; Ff.
[4052](#) sa maðr Bd; Gt.

[4053](#) værði Be, h; *mgl.* 313.
[4054](#) *mgl.* Gq.
[4055](#) *fra* þo at: *mgl.* Bf; 343.
[4056](#) æ *tilf.* Ed; *ok tilf.* Ee.
[4057](#) at Ba; a Bk; *mgl.* Bf.
[4058](#) uolii Ba (*rettet med yngre hánd til uordi*); voll Bd, e, g; vord Bf, h; Eb, f; Gm; vælli Bk; *fra* með: husa meðal Bb, l.
[4059](#) *ok þiggr almoso tilf.* Gf.
[4060](#) *maðr tilf.* Bf; Eb, d, e; Fe; Ge, f, g, h, m; 313; 343.
[4061](#) *fra* heill: *mgl.* Bh.
[4062](#) vinnu Ba, g, h, k; verk Bb, d, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, t; 313; 343; hær Be; Gs; vel Gd.
[4063](#) *mgl.* Gc.
[4064](#) bæiði Be, g; Fd; Gf, g, h, n; bæidist Bh; Ed; Fe; Gd, p, s; 313; bæðe Eb; bæiðr Ef.
[4065](#) ser *tilf.* Bb, d, l; Ea, b, c, e, f; Fb, d, f; Ga, b, e, f, g, h, m, n.
[4066](#) vista 313.
[4067](#) fær Bl; Eb, c, d, f; Fd; Gd, h, l, p, s; fa Gm.
[4068](#) anga Fe; ænga 313; *fra* nema: *mgl.* Bf; 343.
[4069](#) ef Fe; Gc.
[4070](#) er *tilf.* 313.
[4071](#) *mgl.* Fd.
[4072](#) mat Ea (*rettet fra matar*); *mgl.* Bd, e.
[4073](#) *mgl.* Ba, b, d, e, g, h, k, l; Ea, c; Gd, p, t; 38.
[4074](#) æða *tilf.* Bb, l; Ed; 313; *ok tilf.* D; Ea, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, t; aflat eða *tilf.* Gm.
[4075](#) klæde Ee; *fra* matar: kleða matar Gd, l, p.
[4076](#) ok Ed, e; Ge, l, t; *mgl.* 313.
[4077](#) vapn Ee; 343.
[4078](#) *fra* eða: *mgl.* Fe; *fra* matar: (*sialfur tilf.* Bf) mat *ok* klede *ok* uopn Ba, f, g, k; vapn *ok* clæde Bh.
[4079](#) gefa honum *tilf.* Bb, l; D; Eb, d, e; Fb, d, f; Ga, b, c; 343.
[4080](#) *mgl.* Ba, e, h, k; Ed.
[4081](#) þo at hann kasti æghi (*þegar tilf.* Gc) staf æðr (ne Bf; D; Fb; Ga, b, c, t; 343) skræppo a þingi. En konungr a ængan rett a þæim er (han *tilf.* 343) engan a sialfr a (*fra* sialfr: a sialfuum Bf) ser *tilf.* Bb, f, l; D; Fb; Ga, b, c, t (*tilf. i margen, delvis bortskåret*); 343.
[4082](#) Her segir (*fra* Her: *mgl.* Bk) ret *ok* rada spel kono oc møyiar *ok* huar ret a at taka Ba, k; Vm lagha rett a kono Bb; Vm lagha reet a konom oc þær græinir *ok* um fulrette Bd; Vm reet a konom oc vm raðspell Be; Vm rettarfar a kono Bf; Um konor Bg; Retarfar Bh; Vm frenðkonur Bl; vm lagarétt. 31 D; Her segir (*fra* Her: *mgl.* Ec) vm kvænna rett *ok* raðspell. *ok* ef maðr vænizt kono xxx (*mgl.* Ec) Ea, c; Vm ret oc radspæll kuænna huær ret a Eb; Vm rett *ok* raðspiæll kuænna Ed; Vm kuænna ret *ok* raðspiæll xxvi. Ee; Sua er mæltt vm allt lanðet Fb; Her seghir um radspell *ok* rett kuænna *ok* møya *ok* ef maðr venist kono *ok* huer rett a at taka Fd; Vm ret oc radspiæll kono. oc ef maðær vænizt kono Ff; Vm laga rett. xxix. Ga, b, c; Vm rett þeirra kuænna er menn hafa enga røkt aa Gd; Capitulum .xxviiij. Ge; Vm kuænna ret huersu hér skal døma Gf; Capitulum .xxix. Gg; Vm kuænna legorð Gi, p; Vm kuena legord hvern retr vera skal vm þær Gl; Vm laga rett kuænna Gm; Vm laga ret *ok* dømðan rett *ok* huer taka skal Gn; Vm lagarett Gq, s; Um

kuinna legorð oc laga røtt Gr; *vm* laga rett lausungar kuenna Gt; Vm kuæ<...> <...>nizt kono 38; Vm ret et raðspiæll kono et møyar 313; Vm kuenna retter 343; *utradert* Gh; *mgl.* Ef; Fe.

[4083](#) Sva er (oc *tilf.* 343) mælt (ok tækit *tilf.* Bf; D; Ga, b, c; 343) *vm* allt lanðit at (*vm tilf.* Bl; D; Fb; Ga, b, c; 343) *tilf.* Bb, f, l; D; Fb; Ga, b, c; 343.

[4084](#) *mgl.* Bb, f, h, l; Fb.

[4085](#) skyllugar Fe.

[4086](#) vili Be.

[4087](#) æighi Ef; Fb, d, f; Ge, g, h, p, 313; ængan 343.

[4088](#) *fra* enga: engan ret (*senere rettet til rect*) Fe.

[4089](#) *fra* vilia: leggja enga røct a Ba, g, h, k.

[4090](#) ok uerða þær legnar *tilf.* Gq.

[4091](#) þat Fd; *mgl.* Bh; Ed.

[4092](#) æighi Be; Gn, p; menn æi Eb; *fra* take: vilium ver at ængi take (*fra* ængi: æi takes Bf; ængan skal þaka 343) Bb, f, l; D; Fb, e; Ea; Ga, b, c, h, s, t; 313; skal engi taka Gq.

[4093](#) heðan af *tilf.* Bb; þeirra *tilf.* Gi.

[4094](#) *mgl.* Gp.

[4095](#) *fra* a: af Ef.

[4096](#) er Gg; *fra* meira: mæiri retr a þeim at lagum. en Bf; mæira en lagha rett a þeim (*fra* a: *mgl.* Gd) (En þæt er *tilf.* Fe; þat er *tilf.* D; Ga, b, c; 313; 343) Bl; D; Fb, e; Ga, b, c, d, l, s, t; 313; 343; rett a Gp.

[4097](#) lagha rett þat er *tilf.* Bb; laga ret *tilf.* Ee; Gg, h, n; lagha *tilf.* Ff.

[4098](#) ef þær verda legin *tilf.* 343.

[4099](#) *mgl.* Ba, h.

[4100](#) hennar Bd.

[4101](#) *mgl.* Fe.

[4102](#) með henne Eb; *mgl.* Bd, f, h; Ed.

[4103](#) sliku D; slikir Ef; slikt fe Gt; *mgl.* 343.

[4104](#) *mgl.* Gh, t.

[4105](#) *fra* .vi.: skynsamer Ba, g, k; .vj. Bf, h; Fe.

[4106](#) megho *tilf.* Bf; meta ok *tilf.* Bh; Ea.

[4107](#) meta D; Ga, b, c, i.

[4108](#) hin Bd; Gf, h, s, t; 313; sa Be.

[4109](#) *mgl.* Bl; Ea, c, d, e, f; Fb, d, f; Gd, e, f, g, i, m, n, p, q, s, t; 343.

[4110](#) *mgl.* Eb; Fe; 313; *fra* hann: sa ma (mege Bg) Ba, g, k.

[4111](#) konona Ba, k; Gd, f, g, s; 313; 343; *mgl.* 38.

[4112](#) la Ba, d, g, k; Ff.

[4113](#) her slutter 38.

[4114](#) þa *tilf.* Bb, e, f, g, h, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, f, h, i, l, m, p, q, r, s; 313; 343.

[4115](#) uið taka ok *tilf.* Gf.

[4116](#) hana *tilf.* Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; Eb; Ff; Gf, i, n, t.

[4117](#) *mgl.* Ff.

[4118](#) taka Bl; *fra* skal: gialde Bd, h; Ff.

[4119](#) *fra* þa: bæte slikum Ba, g, k.

[4120](#) *mgl.* Ef; Fd.

[4121](#) *fra* þa: hana Gp; *fra* firir: vm þaa konv Gi; *mgl.* Gd; 343; *fra* hann: sa er retten a at taka a hænne. taka slikan rett Bb; slikan ret þeirri kono dōma Bf.

[4122](#) .vj. Ff; Gp, q.

[4123](#) *mgl.* Bh; D; Ga, b, c, h, n, s, t; 343.

[4124](#) *vilia tilf.* Bd, l; D; Ea, c, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, m, q, r, s, t; 313; 343.

[4125](#) dōmt hafa (*mgl.* Gi) Bd, l; D; Ea, c, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, m, q, r, s, t; 313; 343; *fra* skal hann: skullu dæma .xij. menn slikan rett eptir þa kono sem þeir villia Gl.

[4126](#) logliga til nefndir *tilf.* Ba, b, e, g, k, l; D; Eb, d, e, f; Fb, d; Ga, b, c, d, e, g, h, i, n, p, s, t.

[4127](#) oc Ec.

[4128](#) hennar *tilf.* Ba, b, g, h, k; kónó *tilf.* Gi; konunnar *tilf.* Gn.

[4129](#) *fra* En: Nu vilia frenðr kononnar Bb.

[4130](#) fe *tilf.* Bb.

[4131](#) þó *tilf.* Gi.

[4132](#) hinn Gq.

[4133](#) konona Ba, d, k, l; Ee; hana Ed.

[4134](#) la Ba, g, h, k; Ee.

[4135](#) bede *tilf.* Ba, b, d, e, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, r, s, t; 313; 343.

[4136](#) at Gd.

[4137](#) luka Gd, p, r; *fra ok: mgl.* Bf.

[4138](#) *fra* bōta: bioda lata Ef.

[4139](#) rette Fb, d.

[4140](#) hin Be, f; Ea, b, c, e, f; Fd; Gd, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, s, t; 313; hann Bl; Fb, e; 343.

[4141](#) *fra* En: uil sa Ba, g, k.

[4142](#) *fra* þa skal: eða Gr.

[4143](#) þænna Bb, l; Fb, f.

[4144](#) *fra* þann: *mgl.* Ff.

[4145](#) *fra* er: þæim rett Fe.

[4146](#) at Ba, b, d, e, f, g, h, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, n, p, s, t; 313; 343.

[4147](#) at hæimta Gr; *mgl.* Ba, e, f, g, h, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, n, p, s; 313; 343.

[4148](#) *mgl.* Fd, f; Gd, g, h, p, s.

[4149](#) þen Ba, g, h, k.

[4150](#) *mgl.* Ba, b, d, e, g, h, k, l; Eb, c, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, p, q, s; 313; *fra* a: þæim 343.

[4151](#) kono Bb, d, e, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, s, t; 313; 343.

[4152](#) *fra* hefir: la Ba, g, h, k; *fra* er: *mgl.* Gr; *fra* þeim: hann sidæn Bf.

[4153](#) *mgl.* Ba, g, k.

[4154](#) firir *tilf.* Ba, b, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e; Fb, d; Ga, b, c, e, f, h, m, r, t.

[4155](#) *fra* log: loghbok vattar Be; *fra ok: mgl.* Bh.

[4156](#) *mgl.* Bh.

[4157](#) iungfrur oc *tilf.* Eb.

[4158](#) ok Bb, d, l; Ea (*men* Ea var. *har* eða); Fd, f; Gd, e, f, g, h, p, r, s; 343.

[4159](#) *fra* eða: *mgl.* Eb.

[4160](#) *fra ok: mgl.* Gf.

[4161](#) *mgl.* Bh.

[4162](#) skall Bl.
[4163](#) þar Be, l; D; Fb; Ga, b, c; þar vm Gd; *mgl.* Ba, b, d, f, g, k; Ed, e; Gn, r.
[4164](#) skillrikir *tilf.* Bb; skynsamer *tilf.* Eb, d, e.
[4165](#) *fra* loglega: *mgl.* Ba, f, g, h, k; 343.
[4166](#) Bøte Ge; *mgl.* Bh.
[4167](#) *fra* eptir: sua Ba, g, h, k; ok *svá firir* sia Gl.
[4168](#) hann Bb, l; Eb; Fb, d, f; hin Bd, e, f; Ea, c, d, e, f; Fe; Gd, e, f, g, h, m, n, p, q, r, s, t; 313.
[4169](#) uærðr Eb; er D; Fb, d, f; Ga, b; ma 343; *fra* sa: þeir sia þann Bh.
[4170](#) halden Ba, h, k; Ed.
[4171](#) taka Bb, d, g, l; Ea, c, d, e; Fb; Ga, b, m, n, p; *fra* retten: þann ret skal taka Ba, k; þann ret a at laghum Bh.
[4172](#) *nytt kapittel med overskriften* Vm væningh Bb; *nytt kapittel uten overskrift* Bl; *nytt kapittel med overskriften* Ef maðr vænezt þui at hann hafe læget Fb; *nytt kapittel med overskriften* Ef madr venezt kono oc rette þæira 343.
[4173](#) Nu D; Ee; Ga, b, c, t; *mgl.* Ba, g, k, l; Ea, c, f; Fd.
[4174](#) uener Gm.
[4175](#) þui Ba, d, g, h, k, l; D; Ea, b, d, e; Fb, e, f; Ga, b, c, e, g, h, l, n, t; 313; 343.
[4176](#) hæfir Bb; Ed; *fra* venezt: sægist haua Bh.
[4177](#) kono Ba, h, k, l; Eb, d; Gf, g; með kono Bb, g; D; Ea var.; Fb, e, f; Ga, b, e, h, l, t; 313; 343; með henne Bd, e; Ea, c, f; Fd; Gd, i, m, q, r, s; hia kono Ee; hana Gc; konu eða mæy Gn.
[4178](#) ok *tilf.* Bd, e, l; D; Fb, e, f; Ga, b, h, l, n, r, t; 313; 343.
[4179](#) hann Bd; Fe; 313; *fra* þo: en hon sæighir næi firir ok Bb.
[4180](#) *fra* þo: þa a hon at fozazst Eb; ok fozest hon Ed, e.
[4181](#) með Bb, e; Ee; Fb, d, e; Ga, b, c, h; 343.
[4182](#) *mgl.* Bd, k; *fra* þa: gialde Bg, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, d, e, f, g, h, i, l, m, p, r, s, t; 313; 343; þa skal han gialda Gn.
[4183](#) þo *tilf.* Bb.
[4184](#) æptir .xij. manna (*fra* .xij.: lagha Bl; Fb; 343) ðomi *tilf.* Bb, l; Fb; 343.
[4185](#) se Bd, e, l; Eb, d, f; Fb, d, e, f; Gd, e, f, g, h, i, l, m, p, q, r, s, t; 313; 343.
[4186](#) af Ef.
[4187](#) *mgl.* Gm.
[4188](#) *fra* þui: *mgl.* Ba, d, g, h, k; Ee; Gh, l, t; *fra* at: þess Bl; Eb, d; Fb, e; 313; 343; þes máls Ge, g, n, s.
[4189](#) heitj Snaper, ok þuj heiter þenna ret Snaps giold *tilf. med marginalhånd* Gf.
[4190](#) þui Ba.
[4191](#) *fra* ok: *mgl.* Bb, l; Ed; Fb, e; 313; 343; *fra* er retten a. at hæimta: *mgl.* Bf.
[4192](#) þat heita snaps giold *tilf.* Gi (*som legger til vacat si vis i margen*); snaps giold *tilf. i margen* Gs.
[4193](#) En *tilf.* Bb; 313.
[4194](#) Einn Gp.
[4195](#) *mgl.* Bf; Ee; Ff.
[4196](#) ef (en Gh) hon er leghin *tilf.* Bb, l; D; Ea var., Ed; Fb, e; Ga, b, h, n, t (*tilf. i margen med yngre hånd, delvis bortskåret*); 313; 343; huar sæm hon er legen *tilf.* Ee.
[4197](#) *mgl.* Bh, l; Ea, c, e; Fb, d, e; Ge, h; 313; 343.
[4198](#) *fra* karll: þo skal æigi kona taka Bg.

[4199](#) han 343.

[4200](#) se *tilf.* Ba, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, s, t; 39; 313; 343; er *tilf.* Bb; uerði *tilf.* Gq, r.

[4201](#) till Fe; erfdum nestr Gl; *fra* þo: *mgl.* Bh.

[4202](#) ok *tilf.* 39.

[4203](#) skal sa taka ret Bg; *fra* sua: sa sem 313.

[4204](#) *fra* J: vmagi Ff; Gm.

[4205](#) *mgl.* Ea (*men tilf.* Ea var.).

[4206](#) annar Bh; *fra* sem: *mgl.* Bb, d, g; D; Fb; Ga, b, l; 343.

[4207](#) karlmadr æn ægi kona *tilf.* Fe; ok *tilf.* D, Ga, b, c.

[4208](#) søke Be; Ea, c; Fd, f; Gd, f, m, p; søke ok take Gi; toko 343; *mgl.* Ef.

[4209](#) *fra* take: skal vmbodes maðr hans (*mgl.* Ee) taka Bf; Ed, e; Fe; Gh, n, s, t; 313.

[4210](#) þan ret *tilf.* Ed, e; Fe; Gh, n, s, t; 313.

[4211](#) *fra* take: *mgl.* Bh.

[4212](#) *fra* ef: *mgl.* Ba, b, f, g, h, k, l; Ed, e; Fb, e; Ga, b, h, l, n, s, t; 313; 343.

[4213](#) En er Bg.

[4214](#) *fra* ef: nema hon ægi ser (logligan *tilf.* Ef) bonda Bb, d, e, f, h, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, f, h, i, m, n, p, q, s, t; 39; 313; 343; mæðan hon a ser bonda Ge, g.

[4215](#) er legin uar *tilf.* Gn.

[4216](#) þa (ælligr Gl, r) tekur (taki Bb, l; D; Fb, e; Ga, b) hann (bonde Gi) ret a kono sinni (*fra* kono: hænni Bb, l; Fb; *fra* a: konv sinnar Gn) (sialfr *tilf.* Bb, l; D; Fb; Ga, b, c) *tilf.* Ba, b, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 39; 313; 343.

[4217](#) en *tilf.* Bb, f, g.

[4218](#) huær Ed.

[4219](#) skall taka Bb; taki Bl; ægi Fb; tækr D; Ga, b, c.

[4220](#) sin Ba, g, h, k.

[4221](#) er 313.

[4222](#) *fra* hon: hænni verðr með ofund misþyrmt Bb.

[4223](#) *mgl.* Ba, h, k.

[4224](#) *fra* nema: ef hon a ægi Bb, l; Fb; 343; oc a hon ægi Bd, e, g; D; Ea, b, c, d, e, f; Fd, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, p, q, r, s, t; 39; 313.

[4225](#) *mgl.* Ee; Fd; Gq.

[4226](#) *fra* nema: En slikan ret a maðr a kono sinni sem a sialuum ser ef henne verdr med awnd misþyrmt Bf.

[4227](#) skel fengen *tilf.* 343.

[4228](#) Hueruitna þar sem kona verður barns hafuandj: þa skall sa er þat barn a inna þeim firir kost er kono annadist (andast Gs) medan hon var i þeim siukleika, og suo firir barnfostur Nu ef sa (madr *tilf.* Gs) er andader (daudr Gs) er konu hefir legit þa skal erfuingi svara þeim rettj og kostnadj so miklu sem hann hefir fæ þekit ephther han en ey meira. End enguo a han ad suara þar sem hann erfir eckj *tilf.* Gf (*med marginalhånd*), l (*med marginalhånd*), s (*med marginalhånd*); *nytt kap.med overskr.* Vm fæsting: Guð se uattr min. en þer eroð næfndir uattar at. ek. N. logfæstir mer. N. með þæim maldaga sem nu uar upp tindr firir vattom at guðs lagum oc manna. skalt þu vera min kona ægin. en ek þinn æginn bonnde. meðan uit lifum bæðe. með allu loglego sambannde ockars hiunskaps Eb; her setter 313 inn et kapitell som hvilke

kvinner som kan drepes, fire andre håndskrifter setter dette kapitlet inn etter kap. 9 i Mannhelgbolken, og variantene fra 313 er ført der.